

MINISTERUL MEDIULUI ȘI PĂDURILOR

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI

Splaiul Independenței nr. 294, sector 6, 060031, București, România

Tel: (004) 021 305 26 00/ 0372 298 600, Fax: (004) 021 318 20 01, E-mail: incdpm@inedpm.ro, Web: www.inedpm.ro

subunitate:

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE "DELTA DUNĂRII"

Strada Babadag nr. 165, 820112, Tulcea, România, Tel: (+4) 0240 - 531 520, (+4) 0240 - 524 546 / 524 548 / 524 550, Fax: (+4) 0240 - 533 547

E-mail: office@indd.tin.ro, Web: www.ddni.ro

Analiza privind situația actuală a ariilor naturale protejate din

Regiunea de Dezvoltare Sud – Est

Proiect: 4GreenInn

"Inovare în domeniul managementului sustenabil al ariilor naturale protejate"

Beneficiar: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est

TULCEA
aprilie, 2014

INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI
Splaiul Independenței nr. 294, sector 6, 060031, București, România
Tel: (004) 021 305 26 00/ 0372 298 606, Fax: (004) 021 318 20 01, E-mail: incdpm@incdpm.ro, Web: www.incdpm.ro
subunitate:
INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE "DELTA DUNĂRII"
Strada Babadag nr. 165, 820112, Tulcea, Romania, Tel: (+4) 0240 - 531 520, (+4) 0240 - 524 546 / 524 548 / 524 550, Fax: (+4) 0240 - 533 547
E-mail: office@indd.tin.ro, Web: www.ddni.ro

Contract: 500/2014

1. Denumirea proiectului : *"Inovare în domeniul managementului sustenabil al ariilor naturale protejate"*

2. Studiu: *Analiza privind situația actuală a ariilor naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud - Est*

Finanțator: Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est

Executant: Institutul Național de Cercetare - Dezvoltare "Delta Dunării"
Tulcea, str. Babadag, nr. 165, Tel. 0240 53 15 20, fax: 0240 53 35 47

DIRECTOR GENERAL: Dr. ing. Roman PÎRVULESCU _____

RESPONSABIL PROIECT: Dr. Marian TUDOR _____

TULCEA
aprilie, 2014

Colectiv redactare studiu:

MEMBRU PROIECT:	Dr. Tudor Marian	_____
MEMBRU PROIECT:	Ec. Bozagievici Raluca	_____
MEMBRU PROIECT:	Dr. Doroftei Mihai	_____
MEMBRU PROIECT:	Ecol. Ene Liliana	_____

Cuprins

Introducere	9
I. Ariile naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est a României.....	10
1. JUDEȚUL BRĂILA	10
1.1 Rezervația naturală Lacul Jirlău	10
1.2 Pădurea Camenița.....	11
1.3 Parcul Natural Balta Mică a Brăilei	12
2. JUDEȚUL BUZĂU	14
2.1 Balta Albă.....	14
2.2 Balta Amară	15
2.3 Blocurile de calcar de la Bădila.....	16
2.4 Chihlimbarul de Buzău.....	17
2.5 Dealul cu Liliaci	18
2.6 Focul Viu	19
2.7 Piatra Albă „La Grunj”	20
2.8 Platoul Meledic.....	21
2.9 Pădurea Brădeanu.....	23
2.10 Pădurea Crivineni	24
2.11 Pădurea cu tisă	25
2.12 Pădurea Lacurile Bisoca	26
2.13 Sarea lui Buzău.....	28
2.14 Vulcanii Noroioși de la Pâclele Mari	29
2.15 Vulcanii Noroioși de la Pâclele Mici	30
3. JUDEȚUL CONSTANTA	32
3.1 Canaralele de la Hârșova	32
3.2 Cetatea Histria	33
3.3 Corbu-Nuntași - Istria.....	34
3.4 Dunele marine de la Agigea	36
3.5 Dealul Alah Bair	37
3.6 Fântânița - Murfatlar.....	38
3.7 Grindul Chituc	40
3.8 Grindul Lupilor.....	41
3.9 Lacul Bugeac	42
3.10 Lacul Dunăreni.....	43
3.11 Lacul Oltina	44

3.12 Lacul Vederoasa	46
3.13 Locul fosilifer Aliman	47
3.14 Locul fosilifer Credința	49
3.15 Locul fosilifer Cernavodă	50
3.16 Locul fosilifer Movila Banului	51
3.17 Lacul Agigea	52
3.18 Lacul Techirghiol.....	53
3.19 Mlaștina Hergheliei	55
3.20 Masivul Geologic Cheia	56
3.21 Obanu Mare și Peștera Mobile	58
3.22 Pădurea Canareaua Fetii.....	59
3.23 Pădurea Dumbrăveni	60
3.24 Pădurea Esehioi.....	62
3.25 Pădurea Hagieni	63
3.26 Pădurea Celea Mare - Valea lui Ene	65
3.27 Pădurea Cetate.....	66
3.28 Pădurea Bratca	67
3.29 Pereții calcaroși de la Petroșani	68
3.30 Peștera La Adam	69
3. 31 Peștera Gura Dobrogei.....	70
3.32 Peștera Limanu.....	71
3.33 Valu lui Traian	72
3.34 Rezervația naturală Gura Dobrogei.....	74
3.35 Vama Veche - 2 Mai (Acvatoriul litoral marin)	75
4. JUDEȚUL GALAȚI	78
4.1 Balta Potcoava	78
4.2 Balta Tălăbasca	79
4.3 Dunele de nisip de la Hanu Conachi	81
4.4 Lacul Pochina	83
4.5 Lacul Vlășcuța.....	84
4.6 Locul fosilifer Berești.....	85
4.7 Locul fosilifer Rateș.....	86
4.8 Locul fosilifer Tirighina - Bărboși.....	88
4.9 Lunca joasă a Prutului	89
4.10 Ostrovul Prut	90
4.11 Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior	91
4.12 Pădurea Breana - Roșcani	93
4.13 Pădurea Buciumeni	94
4.14 Pădurea Fundeanu	96
4.15 Pădurea Gârboavele.....	97
4.16 Pădurea Pogănești	98

4.17 Pădurea Tălășmani.....	99
5. JUDEȚUL TULCEA.....	101
5.1 Arinișul Erenciuc	101
5.2 Capul Doloșman	102
5.3 Complexul Sahalin Zătoane.....	104
5.4 Complexul Periteașca - Leahova.....	105
5.5 Complexul Vătafu - Lunguleț	107
5.6 Delta Dunării	108
5.7 Grindul și Lacul Răducu.....	111
5.8 Insula Popina	112
5.9 Lacul Belciug.....	114
5.10 Lacul Potcoava	115
5.11 Lacul Rotundu.....	117
5.12 Lacul Nebunu.....	118
5.13 Locul fosilifer Dealul Bujoarele	120
5.14 Parcul Național Munții Măcinului.....	121
5.15 Pădurea Caraorman	123
5.16 Pădurea Babadag - Codru.....	125
5.17 Pădurea Letea	126
5.18 Pădurea Valea Fașilor	127
5.19 Rezervația botanică Korum Tarla	129
5.20 Rezervația geologică Agighiol	130
5.21 Rezervația naturală Dealul Bujorului	132
5.22 Rezervația de liliac Valea Oilor.....	133
5.23 Rezervația de liliac Fântâna Mare	134
5.24 Roșca - Buhaiova.....	136
5.25 Sărăturile Murighiol.....	137
5.26 Vârful Secarul	139
6. JUDEȚUL VRANCEA.....	140
6.1 Cascada Mișina	140
6.2 Cascada Putnei.....	142
6.3 Căldările Zăbalei - Zârna Mică.....	143
6.4 Focul Viu de la Andreiașu de Jos	144
6.5 Groapa cu Pini	146
6.6 Lacul Negru - Cheile Nărujei I.....	147
6.7 Lunca Siretului	148
6.8 Lunca Siretului Inferior	149
6.9 Muntele Goru	150
6.10 Parcul Natural Putna - Vrancea	152
6.11 Pădurea Reghiu - Scruntaru.....	154
6.12 Pădurea Lepșa - Zboina	156

6.13 Pădurea Schitu - Dălhăuți.....	157
6.14 Pădurea Verdele - Cheile Nărujei II	158
6.15 Pădurea Cenaru.....	160
6.16 Pârâul Bozu	162
6.17 Poiana Muntioru.....	164
6.18 Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului.....	165
6.19 Râpa Roșie - Dealul Morii.....	167
6.20 Rezervația Algeanu	169
6.21 Strâmtura - Coza.....	170
6.22 Valea Tișitei	171
II Informații referitoare la ariile protejate țintă ale proiectului: Parcul Natural Balta Mică a Brăilei și Rezervația Biosferei Delta Dunării.....	173
1. PARCUL NATURAL BALTA MICĂ A BRĂILEI	173
1.1 Date Generale.....	173
1.2 Prezentare generală	173
1.3 Evoluția suprafeței PN-BmB	174
1.4.Biodiversitate	175
1.5 Proprietatea Terenurilor	177
1.6 Amplasarea construcțiilor în PN-BmB	177
1.7 Resursele pentru management și infrastructură.....	177
1.8 Zonarea PN-BmB.....	178
1.9 Relațiile cu comunitățile locale.....	183
1.10 Managementul utilizării durabile a resurselor regenerabile	184
1.11 Managementul utilizării durabile a serviciilor oferite de capitalului natural din PN-BmB.....	185
2. REZERVAȚIA BIOSFEREI DELTA DUNĂRII	188
2.1 Descrierea zonei	188
2.2 Prezentare generală	190
2.3 Geneza	190
2.4 Unități fizico-geografice	190
2.5 Clima.....	192
2.6 Zonare funcțională	192
2.6.1. Zone strict protejate	192
2.6.2 Zone tampon.....	197
2.7 Biodiversitate	199
2.7.1 Scurt istoric privind protecția naturii în Delta Dunării.....	199
2.7.2 Bancă naturală de gene cu valoare inestimabilă pentru patrimoniul natural mondial.	200
2.7.3. FLORA	200
2.7.4. FAUNA.....	201
2.8 Ecosisteme în RBDD	202
2.9 Populație	203
2.10 Obiceiuri și tradiții culturale.....	205

2.11 Distribuția populației pe teritoriul RBDD	208
2.12 Activități tradiționale	209
III Planuri și scheme de finanțare existente	220
1 OBIECTIVE, STRATEGII ȘI ACȚIUNI PREVĂZUTE ÎN CADRUL MASTER PLANURILOR DE DEZVOLTARE EXISTENTE - ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI MEDIULUI, ARIILOR NATURALE PROTEJATE ȘI TURISMULUI	220
2 DESCRIEREA ȘI IMPLEMENTAREA ORIZONTULUI ACȚIUNILOR/PROIECTELOR VIITOARE.....	220
3.OPORTUNITĂȚI DE FINANȚARE ÎN CADRUL PROGRAMELOR NAȚIONALE ȘI EUROPENE.....	221
IV Cadrul legal și organizatoric.....	225
1. Identificarea actorilor cheie/grupurilor țintă/beneficiarilor finali ai managementului sustenabil al ariilor naturale protejate din bazinul Marii Negre - sectorul public și privat/nivelul regional și național	225
2. Interacțiunea dintre actorii cheie și structurile organizaționale implicate în protecția mediului	226
3. Rezumat al cadrului legal în domeniul protecției mediului și a ariilor naturale protejate..	227
V Analiza SWOT	229
VI Bune practici în domeniul managementului sustenabil al ariilor naturale protejate din regiunea Sud-Est	230
1. AUSTRIA	231
2. SUECIA	231
3. ELVETIA.....	232
4. ITALIA	232
VII CONCLUZII	234
B I B L I O G R A F I E	237
ANEXE	238

Introducere

În ultimul deceniu, în România, capitolul ariilor protejate a fost redeschis cu și mai mult aplomb, pe de o parte ca urmare a liberei exprimări în legătură cu disfuncționalitățile care se manifestă în diferite regiuni la nivelul echilibrului dintre componentele naturale și dintre acestea și activitatea umană și, pe de altă parte, datorită multiplicării și diversificării informațiilor referitoare la problematica ariilor protejate la nivel internațional. Prin urmare, fenomenul protecției și conservării componentelor mediului a căpătat noi valențe devenind una dintre temele de cercetare preferențiale ale instituțiilor și organizațiilor guvernamentale și neguvernamentale.

Ariile protejate, delimitate ca zone în care scopul principal îl constituie conservarea și protecția naturii și a valorilor culturale, sunt importante pentru toate segmentele societății. Au potențial deosebit pentru a deveni modele de dezvoltare armonioasă a societății umane, deoarece în aceste arii se promovează, mai mult decât în alte zone, managementul durabil al resurselor naturale și culturale. Măsurile de management promovate sau chiar impuse în AP pot afecta într-un fel sau altul comunitățile din interiorul lor sau din imediata lor apropiere și pot influența modul de dezvoltare a economiei prin aplicarea unui management care are la bază principii de conservare a naturii, uneori stabilindu-se anumite restricții cu privire la activitățile ce pot afecta în mod semnificativ valorile naturale și culturale.

I. Ariile naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est a României

În România, actul normativ care stabilește și descrie limitele ariilor naturale protejate este Legea nr. 5 din 6 martie 2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate. Legea evidențiază zonele naturale protejate de interes național și identifică valorile de patrimoniu cultural național, care necesită instituirea de zone protejate pentru asigurarea protecției acestor valori. Legea definește zonele protejate ca fiind zonele naturale sau construite, delimitate geografic și/sau topografic, care cuprind valori de patrimoniu natural și/sau cultural și sunt declarate ca atare pentru atingerea obiectivelor specifice de conservare a valorilor de patrimoniu.

1. Județul Brăila

1.1 Rezervația naturală Lacul Jirlău

Denumirea ariei protejate	Rezervația naturală Lacul Jirlău
Localizare	Galbenu, Jirlău și Vișani
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	630
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Nu
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Lacul Jirlău este un liman fluviatil, localizat în partea de vest a Câmpiei Brăilei. S-a format în apropierea râului Buzău prin bararea cursului numit Valea Mare, cunoscut local sub numele de Valea Boului. Traversat printr-un rambleu feroviar (tronson de cale ferată Făurei-Tecuci) în lungime de peste 1,2 km, lacul este divizat în două părți, fapt ce a determinat o evoluție diferențiată, provocând instalarea vegetației stuficole și apariția proceselor de eutrofizare, în partea estică, iar din analiza imaginilor satelitare se constată apariția acestor fenomene și în partea vestică, sub formă insulară. Lacul Jirlău a fost amenajat în scopuri piscicole. Pe malul lacului se află localitățile Jirlău și Drogu.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Lacul_Jirl%C4%83u
Mapare/cartografiere	Coordonate: latitudine [N 45°09'53"], longitudine [E 27°14'37"] http://www.protectedplanet.net/sites/Lacul_Jirlau_Visani_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183862
Observații (foto)	Nu sunt disponibile

Fig.1 Rezervația naturală Lacul Jirlău delimitare arie protejată – stânga, imagine de ansamblu – dreapta

1.2 Pădurea Camenița

Denumirea ariei protejate	Pădurea Camenița
Localizare	Șuțești
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1,30
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Nu
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Pădurea Camenița este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip forestier), situată în județul Brăila, pe teritoriul administrativ al comunei Șuțești. Rezervația naturală aflată în partea nordică a satului Șuțești, are o suprafață de 1,30 ha, și reprezintă o zonă forestieră, acoperită cu vegetație din categoria pădurilor de foioase.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83durea_Cameni%C8%9Ba
Mapare/cartografiere	Coordonate: latitudine [N 45°17'11"], longitudine [E 27°28'11"] http://www.protectedplanet.net/sites/Padurea_Camenita_Nature_Reserve
Observații (foto)	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183855/ Nu sunt disponibile

Fig. 2. Pădurea Camenița delimitare arie protejată – stânga, imagine de ansamblu - dreapta

1.3 Parcul Natural Balta Mică a Brăilei

Denumirea ariei protejate	Parcul Natural Balta Mică a Brăilei
Localizare	Berteștii de Jos, Chiscani, Mărașu, Stăncuța
Categorie IUCN	V
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	17.529
Tipuri de turism	<ol style="list-style-type: none"> 1. turismul nautic practicat atât individual, cu caiacul, cât și în grup, cu barca cu rame, 2. turismul ecvestru, 3. cicloturismul, 4. turismul pedestru 5. pescuit sportiv 6. vânătoare sportivă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Cabana/punct de informare „Vărsătura” Obiective de interes <ul style="list-style-type: none"> - Zona cu protecție strictă Jigara - Zona cu protecție strictă Vulpașu
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Parcul Natural Balta Mică a Brăilei a fost declarat arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o

	suprafață de 24.555 hectare. Acesta se află în lunca inundabilă a Dunării, între Insula Mare a Brăilei și Bărăganul de Nord (cunoscut și sub numele de Câmpia Brăilei, subunitate geomorfologică a Câmpiei Române, situată în nord-estul acesteia) și reprezintă o zonă (râuri, lacuri, mlaștini, turbării, stepe, pajiști naturale, păduri de foioase și păduri în tranziție) încadrată în bioregiunea stepică a Bărăganului. Parcul se suprapune sitului de importanță comunitară și ariei de protecție specială avifaunistică - <i>Balta Mică a Brăilei</i> .
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Parcul_Natural_Balta_Mic%C4%83_a_Br%C4%83ilei http://www.bmb.ro/
Mapare/cartografiere	Coordonate: latitudine 44.937431, longitudine 27.899400 http://www.bmb.ro/
Observații (foto)	http://www.bmb.ro/

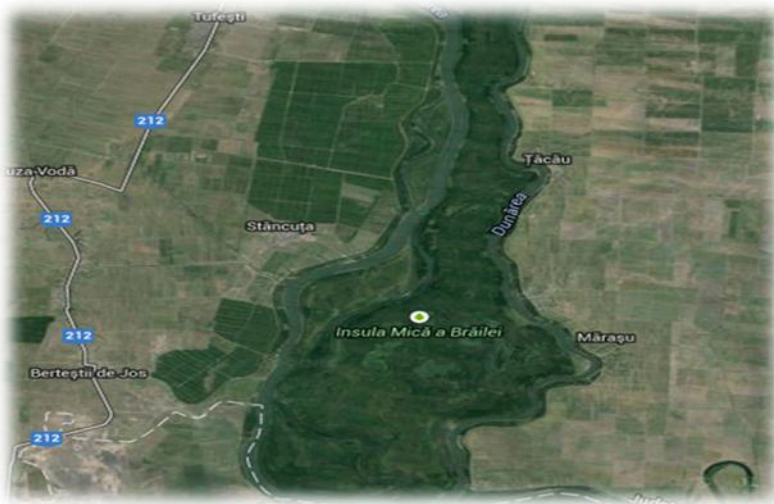

Fig. 3 Parcul Natural Balta Mică a Brăilei imagine satelitară stânga și de ansamblu dreapta

2. Județul Buzău

2.1 Balta Albă

Denumirea ariei protejate	Balta Albă
Localizare	Balta Albă
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și zoologic
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	1.167
Tipuri de turism	Turism balnear
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Balta Albă este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și zoologic) situată în teritoriile administrative ale județelor Buzău și Brăila. Aria naturală cu o suprafață de 1.167 hectare se află în Câmpia Râmnicului, în extremitatea estică a județului Buzău și cea nord-vestică a județului Brăila, pe teritoriul estic al comunei Balta Albă și cel nord-vestic al comunei Grădiștea, lângă drumul național DN22 Buzău - Brăila. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> și reprezintă un lac natural (luciu de apă) și zona împrejmuitoare (turbării și pajști) a acestuia, aflat în partea nord estică a Câmpiei Române, ce asigură condiții de hrană, cuibărit și viețuire pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare
Site-uri web	http://www.balta-alba.ro/
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/Balta_Alba_Nature_Reserve
Observații (foto)	Rezervație

Fig. 4 Balta Albă - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.2 Balta Amară

Denumirea ariei protejate	Balta Amară
Localizare	Balta Albă
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și zoologic
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	900
Tipuri de turism	Turism balnear
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Balta Amară sau Lacul Amara din Județul Buzău este un lac natural din Câmpia Râmnicului, situat lângă localitatea cu același nume.</p> <p>Este important atât prin faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> • găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate • servește drept loc de iernat pentru păsări de baltă și loc de repaos în perioada de migrație <p>Face parte din grupa limanelor fluviatile ale Râului Buzău categoria mezoeutrofe, cu folosință piscicolă, având un bazin hidrografic de cca 115kmp.</p> <p>Apele sale stătătoare saline și salmastre, cu speciile hidrofile și palustre, au o mare valoare conservativă.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Balta_Amar%C4%83
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Lacul_Amara_Arie_De_Protectie_Speciala_Avifaunistica
Observații (foto)	

Fig. 5 Balta Amară/Lacul Amara - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.3 Blocurile de calcar de la Bădila

Denumirea ariei protejate	Blocurile de calcar de la Bădila
Localizare	Viperești
Categorie IUCN	III
Tip	geologic și paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	3,02
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Blocurile de calcar de la Bădila (monument al naturii) alcătuiesc o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și paleontologic) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Viperești. Aria naturală cu o suprafață de 3,02 hectare se află în partea central-vestică a județului Buzău, în zona Subcarpaților de Curbură, pe Valea Buzăului, în imediata apropiere a drumului național DN10 Buzău - Covasna. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>)^[4] și reprezintă o arie naturală situată pe malul stâng al râului Buzău (zonă cunoscută de localnici sub denumirea <i>La Surduci</i>) în al cărei teritoriu se găsesc mai multe formațiuni geologice, peste 40 de blocuri stâncoase (de dimensiuni și forme diferite) constituite din calcar și conglomerate (de culoare cenușie), datând din Mezozoic. Din punct de vedere paleontologic în arealul rezervației, în stratele de rocă sedimentară s-au descoperit mai multe resturi fosile de gasteropode (melci), corali, amoniți (moluște) sau foraminifere, toate atribuite Jurasicului.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Blocurile_de_calcar_de_la_B%C4%83dila
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/183694
Observații (foto)	monument al naturii

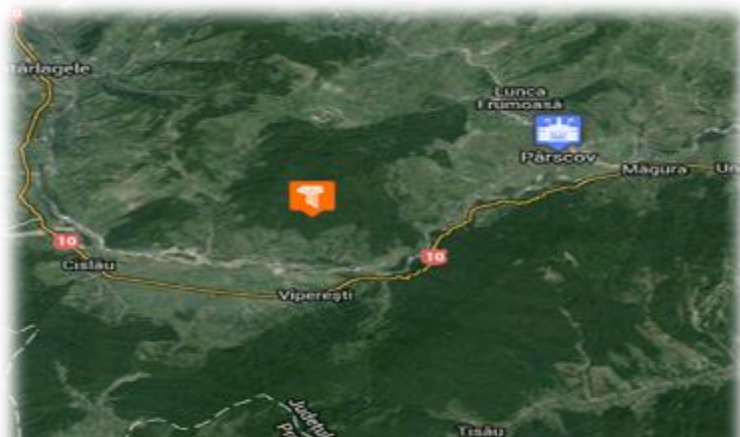

Fig. 6 Blocurile de calcar de la Bădila - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.4 Chihlimbarul de Buzău

Denumirea ariei protejate	Chihlimbarul de Buzău
Localizare	Colți
Categorie IUCN	III
Tip	geologic și paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	2,52
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Chihlimbarul de Buzău este o arie protejată de interes național aflată în zona Carpaților de Curbură – ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și paleontologic), situată în județul Buzău pe teritoriul administrativ al comunei Colți. Aria rezervației are o suprafață de 2,52 hectare și se află în partea nord-vestică a județului Buzău, la poalele Masivului Ivănețu la o altitudine de 500-600 m, în nord-estul satului Colți, lângă drumul județean ce leagă localitatea Colți de satul Aluniș. Accesul se face pe DN10 Buzău-Întorsura Buzăului până la Pătârlagele, apoi dreapta spre Colți și ulterior pe DC71 spre Aluniș. Arealul corespunde doar celui mai bogat perimetru ambrifer din zonă („<i>Strâmba – Comarnici</i>”), totalul acestora fiind în număr de 7. La nivelul ariei protejate în stratele dezvelite sau în sol, s-au descoperit roci de chihlimbar (ambră galbenă) cu o valoare deosebită atât din punct de vedere calitativ, cât și prin cele peste 160 de culori și nuanțe de culori predominant închise, de la roșu la negru. Unele dintre acestea au un bogat conținut de resturi fosile de arahnide, coleoptere, diptere, crustacee, miriapode sau hymenoptere, (micro)lepidoptere, reptile, pene de păsări, peri de animale. Pe teritoriul protejat se află fosta mină ambriferă <i>Strâmba</i>, cunoscută ca fiind una din cele mai productive.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Chihlimbarul_de_Buz%C4%83u
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/183568
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 7 Chihlimbarul de Buzău - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.5 Dealul cu Lilieci

Denumirea ariei protejate	Dealul cu Lilieci
Localizare	Cernătești
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic și faunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	10,59
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Dealul cu Lilieci Cernătești este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic și faunistic) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Cernătești. Aria naturală cu o suprafață de 10,59 hectare se află în partea centrală a județului Buzău și cea vestică a satului Cernătești, la poalele munților Buzăului, în lunca dreaptă a văii Slănicului (afluent de stânga al râului Buzău), lângă drumul județean (DJ203K) ce leagă satul Săpoca de Vlădeni. Rezervația naturală „Dealul cu Lilieci” a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o arie naturală în Dealul Săpocii, cu rol de protecție pentru specia floristică de liliac sălbatic (<i>Syringa vulgaris</i>). În arealul rezervației alături de liliac mai sunt întâlnite specii arboricole de stejar pufos (<i>Quercus pubescens</i>), cer (<i>Quercus cerris</i>), gârniță (<i>Quercus frainetto</i>); arbuști cu specii de: scumpie (<i>Cotinus coggygria</i>), mojdrean (<i>Fraxinus ornus</i>), cărpiniță (<i>Carpinus orientalis</i>), precum și specii ierboase de alior (<i>Euphorbia cyparissias</i>), măciuca ciobanului (<i>Echinops ruthenicus</i>), rușcută de primăvară (<i>Adonis vernalis</i> L.), unghia găii (<i>Artagalus glycyphyllos</i>) sau cărcel (<i>Ephedra distachya</i>).</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Dealul_cu_Lilieci_Cern%C4%83te%C8%99ti
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/183858
Observații (foto)	

Fig. 8 Dealul cu Lilieci - imagine satelitară stânga, imagine de detaliu dreapta

2.6 Focul Viu

Denumirea ariei protejate	Focul viu
Localizare	Lopătari
Categorie IUCN	III
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	0,03
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Focul Viu este un fenomen natural datorat emanației de gaze naturale care iese la suprafață prin fisurile scoarței terestre formând flăcări ce ard, aprinse fiind de razele solare (sau de către oameni dacă flacăra se stinge). Este localizat în Subcarpații Buzăului pe versantul vestic a culmii Breazău, aflat pe stânga văii Slănicului la NNE de satul Terca (Comuna Lopătari) din Județul Buzău, la o altitudine de aproximativ 1030 m. Fundamentul apariției fenomenului este reprezentat de existența depozitelor subterane de hidrocarburi. Se pot vedea flăcări care izbucnesc din pământ înălțându-se în bătaia vântului, uneori cu o înălțime mai mare alteleori abia pălpânde - depinde foarte mult de presiunea gazelor din interior și de starea vremii: la fel de bine pot fi stinse temporar. Dacă plouă puternic se poate vedea cum bolborosește apa în locurile pe unde iese gazul. Aria pe care are loc fenomenul are suprafața relativă a unei camere - 25 mp.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Focul_Viu_-_Lop%C4%83tari
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Focul_Viu_Lopatari_Natural_Monument
Observații (foto)	

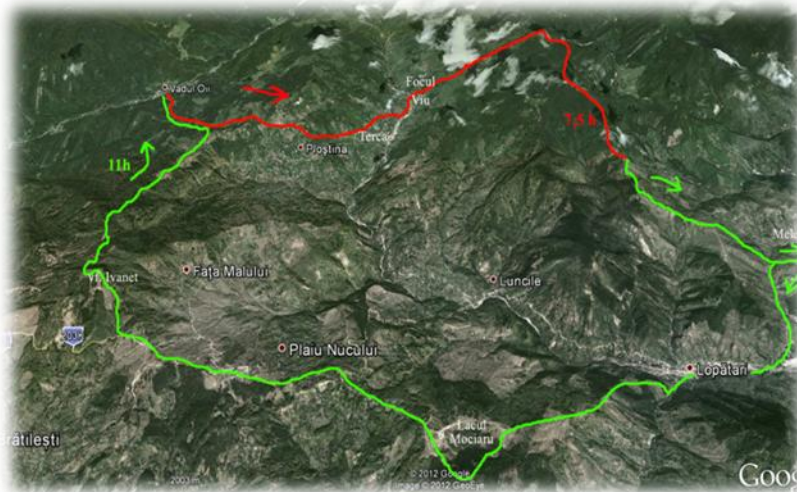

Fig. 9 Focul Viu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.7 Piatra Albă „La Grunj”

Denumirea ariei protejate	Piatra Albă „La Grunj”
Localizare	Mânzălești
Categorie IUCN	III
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	0,025
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Piatra Albă „La Grunj” este un monument al naturii (categoria III IUCN) cu statut de rezervație geologică, ce este situat pe raza comunei Mânzălești din județul Buzău, la confluența râului Slănic cu pârâul Jgheab. Se ajunge folosind drumul asfaltat de pe valea Slănicului – DJ 203 K, care pornește de pe DN2 (E85) de la Mărăcineni spre Săpoca (imediat înainte de a intra pe podul de peste Buzău), urmând ruta Beceni-Vintilă Vodă-Mânzălești-Lopătari. Prezintă o formă conică neregulată datorată eroziunii multidireționale. Culoarea este alb-cenușiu-gălbui. Ocupă o suprafață de 0,025 ha la bază, are înălțimea de 18 m și diametrul de 15 m, având în vârf o cruce care poate fi observată de la depărtare. Denumirea de "Grunj" are sensul de "grumaz" sau "îngustare". Prin forma sa (comparabilă la alta scară), amintește de Copa Cabana = Căpățâna de Zahar - Brazilia. Este un martor de eroziune hidraulică și eoliană format prin acumulare de marnă albă cinerită. Silueta piramidală a rocii este lipită de o rocă alcătuită din tufuri dacitice de culoare alb-verzuie de vârstă tortoniană, tot ansamblul fiind prins între stratele de marne și gresii cu poziție aproape verticală.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Piatra_Alba%20%83_%E2%80%99La_Grunj%E2%80%9D
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Piatra_Alba_La_Grunj_Natural_Monument
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 10 Piatra Albă „La Grunj” - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.8 Platoul Meledic

Denumirea ariei protejate	Platoul Meledic
Localizare	Mânzălești
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	67,50
Tipuri de turism	Turism de recreere
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul turistic Lopătari – Meledic, tabăra de sculptură, Peștera 6S, Peștera cu 3 intrări, Lacul Mare, Lacul Castelului
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Platoul Meledic este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală mixtă geologică, speologică, botanică și zoologică) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunelor Lopătari și Mânzălești. Este situată în Subcarpații de Curbură, în bazinul superior al râului Slănic. Zona se află la 56-60 km de Buzău. Se ajunge folosind drumul de pe valea Slănicului – DJ 203 K, care pornește de pe DN2 (E85) de la Mărăcineni spre Săpoca (imediat înainte de a intra pe podul de peste Buzău), urmând ruta Beceni-Vintilă Vodă-Mânzălești-Lopătari. Până la Lopătari drumul este asfaltat.</p> <p>Între Mânzălești și Lopătari accesul în zona platoului se face pe văile pâraielor Jgeab și Sărat, pe DC respectiv DC. Platoul este situat între 424 și 607 m altitudine, fiind delimitat de râul Slănic la sud, râul Jgheab la est, râul Meledic la nord și de Pârâul Sărat la vest. La nivelul arealului de la Meledic relieful este extrem de variat (petrografic, geologic, morfologic).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pe versantul stâng al văii Slănicului, se remarcă astfel blocuri de sare îngropate în argilă și marnă sărăturoase, pe care s-au dezvoltat lapiezuri și ravene. • Versanții platoului Meledic au canioane adânci de 5-6 m cu lățimi de 0,5 - 3 m și rupturi de pantă de 2 m. • Numeroase depresiuni ovale sau rotunde acoperite de apă, mlăștinoase sau uscate, reprezintă doline simple sau îngemănate, extrem de largi (diametrul maxim de 40m) și adânci (pana la 25m), cu versanți abrupti ce s-au format în condițiile în care sarea se află la adâncime mai mare. • Prin îngemănarea dolinelor au apărut uvale în care s-au cantonat lacuri carstice, cele mai reprezentative fiind Lacul Mare și Lacul Castelului. Formarea lor a trecut prin mai multe faze: <ul style="list-style-type: none"> • infiltrarea apei prin breșa sării • scufundarea platoului cu fundul lacului și stabilirea legăturii cu rețeaua hidrografică • în lipsa vegetației reglatoare a regimului hidric și fixatoare de sol pe versanții lacurilor, datorită precipitațiilor a avut loc transport de material aluvionar, care a impermeabilizat fundul lacului și a întrerupt legătura cu masivul de sare • aportul din pluvial și lipsa contactului cu masivul de sare (pe care s-a format

	<p>aceste lacuri) a determinat îndulcirea apei și implicit schimbarea vegetației.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peșterile (endocarste saline) constituie un ansamblu complex ce reunește 47 mari cavități, dintre care majoritatea în platoul Meledic și aproximativ un sfert în bazinul Jgheabului. <p>Peștera „6S Meledic” aflată în partea nordică a platoului Meledic și Peștera cu 3 intrări sunt cele mai mari.</p> <p>"6S" se găsește cu intrarea în fundul unei doline, ce face parte dintr-o uvală în care au fost identificate alte 4 peșteri. Este situată la nord de Lacul Mare, la baza unui versant abrupt cu înălțimea de 15m. A obținut în 1980 recordul mondial ca cea mai lungă peșteră în sare. În 1983 însă peștera ICRC (MALHAM) din Israel a fost descoperită, devenind cea mai lungă - peștera 6S de la Mânzalesti trecând pe locul al doilea în lume ca lungime. Aceasta peșteră se mai remarcă și prin abundența, varietatea și frumusețea concrețiunilor de sare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peștera are o lungime de 1220 m și o denivelare de 32 m. Intrarea principală este aproape blocată de alunecările provocate de ploii. • Conține diferite tipuri de formațiuni: stalactite alb, roz, galben,roșu aprins, cenușiu și maroniu și un mic număr de stalagmite cu înălțimi de câțiva centimetri și grosimi de 5 – 8 cm. • Stalactitele ajung până la 1,5 m lungime cu grosimi de 30 cm, la bază, adesea schimbându-și poziția de la verticală la vârfuri în linie frântă (stalactite aberante). Stalagmitele sunt reduse având câțiva cm înălțime și cca. 8 cm diametru la bază. Anemolitele sunt lungi de cca. 1 m și cu diametre mici. <p>"Peștera cu 3 intrări"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Are o dezvoltare de 300 m și cu denivelări de 44 m. <p>Celelalte peșteri au dimensiuni relativ reduse, cu lungimi de 2-10 m, intrările fiind împodobite cu ansambluri de stalactite și concrețiuni de sare.</p> <p>Lacul Mare</p> <ul style="list-style-type: none"> • Are 0,72 ha ha de apă dulce, și adâncimea maximă de 20 m. • Chiar dacă la mal apa este mai caldă, la cca. 1 m distanță devine brusc foarte rece. <p>Lacul Castelului</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0,38ha suprafață <p>Vegetația este din plante halofite amestecate în mozaic cu specii caracteristice florei de mull; toate speciile erbacee sunt în principal subtermofile și uneori iubitoare de pe locații însorite (termofile).Procentul redus de împădurire al zonei și prezenta anticlinalelor într-o configurație orientată în general spre sud-sud-vest, creează habitatefavorabile speciilor cu caracter pontic sau mediteranean, astfel că valoarea științifică a arealului este completată de existența într-o astfel de zonă cu un regim de climă blândă a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fluturașului purpuriu (Lycaena dispar) • broaștei țestoase de uscat (Testudo hernanni) • scorpionului (Euscorpium Carpathicus) • tufărișurilor de cătină albă (Hippophae rhamnoides) <p>De frumusețea zonei a fost convins și Alexandru Vlahuță, fapt ce l-a determinat sa scrie un capitol intitulat "Meledic" în lucrarea sa "România pitorească".</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Platoul_Meledic

Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Platoul_Meledic_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 11 Platoul Meledic - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.9 Pădurea Brădeanu

Denumirea ariei protejate	Pădurea Brădeanu
Localizare	Brădeanu
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	5,80
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Brădeanu este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Brădeanu. Aria naturală se află în partea sudică a județului Buzău și cea nord-estică a satului Brădeanu, în apropierea drumului județean (DJ203C) care leagă localitatea Pogoanele de satul Florica. Pădurea Brădeanu cu o suprafață de 5,80 hectare a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o suprafață împădurită, cu rol de protecție pentru specia arboricolă de stejar brumăriu (<i>Quercus pedunculiflora</i>).

Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83durea_Br%C4%83deanu
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Bradeanu_Nature_Reserve-
Observații (foto)	

Fig. 12 Pădurea Brădeanu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.10 Pădurea Crivineni

Denumirea ariei protejate	Pădurea Crivineni
Localizare	Pătârlagele
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	15,44
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Crivineni este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al orașului Pătârlagele. Aria naturală se află la poalele Carpaților de Curbură (la o altitudine medie de 400 m.) în depresiunea Pătârlagele (în partea nord-vestică a orașului omonim), în partea dreaptă a râului Buzău, lângă drumul național DN10, Nehoiu - Întorsura Buzăului. Pădurea Crivineni întinsă pe o suprafață de 15,44 hectare, a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>). Rezervația naturală reprezintă o suprafață împădurită cu rol de protecție pentru o specie arboricolă de stejar, cunoscută sub denumirea populară de stejar pufos (<i>Quercus pubescens</i>).

Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83durea_Crivineni
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Crivineni_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 13 Pădurea Crivineni - imagine hartă stânga, imagine detaliu dreapta

2.11 Pădurea cu tisă

Denumirea ariei protejate	Pădurea cu tisă
Localizare	Chiojdu
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	197
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea cu tisă este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Chiojdu. Aria naturală se află în partea nord-vestică a județului Buzău, la poalele Munților Monteoru (grupare montană ce aparține Carpaților de Curbură) la o altitudine cuprinsă între 800 și 1000 de m, în partea nord-estică a satului Bâsca Chiojdului. Rezervația naturală „Pădurea cu tisă”, întinsă pe o suprafață de 197 hectare, a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>). Aria naturală reprezintă o zonă împădurită cu rol de protecție pentru specia arboreolă de <i>Taxus baccata</i> , cunoscută sub denumirea populară de tisă.

Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83durea_cu_tis%C4%83
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Cu_Tisa_Nature_Reserve
Observații (foto)	

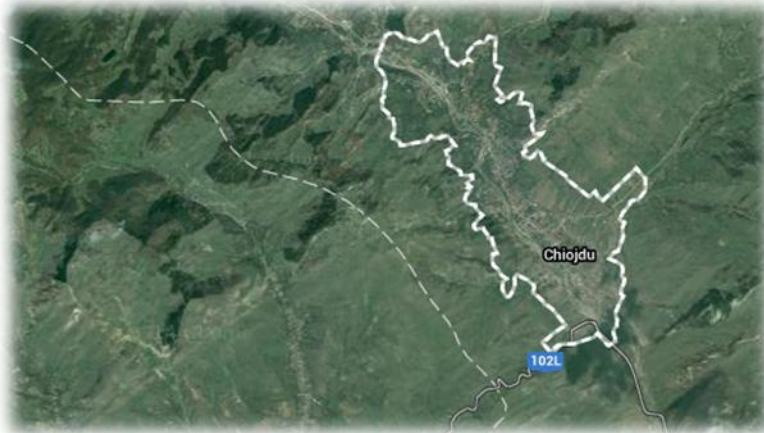

Fig. 14 Pădurea cu tisă - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta, Tisa (*Taxus baccata*)

2.12 Pădurea Lacurile Bisoca

Denumirea ariei protejate	Pădurea Lacurile Bisoca
Localizare	Bisoca
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<ul style="list-style-type: none"> • Mănăstirea Poiana Mărului • Mănăstirea Găvanu • Rezervația naturală Pădurea Găvanu • Masa lui Bucur - o lespede de 150 de tone care ar fi slujit drept masă ciobanului Bucur, după unii, sau haiducului Bucur, după alții • Malurile cu sare din satele Pleși și Sările • 13 trasee de practicare a escaladei pe gresie cu lungimi cuprinse între 12 și 20 metri • 2 zone pentru practicarea boulderingului^[4], în zonă fiind 2 grupări de bolovani: una în zona lacului pe muchia care se ridică pe partea dreaptă a acestuia la 10 minute de mers (aproximativ 15 bolovani spectaculoși, mai ales cel numit Creierul), cealaltă în zona falezelor, unde sunt și traseele de escaladă • Se pot practica motociclismul (enduro), mountain-bikingul, călătoria offroad cu auto 4x4, zborul cu

	<p>parapanta sau motodeltaplanul, mai ales în zona satului Pleși, unde se găsește un teren propice decolărilor și aterizărilor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacul cu Ciucior (numit astfel datorită existenței în apropiere a unui mic izvor de apă potabilă) - aflat la aproximativ 1 km distanță către apa Râmnicului Sărat, într-o mica depresiune • Zidul Urișilor - un strat de roci dure care includ scoici ale unei plaje de acum 11 milioane de ani a mării preistorice Paratethys, sub forma unui zid de 6-7m aflat spre izvoarele râului Călnău, în comuna Valea Salciei din județul Buzău.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea "Lacurile din Bisoca" este o rezervație mixtă forestieră botanică și geologică de categoria IV IUCN, ce este situată pe raza comunei Bisoca din județul Buzău.</p> <p>Localizare: Latitudine: 45°33'2" Longitudine: 26°40'20" E, la nord vest de satul de reședință Bisoca, pe Dealurile Ungureanului. Se ajunge folosind drumul asfaltat de pe valea Slănicului – DJ 203 K, care pornește de pe DN2 (E85) de la Mărăcineni spre Săpoca (imediat înainte de a intra pe podul de peste Buzău), urmând ruta Beceni-Vintilă Vodă. Înainte de a ajunge la Vintilă Vodă, aproape imediat după Niculești se trece podul de peste Slănic, după care se virează la bifurcație spre dreapta pe DJ204C Sărulești-Bisoca-Jitia, drum de culme asfaltat până la 4 km de centrul comunei Bisoca. Rezervația este importantă prin arboretul de pin silvestru (<i>Pinus sylvestris</i>). Între pini se văd succesioni de specii erbacee, de la cele mezofile spre cele subtermofile - datorită răririi arboretului (prin tăierile din ultimul deceniu), și ca o expresie a modificării climei generale (în sensul creșterii temperaturilor). Din locațiile inițiale de lacuri cu apă dulce, formate în doline dezvoltate pe gresie cu fund din nămoluri sedimentate - astăzi, ca efect negativ al eroziunii de suprafață nu au mai rămas decât Lacul Negru și Lacul Limpede. Dolinele, aflate în faza incipientă de dezvoltare, au versanți domoli și adâncime mică. Lacul Limpede este singurul care a supraviețuit colmatării. Lacul Negru (numit astfel datorită culorii apei dată de eutrofizarea anormală) - aflat la 200 m de Lacul Limpede - se mai numește și Lacul fără fund și este acoperit de vegetație în proporție de peste 70%. Am mai existat în această zonă și Lacul Rotund precum și Lacul Sec care au secat. Pădurea adăpostește un amfiteatru natural în care se află o scenă construită din piatră în combinație cu lemn și unde se desfășoară acțiuni folclorice locale.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/P%C4%83durea_Lacurile_Bisoca
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Lacurile_Bisoca_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 15 Pădurea Lacurile Bisoca - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.13 Sarea lui Buzău

Denumirea ariei protejate	Sarea lui Buzău
Localizare	Viperești
Categorie IUCN	III
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1,77
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Sarea lui Buzău (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și botanic) situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Viperești. Aria naturală cu o suprafață de 1,77 hectare se află în partea central-vestică a județului Buzău, pe Valea Buzăului în zona Subcarpaților de Curbură, în imediata apropiere a drumului național DN10 (Buzău - Covasna), lângă rezervația naturală Blocurile de calcar de la Bădila. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o suprafață cu izvoare sărate, arie cu eflorescențe saline care dovedesc existența în subsol a unui masiv de sare. Din punct de vedere floristic, în arealul ariei naturale sunt întâlnite mai multe specii vegetale halofile, printre care specia de arbust cunoscută sub denumirea de cătină de râu (<i>Hippophaë rhamnoides</i> L.) și o specie ierboasă de sărătură cunoscută de localnici sub denumirea populară de <i>bălănică</i> (<i>Puccinellia distans</i>).</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Sarea_lui_Buz%C4%83u
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Sarea_Lui_Buzau_Natural_Monument
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 16 Sarea lui Buzău - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

2.14 Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mari

Denumirea ariei protejate	Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mari
Localizare	Scorțoasa
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și botanic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	15,20
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, turism științific
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mari este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip geologic și botanic, situată în județul Buzău, pe teritoriul administrativ al comunei Scorțoasa. Rezervația naturală se află la o altitudine de 322 m, are o suprafață de 22 ha și reprezintă o zonă de interes geologic și botanic, datorită celor două cratere de vulcani noroioși aflate pe platou și a două specii de plante halofile (plante ce se dezvoltă în mediu sărat) <i>Nitraria schoberi</i> și <i>Obione verrucifera</i> .
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Vulcanii_Noroio%C8%99i_de_la_P%C3%A2celele_Mari http://www.descopera.ro/descopera-in-romania/10085799-vulcanii-noroiosi-paclele-mici-si-mari-ale-buzaului
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Vulcanii_Noroiosi_Paclele_Mari_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 17 Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mari- imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

2.15 Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mici

Denumirea ariei protejate	Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mici
Localizare	Berca
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și botanic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	10,20
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, turism științific
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Vulcanii Noroioși de la Pâcelele Mici este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip botanic și geologic) aflată pe raza comunei Berca din județul Buzău. Pâcelele Mici se află la o altitudine de 341 m și au o suprafață de 16,5 ha. În preajma vulcanilor noroioși, solul este sulfuros și sărătuos, nepropice vegetației obișnuite. Totuși, anumite specii de plante special adaptate, cum ar fi <i>Nitraria schoberi</i> și <i>Obione verrucifera</i> găsesc aici un mediu de viață propice.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Vulcanii_Noroio%C8%99i_de_la_P%C3%A2celele_Mici http://www.descopera.ro/descopera-in-romania/10085799-vulcanii-noroiosi-paclele-mici-si-mari-ale-buzaului
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Vulcanii_Noroiosi_Paclele_Mici_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 18 Vulcanii Noroioși de la Pâclele Mici - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3. Județul Constanța

3.1 Canaralele de la Hârșova

Denumirea ariei protejate	Canaralele de la Hârșova
Localizare	Hârșova
Categorie IUCN	III
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	3,53
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Canaralele de la Hârșova (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de geologic și geomorfologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al orașului Hârșova. Aria naturală se află în partea centrală a Dobrogei, în extremitatea nord-vestică județului Constanța, pe teritoriul vestic al orașului Hârșova (în aval de port), pe malul drept al Dunării. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.142 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> și se întinde pe o suprafață de 3, 53. Aria naturală (suprapusă sitului Natura 2000 - <i>Canaralele de la Hârșova</i>) reprezintă o suprafață cu abrupturi stâncoase (calcare atribuite perioadei geologice a jurasicului, în substratele cărora au fost identificate resturi fosile de spongieri și corali) în malul drept al Dunării, ce conferă zonei un aspect peisagistic deosebit. Aria protejată găzduiește și asigură condiții de hrană pentru mai multe specii de păsări migratoare și de pasaj.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Canaralele_de_la_H%C3%A2rșova
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Canaralele_De_La_Harsova_Special_Protection_Area_Birds_Directive http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=ROSPA0017
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 19 Canaralele Hârsovei - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.2 Cetatea Histria

Denumirea ariei protejate	Cetatea Histria
Localizare	Istria
Categorie IUCN	IV
Tip	științific-mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	350
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, turism științific
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Cetatea Histria este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de științific și sit arheologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Istria. Aria naturală se află în partea estică Dobrogei, în extremitatea nord-estică județului Constanța lângă Lacul Sinoe, aproape de limita teritorială cu județul Tulcea, în apropierea drumului național DN22 care leagă municipiul Constanța de orașul Tulcea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.142 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 350 hectare. Aria naturală este inclusă în parcul național (rezervație a biosferei) Delta Dunării și reprezintă o zonă naturală (pășuni, mlaștini sărăturate, suprafețe nisipoase umede) din Podișul Dobrogei, în a cărei suprafață este inclusă și cetatea grecească Histria. Rezervația adăpostește mai multe specii floristice (unele foarte rare) dintre care: vitrigon (<i>Eryngium maritimum</i>), alior (<i>Euphorbia peplis</i>), cârcel (<i>Ephedra distachia</i>), pelin (<i>Artemisia tschernieviana</i>), bărbîșoară (<i>Allysum hirsutum</i>), volbură (<i>Convolvulus lineatus</i>), varză de mare (<i>Crambe maritima</i>), pătlăgină (<i>Plantago cornuti</i>), ață de mare (<i>Ruppia maritima</i>), brândușă de nisip (<i>Merendera sobolifera</i>), garofiță (din speciile <i>Dianthus pseudarmeriași Dianthus bessarabicus</i>), siminoc (din specia <i>Helichrysum arenarium</i>), grășătoare (<i>Sagina maritima</i>), chimionul porcului (<i>Peucedanum arenarium</i>) sau valentiță (<i>Tanacetum millefolium</i>).</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Cetatea_Histria http://www.histria-cheiledobrogei.ro/Turism-3/Cetatea-Histria-8 http://www.cjc.ro/proiect_histria/Histria/ISTORIE/istorie.html
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Cetatea_Histria_Scientific_Reserve
Observații (foto)	sit arheologic

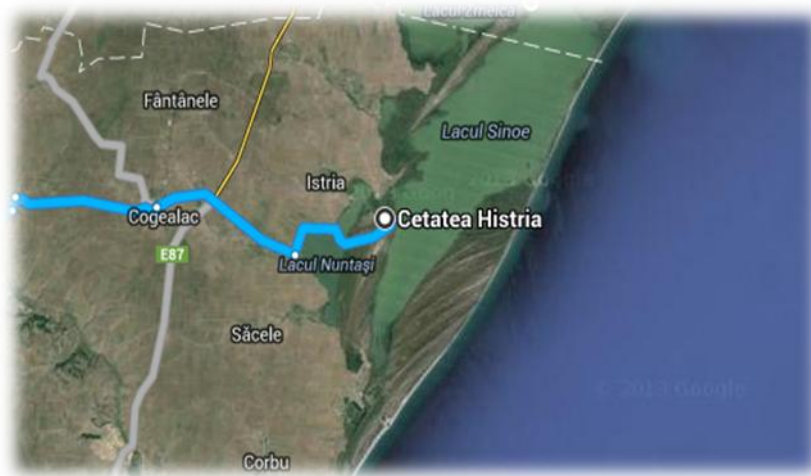

Fig. 20 Cetatea Histria - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.3 Corbu-Nuntași - Istria

Denumirea ariei protejate	Corbu – Nuntași - Istria
Localizare	Corbu, Istria
Categorie IUCN	IV
Tip	științific
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1610
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația Naturală refugiul ornitologic Corbu - Nuntași - Istria este rezervație naturală mixtă, științifică. Aceasta este situată la nord de Grindul Lupilor, la sud - est de Cetatea Histria - Grindul Saele, la sud de Grindul Chituc și la vest de comunele Corbu, Nuntași, Istria. Face parte din Rezervația Biosferei Delta Dunării, ocupă o suprafață totală de 1.610 ha, este un subcomplex lacustru înglobat în complexul Razim – Sinoe. Flora este caracterizată de numărul mare de terofite, specii meridional - continentale, plante xeromezofile, moderat termofile și neutrobazifile, varietatea fitocenozelor, apele puțin adanci și bogate în elemente nutritive constituie un loc propice pentru întâlnirea unei mari varietăți de păsări; multe din speciile întâlnite aici sunt rare, ocrotite de legi și convenții naționale. Accesul în rezervație se face pe DN 22 Constanța - Cogealac.
Site-uri web	http://www.histria-cheiledobrogei.ro/Turism-3/Rezervatia-Biosferei-Delta-Dunarii-5,Refugiul-ornitologic-Corbu-Nuntasi-Histria-25

	http://www.infopensiuni.ro/cazare-corbu/obiective-turistice-corbu/rezervatia-naturala-refugiul-ornitologic-corbu--n_4196
Mapare/cartografiere	
Observații (foto)	Rezervație ornitologică

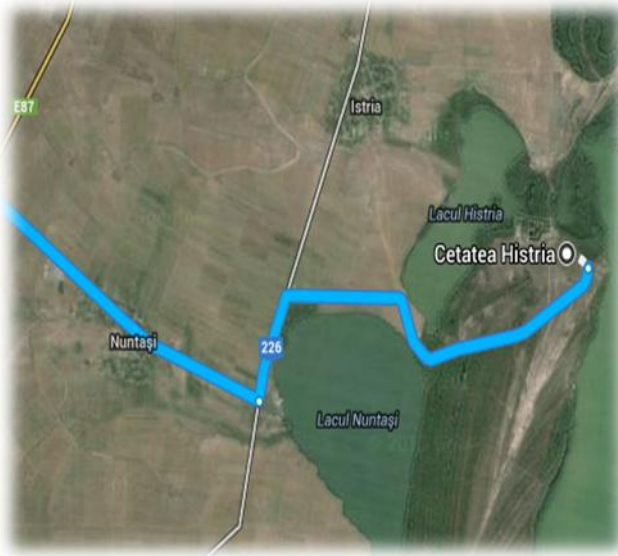

Fig. 21 Corbu Nuntași Istria - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Egreta mare (*Egretta garzetta*), imagine detaliu dreapta Stârcul galben (*Ardeola ralloides*)

3.4 Dunele marine de la Agigea

Denumirea ariei protejate	Dunele marine de la Agigea
Localizare	Constanța
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	25
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Dunele marine de la Agigea alcătuiesc o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Agigea. Aria naturală se află în Dobrogei, în Podișul Medgidiei, în extremitatea central-estică a județului Constanța (pe litoralul românesc), pe teritoriul estic al satului Agigea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> , publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 25 hectare. Aria naturală reprezintă o zonă (de interes botanic) a litoralului românesc, cu dune de nisip fixate la sol de specii vegetale termofile, cu faună caracteristică zonelor aride (stepă dobrogeană) și elemente floristice constituite din asociații de plante vasculare. În arealul rezervației naturale au fost semnalate mai multe plante rare cu specii de: ciucușoară de nisip (<i>Alyssum borzaeanum</i> , specie aflată pe Lista roșie a IUCN), cârcel (<i>Ephedra distachya</i>), volbură (din specia <i>Convolvulus persicus</i>), coșaci de nisipuri (<i>Astragalus varius</i>) sau varză de mare (<i>Crambe maritima</i>).
Site-uri web	http://eunis.eea.europa.eu/sites/9390 http://www.bio.uaic.ro/agigea/rezervatie.html
Mapare/cartografieri	http://www.protectedplanet.net/sites/Dunele_Marine_De_La_Agigea_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 22 Dunele Marine de la Agiea - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta Volbura de nisip (*Convolvulus persicus*)

3.5 Dealul Alah Bair

Denumirea ariei protejate	Dealul Alah Bair
Localizare	Crucea
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Dealul Alah Bair este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic și geologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Crucea. Aria naturală se află în partea centrală a Dobrogei, în Podișul Medgidiei, în extremitatea nord-vestică a județului Constanța, pe teritoriul sudic al satului Crucea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> , publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 10 hectare. Aria naturală reprezintă o zonă de interes de interes geologic, geomorfologic și peisagistic, cu faună caracteristică zonelor aride (stepă dobrogeană) și elemente floristice specifice habitatelor pontice, pontic-balcanice sau celor pontic-mediteranene. Aria naturală se suprapune sitului Natura 2000 - Dealul Alah Bair.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Dealul_Alah_Bair http://eunis.eea.europa.eu/sites/184098/general
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Dealul_Alah_Bair_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://www.protectedplanet.net/sites/Dealul_Alah_Bair_Nature_Reserve http://natura2000.mmediu.ro/site/46/rosco0053.html
Observații (foto)	

Fig. 23 Dealul Alah Bair - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.6 Fântânița - Murfatlar

Denumirea ariei protejate	Fântânița - Murfatlar
Localizare	Basarabi
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic și faunistic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	66,40
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>Obiective turistice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansamblul rupestru de la Murfatlar (monument istoric secolul al X-lea, epoca medieval timpurie, alcătuit din două biserici, șase cavouri și mai multe galerii săpate în cretă) este un complex arheologic descoperit în anul 1957, cu o deosebită semnificație pentru istoria creștinismului țării noastre datorită faptului că sit-ul adăpostește prima biserică de pe teritoriul României. • Muzeul Viticulturii din Murfatlar ce adăpostește vase (de băut și depozitat) pentru vin, utilaje (prese, storcători din epoci diferite) folosite în procesul de fabricație a vinului, obiecte de artă (statuete, sculpturi), documente.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Fântânița - Murfatlar este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic și faunistic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al orașului Murfatlar. Aria naturală se află în partea sudică a Dobrogei, în Podișul Medgidiei, pe teritoriul estic al satului Siminoc, în vestul orașului Basarabi. Rezervația naturală Fântânița - Murfatlar a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 66,40 hectare. Aria naturală reprezintă o zonă cu un relief înclinat, străbătut de mai multe pâraie, cu faună caracteristică zonelor aride (stepă dobrogeană) și elemente floristice specifice habitatelor pontice, balcanice, continentale, submediteranene sau celor eurasiatice. Flora este constituită din vegetație forestieră, tufărișuri și specii ierboase ponto-sarmatice. Specii de arbori și arbuști întâlnite în rezervație: stejar pufos (<i>Quercus pubescens</i>), stejar brumăriu (<i>Quercus pedunculiflora</i>), cărpiniță (<i>Carpinus orientalis</i>), vișin turcesc (<i>Prunus mahaleb</i>), prunus (din specia <i>Prunus tenella</i>), scumpie (<i>Cotinus coggygria</i>). La nivelul ierburilor sunt întâlnite o mare varietate de plante, printre care: rogoz (din specia <i>Carex halleriana</i>), centaurea (din speciile <i>Centaurea thracica</i> și <i>Centaurea rutifolia</i>), sipică (<i>Cephalaria uralensis</i>), rușcuță de primăvară (<i>Adonis vernalis</i>), usturoi sălbatic (din specia <i>Allium saxatile</i>), hajmă păsărească (<i>Allium flavum</i>), rușcuță (<i>Adonis flammea</i>), o specie de sparanghel sălbatic (<i>Asparagus vericillatus</i>), coamă de aur (<i>Galatella linosyris</i>), garofiță (din speciile <i>Dianthus dobrogensis</i> și <i>Dianthus leptopetalus</i>), frâsinel (<i>Dictamnus albus</i>), negară (<i>Stipa capillata</i>), alior (<i>Euphorbia nicaeensis</i>), stânjenel peștriț (<i>Iris variegata</i>), iasomie (<i>Jasminus</i></p>

	<p><i>fruticans</i>), colilie (<i>Stipa ucrainica</i>) sau armirai sălbatic (<i>Carduus hamulosus</i>). Fauna rezervației este una caracteristică zonei de stepă și este reprezentată de mai multe specii (unele endemice) de mamifere, păsări, insecte, reptile și broaște.</p> <p>Mamifere: dihor pătat (<i>Vormela peregusna</i>), popândău (<i>Spermophilus citellus</i>), șoarece săritor de stepă (<i>Sicista subtilis</i>), hamster românesc (<i>Mesocricetus newtoni</i>).</p> <p>Păsări și insecte: șorecarul comun (<i>Buteo buteo</i>), fluture (din speciile <i>Lycaena dispar</i>, <i>Colyas myrmidone</i>), greier (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)</p> <p>Reptile și broaște: șarpele rău (<i>Coluber caspius</i>), balaur mare (<i>Elaphe quatuorlineata</i>), țestoasa dobrogeană de uscat (<i>Testudo graeca</i>), brotacul verde de copac (<i>Hyla arborea</i>).</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/F%C3%A2nt%C3%A2ni%C8%9Ba_-_Murfatlar
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Fantanita_Murfatlar_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://natura2000.mmediu.ro/site/59/rosci0083.html
Observații (foto)	

Fig. 24 Fântânița - Murfatlar - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.7 Grindul Chituc

Denumirea ariei protejate	Grindul Chituc
Localizare	Corbu
Categorie IUCN	IV
Tip	științific
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	2.300
Tipuri de turism	Turism științific, foto-safari, birdwatching
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Nu
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Grindul Chituc (2300 ha): Zona Chituc este situată în extremitatea sudică a rezervației și este formată dintr-o aglomerare de lacuri mici importante pentru migrația și iernatul păsărilor. Vegetația este caracteristică zonelor litorale și adăpostește șopârta de nisipuri (<i>Eremias arguta deserti</i>) care este prezentă aici în număr mare. Aceasta zonă este singura în care se mai poate întâlni șacalul. O configurația morfologică a zonei, caracterizată de succesiuni de cordoane, dune, lacuri, cu predominarea acestora din urma, orientate pe o direcție piezișă pe linia actuală a țărmului și având o dispoziție în evantai.
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://www.protectedplanet.net/sites/Grindul_Chituc_Scientific_Reserve http://natura2000.mmediu.ro/site/9/rosci0031.html
Observații (foto)	

Fig. 25 Grindul Chituc - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.8 Grindul Lupilor

Denumirea ariei protejate	Grindul Lupilor
Localizare	Mihai Viteazu
Categorie IUCN	IV
Tip	științific
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	2.075
Tipuri de turism	Turism științific, foto-safari, birdwatching
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 14 RBDD
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația este situată la nord de Lacul Golovița și în vecinătatea Lacurilor Sinoe și Zmeica; poate fi descrisă ca fiind o limbă de pământ cu o suprafață plană și dune de nisip aproape imperceptibile. Grindul Lupilor este o rezervație mixtă, științifică inclusă în Rezervația Biosferei Delta Dunării, sub regim special de protecție. Aria ocrotită prezintă un grind nisipos de tip marin - lagunar, este compusă din formațiuni sedimentare de vârstă holocenă și vegetație variată. În zonele cu bălți temporare și permanente vegetația este în mare parte caracteristică zonelor de stepă și de sărătură, iar în partea de nord-vest a rezervației se întâlnește vegetație lemnoasă. Pe margini s-a dezvoltat o centură de papură și de stuf. Mediul acvatic este predominant, iar flora s-a adaptat acestor condiții și a captat, în timp, și influențe mediteraneene. Între mediul terestru și cel acvatic se interpune o zonă mlăștinoasă, inundabilă. Fauna este formată în principal din specii de păsări, într-un număr impresionant, dar și din diverse specii de reptile. Nenumărate specii de păsări tranzitează Grindul Lupilor în perioada migrației, zona fiind un loc important de cuibărit pentru aproximativ 300 de specii.
Site-uri web	http://cesavezi.ro/obiective-turistice/7-rezervatii-naturale/696-rezervatia-naturala-grindul-lupilor#!/catid=undefined
Mapare/cartografieri	http://www.protectedplanet.net/sites/Grindul_Lupilor_Scientific_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 26 Grindul Lupilor - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.9 Lacul Bugeac

Denumirea ariei protejate	Lacul Bugeac
Localizare	Ostrov
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	1.434
Tipuri de turism	
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Manastirea Dervent Pacuiul lui Soare Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat Monumentul de la Adamclisi
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Lacul Bugeac este cel mai sudic liman fluviatil din România, aflat în comuna Ostrov, județul Constanța. Are o suprafață de 1.434 ha și prezintă maluri abrupte care pot atinge 30 m. Reprezintă loc de iernare pentru o serie de păsări acvatice, unele rare, cum ar fi pelicanul creț (<i>Pelecanus crispus</i>). Caracterizare generală: Lacul este cel mai sudic din seria limanelor fluviatile, prezintă maluri înalte și abrupte care pot atinge și 30 m înălțime, fundul plat având forma unui golf-depresiune. Lacul are legătură cu Dunărea, existând un stăvilar care

	reglementează schimbul de ape. În parte a vestica a lacului este prezenta o fâșie de pământ înalta si stâncoasa (calcaroasa). Remarcabila este si existenta pe versantul drept al lacului Bugeac a unei grote neexploatate turistic formata în depozitele fosilifere din aceasta zona. Constituie un loc prielnic de iernare si pasaj pentru populațiile de păsări acvatice, majoritatea deosebit de importante din punct de vedere conservativ, cum ar fi de exemplu pelicanul creț (Pelecanus crispus).
Site-uri web	http://www.bugeac.ro/lacul-bugeac.htm
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Lacul_Bugeac_Special_Protection_Area_Birds_Directive
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Fig. 27 Lacul Bugeac - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.10 Lacul Dunăreni

Denumirea ariei protejate	Lacul Dunăreni
Localizare	Dunăreni
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	704
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă

Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Lacul Dunăreni este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip mixt, avifaunistic și botanic), situată în judetul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Aliman, satul Dunăreni. Rezervația naturală are o suprafață de 704 ha, și reprezintă o zonă de ape stătătoare (un lac de luncă format în urma procesele de eroziune și de depunere a sedimentelor fluviale pe o vale secundară), mlaștini și terenuri arabile, ce adăpostește și găzduiește specii protejate de păsări acvatice migratoare, cât și specii de păsări care ierneză pe teritoriul ariei.</p> <p>Specii de păsări calificative Pelecanus crispus, Aythya nyroca, Branta ruficollis, Chlidonias hybridus, Pelecanus onocrotalus, Phalacrocorax pygmaeus, Platalea leucorodia, Plegadis falcinellus, Ardeola ralloides, Anser albifrons, Larus ridibundus, Charadrius alexandrinus, Glareola pratincta, Larus melanocephalus, Larus minutus, Recurvirostra avosetta, Tadorna ferruginea.</p> <p>Biotopuri principale</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ape stătătoare (44,4%) Mlaștini (25,5%) Terenuri arabile neirigate (20,5%) Zone cultivate complexe (7,7%)
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Lacul_Dun%C4%83reni http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0054
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Lacul_Dunareni_Special_Protection_Area_Birds_Directive
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

e satelitară

Denumirea ariei protejate	Lacul Oltina
Localizare	Oltina
Categorie IUCN	IV
Tip	Mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	2.290
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Lacul Oltina este situat în sud-vestul Dobrogei, aproape de Dunăre; este o suprafață de apă de circa 1.900 hectare cu adâncimea maximă de doar 1,5 m. Malurile prezintă râpe de loess ce ajung la 20-25 m înălțime; pe marginea apei există în unele locuri câte un brâu de stuf. Din punct de vedere morfologic, peisagistic și ca dimensiune, Lacul Oltina seamănă destul de mult cu Lacul Bugeac aflat la câțiva zeci de km mai la sud. În cadrul sitului Natura 2000 Lacul Oltina, pe lângă lacul omonim, mai sunt cuprinse și lacurile Ceamurlia și Iortomac, aflate în vecinătate, la sud față de lacul Oltina. Aceste trei lacuri sunt instalate pe valea Canaraua Fetii, în bazine lărgite ale acesteia. Lacul Iortomac are 209 hectare și adâncime maximă de 2 metri, cu stuf instalat pe margini; prezintă izvoare pe țârm și pe fundul lacului, ape care se scurg din calcarele sarmatice. Lacul Ceamurlia are circa 100 de hectare și este acoperit de stuf și papură în proporție de 75%. Apele circulă pe traseul Iortomac-Ceamurlia-Oltina, prin cursuri de ape de forma unor pâraie, iar la contactul cu Dunărea, există o gârlă de legătură între Oltina și fluviu; pe această gârlă există un stăvilar, iar grindul fluviatil a fost consolidat cu un dig contra viiturilor. Lacul Oltina este utilizat ca fermă piscicolă; Iortomac și Ceamurlia sunt mai puțin perturbate de oameni și prezintă condiții mai liniștite pentru avifaună.</p> <p>Dintre speciile de plante hidrofile, prezente în habitate de la Oltina, se pot menționa plutica (<i>Nymphoides peltata</i>) și Marsilea quadrifolia. În împrejurimile apei există zone cu vegetație stepică xerofilă, instalată pe versanți de loess, unde vegetează colilia (<i>Stipa capillata</i>). În zona canalelor care fac legătura cu Dunărea, există păduri de zăvoi cu salcie (<i>Salix alba</i>) și plop (<i>Populus alba</i>) în care există și liana <i>Periploca graeca</i>. Lacul Oltina a fost declarat rezervație naturală pe o suprafață de 2.290 hectare, prin Hotărârea de Guvern 2151 din 2004.</p>
Site-uri web	http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0056 http://peterlengyel.wordpress.com/2013/01/01/situl-natura-2000-lacul-oltina-dobrogea/
Mapare/cartografieri	http://www.protectedplanet.net/sites/Lacul_Oltina_Special_Protection_Area_Birds_Directive http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=ROSPA0056
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Fig. 29 Lacul Oltina - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.12 Lacul Vederöasa

Denumirea ariei protejate	Lacul Vederöasa
Localizare	Aliman
Categorie IUCN	IV
Tip	Mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	517
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	„Monumentul Triumfal” Tropaeum Traiani Cetatea Tropaeum Traiani Mănăstirea Peștera Sf. Andrei
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Lacul Vederöasa este caracterizat de existența unor izvoare ascensionale de mal, cu origine în calcarele de la baza falezei și care alimentează subteran apele lacului. Peste 80% din suprafață lacului este acoperită de stuf, ceea ce constituie un habitat prielnic păsărilor. Lacul Vederöasa face parte din categoria lacurilor de luncă, cu un grad accentuat de meandrare și este situat în sectorul limanic al văii Urluia sau valea Vederöasa. În partea vestică a lacului există o faleză bine definită. Fragmentarea accentuată a versanților se datorează văilor scurte formate de torenți în depozitele loessoide. Lacul Vederöasa este caracterizat de existența unor izvoare ascensionale de mal, cu origine în calcarele de la baza falezei și care alimentează subteran apele lacului. Peste 80% din suprafața lacului este acoperită de stuf ceea ce constituie un habitat prielnic

	<p>păsărilor. Pe teritoriul sitului se găsește rezervația paleontologică Locul fosilifer Aliman (monument al naturii) ce se prezintă ca un perete abrupt constituit dintr-o alternanță de calcare marno-calcare și mai rar cu argile marnoase, care aparțin cretacului inferior.</p> <p>Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de pasări protejate. Conform datelor avem următoarele categorii: a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Pasări: 34 b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 70 c) număr de specii periclitare la nivel global: 4 Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: Tadorna feruginea Nycticorax nycticorax Ardeola ralloides Egretta garzetta Situl este important în perioada de migrație pentru speciile de balta (în special pelicani și gaste). Situl este important pentru iernat pentru rate și gaste. În perioada de migrație situl găzduiește mai mult de 20.000 de exemplare de pasări de balta, fiind posibil candidat ca sit RAMSAR.</p>
Site-uri web	http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0007
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Lacul_Vederoasa_Nature_Reserve
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

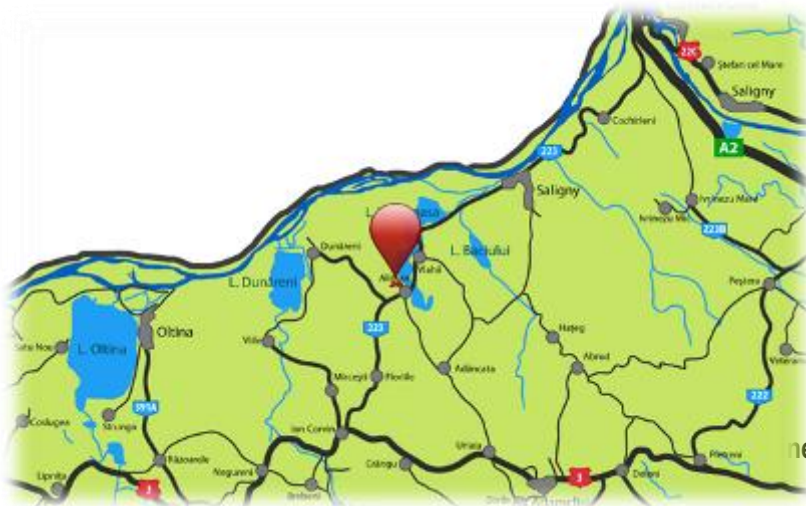

Fig. 30 Lacul Vederosa - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.13 Locul fosilifer Aliman

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Aliman
Localizare	Aliman
Categorie IUCN	III
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	15
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Locul fosilifer Aliman (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Aliman. Aria naturală se află în Podișul Medgidiei, în extremitatea vestică a județului Constanța, pe teritoriul sud-estic al satului Aliman, în sudul Lacului Vederosa. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 15 hectare.</p> <p>Aria naturală reprezintă un afloriment (abrupt descoperit), unde, în mai multe nivele litologice (strate cu conglomerate de calcare) se află importante depozite de faună fosiliferă marină atribuită cretacului inferior.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Locul_fosilifer_Aliman
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/14609 http://eunis.eea.europa.eu/sites/14609/
Observații (foto)	monument al naturii

de sateli

3.14 Locul fosilifer Credința

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Credința
Localizare	Cobadin
Categorie IUCN	III
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	6
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Locul fosilifer Credința (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Chirnogeni. Aria naturală se află în Podișul Negru Vodă, în partea central-sudică a județului Constanța, pe teritoriul vestic al satului Credința, în sud-estul Lacului Plopeni. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 6 hectare.</p> <p>Aria protejată reprezintă o zonă naturală (ce adăpostește specii vegetale de origine mediteraneană) din Podișul Dobrogean, în perimetrul căreia se află un afloriment (abrupt descoperit) constituit din conglomerate calcaroase, cu un conținut important de faună fosiliferă marină, atribuită cretacicului.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Locul_fosilifer_Credin%C8%9Ba
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/183591 http://eunis.eea.europa.eu/sites/183591
Observații (foto)	monument al naturii

tința - ima

3.15 Locul fosilifer Cernavodă

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Cernavodă
Localizare	Cernavodă
Categorie IUCN	III
Tip	Paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	3
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Locul fosilifer Cernavodă (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al orașului Cernavodă. Aria naturală se află în Podișul Dobrogei, în extremitatea central-vestică a județului Constanța, pe malul drept al Dunării, în imediata apropiere de Podul Regele Carol I (cunoscut și sub denumirea de <i>Podul de la Cernavodă</i>). Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 3 hectare.</p> <p>Aria protejată reprezintă o zonă naturală din Podișul Dobrogean, în perimetrul căreia se află un afloriment (abrupt descoperit) alcătuit din conglomerate calcaroase, cu un conținut important de faună fosiliferă marină (corali, gasteropode, scoici bivalve, brahiopode) atribuită perioadei geologice a cretacicului inferior.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Locul_fosilifer_Cernavod%C4%83
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/14607 http://eunis.eea.europa.eu/sites/14607
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 33 Locul fosilifer Cernavodă - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.16 Locul fosilifer Movila Banului

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Movila Banului
Localizare	Seimeni
Categorie IUCN	III
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	4
Suprafață (ha)	-
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Locul fosilifer Movila Banului (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Seimeni. Aria naturală se află în Podișul Dobrogei, în extremitatea central-vestică a județului Constanța, pe malul drept al Dunării, în partea nord-estică a satului Seimeni. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 4 hectare.</p> <p>Aria protejată reprezintă o zonă naturală din Lunca Dunării, în perimetrul căreia se află un</p>

	afloriment constituit din conglomerate de calcare, cu un conținut important de faună fosiliferă marină (gasteropode, amoniți, scoici bivalve, brahiopode, echinoderme), atribuită perioadei geologice a miocenului.
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Locul_fosilifer_Movila_Banului
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/Locul_Fosilifer_Movila_Banului_Natural_Monument http://eunis.eea.europa.eu/sites/183598
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 34 Locul fosilifer Movila Banului - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.17 Lacul Agigea

Denumirea ariei protejate	Lacul Agigea
Localizare	Agigea
Categorie IUCN	IV
Tip	zoologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	35
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Situat la nord - este de Canalul Dunare Marea Neagra, la sud - vest de comuna Agigea. Face parte din Rezervatia Naturala Lacul Agigea. Rezervatie de tip zoologic cu suprafata de 35 ha. Lac de liman fluvio - maritim. In anul 1967, pe suprafata lacului si in zona ce il inconjoara au fost

	descoperite intre 5.000 - 10.000 exemplare de pasari. Multe dintre aceste exemplare fiind foarte valoroase. In anul 1985, a fost transformat in amenajare piscicola, ceea ce a redus mult din numarul de pasari existente in zona. Accesul spre lac se face pe DN 39 Constanta -Vama Veche.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Lacul_Agigea_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/184072
Observații (foto)	

Fig. 35 Lacul Agigea - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.18 Lacul Techirghiol

Denumirea ariei protejate	Lacul Techirghiol
Localizare	Eforie Nord
Categorie IUCN	IV
Tip	zoologic
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	1229,98
Tipuri de turism	Turism balnear, turism de relaxare
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Lacul Techirghiol (sau Tekirghiol, turcă <i>Tekirgöl</i> , însemnând „lacul Tekir”) este situat la marginea localității balneare Eforie Nord de pe țărmul Mării Negre la 12 km distanță de portul Constanța, România. Este un liman fluvio-marin cu o suprafață de 10,68 km ² , separat de

	<p>mare printr-un cordon de nisip și cu o adâncime maximă de 9 m. Prin aportul mic de apă dulce, apa lacului și-a mărit concentrația de săruri, la circa 95 g/l. Acest fenomen a permis formarea unui strat de nămol cu calități terapeutice.</p> <p>Pe malul lacului opus localității Eforie Nord se află orașul Techirghiol, înființat în 1893. La Techirghiol a fost deschis un sanatoriu încă din 1899. Localitatea este o renumită stațiune de tratamente, unde sunt puse în valoare efectele terapeutice ale apei sărate (mineralizate) și a nămolului din lac, recomandate pentru tratarea unor boli precum psoriazis, reumatism, alergii, ș.a.</p> <p>Fauna</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Artemia salina</i> este un crustaceu primitiv (5–10 mm) aparținând subclasei Branchiopoda, care trăiește în apa cu salinitate mare. Cadavrele de Artemia, prin descompunere bacteriană, împreună cu alga <i>Cladophora cristalina</i>, formează nămolul sapropelic. • Rață arămie (<i>Oxyura leucocephala</i>), o specie rară în pericol de dispariție. • Califar (<i>Tadorna tadorna</i>), rar întâlnit în România • Pescărușul cu cap negru (<i>Larus melanocephalus</i>) • Nagâțul (<i>Vanellus vanellus</i>) • Cataliga (<i>Himantopus himantopus</i>) • Cormoranul (<i>Phalacrocorax carbo</i>) • Bătăușul (<i>Philomachus pugnax</i>) • Mărăcinarul mare (<i>Saxicola rubetra</i>) • Stârcul cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>) • Șoimul dobrogean (<i>Falco cherrug</i>) • Uligan pescar (<i>Pandion haliaetus</i>) • Șerpar (<i>Circaetus gallicus</i>) • Corcodelul cu gâtul roșu (<i>Podiceps grisegena</i>) • Fluierar picior verde (<i>Tringa nebularia</i>)
<p>Site-uri web</p>	<p>http://ro.wikipedia.org/wiki/Lacul_Techirghiol</p>
<p>Mapare/cartografieri</p>	<p>http://protectedplanet.net/sites/Lacul_Techirghiol_Special_Protection_Area_Birds_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0061</p>
<p>Observații (foto)</p>	

Fig. 36 Lacul Techirghiol - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.19 Mlaștina Hergheliei

Denumirea ariei protejate	Mlaștina Hergheliei
Localizare	Mangalia
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	98
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Mlaștina Hergheliei este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al orașului Mangalia. Aria naturală se află în partea sudică a Dobrogei, în sud-estul județului Constanța, pe teritoriul estic al orașului Mangalia, în partea nordică a stațiunii Saturn și cea sud-vestică a localității Venus, lângă drumul național DN39 care leagă municipiul Mangalia de orașul Eforie. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern</i> Nr.2151 din 30 noiembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.38 din 12 ianuarie 2005 (privind instituirea regimului de arie protejată pentru noi zone) și se întinde pe o suprafață de 98 hectare. Aria naturală reprezintă o zonă umedă (ochiuri de apă, mlaștini eutrofe, turbării, izvoare sulfuroase, stuf și păpuriș) din Podișul Dobrogean ce adăpostește o gamă variată de floră (cu specii halofile, higrofile, mezohigrofile) și asigură condiții de găzduire, hrană și</p>

	<p>cuibărit pentru mai multe specii de păsări. Aria naturală se suprapune sitului Natura 2000 - <i>Mlaștina Hergheleii - Obantul Mare și Peștera Movilei</i>: Aria naturală are o importanță mare datorită prezenței în arealul său a mai multor specii de păsări migratoare: lebădă de iarnă (<i>Cygnus cygnus</i>), barză albă (<i>Ciconia ciconia</i>), egretă mică (<i>Egretta garzetta</i>), egretă albă (<i>Egretta alba</i>), chiră neagră (<i>Chlidonias niger</i>), ciocântors (<i>Recurvirostra avosetta</i>), găriță mare (<i>Anser albifrons</i>), gâsca cu piept roșu (<i>Branta ruficollis</i>), prundaș de sărătură (<i>Charadrius alexandrinus</i>), piciorongul (<i>Himantopus himantopus</i>), bătăuș (<i>Philomachus pugnax</i>), chiră de baltă (<i>Sterna hirundo</i>), ferestraș mic (<i>Mergus albellus</i>), stârcul purpuriu (<i>Ardea purpurea</i>) și rața roșie (<i>Aythya nyroca</i>), pelicanul comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>), țigănușul (<i>Plegadis falcinellus</i>).</p>
Site-uri web	<p>http://ro.wikipedia.org/wiki/Mla%C8%99tina_Hergheleii</p>
Mapare/cartografiere	<p>http://protectedplanet.net/sites/Mlastina_Hergheleii_Obanul_Mare_Si_Movilei_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0114</p>
Observații (foto)	<p>declarat prin HG 1851/2005</p>

Fig. 37 Mlaștina Hergheleii - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.20 Masivul Geologic Cheia

Denumirea ariei protejate	Masivul Geologic Cheia
Localizare	Cheia
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și botanic
Categorie Natura 2000	SCI

Suprafață (ha)	387,95
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Masivul Geologic Cheia este o rezervație naturală mixtă (geologică și botanică) situată în partea de nord a județului Constanța în Podișul Casimcei nu departe de localitatea Cheia. Este reprezentantă de o serie de stânci mezozoice în formă de turnuri alcătuite din calcare de origine coraligenă. Specialiștii au identificat aici un număr de peste 600 de specii de floră endemice și rare. Dintre speciile de faună protejate aici se remarcă păsările răpitoare și chiropterele. Suprafața ariei protejate este de 387,95 ha. A fost înființată în 1970. Din punct de vedere paleontologic calcarele din zona Cheile Dobrogei adăpostesc cel mai bogat punct fosilifer cu faună mezozurasică din întreg sinclinalul Casimcei. Stul este important nu numai prin caracteristicile geomorfologice, paleontologice, botanice și peisagistice ci și prin elementele de faună. Foarte bine reprezentate sunt speciile de reptile, păsări și chiroptere. În perimetrul sitului se află două peșteri importante din punct de vedere speologic și paleontologic. Studiile speologice efectuate în peștera La Adam, au dus la descoperiri de importanță paleontologică și arheologică ce clasează acest loc printre cele mai importante din Europa. Din punct de vedere paleontologic s-au determinat numeroase specii de mamifere cuaternare, au fost studiate 80 specii de fosile jurasice și tot de aici a fost scoasă la iveală un molar de Homo sapiens fossilis. Peștera adăpostește numeroase specii de lilieci protejate la nivel european, printre care Pipistrellus nathusii, întâlnit numai aici. Peștera Gura Dobrogei are peste 480 m lungime, trei intrări și două galerii importante. Ultima se remarcă prin acumularea unei mari cantități de guano tasat, constituind movile apreciabile sub coloniile de lilieci adăpostiți în timpul verii pe tavanul peșterii, care au dat și numele de Peștera liliecilor. Majoritatea sunt specii protejate și cu statut de specii periclitare. Vegetația din zona de proiecție exterioară și din limita peșterii este caracteristic stepic dobrogeană. Caracteristic acestui sit este indeosebi habitatul 62C0*, acesta incluzând numeroase asociații, inclusiv endemice pentru Dobrogea (subtipul 34.9211 - alianța Pimpinello-Thymion zygioidi), atât pe substrat calcaros cât și silicios. De aici sunt citate (Horeanu 1976 - C) cele mai întinse pajisti stepice din țară cu Paeonia tenuifolia - specie periclitată de importanță europeană, protejată prin Convenția de la Berna – Rezoluția nr.6/1998). Un alt habitat de mare valoare conservativă este 40C0*, ce ocupă suprafețe întinse, cel mai important fiind subtipul 31.8B731, reprezentat prin asociația rară Rhamno catharticae – Jasminietum fruticantis, identificată doar în SCI Dumbrăveni-Urliua, Pădurea Canarua Fetii -Iortmac și Canaralele Dunării. Situl se remarcă și prin prezenta unor specii foarte rare, de importanță comunitară, cum ar fi Centarea jankae, Campanula romanica, Moehrigia jankae.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Masivul_Geologic_Cheia
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Pa--18392 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0215
Observații (foto)	

Fig. 38 Masivul Geologic Cheia- imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.21 Obanu Mare și Peștera Movile

Denumirea ariei protejate	Obanu Mare și Peștera Movile
Localizare	Mangalia
Categorie IUCN	IV
Tip	speologic-morfologic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	12
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Peștera La Movile consta intr-o galerie principala de mici dimensiuni (inaltime max. 2m, latime max. 1m) pe parcursul careia exista cateva sali mai largi si din care se desprind galerii laterale foarte inguste. Peretii si plafonul sunt moi, indicand un inalt grad de corozione. Peștera are doua nivele: unul uscat reprezentat de galeria principala (~ 200m) si unul submers (~40m). In sectorul submers, prin ridicarea plafonului deasupra nivelului apei se formeaza clopote de aer, trei la numar, in care atmosfera este puternic imbogatita in H₂S si CH₄ in timp ce concentratia de O₂ este foarte redusa; in aceste zone, atmosfera poate fi considerata anoxica. Pe suprafata apei termale sulfuroase, bogata in H₂S, CH₄ si NH₄⁺ plutesc pelicule microbiene alcatuite din asociatii de bacterii si fungi. Producatorii primari sunt reprezentati de bacteriile chemolitotrofe din aceste biofilme. Ecosistemul este remarcabil prin inalta sa biodiversitate (43 de specii de nevertebrate dintre care 32 sunt specii endemice pentru acest sit). Speciile de organisme din</p>

	peștera La Movile, sunt specii endemice pentru acest ecosistem, unic în țara noastră, fiind astfel specii prioritare și de interes comunitar. Ca urmare a prezenței speciilor endemice prioritare și de interes comunitar din interiorul peșterii La Movile, aceasta se poate constitui ca arie specială de conservare.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Mlastina_Hergheliei_Obanul_Mare_Si_Movilei_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0114
Observații (foto)	

Fig. 39 Obanu Mare și Peștera Movile - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.22 Pădurea Canareaua Fetii

Denumirea ariei protejate	Pădurea Canareaua Fetii
Localizare	Băneasa
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic și faunistic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	172,10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă

Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația prezintă specii floristice caracteristice regiunii ponto-caspice și regiunii macaroneze-mediteraneene, fiind semnalate aproximativ 1000 de specii de plante superioare, reprezentând 27% din flora României. În ceea ce privește fauna aria naturală protejată cuprinde numeroase specii de animale rare, de origine submediteraneană, balcanică sau pontică. Rezervația este deosebit de importantă prin multitudinea de habitate și specii rare, protejate pe care le deține, multe fiind specii de păsări migratoare care poposesc aici datorită condițiilor climatice. Habitatele caracteristice rezervației sunt: păduri termofile cu <i>Quercus pedunculiflora</i> și <i>Carpinus orientalis</i> , zone de stepă calcifilă, grote și suprafețe mlăștinoase. Valoarea remarcabilă a sitului este dată de prezența speciilor rare de floră, a speciilor de ornitofaună protejate la nivel internațional, a speciilor submediteraneene, balcanice și pontice de mamifere, reptile și a speciilor de nevertebrate, mai ales lepidoptere de o maximă valoare.
Site-uri web	http://peterlengyel.wordpress.com/2011/10/13/canarua-fetii-dobrogea/ http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0172
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Si_Valea_Canarua_Fetii_Iortmac_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Canarua_Fetii_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 40 Pădurea Canarua Fetii - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.23 Pădurea Dumbrăveni

Denumirea ariei protejate	Pădurea Dumbrăveni
Localizare	Dumbrăveni
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic și faunistic
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	315,50
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Dumbrăveni, adăpostește pe costele calcaroase o vegetație cu elemente submediteraneene, majoritatea speciilor rare. În afara formelor de relief foarte variate, cum ar fi zona canaralelor cu defilee care constituie peisaje geomorfologice naturale de o rară frumusețe, există o vale cu apă permanentă. În perimetrul pădurii au fost identificate și 26 de specii de macromycete, cu 14 taxoni comestibili și doi otrăvitori. Fauna conservă populații consistente pentru numeroase specii de vertebrate și nevertebrate specifice zonei de sivostepă. Avifauna este bine reprezentată, spectrul ecologic al păsărilor, fiind echilibrat. În sit se află ariile naturale protejate Pereții calcaroși de la Petroșani și Locul fosilifer Credința. Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de pasari protejate. Conform datelor avem următoarele categorii: a) număr de specii din anexa 1 a Directivei Pasari: 23 b) număr de alte specii migratoare, listate în anexele Convenției asupra speciilor migratoare (Bonn): 66 c) număr de specii periclitate la nivel global: 2 Situl este important pentru populațiile cuibăritoare ale speciilor următoare: Coracias garrulus Dendrocopos syriacus Lanius minor Hieraaetus pennatus Emberiza hortulana Lullula arborea Accipiter brevipes Milvus migrans Buteo rufinus Situl este important în perioada de migrație pentru speciile de rapitoare. Situl este important pentru iernat pentru următoarele specii: Circus cyaneus Phylloscopus orientalis.</p>
Site-uri web	http://peterlengyel.wordpress.com/2011/10/14/padurea-dumbraveni-dobrogea/ http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Dumbraveni_Nature_Reserve http://protectedplanet.net/sites/Dumbraveni_Special_Protection_Area_Birds_Directive http://protectedplanet.net/sites/Dumbraveni_Valea_Urluia_Lacul_Vederoasa_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0036
Mapare/cartografiere	
Observații (foto)	

Fig. 41 Pădurea Dumbrăveni - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.24 Pădurea Esechioi

Denumirea ariei protejate	Pădurea Esechioi
Localizare	Esechioi
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic și faunistic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	27,70
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Din punct de vedere geologic formațiunile caracteristice sunt reprezentate de depozite de marne din Cretacicul Inferior peste care este instalat loess. Climatul este temperat continental-excesiv, cu specific de zonă silvostepică dobrogeană. Vegetația forestieră este reprezentată prin arborete de stejari xerofiti și cărpiniță și vegetație ierboasă ce cuprinde elemente sudice balcanice și mediteraneene. Lacul Bugeac prezintă maluri înalte și abrupte, fundul plat având forma unui golf-depresiune. În parte a vestică a lacului este prezentă o fâșie de pământ înaltă și stâncoasă (calcaroasă). Constituie un loc prielnic pentru populațiile de păsări acvatice majoritatea deosebit de importante din punct de vedere conservativ. Acest SCI este singurul din Dobrogea în care a fost identificat subtipul 41.7697 (habitatul 91M0), suprafața relativă a acestuia fiind apreciată la 0,2% (50/21000) raportat la suprafața națională a subtipului (Donita et al., 2005). Împreună cu SCI Dumbrăveni-Urliua-Vederoasa și Pădurea Canarua Fetii-Iortmac, constituie singurele situri

	de importanta comunitara din Dobrogea in care a fost identificat subtipul 41.7A223 (habitatul 9110*), ce ocupa o suprafata relativa de 0,18% (30/16000 ha) raportat la aria nationala de raspandire a subtipului (Donita et al. 2005). In acest sit a fost intilnit si subtipul 41.76812 (habitatul 91 M0), ce ocupa o suprafata relativa de 5,4% (326,4/6000 ha) raportat la aria nationala de raspandire a subtipului (Donita et al. 2005).
Site-uri web	http://peterlengyel.wordpress.com/2012/12/16/rezervatia-padurea-esechioi-dobrogea/
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/184125 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0149 http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Esechioi_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 42 Pădurea Esechioi - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.25 Pădurea Hagieni

Denumirea ariei protejate	Pădurea Hagieni
Localizare	Albești
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic și faunistic
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	431,63

Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Hagieni apare ca o insulă de arbori termofili în stepa dobrogeană. Are o deosebită importanță științifică, prin poziția geografică la intersecția căilor de migrare a florelor pontică, balcanică, mediteraneană, central-europeană, aralo-caspică și iliro-moesiacă, ceea ce a determinat un amestec de elemente floristice numeroase și variate. Situl adăpostește peste 800 de taxoni vegetali și specii importante de animale (păsări, reptile și nevertebrate), multe dintre ele ocrotite la nivel național și internațional. Peisajul unic este personalizat și prin tufărișurile mediteraneene denumite siblyak/sibleac. Acest sit gazduiește efective importante ale unor specii de pasari protejate. Conform datelor avem următoarele categorii: a) numar de specii din anexa 1 a Directivei Pasari: 30 b) numar de alte specii migratoare, listate in anexele Conventiei asupra speciilor migratoare (Bonn): 38 c) numar de specii periclitare la nivel global: 5 Situl este important pentru populatiile cuibaritoare ale speciilor urmatoare: Falco cherrug Falco vespertinus Coracias garrulus Aquila heliaca Accipiter brevipes Anthus campestris Calandrella brachydactyla Calandrella brachydactyla Lanius minor Milvus migrans Pernis apivorus Picus canus Lullula arborea Melanocorypha calandra Situl este important in perioada de migratie pentru speciile: Larus melanocephalus Larus minutus Pelecanus crispus Phalacrocorax pygmaeus SOR: Sit desemnat ca IBA conform urmatoarelor criterii elaborate de BirdLife International: C1, C2, C3, C6.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	<p>http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Hagieni_Nature_Reserve http://protectedplanet.net/sites/Pa--27882 http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Hagieni_Cotul_Vaii_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0094</p>
Observații (foto)	

sateli

3.26 Pădurea Celea Mare - Valea lui Ene

Denumirea ariei protejate	Pădurea Celea Mare - Valea lui Ene
Localizare	Hârșova
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	54
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Tip rezervație: Mixtă, botanică și zoologică. Suprafață: 54,1 ha Amplasare: localitatea Hârșova, județul Constanța. Acces la rezervație: rezervația este accesibilă din drumul județean Hârșova – Ghindărești, care se desprinde din DN2A Constanța – Hârșova (E60). Caracterizare generală: Pădurea Celea Mare – Valea lui Ene este una din ariile protejate din Dobrogea cu numeroase tipuri de habitate, specii de floră și faună protejate. Rezervația este remarcabilă, pe lângă diversitatea floristică și faunistică, prin elementele de patrimoniu geologic, paleontologic și din punct de vedere peisagistic, de pe zonele înalte ale rezervației fiind vizibilă Dunărea și Ostrovul Celea Mare.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/193232 http://protectedplanet.net/sites/Celea_Mare_Valea_Lui_Ene_Nature_Reserve
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Fig. 44 Pădurea Celea Mare-Valea lui Ene - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.27 Pădurea Cetate

Denumirea ariei protejate	Pădurea Cetate
Localizare	Lipnița
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	62
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Tip rezervație: mixtă, botanică și zoologică. Suprafață: 61,8 ha Amplasare: la nord-vest de localitatea Oltina. Acces la rezervație: din loc. Izvoarele, Com. Lipnița, pe drumuri locale. Caracterizare generală: Trupul de pădure Cetate constituie un arboret de luncă, rest al pădurilor dobrogene naturale din lungul Dunării. În perimetrul rezervației forestiere se păstrează și în prezent exemplare seculare de stejar brumăriu și stejar pufos. Avifauna acestei rezervații, datorită numeroaselor tipuri de habitate, prezintă o amplă diversitate, fiind întâlnite specii rare de păsări acvatice, de răpitoare diurne, păsări migratoare și sedentare, în marea lor majoritate protejate la nivel național și internațional.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Cetate_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/193233/general
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Imagine satelitară

3.28 Pădurea Bratca

Denumirea ariei protejate	Pădurea Bratca
Localizare	Oltina
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	67
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Tip rezervație: Mixtă Suprafață: 66,7 ha Amplasare: Com. Oltina, jud. Constanța Acces la rezervație: din localitatea Oltina, pe un drum local de pe malul Dunării. Caracterizare generală: Pădurea Bratca este una din puținele păduri naturale de luncă cu stejar brumăriu și stejar pufos, vestigiu al pădurilor originare din zona danubiană, prezentând un caracter peisagistic unic în țară. Pădurea Bratca este un loc important de odihnă și hrănire pe traseul păsărilor migratoare, dar și un habitat important pentru specii de păsări de pradă diurne, toate protejate la nivel internațional.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/193234 http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Bratca_Nature_Reserve
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Imagine satelit

3.29 Pereții calcaroși de la Petroșani

Denumirea ariei protejate	Pereții calcaroși de la Petroșani
Localizare	Deleni
Categorie IUCN	III
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	4,80
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<ul style="list-style-type: none"> • monument situat pe teritoriul administrativ al comunei Deleni, sat Petrosani; • au fost declarati monument al naturii de tip geologic; • suprafata totala 8,07 ha; • compusi din depozite cretacice cenomaniene, in care se remarca prezenta conglomeratelor si resturilor fosile de amoniti, lamelibranhiate, echinide; • impresioneaza prin aspectul rezultat in urma actiunii agentilor externi; • flora este formata din plante rare, xerofile si calcifile; • accesul se face pe DJ Deleni - Negresti, desprins din DN 3 Constanta - Ostrov.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183589/general http://protectedplanet.net/sites/Peretii_Calcarosi_De_La_Petrosani_Natural_Monument
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 47 Pereții calcaroși de la Petroșani - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.30 Peștera La Adam

Denumirea ariei protejate	Peștera lui Adam
Localizare	Târgușor
Categorie IUCN	III
Tip	speologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	5
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Tip rezervație: Monument al naturii, speologic</p> <p>Suprafață: 5 ha</p> <p>Amplasare: La 40 de km de Constanța, în comuna Târgușor</p> <p>Acces la rezervație: Se face din DN 2 Constanța - Mihail Kogălniceanu (25 km), apoi pe DJ 222 Mihail Kogălniceanu - Târgușor (11 km), Târgușor - localitatea Gura Dobrogei (pe drum pietruit)</p> <p>Peștera este de interes științific în primul rând pentru fauna fosilă și în plan secundar pentru prezența unor specii troglobionte. Studiile speologice efectuate au dus la descoperiri de importanță paleontologică și arheologică care clasează acest loc printre cele mai importante din Europa. Valoarea științifică a peșterii "La Adam" este cunoscută datorită faunei paleontologice, cât și resturilor de civilizație umană: din peștera a fost scoasă la suprafață o piesă unică - un molar care aparține lui homo sapiens fossilis, cu o vechime de 120.000 de ani î.e.n. De asemenea, au fost studiate 80 specii de fosile jurasice și de mamifere cuaternare. În această grotă au fost descoperite cinci piese de piatră cioplită, care au fost identificate ca aparținând unui altar închinat zeului Mitras, identificat cu Zeul Luminii. Mai mult decât atât, în apropierea peșterii există vatra unei așezări care poartă numele "Ester", denumire cu puternice rezonanțe în Vechiul Testament. În ciuda valorii sale de necontestat, conservarea și exploatarea ei din punct de vedere turistic. În acest moment, peștera se află în custodia Primăriei comunei Târgușor. De asemenea, s-au realizat puține investiții în activități de cercetare științifică a zonei țintă, precum și în promovare turistică.</p>
Site-uri web	http://www.histria-cheiledobrogei.ro/Turism-3/Cheile-Dobrogei-6,Peștera-La-Adam-28
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Peștera_La_Adam_Natural_Monument http://eunis.eea.europa.eu/sites/183595
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 48 Peștera La Adam - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3. 31 Peștera Gura Dobrogei

Denumirea ariei protejate	Peștera Gura Dobrogei
Localizare	Târgușor
Categorie IUCN	III
Tip	speologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	5
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Tip rezervație: Monument al naturii, speologic</p> <p>Suprafață: 5 ha</p> <p>Amplasare: La 50 de km de Constanța, în nord-estul satului Gura Dobrogei, la sud-vest comuna Târgușor</p> <p>Acces la rezervație: Se face din DN 2 Constanța – Mihail Kogălniceanu (25 km), apoi pe DJ 222 Mihail Kogălniceanu –Târgușor (11 km), Târgușor – localitatea Gura Dobrogei (pe drum pietruit)</p> <p>Peștera "Gura Dobrogei" are 3 intrări și mai multe galerii, lungimea galeriilor fiind de peste 480 m. În această peșteră au fost atestate numeroase mărturii ale activității umane, unelte de silex paleolitic și neolitic, fragmente de ceramică neolitică, cât și obiecte mai recente din metal aparținând epocii fierului. Peștera oferă condiții optime pentru coloniile de lilieci, care au dat și numele peșterii, Peștera Liliecilor. Astfel, cele mai multe galerii și încăperi ale peșterii sunt zone</p>

	de adăpostire a liliecilor în timpul verii și de hibernare în timpul iernii. Marile colonii de lilieci aparțin speciei mediteraneene <i>Rhinolophus mehelyi</i> și <i>Myotis mystacinus</i> .
Site-uri web	http://www.histria-cheiledobrogei.ro/Turism-3/Cheile-Dobrogei-6,Pestera-Liliecilor-29
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/Pestera_Gura_Dobrogei_Natural_Monument http://eunis.eea.europa.eu/sites/183596/general
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 49 Peștera Gura Dobrogei denumită și Peștera Liliecilor - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.32 Peștera Limanu

Denumirea ariei protejate	Peștera Limanu
Localizare	Limanu
Categorie IUCN	III
Tip	speologic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	1
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Peștera Limanu este cel mai tipic sistem de galerii de tip labirintic din România. Este o cavitate fosilă, monoetajată, orizontală, cu o dezvoltare de 5000 m. Fauna cavernicolă este bine reprezentată prin specii de nevertebrate (specii de insecte și arahnide) și vertebrate, în special chiroptere. Include specii de nevertebrate troglobionte slab reprezentate numeric și al căror areal este limitat la un număr foarte mic de situri cu mediu cavernicol favorabil metabolismului lor

	Adăpostul de hibernare a liliecilor din Peștera Limanu este unul dintre cele trei adăposturi cunoscute în România pentru specia <i>Rhinolophus mehelyi</i> , dar lipsa de protecție a acestui sit a dus la degradarea lui și reducerea drastică a populației de lilieci. Specia <i>Rhinolophus mehelyi</i> a fost descrisă în 1901 de Metschie pe exemplare din România. Populația acestei specii în România a fost diminuată de la peste 5000 de indivizi la cca. 300 de indivizi. Protecția eficientă a acestui sit va duce în mod cert la creșterea populației de chiroptere, fiind extrem de importantă pentru salvarea speciei <i>Rhinolophus mehelyi</i> , care poate ajunge la extincție în România.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Pestera_Limanu_Natural_Monument http://protectedplanet.net/sites/Pestera_Limanu_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/183597 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0191
Observații (foto)	

Fig. 50 Peștera Limanu- imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.33 Valu lui Traian

Denumirea ariei protejate	Valu lui Traian
Localizare	Valu lui Traian
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic
Categorie Natura 2000	-

Suprafață (ha)	5
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Valu lui Traian este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip botanic), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al comunei Valu lui Traian. Aria naturală se află în Podișul Medgidiei, în extremitatea central-estică a județului Constanța, pe teritoriul nord-estic al satului Valu lui Traian, în apropierea drumului național DN3 care leagă orașul Murfatlar de municipiul Constanța. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> , publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 5 hectare. Aria naturală se suprapune unui sit arheologic (resturile unui sistem defensiv roman constituit din trei linii de fortificație <i>Micul Zid</i> , <i>Marele Zid</i> și <i>Zidul de Piatră</i>) și reprezintă un val de pământ pe vârful căruia adăpostește mai multe specii de plante xerofile și exemplare de arbori și arbuști pe pante.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Valu_Lui_Traian_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/184071/
Observații (foto)	

Fig. 51 Valu lui Traian- imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.34 Rezervația naturală Gura Dobrogei

Denumirea ariei protejate	Rezervația naturală Gura Dobrogei
Localizare	Târgușor
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	242,70
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Gura Dobrogei este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt), situată în județul Constanța, pe teritoriul administrativ al orașului comunei Târgușor. Aria naturală se află în partea sudică a Dobrogei, în nord-estul județului Constanța, pe teritoriul estic al satului Târgușor și cea nordică-vestică a localității Palazu Mic și cea sud-vestică a localității Venus, în apropierea drumul național DN22 care leagă municipiul Constanța de orașul Babadag și este străbătută de valea Casimcei. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern</i> Nr.1143 din 18 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.691 din 11 octombrie 2007 (privind instituirea de noi arii protejate) și se întinde pe o suprafață de 242,70 hectare. Aria naturală reprezintă o zonă de interes geologic, floristic și faunistic din Podișul Casimcei alcătuită din abrupturalcaroase (atribuite jurasicului), cheiuri și maluri de văii, ce adăpostește o gamă variată de floră (cu specii halofile, higrofile, mezohigrofile) și asigură condiții de găzduire, hrană și cuibărit pentru mai multe specii de păsări migratoare și de pasaj. Aria naturală se suprapune sitului Natura 2000 - <i>Cheile Dobrogei</i>, arie naturală de protecție specială avifaunistică. Din punct de vedere paleontologic calcarele din zona Cheile Dobrogei adăpostesc cel mai bogat punct fosilifer cu faună mezojurasică din întreg sinclinalul Casimcei. Situl este important nu numai prin caracteristicile geomorfologice, paleontologice, botanice și peisagistice ci și prin elementele de faună. Foarte bine reprezentate sunt speciile de reptile, păsări și chiroptere. În perimetrul sitului se află două peșteri importante din punct de vedere speologic și paleontologic (La Adam și Gura Dobrogei cunoscută și ca Peștera Liliecilor).</p> <p>Clase de habitate: pajiști naturale, stepe, culturi (teren arabil), pășuni, alte terenuri arabile, păduri de foioase, alte terenuri artificiale (localități, mine), habitate de păduri (păduri în tranziție).</p> <p>Calitate și importanță: Acest sit găzduiește efective importante ale unor specii de păsări protejate. Situl este important pentru populații cuibăritoare, în perioada de migrație pentru speciile de răpitoare și pentru iernat.</p>
Site-uri web	http://www.histria-cheiledobrogei.ro/Turism-3/Cheile-Dobrogei-6,Gura-Dobrogei-27
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/349840/general http://protectedplanet.net/sites/Cheile_Dobrogei_Special_Protection_Area_Birds_Directive

Observații (foto)

declarat prin HG 1143/2007

Fig. 52 Rezervația Naturală Gura Dobrogei - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

3.35 Vama Veche - 2 Mai (Acvatoriul litoral marin)

Denumirea ariei protejate	Vama Veche – 2 Mai (Acvatoriul litoral marin)
Localizare	Limanu
Categorie IUCN	IV
Tip	științific
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	5.000
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația marină 2 Mai – Vama Veche este o rezervație naturală amplasată în sudul litoralului românesc, între localitatea 2 Mai și Vama Veche, la granița cu Bulgaria, acoperind o suprafață de cca 5.000 ha, de-a lungul a 7 km de coastă, întinzându-se de la linia coastei și până la izobata de 40 m. Pe o suprafață relativ restrânsă, adăpostește o mare varietate de habitate și biocenoze specifice zonei marine românești, specii rare sau aflate în pericol, habitate de importanță europeană. Rezervația marină 2 Mai - Vama Veche a fost înființată prin Decizia CJ Constanța 31/1980 și confirmată ca arie protejată prin Legea nr. 5/2000 privind planul de sistematizare

teritorială. Prin ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 776/2007, privind declararea siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, zona are regimul de arie naturală protejată, ca arie specială de conservare. Deși este declarată arie protejată din 1980, numai în ultimii ani s-au luat măsuri de protecție efectivă. Începând cu anul 2004, administrarea rezervației este realizată prin preluarea în custodie pe o perioadă de 5 ani, de către Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină „Grigore Antipa” din Constanța.

Limitele rezervației marine 2 Mai - Vama Veche, corespunzătoare suprafeței de 5000 ha și stabilite prin Legea nr. 5/2000 sunt următoarele:

- Linia nordică - este o linie imaginară, trasată pe coordonata geografică 43°47'18" lat.N care începe în localitatea 2 Mai, și se continuă în mare, sud digul șantierului naval Mangalia, la cca 100 m de acesta, pe o distanță de 9 km, în largul mării.
- Linia sudică - este reprezentată de granița cu Bulgaria, continuându-se în linie dreaptă, din punctul de întâlnire a frontierei terestre cu apa mării pe o distanță de cca 9 km, în largul mării;
- Linia vestică - este reprezentată de linia țărmului, pe o distanță de cca 5,6 km, începând din sud de la granița cu Bulgaria și terminându-se în nord, sud digul șantierului naval Mangalia, la cca 100 m de acesta, în localitatea 2 Mai;
- Linia estică - este linia imaginară, aproximativ paralelă cu linia țărmului, la o distanță de cca 9 km de mal, pe coordonata geografică 28°41'30" long.E, până la izobata de cca 40 m.^[4]

Pentru realizarea unui management eficient, în corelație cu principiile conservării naturii și cu aspirațiile populației locale, s-au instituit două zone:

- **zona A:** zonă strict-protejată, destinată exclusiv cercetării științifice, are o suprafață de 3.150 ha.
- **zona B:** zonă de siguranță și protecție, în care se permit anumite activități economice tradiționale, cu suprafața de 1.850 ha.

În zona A sunt permise următoarele activități:

- desfășurarea activității Serviciului Salvamar;
- navigația, oprirea și ancorarea navelor Custodelui, Poliției de Frontieră și Marinei Militare aflate în misiune, precum și a celor cu misiuni de salvare;
- cercetarea științifică și activitatea de monitoring.

În zona B sunt permise toate activitățile specifice zonei A, precum și următoarele activități:

- pescuitul tradițional/de subzistență al localnicilor, cu următoarele tipuri de unelte: talian, setci, paragate, năvod de plajă și undițe. Este interzisă recoltarea nevertebratelor;
- libera navigație a ambarcațiunilor pescărești tradiționale, numai cu vâsle, vele sau motor electric;
- înbăierea și înotul, numai în perimetrul plajelor amenajate, în punctele Vama Veche și 2 Mai;

	<ul style="list-style-type: none"> navigația ambarcațiunilor de agrement, de cel mult 12 m lungime, numai cu vâsle, vele, motor electric sau hidrobiciclete, pescuitul sportiv, activitățile subacvatice și cele educaționale. <p>Obiectivele rezervației</p> <ul style="list-style-type: none"> Studierea mediului marin într-o zonă cu un impact antropic redus; Menținerea interacțiunii armonioase a omului cu natura; Protecția habitatelor și a diversității peisajului marin subacvatic; Promovarea utilizării tradiționale a resurselor și a activităților în zona marină; Oportunități pentru recreere și turism ecologic, concomitent cu desfășurarea activităților științifice. <p>În rezervație se găsesc aproape toate tipurile de habitate marine prezente la litoralul românesc și, de asemenea, mai mult de 250 specii de floră și faună marină.</p>
Site-uri web	http://ro.wikipedia.org/wiki/Vama_Veche_-_2_Mai_(Acvatoriul_litoral_marin)
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Vama_Veche_2_Mai_Acvatoriul_Litoral_Marin_Scientific_Reserve http://protectedplanet.net/sites/Vama_Veche_2_Mai_Natural_Reserve http://protectedplanet.net/sites/Vama_Veche_2_Mai_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0269
Observații (foto)	

Fig. 53 Rezervația Marină 2 Mai- Vama Veche - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4. Județul Galați

4.1 Balta Potcoava

Denumirea ariei protejate	Balta Potcoava
Localizare	Braniștea
Categorie IUCN	IV
Tip	acvatic-avifaunistic
Categorie Natura 2000	Se suprapune în totalitate ROSPA0071 „Lunca Siretului Inferior”
Suprafață (ha)	49
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația Naturală Balta Potcoava (cod 2411) a fost desemnată prin Legea 5/2000 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național (Secțiunea III-zone protejate – Mon. Of. 152/12.IV.2000). Se află pe raza comunei Braniștea Județul Galați, în albia majoră a râului Siret Inferior și are suprafața de 49 ha. Coordonatele geografice sunt Latitudine N 45°25' și Longitudine E 27°50', conform formularului standard. Încadrarea biogeografică este în regiunea Stepică iar Ecoregiunea este Stepa Câmpiei Române. În împrejurimile Rezervației "Balta Potcoava" și ale râului Siret se află păduri de luncă și terenuri agricole. Flora este reprezentată de asociații vegetale specifice habitatelor de zone umede: <i>Phragmites sp.</i>, <i>Typha sp.</i>, <i>Nymphoides sp.</i>, <i>Scirpus sp.</i>. Pe lângă plantele ce alcătuiesc „flora dură” a bălților respective, vegetația ierbacee formează un covor consistent reprezentat de: coada calului (<i>Equisetum limosum</i>), iarba mlaștinii (<i>Juncus effusus</i>), săgeata apei (<i>Sagittaria sagitifolia</i>), piciorul cocoșului (<i>Ranunculus lingua</i>), rogozul (<i>Carex sp.</i>), țipirig (<i>Heleocharis palustris</i>), cucuta de apă (<i>Cicuta virosa</i>), roșățea (<i>Buttomus umbelatus</i>), coada șoricelului (<i>Achillea millefolium</i>), traista ciobanului (<i>Capsella bursa-pastoris</i>) Biotopul găzduiește nevertebrate, amfibieni, moluște, crustacee, reptile și un număr mare de exemplare de păsări. Ihtiofauna este specifică bălților situate de-a lungul râurilor de șes: crap, caras, șalău, știucă, biban, roșioară.</p> <p>Speciile de interes conservativ conform fișei rezervației sunt: <i>Alcedo atthis</i>, <i>Anas platyrhynchos</i>, <i>Anser anser</i>, <i>Aythya fuligula</i>, <i>Circus aeruginosus</i>, <i>Crex crex</i>, <i>Egretta garzetta</i>, <i>Fulica atra</i>, <i>Pelecanus onocrotalus</i>, <i>Phalacrocorax carbo</i>, <i>Podiceps cristatus</i>, <i>Lacerta agilis</i>, <i>Lacerta viridis</i>, <i>Natrix tessellata</i>, <i>Bombina bombina</i>, <i>Hyla arborea</i>, <i>Misgurnus fossilis</i>, <i>Helix pomatia</i>.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Balta_Potcoava_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183529
Observații (foto)	

Fig. 54 Balta Potcoava- imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru, Nufărul alb (*Nymphaea alba*), imagine ansamblu dreapta

4.2 Balta Tălăbasca

Denumirea ariei protejate	Balta Tălăbasca
Localizare	Tudor Vladimirescu
Categorie IUCN	IV
Tip	acvatic-avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	139
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Spațiul analizat se remarcă printr-o conservare destul de bună, chiar în condițiile în care aceasta nu a fost stimulată și întreținută decât în mică măsură, a tradițiilor și obiceiurilor populare. În primul rând trebuie subliniat că viața cotidiană a locuitorilor, la suprafață banală, ascunde numeroase elemente de relaționare cu mediul ambiant, în forme derivate din tradiție (din moși-strămoși, din străbuni), cum ar fi spre exemplu proiectarea calendarului agricol în funcție de diverse sărbători religioase. De altfel latura spirituală este una puternică în societatea tradițională a locurilor și un element de atracție pentru turiștii care vin din spațiul urban. Prilej de etalare tradițiilor și obiceiurilor populare sunt atât marile sărbători creștine Paștele, Crăciunul, zilele de

	<p>hram ale bisericilor locale, dar și laice sau cu elemente laice (Anul Nou), cât și diversele festivaluri locale, precum Festivalul folcloric "Fluierașul fermecat", desfășurat în luna august în comuna Braniștea, sau Festivalul "Miorița", organizat în comuna Măxineni.</p> <p>Pe un substrat creștin-ortodox puternic s-au mai păstrat și o serie de descântece, folosite în diferite situații: pentru deochi, dureri de urechi (vrăjit), pentru dragoste, pentru bube dulci, pentru diferite dureri, pentru afecțiuni ale animalelor.</p>
<p>Scurtă descriere</p>	<p>Rezervația Naturala Balta Tălăbasca a fost desemnată prin Legea 5/2000 privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național (Secțiunea III-zone protejate – Mon. Of. 152/12.IV.2000).</p> <p>Codul ariei protejate este 2412, aparține comunei Tudor Vladimirescu județul Galați. Suprafața rezervației este de 139 ha, coordonatele geografice sunt Latitudine N 45°33' și Longitudine E 27°37', conform formularului standard.</p> <p>Încadrarea biogeografică este în regiunea Stepică iar Ecoregiunea este Stepa Câmpiei Române. Geomorfologic, regiunea este de lac, iar geologic este domeniu sedimentar. Geomorfologia este caracteristică lacurilor din zonele cu umiditate deficitară.</p> <p>Geologia se caracterizează prin depozite aluvionare fine predominant nisipurile și loesurile – depozite halocene (cuaternar). Pedologic, solurile sunt aluviale gleizate. Hidrologic, Lacul Tălăbasca este un lac de luncă aflat în Campia Siretului inferior. În partea sa de nord-vest este de bușeuul văii intermitente a Călmățuiului. Genetic, este un lac de luncă cu apă dulce, alimentat natural din paraul Călmățui. Climatologic, precipitații medii anuale – 400 mm, temperatura medie anuală – 10 grade C, vântul dominant este Crivățul, care bate cu o viteză mai mare sau egală cu 16m/s, umezeala relativă a aerului – 72-74 cmp/an. Prezintă habitate care găzduiesc specii de nevertebrate și vertebrate specifice ecosistemelor acvatice. Multe din acestea se află sub protecția convențiilor internaționale și directivelor europene din domeniul biodiversității: amfibieni: broasca verde de lac (<i>Rana ridibunda</i>), broasca mică de lac (<i>Rana esculenta</i>), tritonul cu creastă (<i>Triturus cristatus</i>), tritonul (<i>Triturus vulgaris</i>), buhaiul de baltă cu burta roșie sau izvoarășul (<i>Bombina bombina</i>), reptile: șarpele (<i>Natrix natrix</i>), mamifere: șobolanul de apă (<i>Arvicola terrestris</i>) ca și bizamul (<i>Ondatra zibethica</i>), vulpea (<i>Vulpes vulpes</i>), iepurele (<i>Lepus europaeus</i>).</p> <p>În toate sezoanele, atât pe malul bălților, în apă, dar și în apropierea digului au fost observate moluște reprezentate de scoici (scoica de apă – <i>Anodonta cygnaea</i>) și gasteropode (<i>Planorbis corneus</i>, <i>Limnea truncatula</i>).</p> <p>Pe perioada migrației, în acest areal se înregistrează importante efective de păsări acvatice. Dintre acestea amintim de: ardeide (<i>Ardeola ralloides</i>, <i>Egretta garzetta</i>, <i>Egretta alba</i>, <i>Ardea purpurea</i>), ciconiide (<i>Ciconia nigra</i>, <i>Ciconia ciconia</i>), threskiornithide (<i>Plegadis falcinellus</i>, <i>Platalea leucorodia</i>), anatide (<i>Cygnus olor</i>, <i>Anser albifrons</i>, <i>Anser erythropus</i>, <i>Anser anser</i>, <i>Anas crecca</i>, <i>Anas querquedula</i>, <i>Aythya ferina</i>, <i>Aythya nyroca</i>), ralide (<i>Fulica atra</i>), charidriiforme (<i>Himantopus himantopus</i>, <i>Recurvirostra avosetta</i>, <i>Vanellus vanellus</i>, <i>Philomachus pugnax</i>, <i>Limoslimosa</i>, <i>Tringa totanus</i>), laride (<i>Larus ridibundus</i>), sternide (<i>Sterna hirundo</i>, <i>Chlidonias hybridus</i>), hirundinide (<i>Riparia riparia</i>, <i>Hirundo rustica</i>), sylviide (<i>Acrocephalus sp.</i>) s.a</p>

	Conform fișei rezervației, speciile de interes conservativ pentru care a fost instituit regimul de protecție sunt <i>Alcedo atthis</i> , <i>Anas platyrhynchos</i> , <i>Anser anser</i> , <i>Ciconia ciconia</i> , <i>Crex crex</i> , <i>Egretta garzetta</i> , <i>Fulica atra</i> , <i>Pelecanus onocrotalus</i> , <i>Vanellus vanellus</i> , <i>Lacerta agilis</i> , <i>Lacerta viridis</i> , <i>Natrix tessellata</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Hyla arborea</i> , <i>Misgurnus fossilis</i> , <i>Helix pomatia</i> . Se suprapune în totalitate ROSPA0071 „Lunca Siretului Inferior” și ROSCI0162, „Lunca Siretului Inferior”
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Balta_Talabasca_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183969/general
Observații (foto)	

Fig. 55 Balta Tălăbasca- imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru, Nufărul alb (*Nymphaea alba*), imagine ansamblu dreapta

4.3 Dunele de nisip de la Hanu Conachi

Denumirea ariei protejate	Dunele de nisip de la Hanu Conachi
Localizare	Hanu Conachi
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier

Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	139,30
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația Hanu Conachi este amplasată la contactul a două unități geomorfologice - câmpia Tecuciului cu câmpia Siretului inferior, pe depozite Holocene (Cuaternar) reprezentate de depozite aluviale cu stratificație încrucișată, nisipuri și loessuri. Relieful din aria rezervației se prezintă sub formă de dune, cu altitudinii variabile de origine fluviatilă și eoliană.</p> <p>Clase de habitate: culturi (teren arabil), păduri de foioase.</p> <p>Calitate și importanță: Acest sit este situat în Sudul Moldovei, într-un climat de tip continental. Vara, în timpul amiezii temperatura la suprafața dunelor de nisip depășește 70 grade C, iar temperaturi destul de ridicate se înregistrează în adâncime până la 25-30 cm. Nisipurile din sudul Moldovei au origine fluviatilă, găsindu-se pe o suprafață de cca. 13.500 ha.</p> <p>Se suprapune în totalitate ROSPA0071 „Lunca Siretului Inferior” și ROSCI0162 „Lunca Siretului Inferior”</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	<p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0072/general http://protectedplanet.net/sites/Dunele_De_Nisip_De_La_Hanu_Conachi_Nature_Reserve</p>
Observații (foto)	

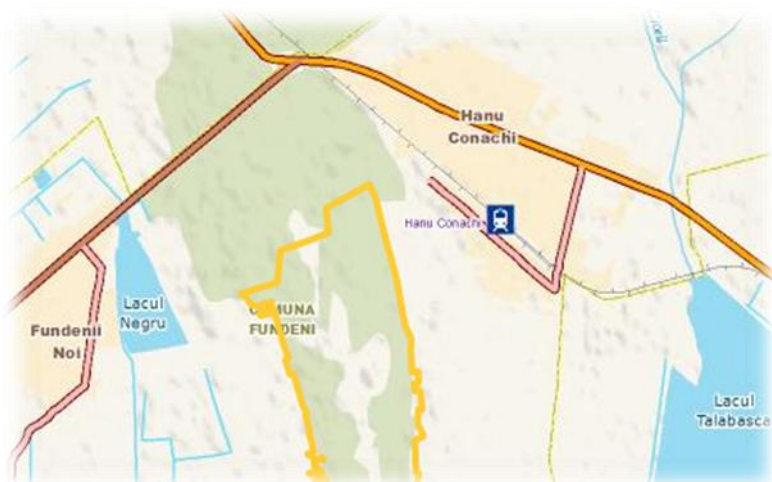

Fig. 56 Dunele de nisip de la Hanul Conachi – imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

4.4 Lacul Pochina

Denumirea ariei protejate	Lacul Pochina
Localizare	Suceveni
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	74,80
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Localizare: Rezervația naturală, desemnată prin Legea nr. 5/2000 se află pe raza administrativă a comunei Suceveni, sat Rogojeni, din estul intravilanului acestui sat, fiind o baltă a râului Prut.</p> <p>Suprafața: 74,80 ha*.</p> <p>Căi de acces: DN 26 Galați – Cavadinesti; DJ 242D Suceveni – Rogojeni.</p> <p>Mențiune: Lacul Pochina este inclusă în aria de protecție avifaunistică ROSPA0130 Mața-Cârja-Rădeanu, situl de importanță comunitară ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului și Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior, ce se află în administrarea Asociației Județene a Pescarilor Sportivi Galați. Lacul Pochina este situat în bazinul hidrografic al Prutului Inferior, pe raza satului Rogojeni din comuna Suceveni. Așezarea de apă se întinde pe o suprafață de 74,8 ha și a fost declarată rezervație naturală mixtă de o mare importanță avifaunistică. În prezent lacul aparține Parcului Natural Lunca Joasă a Prutului. Este populat cu: crap, caras, somn, stiuca, salau etc. Zona de o importanță avifaunistică deosebită aflată în bazinul hidrografic al Prutului Inferior. În cadrul migrației aici se înregistrează importante efective de pasări acvatice. Dintre acestea amintim de: ardeide, ciconii, threskiornithide, anatide, ralide, charidriiforme, laride, sternide, hirundinide, sylviide.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Lacul_Pochina_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183534
Observații (foto)	

Fig. 57 Lacul Pochina - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4.5 Lacul Vlășcuța

Denumirea ariei protejate	Lacul Vlășcuța
Localizare	Măstăcani
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	41,80
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Localizare: Rezervația naturală, desemnată prin Legea nr. 5/2000 este situată pe raza administrativă a comunei Măstăcani, în dreptul satului Drăculești, respectiv în zona îndiguită a râului Prut. Suprafața: 41,80 ha*.

	Căi de acces: DN 26 Galați – Cavadinești; DC Șoseaua Rusului, dintre Drăculești sat și digul din lungul râului Prut. Mențiune: Lacul Vlășcuța este inclusă în aria de protecție avifaunistică ROSPA0130 Mața-Cârja-Rădeanu, situl de importanță comunitară ROSCI0105 Lunca Joasă a Prutului și Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior, ce se află în administrarea Asociației Județene a Pescarilor Sportivi Galați.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183533 http://protectedplanet.net/sites/Lacul_Vlascuta_Nature_Reserve
Observații (foto)	

Fig. 58 Lacul Vlășcuța - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4.6 Locul fosilifer Berești

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Berești
Localizare	Berești
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	49
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă

Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Localizare: Rezervația naturală, desemnată prin Legea nr. 5/2000 este situată pe raza administrativă a orașului Berești, în partea de vest a localității, respectiv în nord-estului județului Galați. Suprafața: 49,00 ha. Căi de acces: CF (Galați-Bârlad), stația Berești; DJ 242B (Foltești – Berești - Bârlad). Mențiune: Aria are aspectul unui deal prelung brăzdat de ravene și ogașe. Au fost descoperite aici o serie de fosile din ordinul Gasteropodelor și diferite specii subacvatice. Au fost colectate fosile cu o valoare științifică deosebită aparținând unor specii rare și foarte rare.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Locul_Fosilifer_Beresti_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183977
Observații (foto)	

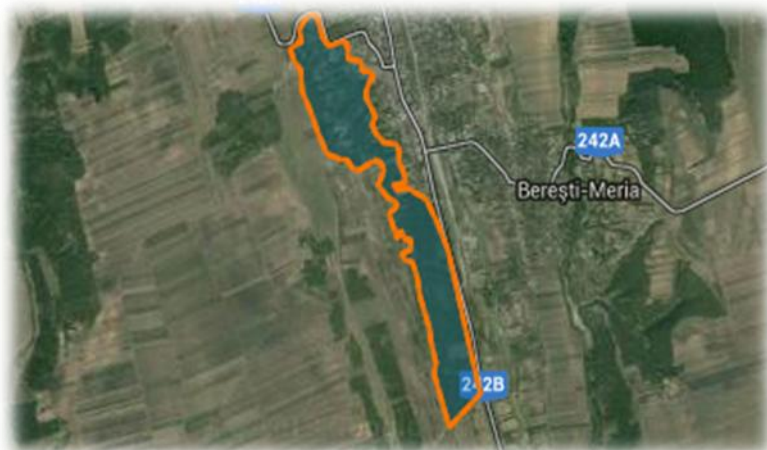

Fig. 59 Locul fosilier Berești - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4.7 Locul fosilifer Rateș

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Rateș
Localizare	Tecuci
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1,50
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă

Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația Rateș Tecuci are o suprafață de 1,50 ha și se află localizată în partea de est a orașului, în coasta terasei Cernicari. Aceasta este pe punctul de a dispărea ca rezervație datorită atât factorilor naturali – eroziune, dar mai ales umani – furtul de pietriș și nisip folosit în construcții, doar pe versanții nordici și cel estic mai pot fi observate litostratigrafia depozitelor, deasemenea mai rezistă un mic pînten în partea vestică ce prezintă urme de gasteropode și alte specii. Fosilele de la Rateș aparțin perioadei Cuaternarului (1.8 mil ani – prezent), respectiv celor două diviziuni ale acestei ere: Pleistocen și Holocen. În această perioadă se încheie evoluția de sedimentare a Platformei Scitice, prin alternanța de pietrișuri, argile și nisipuri. Pe câmpurile înalte, se depun depozite groase de loess în condiții eoliene, materialul provenind, probabil, din depozitele glaciare din Carpați. Format pe stiva de sedimente preholocene (luturi loessoide, nisipuri, marne, pietrișuri) relieful Tecuciului este foarte tânăr de 8.000 – 10.000 de ani. Flora și fauna Cuaternarului sunt oarecum asemănătoare celei de astăzi. Datorită glaciațiunilor, flora alternează între elemente de tundră și păduri dominate de elemente arctotertiare, această pendulare s-a făcut de la nord spre sud în funcție de oscilațiile climatice.</p> <p>Fauna este reprezentată de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fauna lacustră și marină cuprinzând pelecypode, gasteropode, echinedeși; - fauna continentală reprezentată de proboscidiieni (mamuți), rhinoceride, cervidele, equidele, rozătoare, etc. <p>Ca și la flora, și fauna a oscilat în specii în funcție de climat. Trebuie amintit ca în această rezervație a fost descoperit singurul schelet complet de mamut de la noi din țară.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Locul_Fosilifer_Rates_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183975
Observații (foto)	

Fig. 60 Locul fosilier Berești - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4.8 Locul fosilifer Tirighina - Bărboși

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Tirighina - Bărboși
Localizare	Galati
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Situata in cartierul Barbosi din municipiul Galati. Rezervatie stiintifica paleontologica de interes national. Se intinde pe o suprafata de 1 ha. Se gasesc aici zacaminte fosilifere din faza Euxinului vechi (cu aproximativ 400.000 ani in urma). In zona se poate vizita si Castrul roman de la Tirighina-Barbosi, monument istoric de categorie A.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Locul_Fosilifer_Tirighina_Barbosi_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/14604/other
Observații (foto)	

Fig. 61 Locul fosilier Tirighina Bărboși - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

4.9 Lunca joasă a Prutului

Denumirea ariei protejate	Lunca joasă a Prutului
Localizare	Cavadinești
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	81
Tipuri de turism	Turism de relaxare, birdwatching
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Localizare: Rezervatia naturala este situata în cuprinsul complexului agro-piscicol Mata-Radeanu, de pe teritoriul comunei CAVADINEȘTI, sat VADENI, reprezentând de fapt o suprafata inclusa în Balta Mata, din extremitatea nord-estica a Judetului Galati.</p> <p>Încadrare în Euroregiunea României: Podisul Central Moldovenesc</p> <p>Subunitatea: Lunca inundabila a Prutului Inferior</p> <p>Cai de acces:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cu ambarcatiuni usoare, pe cursul râului Prut ; - DN 26, din care, la intrarea dinspre sud în com. Cavadinesti, se desprinde DC8 Cavadinesti-Vadeni
Site-uri web	http://www.luncaprut.ro/rom/lunca_prut/rezervatii_naturale.htm
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Lunca_Joasa_A_Prutului_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183535
Observații (foto)	

Fig. 62 Lunca Joasă a Prutului - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Stârcul de noapte (*Nycticorax nycticorax*), imagine ansamblu dreapta

4.10 Ostrovul Prut

Denumirea ariei protejate	Ostrovul Prut
Localizare	Galati
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	
Suprafață (ha)	62
Tipuri de turism	
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	
Scurtă descriere	<p>OSTROVUL PRUT - 62 ha (la nivelul cel mai scazut al Dunarii)</p> <p>Localizare: Rezervatia naturala este situata pe fluviul Dunarea, în dreptul gurii de varsare a Prutului în fluviu, pe raza administrativa a municipiului GALATI. Propriu-zis, despleteste Dunarea în doua brate, cel nordic fiind navigabil.</p> <p>Încadrare în Euroregiunea României: Silvestepa Câmpiei Românie</p> <p>Subunitatea: albia minora a Fluviului Dunarea.</p> <p>Cai de acces:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dunarea fluvio-maritima, cu pornire din punctul Căpitănia Portului Galati, sau din aval: din punctul Căpitănia Portului Tulcea. - Din municipiul Galati, se poate ajunge si pe uscat: pe DN2B Galati-Giurgiuilesti si din punct Vama, pe jos cca 1Km, traversând apoi Dunarea cu barca.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	
Observații (foto)	

Fig. 63 Ostrovul Prut - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.11 Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior

Denumirea ariei protejate	Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior
Localizare	Berești-Meria, Nicorești, Cavadinești, Oancea, Suceveni, Vlădești, Tulucești, Vânători
Categorie IUCN	V
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	8.247
Tipuri de turism	Turism de relaxare, birdwatching
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>Centre de informare</p> <ul style="list-style-type: none"> - ARPM Galați - Comuna Oancea <p>Obiective turistice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zona Vlăscuța - Zona Mața – Rădeanu - Zona Pochina - Zona Ostrovul Prut - Zona Brateș - Zona Vama Giurgiuilești – Galați – Vlădești <p>5 Trasee Turistice (http://www.luncaprut.ro)</p>
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Bazinul hidrografic Prut în zona sa inferioară, pe teritoriul județului Galați, se încadrează în marea unitate geomorfologică a Podișului Moldovei, subunitatea platforma Bârladului cu sectorul său Platforma Covurlui, care este subdivizată la rândul ei în colinele Covurluiului și Câmpia Covurluiului. Din fragmentarea reliefului s-au separat trei unități geomorfologice: platouri, văi și Lunca Prutului. Lunca Prutului Inferior se caracterizează prin altitudini absolute cuprinse între 8m în partea nordică și 3-4 m în partea sudică. Relieful luncii se prezintă în general plan, cu o pantă continuă de la nord spre sud. Transversal, terenul este înclinat spre râul Prut (est). Aspectul general al luncii este cel al unei depresiuni largi. Microrelieful este reprezentat de forme de acumulare (grinduri) și forme negative (foste lacuri, gârle, balti și mlaștini). În cadrul luncii se disting grinduri exterioare, cum este grindul principal al Prutului alcătuit din texturi grosiere și mijlocii, în rest grinduri interioare (intergrinduri) formate de-a lungul fostelor prave și alcătuite din texturi fine și în mai mică măsură din texturi mijlocii. Geologic: în profunzime - formațiuni cristaline și magmatice; în cuvertura se pot contura ciclurile sedimentare: 1) permian - triasic inferior, 2)</p>

	<p>juristic - cretac - eocen si 3) badenian superior - romanian (pliocen). Vegetatia luncii Prutului este reprezentata prin formatiuni vegetale naturale de pajisti si padure, specifice solurilor aluviale, inundate periodic si cu exces de umiditate freatica. Pajistile sunt alcatuite din specii mezofile si mezohidrofile reprezentate prin graminee. Vegetatia lemnoasa este constituita mai ales din esente moi. Vegetatia palustra este compusa din <i>Carex riparia</i>, <i>Scirpus sylvaticus</i>, <i>Typha latifolia</i>, <i>Phragmites communis</i>, <i>Equisetum arvense</i>, <i>Mentha aquatic</i> etc. In ochiuri de apa se intalnesc: <i>Lemna trisulca</i>, <i>Hydrocharis morsus - ranae</i>, <i>Potamogeton natans</i>. Din speciile rare fac parte - <i>Nymphaea alba</i>, <i>Salvinia natans</i>, <i>Thelypteris palustris</i>, <i>Nymphoides peltata</i>, <i>Vallisneria spiralis</i>, <i>Stratioides aloides</i>, <i>Alisma gramineum</i>, <i>Iris pseudacorus</i>, <i>Sagittaria sagittifolia</i>, <i>Potamogeton crispus</i>, <i>Ceratophyllum demersum</i> etc. Pe unele sectoare din preajma râului Prut s-au pastrat fragmente de fitocenoză silvice cu <i>Vitis sylvestris</i>, <i>Fraxinus pallisae</i>, <i>Frangula alnus</i>. Din punct de vedere avifaunistic Bazinul hidrografic al Prutului inferior reprezinta o zona deosebit de importanta, deoarece aici sunt înregistrate importante efective de pasari acvatice în timpul migratiei, si anume: ardeide (<i>Ardeola ralloides</i>, <i>Egretta garzetta</i>, <i>Egretta alba</i>, <i>Ardea purpurea</i>), ciconiide (<i>Ciconia nigra</i>, <i>Ciconia ciconia</i>), threskiornithide (<i>Plegadis falcinellus</i>, <i>Platalea leucorodia</i>), anatide (<i>Cygnus olor</i>, <i>Anser albifrons</i>, <i>Anser erythropus</i>, <i>Anser anser</i>, <i>Anas crecca</i>, <i>Anas querquedula</i>, <i>Aythya ferina</i>, <i>Aythya nyroca</i>), ralide (<i>Fulica atra</i>), charidriiforme (<i>Himantopus himantopus</i>, <i>Recurvirostra avosetta</i>, <i>Vanellus vanellus</i>, <i>Philomachus pugnax</i>, <i>Limosa limosa</i>, <i>Tringa totanus</i>), laride (<i>Larus ridibundus</i>), sternide (<i>Sterna hirundo</i>, <i>Chlidonias hybridus</i>), hirundinide (<i>Riparia riparia</i>, <i>Hirundo rustica</i>), sylviide (<i>Acrocephalus sp.</i>) s.a.</p>
Site-uri web	http://www.luncaprut.ro
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/196473 http://protectedplanet.net/sites/Lunca_Joasa_A_Prutului_Inferior_Natural_Park
Observatii (foto)	declarat prin HG 2151/2004

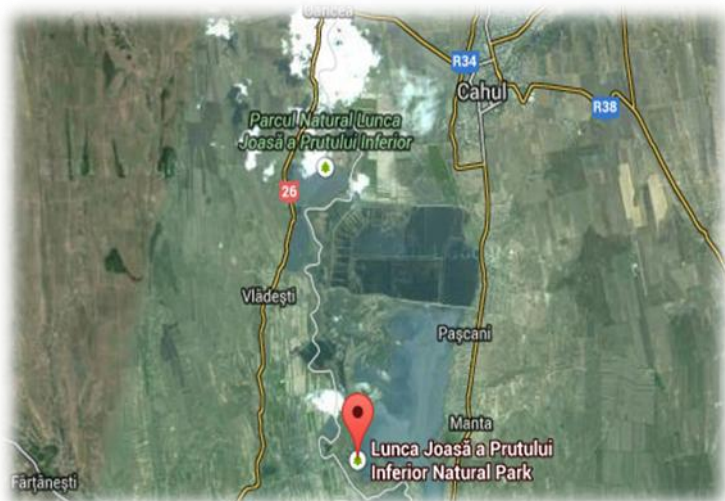

Fig. 64 Parcul Natural Lunca Joasă a Prutului Inferior - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.12 Pădurea Breana - Roșcani

Denumirea ariei protejate	Pădurea Breana - Roșcani
Localizare	Roșcani
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	78,30
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Localnicii sunt angrenați în agricultură și creșterea animalelor, dar și în prelucrarea și valorificarea produselor agricole. Comuna este racordată la alimentarea cu apă potabilă în sistem centralizat, rețeaua de canalizare nefiind decât parțial finalizată. Încălzirea locuințelor se face în sistem individual, cu lemne. Frumoasa legendă conform căreia bujorii ar fi apărut din sângele moldovenilor căzuți în lupta de la Roșcani din 1574, când armata lui Ioan Vodă cel Viteaz a fost învinsă de turci din cauza lipsei de apă, a stat la baza organizării anuale, în perioada înfloririi acestei specii, a evenimentului cultural „Sărbătoarea Bujorului”, moment în care au loc spectacole de muzică și dans popular cu invitați din toate regiunile țării.
Scurtă descriere	Aria protejată se afla în zona Colinelor Covurluiului al căror relief este dezvoltat pe formațiuni neogene, cu structură monoclinală, fragmentat în culmi și poduri prelungi separate de văi paralele sculptate în pietrisuri și nisipuri cu intercalatii de argile pliocene, pe alocuri însoțite de cruste și alunecări. Geologic, se caracterizează printr-o cuvertură depusă în cadrul a 4 cicluri de sedimentare: devonian, permian - triasic, jurasic - cretacic - eocen și bedenian superior romanian. Peste acestea se adaugă depozitele cuaternare. În cadrul ariei naturale se pot întâlni următoarele specii de arbori: stejar pufoș, numeroase specii de arbuști specifice asociațiilor de silvostepă, asociații de specii ierboase cu participarea în majoritate a gramineelor, bujorul românesc (<i>Paeonia Peregrina</i>). Arboretele provin din regenerări naturale pe cale vegetativă, în cea mai mare parte dar și pe cale germinativă. Vârsta medie este de 48 ani. Caracterul natural al arboretelor permite prezența poienilor în care se creează condiții propice prezenței bujorului românesc (<i>Paeonia Peregrina</i>), un element de bază alături de celelalte componente ale biocenozei. Fauna este alcătuită din numeroase specii de păsări, inclusiv prădătoare de talie mare și mijlocie, incluse între speciile protejate de restricții naționale și internaționale. Numeroase specii de mamifere mari și mici se găsesc aici un loc retras, optim pentru activitatea de hrănire și reproducere (mistreț, căprioară, iepure, vulpe). Numeroase specii de insecte, cu rol important în continuarea lanțului trofic specific zonei. Aria naturală protejată Pădurea Breana-Roșcani are suprafața de 78,3 ha, conform Legii nr.5/2000. Se situează pe teritoriul administrativ al comunei Băneasa, în apropierea satului Roșcani, în parte de centru-nord a județului Galați, în zona fizico-geografică a României: Dealurile Fălciului, respectiv regiunea biogeografică a Colinelor Covurluiului

	(dealuri de platforma de tip Tutova). Habitat de padure xerofila naturala din zona de deal cu Quercus pubescens si Q. pedunculiflora; Specii de arbusti specifice asociatiilor de silvostepa: Rosa sp., Crataegus sp., Ligustrum sp, Cornus sp., Prunus sp.; Asociatii de specii ierboase cu participarea în majoritate a gramineelor; Flora endemica de Paeonia peregrina romana, declarata monument al naturii, prezenta în poienile specifice padurii de Q. pubescens.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Padurea_Breana_Roscani_Nature_Reserve http://www.protectedplanet.net/sites/Pa-18318 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0139/general
Observații (foto)	

Fig. 65 Pădurea Breana Roșcani - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Bujorul de pădure (*Paeonia officinalis*) imagine ansamblu dreapta

4.13 Pădurea Buciumeni

Denumirea ariei protejate	Pădurea Buciumeni
Localizare	Brăhășești, Buciumeni
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	71,20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă

Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pe teritoriul administrativ al comunei Buciumeni, in partea de NV a județului Galați, la cca. 35 de km de municipiul Tecuci, se găsește aria naturală protejată de interes național - Rezervația naturală Pădurea Buciumeni, declarată prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea III – zone protejate – custode Direcția Silvică Galați – Ocolul silvic Tecuci. Conform Legii 5/2000 suprafața este de 71,20 ha rezervație forestiera cu asolamente silvice din asociații de pădure de foioase in amestec de frasin, carpen, fag și tei. Predominant in masiv este teiul, arbore cu o stare buna de vegetație. Perimetrul protejat este o pepiniera semincicola pentru tei unde densitatea speciei este de 100%. Fauna este strâns legată de biotop și de vegetație. Terenul de cultură a atras după sine rozătoarele: popândăul, cățelul pământului, șobolanul, hârciogul, iepurele de câmp. În Pădurea Buciumeni se întâlnesc mamiferele mari: căpriorul, mistrețul, vulpea. Păsările specifice acestei zone sunt prepelița, potârnichea, ciocârlia. Dintre reptile, sunt răspândite șopârlele de câmp și șerpii de casă.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Buciumeni_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183972
Observații (foto)	

Fig. 66 Pădurea Buciumeni - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.14 Pădurea Fundeanu

Denumirea ariei protejate	Pădurea Fundeanu
Localizare	Drăgușeni
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	53,20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Localizare: Rezervația naturală, desemnată prin Legea nr. 5/2000, este situată pe teritoriul administrativ al comunei Drăgușeni, la vest și nord-vest de sat Fundeanu, amplasată în masivul de pădure Adam din satul Fundeanu, comuna Drăgușeni.</p> <p>Suprafața: 53,20 ha.</p> <p>Căi de acces: DJ 251 A Corod – Drăgușeni; Dc 251 A Drăgușeni – Fundeanu; Dc 98 Fundeanu–Știețești.</p> <p>Mențiune: În Pădurea Fundeanu se află arbori din specia <i>Quercus dalechampii</i> în vârstă de 120-125 de ani, constituind arboretul cel mai bătrân din această specie în arealul cel mai sudic din Moldova. Întâlnim și exemplare de frasin comun, jugastru, ulm de câmp. Din speciile de subarboret se protejează darmoxul care este foarte rar în această zonă.</p> <p>Specii prezente: <i>Sus scrofa</i>, <i>Capreolus capreolus</i>, <i>Lepus europeus</i>, <i>Vulpes vulpes</i>, <i>Meles meles</i>, <i>Accipiter nisus</i>, <i>Phasianus colchicus</i>, <i>Cuculus canorus</i>, <i>Upupa epops</i>, <i>Dendrocopos medius</i>, <i>Galerida cristata</i>, <i>Alauda arvensis</i>. Ornitofauna este densă și bine reprezentată de specii cum sunt: răpitoarele, pupăza (<i>Upupa epops</i>), ciocănitoarea de stejar (<i>Dendrocopos medius</i>), cucul (<i>Cuculus canorus</i>).</p> <p>Rezervația naturală Pădurea Fundeanu se află în custodia cosorțului format din Asociația Human Nature Galați, Direcția Silvică Galați și Asociația Județeană a Pescarilor Sportivi Galați.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Fundeanu_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183974/other
Observatii (foto)	

Fig. 67 Pădurea Fundeanu - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.15 Pădurea Gârboavele

Denumirea ariei protejate	Pădurea Gârboavele
Localizare	Galați
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	230
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Gârboavele este o arie protejată (sit de importanță comunitară - SCI) situată în sud-estul Moldovei, pe teritoriul județului Galați. Aria naturală se află în partea sud-estică a județului Galați, pe teritoriul administrativ al comunei Tulucești (în vestul satului omonim), în apropierea drumului național DN24D, care leagă municipiul Bârlad de satul Tulucești. Zona a fost declarată sit de importanță comunitară prin <i>Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile</i> Nr.1964 din 13 decembrie 2007 (privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România) și se întinde pe o suprafață de 219 hectare. Situl reprezintă o zonă de câmpie (râuri, lunci, pajiști, păduri de foioase și tufărișuri) încadrată în bioregiune stepică a Podișului Moldovenesc; ce conservă habitatenaturale de tip: <i>Tufărișuri de foioase ponto-sarmatice</i>, <i>Vegetație de silvostepă eurosiberiană cu Quercus spp</i> și <i>Vegetație forestieră ponto-sarmatică cu stejar pufos</i>; și protejează o gamă variată de floră (stejar, stejar brumăriu, stejar pufos, păducel, porumbar, alun turcesc, măceș, scumpie) și faună rară. La baza desemnării sitului se află mai multe specii faunistice și floristice enumerate în anexa I-a a <i>Directivei Consiliului European</i> 92/43/CE din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică); astfel: reptile și amfibieni cu specii de: năpârcă (<i>Natrix natrix</i>), șopârlă de câmp (<i>Lacerta agilis</i>), gușter (<i>Lacerta viridis</i>), broasca-roșie-de-pădure (<i>Rana dalmatina</i>)^[9], broasca verde (<i>Rana esculenta</i>), broasca râioasă brună (<i>Bufo bufo</i>) sau broasca de pământ (<i>Pelobates fuscus</i>); lepidoptere (fluturi) cu specii de <i>Parnassius mnemosyne</i>, <i>Tomares nogelii</i> și <i>Erannis ankeraria</i>; precum și un coleopter din specia <i>Cerambyx cerdo</i> (croitorul mare al stejarului). Printre speciile floristice protejate se află capul-șarpelui (<i>Echium russicum</i>), târtan (<i>Crambe tataria</i>), sisinel (<i>Pulsatilla grandis</i>), stânjenel (<i>Iris aphylla ssp. hungarica</i>) sau bujor românesc (<i>Paeonia peregrina Mill. var. romanica</i>).</p>
Site-uri web	http://www.cjgalati.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=1805
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/Padurea_Garboavele_

	Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0151
Observații (foto)	

Fig. 68 Pădurea Gârboavele - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.16 Pădurea Pogănești

Denumirea ariei protejate	Pădurea Pogănești
Localizare	Băneasa
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	33,50
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Localizare: Rezervația naturală, desemnată prin Legea nr. 5/2000, se situează pe teritoriul administrativ al comunei Suceveni, la sud-vest de aceasta, respectiv din nord – estul județului Galați. Suprafața: 33,50 ha*. Căi de acces: DN 26, Galați – Cavadinești; Dj 242D, Băneasa – Suceveni – Rogojeni. Mențiune: În această rezervație nu se constată influențe antropice, pădurea fiind păstrată în starea ei naturală. De remarcat, ca unicitate între rezervațiile din județul Galați, existența a numeroase tufe de tei

	regenerate natural. Habitat de padure xerofila naturală mixtă din zona de deal cu Quercus penduculiflora, Quercus pubescens, Quercus petraea și Tilia tomentosa. Se remarcă abundența și diversitatea subarboretului (păducel – Crataegus monogyna, maceș – Rosa canina, scumpie – Cotinus coggygria). Trebuie menționat prezența bujorului românesc (Paeonia peregrina). Pădurea Pogănești este inclusă în situl de importanță comunitară ROSCI0165 Pădurea Pogănești și se află în custodia Direcției Silvice Galați.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Poganeshti_Nature_Reserve http://eunis.eea.europa.eu/sites/183532
Observații (foto)	

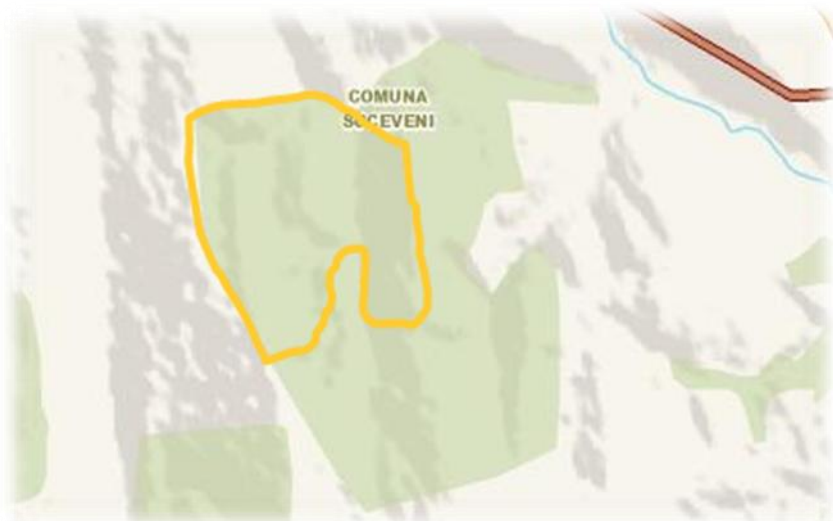

Fig. 69 Pădurea Pogănești - imagine satelitară stânga delimitare, imagine ansamblu dreapta

4.17 Pădurea Tălășmani

Denumirea ariei protejate	Pădurea Tălășmani
Localizare	Berești
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă

Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Profilul are următoarea succesiune de straturi geologice: nisipuri, pietrisuri, argile si loessuri a căror vârstă a fost situată în romanian (pliocen). Relieful este cel de tip colinar, cu dealuri prelungi, desfășurate între văi paralele. Pădurea este în cuesta pârâului Jeravăt. Habitat de padure naturala cu Quercus robur, Fagus orientalis, Fraxinus excelsior, Acer campestre si Tilia cordata din zona de deal; 23 de exemplare marcate de arbori seculari din specia Fagus orientalis - specie rara în aceasta zona; Arborii seculari, aflați în stare buna de vegetatie, existenti în masivul de padure Talasmani (padure de quercinee), sunt marcati, pentru fiecare fiind întocmita câte o fisa de catre prof. dr. N. Bacalbasa; Alături de exemplarele de arbori seculari sunt si speciile: Fagus sylvatica, Fraxinus excelsior, Fraxinus angustifolia, Fraxinus prallsiae. În jurul acestor exemplare este protejată si zona tampon (pădure de foioase) Asociatii de specii ierboase specifice padurilor de deal: Corydalis sp., Isopyrum sp., Anemone sp., Geranium sp., Pulmonaria sp., Symphitum sp.; Flora endemica - Galanthus graecus (ghiocel balcanic).
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://protectedplanet.net/sites/Padurea_Talasmani_Nature_Reserve http://protectedplanet.net/sites/Pa--18354 http://eunis.eea.europa.eu/sites/183973 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0175
Observații (foto)	

Fig. 70 Pădurea Pogănești - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5. Județul Tulcea

5.1 Arinișul Erenciuc

Denumirea ariei protejate	Arinișul Erenciuc
Localizare	Sfântu Gheorghe
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	50
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 8, Traseul 14
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Arinișul Erenciuc este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală de tip avifaunistic și forestier), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Sfântu Gheorghe. Aria naturală se află în extremitatea central-estică a județului Tulcea (în partea sudică a Deltei Dunării) aproape de gura de vărsare în Marea Neagră a Brațului Sfântul Gheorghe, pe teritoriul estic al satului Sfântu Gheorghe. Rezervația naturală cu o suprafață de 50 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO, ca rezervație a biosferei. Aria naturală reprezintă o zonă umedă (lacuri, bălți, lunci inundabile, grinduri, terenuri împădurite) cu rol de protecție pentru comunități arboricole compacte de arin negru (<i>Alnus glutinosa</i>), ce adăpostesc și asigură condiții de hrană și cuibărire pentru vulturul codalb (<i>Haliaeetus albicilla</i>) o specie rară de pasăre (ce aparține familiei Accipitridae) aflată pe teritoriul României.</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/erenciuc.jpg http://eunis.eea.europa.eu/sites/31710/general
Observații (foto)	

Fig. 71 Lacul Erenciuc - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Vulturul codalb (*Haliaeetus albicilla*), imagine ansamblu dreapta

5.2 Capul Doloșman

Denumirea ariei protejate	Capul Doloșman
Localizare	Jurilovca
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	125
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	În vecinătatea rezervației naturale se află mai multe obiective de interes turistic (lăcașuri de cult, monumente istorice, situri arheologice, arii protejate, zone naturale), astfel: <ul style="list-style-type: none"> • Biserica din satul Jurilovca • Așezare greco-indigenă din satul Sălchioara (sit arheologic) • Situl arheologic de la Jurilovca • Situl arheologic de la Vișina • Marea Neagră
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Capul Doloșman sau Capul Dolojman este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic, floristic și faunistic), situată

	<p>în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Jurilovca. Aria naturală se află în extremitatea central-sudică a județului Tulcea (în sud-vestul Deltei Dunării, aproape de Brațul Sfântu Gheorghe), pe teritoriul estic al satului Jurilovca și este străbătută de drumul județean DJ229P (care leagă localitatea Jurilovca de rezervație). Rezervația naturală cu o suprafață de 125 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă zona de est a promotoriului (fâșie înaltă de pământ care înaintează în mare) <i>Doloșman</i>, constituită din stâncării calcaroase, pe a cărei suprafață teritorială se află situl arheologic „Cetatea Orgame - Argamum”. Rezervația adăpostește și asigură condiții de hrană și cuibărire pentru păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: pietrar negru (<i>Oenanthe pleschanka</i>), drepneauă neagră (<i>Apus apus</i>), pasărea ogorului (<i>Burhinus oedicnemus</i>), lăstun de stâncă (<i>Hirundo rupestris</i>) sau ciocârlie de Bărăgan (<i>Melanocorypha calandra</i>). În arealul rezervației este semnalată prezența unui mamifer din specia dihor pătat (<i>Vormela peregusna</i>), precum și a mai multor specii de șerpi și broaște. Vegetația este constituită din elemente floristice cu specii de plante (meridional-continentale și xero-mezofile) rare, printre care: centaurea (<i>Centaurea jankae</i> - aflată pe Lista roșie a IUCN^[7] și <i>Centaurea tenuiflora</i>), sânziană (<i>Galium humifusum</i>), garofiță (<i>Dianthus pseudarmeria</i>), coșaci (<i>Astragalus vesicarius</i>), valentiță (<i>Tanacetum millefolium</i>) sau măselariță (<i>Hyoscyamus niger</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-generalala/dolosman.jpg http://www.protectedplanet.net/sites/31713 http://eunis.eea.europa.eu/sites/31713/general
Observații (foto)	

Fig. 72 Capul Doloșman - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Dihorul pătat (*Vormela peregusna*), imagine ansamblu dreapta

5.3 Complexul Sahalin Zătoane

Denumirea ariei protejate	Complexul Sahalin - Zătoane
Localizare	Sfântu Gheorghe
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	21.410
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 15
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Complexul Sacalin Zătoane este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Sfântu Gheorghe. Aria naturală se află în extremitatea central-estică a județului Tulcea (în partea sudică a Deltei Dunării) aproape de gura de vărsare în Marea Neagră a Brațului Sfântul Gheorghe, pe teritoriul sud-estic al satului Sfântu Gheorghe. Rezervația naturală cu o suprafață de 21.410 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă nisipoasă (grinduri, dune de nisip, lacuri salmastre, mlaștini nisipoase, bălți, ochiuri de apă) în apropierea gurii de vărsare a unuia din brațele Dunării (Brațului Sfântul Gheorghe) în Marea Neagră. Rezervația adăpostește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, dintre care: stârc roșu (<i>Ardea purpurea</i>), stârc galben (<i>Ardeola ralloides</i>), pelican creț (<i>Pelecanus crispus</i>), pelican comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>), lebădă (<i>Cignus cygnus</i>), lopătar (<i>Platalea leucorodia</i>) sau țigănuș (<i>Plegadis falcinellus</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/11184/general http://www.protectedplanet.net/sites/11184 http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/sacalin-zataoane.jpg
Observații (foto)	

Fig. 73 Complexul Sahalin Zătoane - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Pelicanul Comun (*Pelecanus onocrotalus*), imagine ansamblu dreapta

5.4 Complexul Periteașca - Leahova

Denumirea ariei protejate	Complexul Periteașca - Leahova
Localizare	Jurilovca, Murighiol
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	4.125
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>În vecinătatea rezervației naturale se află mai multe obiective de interes turistic (lăcașuri de cult, monumente istorice, situri arheologice, arii protejate, zone naturale), astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biserica din satul Jurilovca • Așezare greco-indigenă din satul Sălchioara (sit arheologic)

	<ul style="list-style-type: none"> • Situl arheologic de la Jurilovca • Situl arheologic de la Vișina • Rezervația naturală Capul Doloșman • Complexul lagunar Razim-Sinoe Traseul 5
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Complexul Periteașca - Leahova este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic), situată în județul Tulcea, pe teritoriul administrativ al comunelor Jurilovca și Murighiol. Aria naturală se află în extremitatea sud-estică a județului Tulcea (în sudul Deltei Dunării) în partea sud estică a Lacului Razim, în estul satului Jurilovca. Rezervația naturală cu o suprafață de 4.125 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei), aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă nisipoasă (o înșiruire de grinduri marine, dune de nisip, mlaștini nisipoase, gârle, insule - <i>Insula Bisericuța</i>, canale, lacuri - <i>Periteașca</i>, <i>Pahane-Rânc</i>, <i>Leahova Mare</i>, <i>Leahovac Mică</i>, <i>Coșna</i>), aflată între complexul lagunar <i>Razim-Sinoe</i> și nisipurile litoralului Mării Negre. Rezervația adăpostește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, dintre care: călifar alb (<i>Tadorna tadorna</i>), gâscă cu gât roșu (<i>Branta ruficollis</i>), gărlită mare (<i>Anser albifrons</i>), gărlită mică (<i>Anser erythropus</i>), rață mare (<i>Anas platyrhynchos</i>), pelican creț (<i>Pelecanus crispus</i>) sau pelican comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>). În arealul rezervației naturale este semnalată prezența mai multor specii floristice, printre care: varză de mare (<i>Crambe maritima</i>), ochiul lupului (<i>Lycopsis arvensis</i>), ghirin (<i>Suaeda splendens</i>), alior (<i>Euphorbia seguieriana</i>, specie cunoscută și sub denumirile populare de <i>laptele cucului</i> și <i>laptele câinelui</i>), raigras aristat (<i>Lolium multiflorum</i>) sau cornaci (<i>Trepa natans</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/periteasca-l.jpg http://eunis.eea.europa.eu/sites/31708
Observații (foto)	

Fig. 74 Complexul Periteașca Leahova - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Nufărul alb (*Nymphaea alba*), imagine ansamblu dreapta

5.5 Complexul Vătafu - Lunguleț

Denumirea ariei protejate	Complexul Vătafu - Lunguleț
Localizare	Sulina
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	1.625
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 9
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Complexul Vătafu - Lunguleț este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al orașului Sulina. Aria naturală se află în partea central-estică a județului Tulcea (în nord-estul Deltei Dunării), în sudul Brațului Sulina, aproape de gura de vărsare în Marea Neagră a acestuia, pe teritoriul sud-vestic al orașului Sulina. Complexul lacustru „Vătafu - Lunguleț” ce acoperă o suprafață de 1.625 ha a fost declarat arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclus în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei), parc național aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă nisipoasă (grinduri, dune de nisip, lacuri cu plauri plutitori, lacuri salmastre, pajiști halofile, japșe - depresiuni de mică adâncime inundate în timpul revărsărilor) în complexul lacustru <i>Roșu-Puiu</i>, ce cuprinde bazine acvatice naturale (<i>Lacul Iacoib</i>, <i>Lacul Porcu</i>, <i>Lacul Porculeț</i>, <i>Lacul Lunguleț</i>), aflat în apropierea Mării Negre. Rezervația adăpostește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe specii de păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, dintre care: stârc pitic (<i>Ixobrychus minutus</i>), cormoran mic (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>), stârc cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>), stârc roșu (<i>Ardea purpurea</i>), stârc galben (<i>Ardeola ralloides</i>) sau egretă (<i>Egretta garzetta</i>). Pentru ihtiofaună, arealul lacurile aflate pe teritoriul ariei protejate constituie un loc prielnic pentru hrană și reproducere a speciilor de caracudă (<i>Carassius carassius</i>) și lin (<i>Tinca tinca</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/31707 http://www.protectedplanet.net/sites/31707
Observații (foto)	

Fig. 75 Complexul Vătafu Lunguleț - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.6 Delta Dunării

Denumirea ariei protejate	Delta Dunării
Localizare	Județul Tulcea, Județul Constanța
Categorie IUCN	II
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI, SPA
Suprafață (ha)	580.000
Tipuri de turism	Turism științific, foto-safari, birdwatching, cura helio-marină, pescuit sportiv, turism de cunoaștere, ecoturism
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	5 Centre de vizitare, 15 Trasee acvatice și 9 trasee terestre
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	<ul style="list-style-type: none"> - Festivalul minorităților naționale "Serbările Deltei" Sulina - Festivalul de muzică ușoară Sulina - Concursul național de interpretare „Copii canta marea” Sulina - Ziua Marinei Romane - Cupa Patzaichin - Zilele orasului Sulina - Festivalul International de Film ANONIMUL Sfantu Gheorghe

<p style="text-align: center;">Scurtă descriere</p>	<p>- Zilele comunei Sfantu Gheorghe</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii nr. 82/1993 Rezervația Biosferei Delta Dunării, zona de importanță ecologică națională și internațională, cuprinde următoarele unități fizico-geografice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Delta Dunării; • Dunărea maritimă până la Cotul Pisicii; • Sectorul Isaccea- Tulcea cu zona inundabilă; • Sărăturile Murighiol - Popu; • Complexul lagunar Razim- Sinoie; • Litoralul Mării Negre de la Brațul Chilia până la Capul Midia; • Apele maritime interioare și marea teritorială, până la izobata de 20 m. <p>Suprafața totală a Rezervației Biosferei Delta Dunării: 5 800 km2, din care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3.510 km2 delta propriu-zisă– sectorul românesc, - 1.145 km2 Complexul lacustru Razim – Sinoie, - 1.030 km2 apele marine până la izobata de 20 m, - 13 km2 albia Dunării între Cotul Pisicii și Isaccea (pe teritoriul României) și - 102 km2 lunca inundabilă a Dunării între Isaccea și Tulcea <p>Delta Dunării</p> <p>Conform literaturii de specialitate (Gâștescu, 1989), Delta Dunării reprezintă teritoriul cuprins între prima bifurcație a Dunării (Ceatalul Chilieii), mărginit la est de litoralul Mării Negre, la nord de brațul Chilia și la sud de complexul lacustru Razim Sinoie. Delta Dunării propriu-zisă este cea mai mare componentă a rezervației și are o suprafață totală de circa 4178 km2, din care cea mai mare parte se găsește pe teritoriul României, adică 3510 km2, reprezentând circa 82%, restul fiind situată pe partea stângă a brațului Chilia, inclusiv delta secundară a acestuia, în Ucraina. Ținând cont de geneză, hipsometrie, relațiile hidrice dintre brațele Dunării și zonele interioare, diferențierile climatice și variația peisagistică, în Delta Dunării se pot distinge două mari sectoare - delta fluvială și delta fluvio-maritimă. Delta fluvială reprezintă partea cea mai veche din spațiul deltaic, ce s-a format într-un fost golf al Dunării. Principala sa caracteristică e suprafața relativ mare a grindurilor fluviale, în timp ce ariile depresionare sunt mai mici și cu multe lacuri (deasemenea de mici dimensiuni), aflate într-un grad înaintat de colmatare. Delta fluvio-maritimă se desfășoară între aliniamentul grindurilor maritime Letea - Caraorman - Crasnicol în vest și țărmul mării în est. Ea cuprinde, pe lângă grindurile maritime Letea, Caraorman și Sărăturile un important complex lacustru (Roșu - Puiu) și suferă modificări importante la contactul cu Marea Neagră.</p> <p>Complexul lagunar Razim-Sinoie</p> <p>A doua componentă a rezervației, este situată în sudul Deltei Dunării și ocupă o suprafață totală de circa 1145 km2, din care suprafața lacurilor este de 863 km2. Cea mai mare parte a complexului o constituie zona depresionară (vechiul golf Halmyris) ocupată inițial de apele mării</p>
--	--

	<p>și care a fost compartimentată ulterior, prin formare de cordoane și grinduri. În ultimile decenii complexul a suferit foarte mari modificări datorită acțiunii umane fiind transformat în rezervor de apă dulce pentru alimentarea sistemelor de irigații amenajate în jurul complexului.</p> <p>Dunărea maritimă Este o altă componentă deltaică dispusă între Ceatalul Ismail și limita vestică a rezervației – Cotul Pisicii, între milele Mm 43 – Mm 74.</p> <p>Zona inundabilă Isaccea-Tulcea Este situată în amonte de municipiul Tulcea. Zona are aspectul unei depresiuni și constituie un sector de luncă neîndiguit, fapt ce determină ca în timpul apelor mari de primăvară să fie inundat, alimentând lacurile și zonele mlăștinoase acoperite cu stuf și plaur.</p> <p>Zona Sărături-Murighiol Lacul Sărături, situat pe terasa Dunării, are o lungime de 2 km și o lățime de 500 m. Apele lacului sunt puternic salinizate, caracterizate prin marea bogăție de zooplancton și fitoplancton.</p>
Site-uri web	<p>http://www.ddbra.ro/rezervatia/delta-dunarii</p>
Mapare/cartografiere	<p>http://www.ddbra.ro/media/image/hartadd.jpg</p> <p>http://www.rancaonline.ro/harti/google/delta_dunarii.html</p> <p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0031</p> <p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0065</p> <p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0066</p>
Observații (foto)	

Fig. 76 Delta Dunării - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta Nufărul alb (*Nymphaea alba*)

5.7 Grindul și Lacul Răducu

Denumirea ariei protejate	Grindul și Lacul Răducu
Localizare	C.A. Rosetti
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	2.500
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 11
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Grindul și Lacul Răducu este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei C.A.Rosetti. Aria naturală se află în partea nord-estică a județului Tulcea (în nord-estul Deltei Dunării), în nordul Brațului Sulina, aproape de gura de vărsare în Marea Neagră a acestuia, pe teritoriul sud-vestic al satului C.A.Rosetti. Rezervația naturală „Grindul și Lacul Răducu” (întinsă pe o suprafață de 2.500 ha) a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclus în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei), parc național aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă depresionară umedă (lacuri cu apă dulce, grinduri marine, ghioluri, depresiuni cu apă temporară și pajiști cu vegetație de stepă) ce adăpostește și asigură condiții de hrană și reproducere pentru mai multe specii de pești din ihtiofauna României, printre care: lin (<i>Tinca tinca</i>), somn (<i>Silurus glanis</i>), crap (<i>Cyprinus carpio</i>), știucă (<i>Esox lucius</i>), biban (<i>Perca fluviatilis</i>) sau plătică (<i>Abramis brama</i>).</p> <p>În arealul rezervației sunt semnalate mai multe elemente floristice psamofile (caracteristice zonelor umede) cu specii de: pipirig (<i>Juncus gerardii</i>), alior de baltă (cu specii de <i>Euphorbia palustris</i> și <i>Euphorbia seguieriana</i>), rogoz (<i>Carex ligerica</i>) sau pir de mare (<i>Elymus sabulosus</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografieri	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/raducu.jpg http://www.protectedplanet.net/sites/31704 http://eunis.eea.europa.eu/sites/31704
Observații (foto)	

Fig. 77 Lacul Răducu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.8 Insula Popina

Denumirea ariei protejate	Insula Popina
Localizare	Sarichioi
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	98
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Nu
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Insula Popina este situată în nordul limanului Razim sau Razelm, în apropierea amenajărilor piscicole lazurile și Sarinasuf și a localității lazurile. Insula este localizată pe teritoriul jud. Tulcea, la 500 m de satul lazurile, depinzând de comuna Valea Nucarilor. Insula Popina domină partea de nord a limanului Razim cu o înălțime de 47 m și o suprafață de 98 ha. Este localizată la 45°17'60" latitudine nordică și 29°38'60" longitudine estică și oferă o perspectivă largă asupra oglinzii de apă și a malului nordic al limanului Razim. În perioada 1933-1941 și 1948-1994, Insula Popina a fost rezervație naturală, plasată inițial sub ocrotirea Institutului Bio-Oceanografic

	<p>din Constanța întemeiat de Grigore Antipa. Ulterior, prin Hotărârea de guvern nr. 248 din 27 mai 1994 pentru adoptarea unor măsuri în vederea aplicării Legii nr. 82/1993 privind constituirea Rezervatiei Biosferei „Delta Dunării”, Insula Popina este o zonă strict protejată din Rezervația Biosferei Delta Dunării. În zona Popina, pentru un perimetru de 3.600 ha din jurul insulei, s-au realizat o serie de proiecte destinate reconstrucției ecologice. Insula, fiind izolată de continent, a putut conserva numeroase specii de plante ierboase specifice stepei dobrogene, constituind locul de cuibărire a unor păsări și habitatul unor reptile și insecte, unele dintre ele veninoase. Vegetația insulei este abundentă, fiind formată din specii de plante ierboase pitice specifice stepei dobrogene (stufărișuri și rogozuri), precum și din plante acvatice (în special nuferi). Insula Popina reprezintă un loc de popas important pentru păsările migratoare. Primăvara, în această zonă cu vegetație săracă și pitică poposesc venind din alte zone mai calde păsări de mlaștină (codobaturi venite din Congo), precum și păsări de pădure cum ar fi: privighetoarea roșcată (<i>Luscinia megarhynchos</i>), presura cap negru (<i>Emberiza melanocephala</i>), ciocârlia de Bărăgan (<i>Melanocorypha calandra</i>), etc. De asemenea, Insula Popina este un loc important de cuibărit pentru călifarul alb (<i>Tadorna tadorna</i>) și cel roșu (<i>Asarca feruginea</i>). În afară de păsări, s-a mai consemnat și prezența pe insulă a unei faune de nevertebrate, care a fost insuficient studiată. Printre aceste nevertebrate menționăm rarități cum ar fi păianjenul veninos „văduva neagră” (<i>Lactrodectus tredecimguttatus</i>) a cărui prezență pe insulă a fost semnalată în anul 1965 și miriapodul gigant <i>Scolopendra cingulata</i>. De asemenea, Insula Popina este singurul loc din lume unde găsim cosașul endemic (<i>Isophya dobrogensis</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/popina.jpg http://eunis.eea.europa.eu/sites/31711
Observații (foto)	

Fig. 78 Insula Popina - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.9 Lacul Belciug

Denumirea ariei protejate	Lacul Belciug
Localizare	Sfântu Gheorghe
Categorie IUCN	IV
Tip	acvatic și avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	110
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 8
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Lacul Belciug este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Sfântu Gheorghe. Aria naturală se află în extremitatea central-estică a județului Tulcea (în partea sud-estică a Deltei Dunării) în lunca dreaptă a Brațului Sfântul Gheorghe, pe teritoriul vestic al satului Sfântu Gheorghe. Rezervația naturală cu o suprafață de 110 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă depresionară umedă (dune de nisip, lacuri cu apă dulce, stuf și păpuriș) aflată în partea sudică a ultimei meandre a Brațului Sfântul Gheorghe, înainte de vărsarea acestuia în Marea Neagră. Rezervația adăpostește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: stârc roșu (<i>Ardea purpurea</i>), stârc galben (<i>Ardeola ralloides</i>), pelican creț (<i>Pelecanus crispus</i>), pelican comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>), lebădă (<i>Cygnus cygnus</i>), lopătar (<i>Platalea leucorodia</i>) sau cocor (<i>Grus grus</i>). Lacul Belciug oferă de hrană și condiții prielnice de reproducere pentru mai multe specii de pești din ihtiofauna României, printre care: lin (<i>Tinca tinca</i>), caracudă (<i>Carassius carassius</i>), crap (<i>Cyprinus carpio</i>), știucă (<i>Esox lucius</i>), biban (<i>Perca fluviatilis</i>), văduviță (<i>Leuciscus idus</i>) sau plătică (<i>Abramis brama</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183475 http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-generalala/belciug.jpg
Observații (foto)	

Fig. 79 Lacul Belciug - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.10 Lacul Potcoava

Denumirea ariei protejate	Lacul Potcoava
Localizare	Sfântu Gheorghe
Categorie IUCN	IV
Tip	acvatic și avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	625
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 1, Traseul 2
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Lacul Potcoava este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Crișan. Aria naturală se află în extremitatea central-estică a județului Tulcea (în partea central-nordică a Deltei Dunării) în sudul Brațului Sulina, pe teritoriul vestic al satului Crișan. Rezervația naturală cu o suprafață de 625 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe

	<p>lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă zonă lacustră (Lacul Babinții Mari, Babinții Mici și Lacul Potcoava) depresionară dintre lacurile Obretinul Mic și Gorgova, în lunca draptă a Brațului Sulina, înainte de vărsarea acestuia în Marea Neagră. Rezervația găzduiește câteva specii de mamifere (mistreț, vidră, nură) și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: stârc roșu (<i>Ardea purpurea</i>), stârc galben (<i>Ardeola ralloides</i>), stârc cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>), lișiță (<i>Gallinula chloropus</i>), cormoran mic (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>), cristei de baltă (<i>Rallus aquaticus</i>), corcodel mic (<i>Tachybaptus ruficollis</i>) sau țigănuș (<i>Plegadis falcinellus</i>). Lacul Potcoava oferă hrană și asigură condiții prielnice de reproducere pentru mai multe specii de pești din ihtiofauna României, printre care: linul (<i>Tinca tinca</i>) și caracuda (<i>Carassius carassius</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183474 http://www.protectedplanet.net/sites/183474
Observații (foto)	

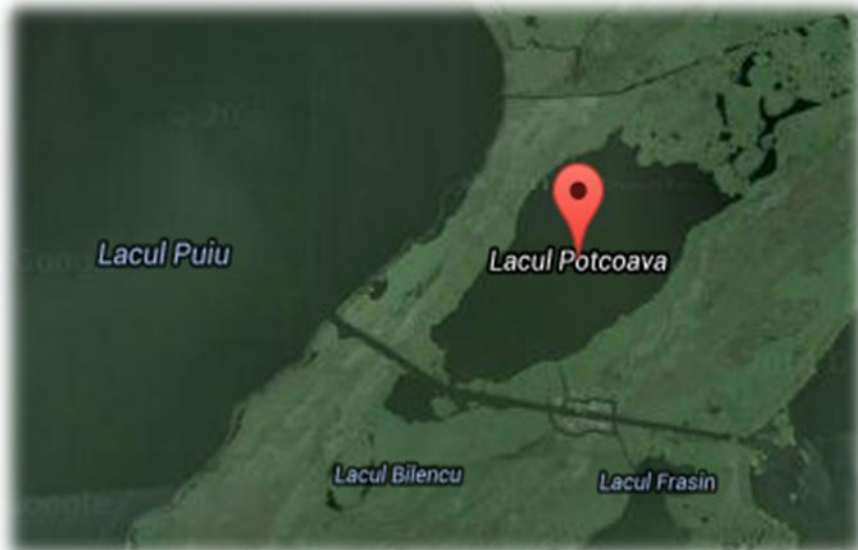

Fig. 80 Lacul Belciug - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.11 Lacul Rotundu

Denumirea ariei protejate	Lacul Rotundu
Localizare	Isaccea
Categorie IUCN	IV
Tip	acvatic și avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	228
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>În vecinătatea rezervației naturale se află mai multe obiective de interes turistic (lăcașuri de cult, monumente istorice, sit-uri arheologice, arii protejate, zone naturale), astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moscheea Azizyie din centrul orașului Isaccea, construcție secolul al XVI-lea, monument arheologic. • Cetatea Noviodunum (fostă bază unității militare navale <i>Classis Flavia Moesica</i>), veche fortificație romană la Dunăre, una dintre cele mai vechi cetăți din Dobrogea, monument istoric • Mănăstirea Cocoșu, construcție 1833 (comuna Niculițel, Tulcea) • Brațul Sulina • Delta Dunării <p>Traseul 4</p>
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Lacul Rotundu este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al orașului Isaccea. Aria naturală se află în partea nord-vestică a județului Tulcea (în nord-estul Deltei Dunării), în partea sudică a Brațului Sulina, pe teritoriul sud-estic al orașului Isaccea, în apropierea drumului național DN22, care leagă municipiul Brăila de Tulcea. Rezervația naturală Lacul Rotundu cu o suprafață de 228 ha a fost declarat arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclus în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei), parc național aflat pe listă patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă lacustră (grinduri marine și fluvio-marine, lacuri, ghioluri, lacuri cu apă dulce, depresiuni de mică adâncime, pajiști cu vegetație de stepă) aflată în complexul lacustru <i>Samova-Parcheș</i>, ce asigură condiții prielnice de hrană și reproducere pentru mai multe specii din ihtiofauna României. În arealul rezervației sunt semnalate mai multe specii floristice (specifice zonelor umede), dintre care: pipirig (<i>Juncus gerardii</i>), alior de baltă (<i>Euphorbia palustris</i>) sau pir de mare (<i>Elymus sabulosus</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/31716/general http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/rotundu.jpg

Observații (foto)

Fig. 81 Lacul Rotundu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.12 Lacul Nebunu

Denumirea ariei protejate	Lacul Nebunu
Localizare	Pardina
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	115
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 1, Traseul 3
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Lacul Nebunu este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Pardina. Aria naturală se află în extremitatea central-nordică a județului Tulcea (în partea nord-vestică a Deltei Dunării), în sudul Brațului Chilia, pe teritoriul sudic al satului Pardina. Rezervația naturală cu o suprafață de 115 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind

	<p>aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă umedă (depresiuni de altitudine medie, depresiuni inundabile cu specii vegetale hidrofile, ochiuri de apă, canale, gârle, stufăriș) inclusă în complexul lacustru <i>Șontea - Furtuna</i>. Rezervația găzduiește și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: țigănuș (<i>Plegadis falcinellus</i>), stârc roșu (<i>Ardea purpurea</i>), stârc galben (<i>Ardeola ralloides</i>), stârc cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>), lișiță (<i>Gallinula chloropus</i>), cormoran mic (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>), cristei de baltă (<i>Rallus aquaticus</i>) sau corcodel mic (<i>Tachybaptus ruficollis</i>). Lacul Nebunu oferă condiții prielnice de reproducere pentru mai multe specii de pești din ihtiofauna României, printre care: lin (<i>Tinca tinca</i>), somn (<i>Silurus glanis</i>), țipar (<i>Misgurnus fossilis</i>), caracudă (<i>Carassius carassius</i>), crap (<i>Cyprinus carpio</i>), zvârlugă (<i>Cobitis taenia</i>) sau biban european (<i>Perca fluviatilis</i>).</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografieri	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-generalala/nebunu.jpg
Observații (foto)	

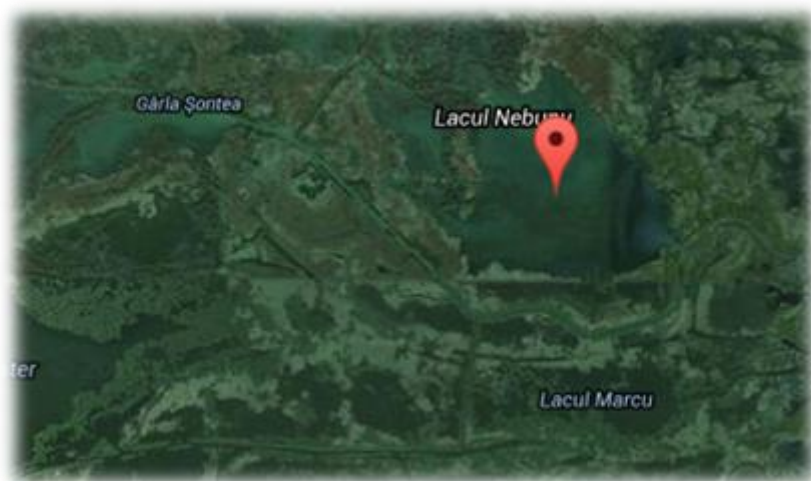

Fig. 82 Lacul Rotundu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.13 Locul fosilifer Dealul Bujoarele

Denumirea ariei protejate	Locul fosilifer Dealul Bujoarele
Localizare	Turcoaia
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	8
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Locul fosilifer Dealul Bujoarele este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic), situată în județul Tulcea, pe teritoriul administrativ al comunei Turcoaia. Aria naturală se află în partea nord-vestică a județului Tulcea (în lunca stângă a Dunării, în Depresiunea Cerna-Mircea Vodă), în apropierea drumului național DN22D care leagă localitatea Cerna de orașul Măcin. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i>, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 8 ha. Aria naturală reprezintă o zonă deluroasă (<i>Dealul Bulgăresc, Dealul Bujoarele</i>) ce adăpostește resturi de faună fosilă (crustacee, corali, moluște) atribuite perioadei geologice a devonianului, depozitate în stratele de șisturi argiloase, gresii și cuarțite.</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183940/general http://www.protectedplanet.net/sites/183940
Observații (foto)	

Fig. 83 Locul fosilifer Dealul Bujoarele - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.14 Parcul Național Munții Măcinului

Denumirea ariei protejate	Parcul Național Munții Măcinului
Localizare	Județul Tulcea
Categorie IUCN	II
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	11.151,82
Tipuri de turism	Turism științific, turism de cunoaștere, foto-safari, birdwatching, ecvestru, etc.
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>In Parcul Național Munții Măcinului sunt șase trasee marcate, un traseu tematic "Poveștile Măcinului", un traseu pentru practicarea turismului ecvestru și trasee de cicloturism (http://www.parcmacin.ro/trasee-turistice).</p> <p>Obiective turistice:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bazilica cu criptă (martirium), Comuna Niculițel, satul Niculițel • Biserica Sfântul Atanasie, Comuna Niculițel, satul Niculițel • Basilica paleo-creștină cu criptă, Comuna Niculițel, satul Niculițel • Fântâna de Leac - Culmea Pricopanului • Cetatea romano-bizantină Dingoșia, așezarea civilă de pe insulă, cetate medievală (în punctul Bisericiuța) • Cetatea Romană Noviodunum, Orașul Isaccea, așezare getică, așezare medievală (în punctul La Pontonul Vechi) • Cetatea romană Arrubium orașul Măcin • Cetatea romană Aegyssus Municipiul Tulcea • Cetate traco getică; oraș roman; Comuna Turcoaia, satul Turcoaia; două cetăți romano-bizantine (în punctul Iglia) • Săpăturile arheologice de la Luncavita • Locașurile de cult ale etniilor din zonă • Podgoriile Dobrogei • Casa memorială „Panait Cerna” din localitatea Cerna • Mănăstirile: Celic – Dere, Saon, Cocoș
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Munții Măcin, formați în timpul orogenezei hercinice (între erele Paleozoică și Mezozoică), sunt unii dintre cei mai vechi munți din România. Munții au o suprafață totală de 50 000 ha și sunt localizați în partea de sud-est a României (în județul Tulcea). Aria țintă include două lanțuri muntoase principale: Pricopan-Megina (în capatul nord-vestic) și Macin (în partea centrală și sud-estică) separate prin depresiunea Greci. Cel mai înalt varf Tutuiatu, are 463 m înălțime. Tipurile de roci dominante sunt granițele, porfirele, argila cu caolin, cuarțul și recent depozitele straturi de loess. Din suprafața totală a zonei țintă, 11,291 ha</p>

	<p>apartin Administratiei Nationale a Padurilor, din care 10,160 ha sunt paduri, 940 ha sunt terenuri neproductive, 130 ha sunt habitate stancoase si 61 ha sunt alocate administratiei, restul de 30 ha este pasune comunala apartinand CL Măcin. Acesti munti prezinta ecosisteme caracteristice de stepa pontobalcanica, paduri sub-mediteraneene si balcanice, si o mare diversitate de flora si fauna. Aria tinta reprezinta limita nordica a sute de specii Mediteraneene, Balcanice si Pontice, limita sudica a speciilor central Europene si Caucaziene, si limita vestica de distributie a catorva specii Asiatice. In aceasta regiune exista aproximativ 1 900 specii de plante. Lista faunei Muntilor Macin include in jur de 2000 de specii de nevertebrate (aproximativ 1000 de specii de fluturi au fost reconfirmate in anul 2000, ca fiind prezente), 7 specii de amfibieni, 11 specii de reptile (incluzand specii rare ca Ablepharus kitaibelii, Lacerta trilineata, Elaphe quatorlineata, Vipera ammodytes), si cel putin 187 de specii de pasari (incluzand specii rare ca Monticola saxatilis, Oenanthe pleschanca, Oenanthe isabellina, Lanius senator, Neophron percnopterus, etc), si 40 specii de mamifere (incluzand specii adaptate la stepa ca Spermophilus citellus, Vormela peregusna, Canis aureus etc). Numarul plantelor superioare reprezinta peste 19% din flora Europeana si este comparabil cu flora bogata a insulelor Creta si Corsica. Unul dintre principalele argumente pentru infiintarea acestui parc este valoarea ecologica remarcabila a acestor munti si prezenta multor specii floristice care sunt periclitate atat la nivel national cat si international. Macin si imprejurimile lor sunt singurele zone din Romania unde inca mai exista suprafete importante de vegetatie naturala de stepa care nu se gaste in alte parti ale Romaniei sau altundeva in Balcani. Muntii Macin reprezinta singurul Parc National din tara care protejeaza acest tip de vegetatie care este foarte rara acum in Europa. Aceasta zona protejeaza 27 de specii si subspecii de plante endemice (Campanula romana, Corydalis solida ssp slivenensis, Euphorbia nicaeensis ssp cadrilatera, Moehringia grisebachii, M. jankae, Silene cserei) Muntii Macin reprezinta cea mai importanta zona de cuibarit pentru pasarile rapitoare din Romania (Circaetus gallicus, Falco cherrung) fiind de asemeni un important loc de pasaj pentru cele migratoare (Buteo ruffinus, Buteo lagopus etc). o parte din insectele gasite in MM sun noi pentru stiinta. De exemplu Polia cherrung a fost descoperita in 1997 langa Greci. De asemeni subspecia macini a fluturelui Chersotis laeta si subspecia niculescui a fluturelui Chersotis fimbriata a fost descrisa numai in 1997. cateva specii de insecte au fost inregistrate numai in acesasta regiune a tarii: Menaccarus arenicola, Nabis provencalis, Hypantopa segnelle, Bryotropha tachyptilella, Bryotropha domestica, Caryocolum alsinella, Caryocolum mucronatella, Anacamptis timidella, Dyspessa salicicola, Exophila rectangularis, Cucculia dracunculi, Nominoides facilis, Trichodes favarius, cerocoma schreberi, Halyzia sedecimguttata, Anatis ocellata, Harmonia quadripunctata, Judolia erratica, Strangalis septempunctata etc.</p>
<p>Site-uri web</p>	<p>http://www.parcmacin.ro/</p>
<p>Mapare/cartografiere</p>	<p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0123/ http://eunis.eea.europa.eu/sites/184172/general http://www.protectedplanet.net/sites/Muntii_Macinului_National_Park http://www.protectedplanet.net/sites/Muntii_Macinului_Site_Of_Community_Importance_Habitats_Directive http://www.parcmacin.ro/harti</p>
<p>Observatii (foto)</p>	

Fig. 84 Parcul Național Munții Măcinului - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Clopoșelul dobrogean (*Campanula romanica*), imagine ansamblu dreapta

5.15 Pădurea Caraorman

Denumirea ariei protejate	Pădurea Caraorman
Localizare	Crîșan
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier și faunistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	2.250
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul D2
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Pădurea Caraorman este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip mixt), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Crîșan. Aria naturală se află în extremitatea central-estică a județului Tulcea (în partea central-nordică a Deltei Dunării) în sudul Brațului Sulina, pe teritoriul nordic al satului Caraorman. Rezervația naturală cu o suprafață de 2.250 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a -</i>

	<p>zone protejate) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă zona din lunca dreaptă a Brațului Sulina (depresiuni inundabile, grinduri maritime joase și înalte, dune de nisip mobile) aflată între rezervația Arinișul Erenciuc (<i>Lacul Erenciuc</i>) și grindul Hrușca, ce adăpostește o mare varietate floristică și faunistică specifică Deltei Dunării. Rezervația găzduiește câteva specii de mamifere (vidră - <i>Lutra lutra</i>, o specie de iepure - <i>Lepus capensis</i> aflată pe lista roșie a IUCN, chițcan mic - <i>Sorex minutus</i>, chițcan comun - <i>Sorex araneus</i>) și asigură condiții de cuibărit și hrană pentru mai multe păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: vultur codalb (<i>Haliaeetus albicilla</i>), corb comun (<i>Corvus corax</i>) sau ciocănitoare neagră (<i>Dryocopus martius</i>). Flora rezervației este alcătuită din specii arboricole (păduri de stejar în amestec, păduri de luncă (frasin, plop), arbusti (zălog și cătină roșie), hamei, curpen, comunități de papură și stuf, precum și din mai multe specii ierboase. Aria naturală a fost constituită cu rolul de a proteja cele mai dezvoltate dune de nisip (cu înălțimi de până la 9 m) și <i>Pădurea Caraorman</i>, în a cărei areal sunt semnalate specii seculare de stejar (<i>Quercus robur</i>), printre care un exemplar (<i>Stejarul îngenunchiat</i>) cu o vârstă impresionantă (400 de ani) și o circumferință de 4 m.</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-generalala/caraorman.jpg http://eunis.eea.europa.eu/sites/31706 http://www.protectedplanet.net/sites/31706
Observații (foto)	

agine sat

5.16 Pădurea Babadag - Codru

Denumirea ariei protejate	Pădurea Babadag - Codru
Localizare	Babadag
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	618
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Babadag - Codru este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier și floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al orașului Babadag. Aria naturală se află în partea central-estică a județului Tulcea (în <i>Podișul Nord-Dobrogean</i>, în sudul rezervației botanice Korum Tarla), pe teritoriul sudic al orașului Babadag, în apropierea drumului național DN22 care leagă localitatea Ovidiu de municipiul Tulcea. Rezervația naturală declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern</i> Nr.2151 din 30 noiembrie 2004 (privind instituirea regimului de arie protejată pentru noi zone), se întinde pe o suprafață de 524,60 hectare și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Flora rezervației este constituită din arboret cu specii de stejar (<i>Quercus robur</i>, stejar brumăriu (<i>Quercus pedunculiflora</i>), stejar pufos (<i>Quercus pubescens</i>), tei argintiu (<i>Tilia tomentosa</i>), mojdrean (<i>Fraxinus ornus</i>), cărpiniță (<i>Carpinus orientalis</i>). La nivelul ierburilor sunt întâlnite mai multe specii vegetale rare, printre care: poroinic (cu specii de <i>Orchis tridentata</i> și <i>Orchis purpurea</i>), untul vacii (<i>Orchis morio</i>), pribolnic (<i>Orchis simia</i>), coșaci pontic (<i>Astragalus ponticus</i>), căpșunică (cu specii de <i>Cephalanthera rubra</i> și <i>Cephalanthera damasonium</i>), coada șoricelului (<i>Achillea clypeolata</i>), centaurea (<i>Centaurea marschalliana</i>), brândușă (<i>Crocus reticulatus</i>), cimbru (<i>Satureja caerulea</i>), bujor românesc (<i>Paeonia peregrina</i> Mill. var. <i>romanica</i>), pir (<i>Agropyron brandzae</i>, specie endemică), pir crestă (<i>Agropyron cristatum</i>) sau specia de sărătură <i>Koeleria lobata</i>.</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/193257 http://www.protectedplanet.net/sites/193257
Observații (foto)	HG 2151/2004

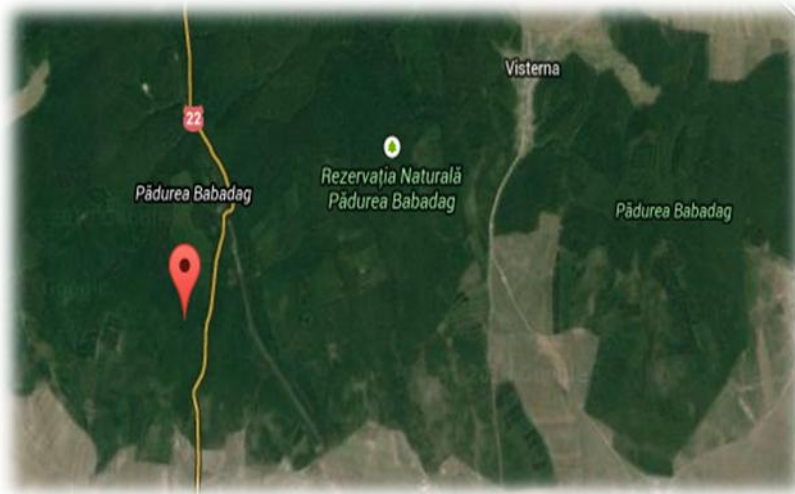

Fig. 86 Pădurea Babadag-Codru - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.17 Pădurea Letea

Denumirea ariei protejate	Pădurea Letea
Localizare	C.A. Rosetti
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	2.825
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul D1
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	Pădurea Letea este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei C.A. Rosetti. Pădurea Letea este cea mai veche rezervație naturală din România. Ea începe din nordul satului Letea și se întinde pe suprafață de 5246,8 ha, din care 2.825 ha intră în categoria zonelor strict protejate și a fost în atenția oamenilor de știință încă din anul 1930, când a fost pusă ocrotire. Din anul 1938, o suprafață de aproape 500 ha a fost declarată Rezervație naturală, în zona cunoscută sub numele de „Hașmacul Mare”. Această pădure virgină este afectată de cei aprox. 2000 de cai abandonăți de localnici.
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php

Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-generalale/letea.jpg http://www.protectedplanet.net/sites/31703 http://eunis.eea.europa.eu/sites/31703
Observații (foto)	

Fig. 87 Pădurea Letea - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta

5.18 Pădurea Valea Fagilor

Denumirea ariei protejate	Pădurea Valea Fagilor
Localizare	Luncavița
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	154
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Valea Fagilor este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier și ornitologic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al Luncavița. Aria naturală se află în partea nord-vestică a județului Tulcea (în extremitatea estică a Munții Măcinului la interferența cu <i>Podișul Nord-Dobrogean</i>), pe teritoriul

	<p>sudic al satului Luncavița. Rezervația naturală cu o suprafață de 154 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Munții Măcinului. Aria naturală reprezintă o zonă de protecție pentru specii arboricole de fag (<i>Fagus sylvatica</i>) cu dimensiuni impresionante, care vegetează în asociere cu specii de carpen (<i>Carpinus betulus</i>), ulm de munte (<i>Ulmus gablra</i>), tei argintiu (<i>Tilia tomentosa</i>), gorun (<i>Quercus petraea</i>), velniș (<i>Ulmus laevis</i>), jugastru (<i>Acer campestre</i>), tei pucios (<i>Tilia cordata</i>), arțar (<i>Acer platanoides</i>) sau scoruș de munte (<i>Sorbus aucuparia</i>).</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/9383 http://www.protectedplanet.net/sites/9383
Observații (foto)	

Fig. 88 Pădurea Valea Fagilor - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.19 Rezervația botanică Korum Tarla

Denumirea ariei protejate	Rezervația botanică Korum Tarla
Localizare	Babadag
Categorie IUCN	IV
Tip	botanic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	2
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația botanică Korum Tarla este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier și ornitologic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al orașului Babadag. Aria naturală se află în partea central-estică a județului Tulcea (în <i>Podișul Nord-Dobrogean</i>, în nordul <i>Pădurii Babadag</i>), pe teritoriul sudic al orașului Babadag, în apropierea drumului național DN22. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 2 ha. Aria naturală reprezintă o zonă împădurită cu arboret de fag (<i>Fagus sylvatica</i>), carpen (<i>Carpinus betulus</i>), ulm de munte (<i>Ulmus gablra</i>), tei argintiu (<i>Tilia tomentosa</i>), gorun (<i>Quercus petraea</i>), velniș (<i>Ulmus laevis</i>), jugastru (<i>Acer campestre</i>), tei pucios (<i>Tilia cordata</i>), arțar (<i>Acer platanooides</i>) sau scoruș de munte (<i>Sorbus aucuparia</i>). Aria protejează o specie floristică de origine ponto-anatoliană, cunoscută de localnici sub denumirea populară de mărgelușă (<i>Sophora jaubertii</i>). Aceasta vegetează alături de coada șoricelului (<i>Achillea millefolium</i>), firuță (<i>Poa angustifolia</i>) sau cucentă (<i>Digitalis lanata</i>).</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183939 http://www.protectedplanet.net/sites/183939
Observații (foto)	

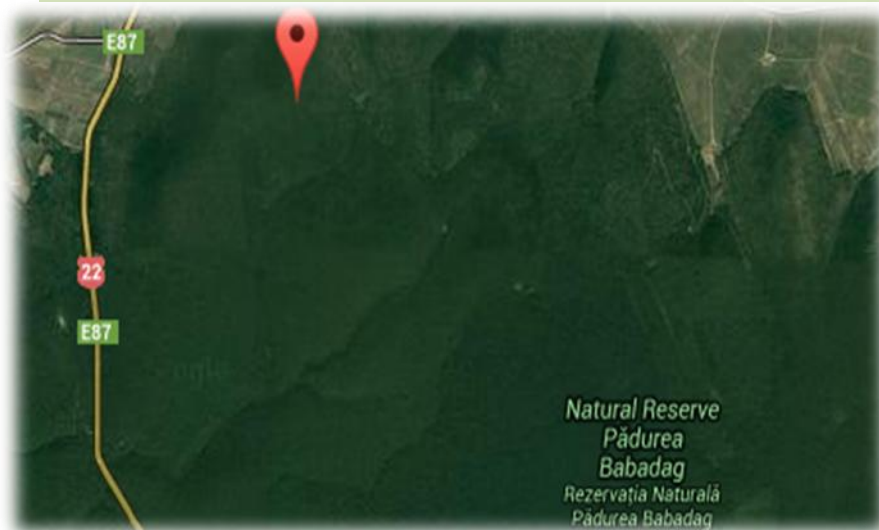

Fig. 89 Rezervația botanică Korum-Tarla - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.20 Rezervația geologică Agighiol

Denumirea ariei protejate	Rezervația geologică Agighiol
Localizare	Agighiol
Categorie IUCN	III
Tip	geologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	9,70
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația geologică Agighiol (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic, paleontologic și floristic) situată în județul Tulcea, pe teritoriul administrativ al comunei Valea Nucarilor. Aria naturală se află în partea central-nordică a județului Tulcea (în sud-estul <i>Dealurilor Agighiol</i>), pe teritoriul sud-vestic al satului Agighiol, în apropierea drumului județean (DJ222) care leagă localitatea Sabangia de municipiul Tulcea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 9,70 ha. Aria naturală reprezintă o zonă naturală

	(versanți calcaroși de înălțimi reduse, pajiști cu vegetație de stepă) în sud-estul Dealurilor Agighiolului, ce adăpostește resturi de faună fosilă (amoniți, cefalopode, scoici, crustacee) atribuită Triasicului mijlociu, depozitate în substratele calcaroase ale rezervației.
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/14605 http://www.protectedplanet.net/sites/14605
Observații (foto)	monument al naturii

Fig. 90 Rezervația geologică Agighiol - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.21 Rezervația naturală Dealul Bujorului

Denumirea ariei protejate	Rezervația naturală Dealul Bujorului
Localizare	Babadag
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic și forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	50,80
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația naturală Dealul Bujorului este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova. Aria naturală se află în zona central-nordică a <i>Podișul Nord-Dobrogean</i> în partea central-vestică a județului Tulcea, pe teritoriul nordic al satului Ciucurova, în apropierea drumului național DN22D care leagă localitatea Slava Cercheză de satul Horia. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 50,80 ha. Aria naturală reprezintă o zonă cu poieni, pajiști și păduri de șleau aflată în versantul sudic al <i>Dealului Bujorilor</i> (în vestul <i>Podișului Babadag</i>) ce adăpostește și protejează o specie floristică rară (ce aparține familiei Paeoniaceae), cunoscută sub denumirea populară de bujor românesc (<i>Paeonia peregrina</i> Mill. var. <i>romanica</i>).</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183941 http://www.protectedplanet.net/sites/183941
Observații (foto)	

Fig. 91 Rezervația Naturală Dealul Bujorului - imagine satelitară stânga, imagine detaliu centru Bujorul de pădure (*Paeonia officinalis*) imagine ansamblu dreapta

5.22 Rezervația de liliac Valea Oilor

Denumirea ariei protejate	Rezervația de liliac Valea Oilor
Localizare	Babadag
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	0,35
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația de liliac Valea Oilor este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova. Aria naturală se află în partea central-vestică a județului Tulcea (în partea central-nordică a <i>Podișul Nord-Dobrogean</i>), pe teritoriul nordic al satului Ciucurova, în apropierea drumului național DN22A care leagă localitatea Topolog de satul Nicolae Bălcescu. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie

	2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 0,35 ha. Aria naturală reprezintă o zonă deluroasă (constituită pe calcare și conglomerate) din <i>Podișul Babadagului</i> , cu rol de protecție pentru specia de liliac <i>Syringa vulgaris</i> , un arbust ce aparține familiei Oleaceae.
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183956 http://www.protectedplanet.net/sites/183956
Observații (foto)	

Fig. 92 Rezervația de liliac Valea Oilor - imagine hartă stânga, imagine detaliu centru Liliac (*Syringa vulgaris*)

5.23 Rezervația de liliac Fântâna Mare

Denumirea ariei protejate	Rezervația de liliac Fântâna Mare
Localizare	Fântâna Mare
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	0,30
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă

Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Rezervația de liliac Fântâna Mare este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova. Aria naturală se află în partea central-vestică a județului Tulcea (la limita <i>Podișului Babadag</i> cu <i>Podișul Caismcei</i>), pe teritoriul sudic al satului Fântâna Mare, în apropierea drumului județean (DJ222R) care leagă localitatea Stejaru de satul Cerbu, pe drumul dintre satul Fântâna Mare și Slava Rusă (Mănăstirea Uspenia). Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 0,30 ha. Rezervația reprezintă o zonă naturală pe valea Topologului (în limita de contact a <i>Podișului Cosmincei</i> cu cel al <i>Babadagului</i>) cu rol de protecție pentru specia de liliac <i>Syringa vulgaris</i>, un arbust ce aparține familiei Oleaceae, care vegetează în spontan în pălcuri compacte.</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183937 http://www.protectedplanet.net/sites/183937
Observații (foto)	

Fig. 93 Rezervația de liliac Fântâna Mare - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta Liliac alb (*Syringa vulgaris*)

5.24 Roșca - Buhaiova

Denumirea ariei protejate	Roșca - Buhaiova
Localizare	Chilia Veche
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	9.625
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Traseul 12
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Roșca - Buhaiova este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală de tip faunistic, floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Chilia Veche. Aria naturală se află în partea nord-estică a județului Tulcea (în partea nordică a Deltei Dunării), pe teritoriul sud-estic al satului Chilia Veche. Rezervația naturală cu o suprafață de 9.625 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO, ca rezervație a biosferei. Zona include o mare diversitate de biotopi reprezentativi pentru delta fluvială (plauri plutitori și fixati, mlaștini stuficole, lacuri, grinduri fluviale, gârle naturale, terenuri inundabile, zăvoaie de sălcii, etc.). Fauna prezintă o remacabilă diversitate, fiind reprezentată de mamifere: vidra (<i>Lutra lutra</i>), nurca (<i>Mustela lutreola</i>), hermelina (<i>Mustela erminea</i>), bizamul (<i>Ondathra zibethica</i>), câinele enot, vulpea, mistretul, și păsări: prezența celei mai mari colonii de pelican comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>) din Europa, a coloniilor mixte de ardeidae, majoritatea speciilor de anatidae și passeriforme caracteristice deltei precum și de nevertebrate.</p> <p>Pelicanii viețuiesc alături de alte specii de păsări migratoare rare, printre care: lopătar (Platalea lucorodia), egretă mare (Egretta alba), egretă mică (Egretta garzetta), stârc de noapte (Nycticorax nycticorax), cormoran mic (Phalacrocorax pygmeus) sau cormoran mare (Phalacrocorax carbo). Aceeași bogată diversitate este prezentă și sub aspectul lumii vegetale. Bazinele acvatice stagnante sunt invadate de specii de nufăr (alb și galben), piciorul cocoșului, Hydrocharis morsus ranae, Limnanthemum, Trapa natans, Stratiotes aloides. În apele sărace în nitrați din unele jăpșe sau ochiuri de apă dintre plauri apar plantele carnivore Utricularia vulgaris și Aldrovanda vesiculosa. În stufărișurile compacte se întâlnesc specii ca: Dryopteris thelipteris, Solanum dulcamara, Euphorbia palustris, specii de Carex, dar și specii rare cum ar fi Acorus calamus sau Calla palustris. Mamiferele sunt reprezentate de mistreț (<i>Sus scrofa</i>), vulpe (<i>Vulpes vulpes crucigera</i>), nuncă europeană (<i>Mustela lutreola</i>), nevăstuică (<i>Mustela frenata</i>), vidră (<i>Lutra lutra</i>) sau enot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). Flora este constituită din specii arboricole (salcie, răchită, plop tremurător) și elemente (stuf, papură) ierboase specifice zonelor umede: nufăr</p>

	galben (<i>Nuphar lutea</i>), nufăr alb (<i>Nymphaea alba</i>), obligeană (<i>Acorus calamus</i>), ferigă de baltă (<i>Thelypteris palustris</i>) sau piciorul cocoșului (<i>Ranunculus repens</i>).
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/roasca-b.jpg http://www.protectedplanet.net/sites/31702 http://eunis.eea.europa.eu/sites/31702
Observații (foto)	

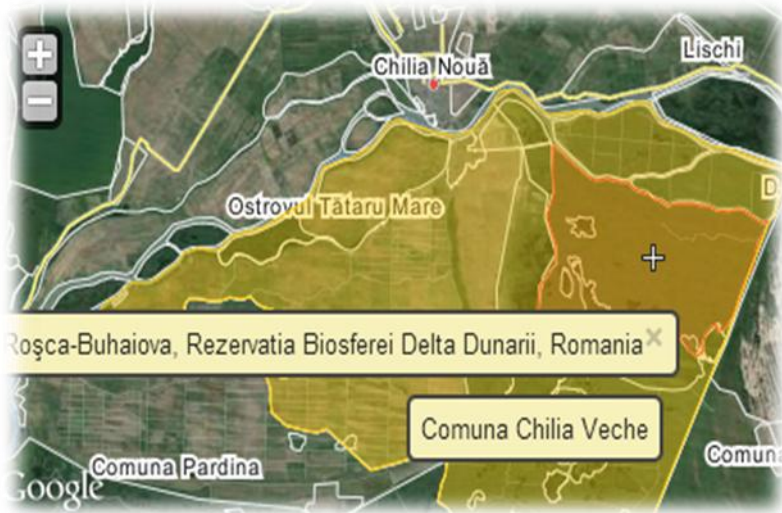

Fig. 94 Roșca -Buhaiova - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu colonie de pelicani

5.25 Sărăturile Murighiol

Denumirea ariei protejate	Sărăturile Murighiol
Localizare	Murighiol
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	87
Tipuri de turism	Turism de cunoaștere, birdwatching, foto-safari (în zona tampon)
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	În vecinătatea rezervației naturale se află mai multe obiective de interes turistic (lăcașuri de cult,

	monumente istorice, situri arheologice, arii protejate, zone naturale), astfel: <ul style="list-style-type: none"> • Biserica ortodoxă cu hramul „Sf. Gheorghe”, construcție 1878-1883 • Mănăstirea și castrul roman Halmyris • Situl arheologic de la Murighiol (așezare din epoca medievală, așezare rurală din epoca romană, așezare getică) • Situl arheologic „Ghiolul Pietrei” Traseul D3, Traseul 5, Traseul 6
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Nu
Scurtă descriere	<p>Sărăturile Murighiol alcătuiesc o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a I-a IUCN (rezervație naturală strictă de tip avifaunistic și floristic), situată în județul Tulcea pe teritoriul administrativ al comunei Murighiol. Aria naturală se află în partea central-estică a județului Tulcea (în partea vestică a Deltei Dunării, aproape de Brațul Sfântu Gheorghe), pe teritoriul sud-vestic al satului Murighiol, lângă drumul județean (DJ222C) care leagă localitatea Murighiol de satul Plopu. Rezervația naturală cu o suprafață de 87 ha a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și este inclusă în Parcul Național Delta Dunării (rezervație a biosferei) aflat pe lista patrimoniului mondial al UNESCO. Aria naturală reprezintă o zonă umedă (lacuri, bălți, pajiști sărăturate, păpuriș, stufăriș) ce adăpostește și asigură condiții de hrană și cuibărire pentru păsări migratoare, de pasaj sau sedentare, cu specii de: chiră de baltă (<i>Sterna hirundo</i>), prundaș de sărătură (<i>Charadrius alexandrinus</i>), piciorong (<i>Himantopus himantopus</i>), lebădă de iarnă (<i>Cygnus Cygnus</i>), barză albă (<i>Ciconia ciconia</i>), pelican comun (<i>Pelecanus onocrotalus</i>), stârc purpuriu (<i>Ardea purpurea</i>) și rață roșie (<i>Aythya nyroca</i>), buhai de baltă (<i>Botaurus stellaris</i>) sau erete de stuf (<i>Circus aeruginosus</i>). În arealul rezervației naturale este semnalată prezența unor specii de plante (rare sau protejate prin lege) de sărătură, dintre care: <i>Paronychia cephalotes</i> și <i>Koeleria lobata</i>.</p>
Site-uri web	http://www.ddbra.ro/zonare-funtionala.php
Mapare/cartografiere	http://www.ddbra.ro/popup.htm?prezentare-general/sarat-uri-murighiol.jpg http://eunis.eea.europa.eu/sites/31709/general
Observații (foto)	

Fig. 95 Sărăturile Murighiol - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

5.26 Vârful Secarul

Denumirea ariei protejate	Vârful Secarul
Localizare	Atmagea
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	34,50
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Vârful Secarul este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic, floristic și forestier), situată în județul Tulcea, pe teritoriul administrativ al comunei Ciucurova. Aria naturală se află în partea central-vestică a județului Tulcea (în <i>Podișul Nord-Dobrogean</i>), pe teritoriul sud-vestic al satului Atmagea, în apropierea drumului național DN22D care leagă localitatea Ciucurova de satul Horia. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5</i> din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și se întinde pe o suprafață de 34,50 ha. Aria naturală reprezintă o zonă naturală (păduri de șleau, pajiști și poiene) aflată în partea vestică a <i>Podișului Babadag</i> (Vf. Secarul 401 m, o izolare granitică într-o arie cu substrate predominant calcaroase ale <i>Podișului Nord-Dobrogean</i>). Rezervația protejează specii floristice rare (elemente de stepă pontică, unele aflate pe lista roșie a IUCN)), printre un endemism cunoscut sub denumirea populară de merineană (<i>Moehringia jankae</i>), care vegetează alături de coada șoricelului (<i>Achillea millefolium</i>), firuță (<i>Poa angustifolia</i>), usturoi sălbatic (<i>Allium saxatile</i>), hajmă păsărească (<i>Allium flavum</i>), bujor românesc (<i>Paeonia peregrina</i> Mill. var. <i>romanica</i>), samaldâr (<i>Nactaroscordum siculum</i> ssp. <i>bulgarica</i>) sau milițea dobrogeană (<i>Silene compacta</i>).</p>
Site-uri web	http://apmtl.anpm.ro/rezervatii_naturale_in_judetul_tulcea-4048
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/183938 http://eunis.eea.europa.eu/sites/183938
Observații (foto)	

Fig. 96 Vârful Secarul - imagine delimitare zonă stânga, imagine ansamblu dreapta

6. Județul Vrancea

6.1 Cascada Mișina

Denumirea ariei protejate	Cascada Mișina
Localizare	Nistorești
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	183,50
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>În vecinătatea sitului se află câteva obiective de interes istoric, cultural și turistic; astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biserica de lemn „Adormirea Maicii Domnului” din Schitul Valea Neagră, construcție 1755, monument istoric. • Biserica de lemn „Sfinții Voievozi” din Nistorești, construcție 1750, monument istoric. • Biserica Cuvioasa Paraschiva din Năruja, construcție 1788, monument istoric. • Ariile protejate: Căldările Zăbalei - Zârna Mică, Lacul Negru - Cheile Nărujei I, Muntele Goru și Pădurea Verdele - Cheile Nărujei II.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	
Scurtă descriere	Cascada Mișina este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ

	<p>al comunei Nistorești. Aria naturală se află în extremitatea vestică a județului Vrancea (în apropierea limitei cu Județul Buzău), în Munții Vrancei (grupare muntoasă a Carpaților de Curbură) la o altitudine medie de 1200 m, în bazinul superior al râului Mișina (afluent de dreapta al văii Nărujei). Rezervația naturală cu o suprafață de 183,50 hectare a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o arie naturală de un deosebit interes geologic, floristic, faunistic și peisagistic din zona muntoasă a Vrancei. În arealul ariei naturale sunt prezente trei tipuri de habitate (Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>, Păduri dacice de fag (<i>Symphyto-Fagion</i>) și Fânețe montane); ce adăpostesc o gamă floristică și faunistică specifică Subcarpaților de Curbură. Cascada Mișina se suprapune sitului de importanță comunitară omonim, la baza desemnării căruia se află câteva specii faunistice enumerate în anexa I-a a <i>Directivei Consiliului European 92/43/CE</i> din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică) sau aflate pe lista roșie a IUCN; printre care trei mamifere: urs carpatin (<i>Ursus arctos</i>), lup cenușiu (<i>Canis lupus</i>) și râs (<i>Lynx lynx</i>) care viețuiesc alături de cerb (<i>Cervus elaphus</i>), căprioară (<i>Capreolus capreolus</i>) și pisică sălbatică (<i>Felis silvestris</i>); trei specii de amfibieni: ivorașul-cu-burta-galbenă (<i>Bombina variegata</i>), tritonul cu creastă (<i>Triturus cristatus</i>) și salamandra carpatică (<i>Triturus montandoni</i>); precum și un pește din specia <i>Cottus gobio</i> (zglăvoacă) și croitorul de fag, un coleopter din specia <i>Rosalia alpina</i>.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	<p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/183911 http://protectedplanet.net/sites/183911</p>
Observații (foto)	

Fig. 97 Cascada Mișina - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

6.2 Cascada Putnei

Denumirea ariei protejate	Cascada Putnei
Localizare	Lepșa
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și peisagistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Cascada Putnei (Săritoarea Putnei) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip geologic și peisagistic), situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici, în apropierea satului Lepșa. Cascada Putnei a fost declarată Monument al Naturii în anul 1973; atunci au fost realizate și primele amenajări pentru vizitare. Are circa 80 de metri lungime, iar apa se strânge într-un lac cu adâncimea de aproximativ 12 metri. În prezent Cascada Putnei este inclusă în Parcul Natural Putna Vrancea, ca zonă de management durabil. Importanța Cascadei Putnei constă în caracterul peisagistic și hidromorfologic datorat nu numai cascadei actuale, ci și a cascadei părăsite, rămasă suspendată pe malul stâng, deasupra Putnei, la cca 250 m în aval de actuala cascadă, ca urmare a proceselor tectonice, când o porțiune din patul vechii albie s-a prăbușit, iar vechiul curs a fost deviat pe albia actuală. Ca urmare a antropizării excesive, în timp au fost distruse mare parte din speciile de plante de stâncărie, printre care și floarea de colț. Cascada Putnei (Săritoarea Putnei) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, tip geologic și peisagistic), situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici, în apropierea satului Lepșa. Cascada Putnei a fost declarată Monument al Naturii în anul 1973; atunci au fost realizate și primele amenajări pentru vizitare. Are circa 80 de metri lungime, iar apa se strânge într-un lac cu adâncimea de aproximativ 12 metri. În prezent Cascada Putnei este inclusă în Parcul Natural Putna Vrancea, ca zonă de management durabil. Importanța Cascadei Putnei constă în caracterul peisagistic și hidromorfologic datorat nu numai cascadei actuale, ci și a cascadei părăsite, rămasă suspendată pe malul stâng, deasupra Putnei, la cca 250 m în aval de actuala cascadă, ca urmare a proceselor tectonice, când o porțiune din patul vechii albie s-a prăbușit, iar vechiul curs a fost deviat pe albia actuală. Ca urmare a antropizării excesive, în timp au fost distruse mare parte din speciile de plante de stâncărie, printre care și floarea de colț.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://www.protectedplanet.net/sites/Cascada_Punei_Nature_Reserve

	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183871
Observații (foto)	

Fig. 98 Cascada Putna - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta

6.3 Căldările Zăbalei - Zârna Mică

Denumirea ariei protejate	Căldările Zăbalei – Zârna Mică
Localizare	Năruja
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	350
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Căldările Zăbalei - Zârna Mică este o arie naturală de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Nereju. Aria naturală cu o suprafață de 350 hectare se află în Munții Vrancei (grupare muntoasă a Carpaților de Curbură la o altitudine medie de 1.100 m, în partea vestică a județului Vrancea, aproape de limita cu județul Buzău, pe cursul superior al Zăbalei, la confluența acesteia cu râul Zârna Mare. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă arie montană unde sunt prezente mai multe tipuri de habitate (păduri

	de fag, fânețe montane), cu o deosebită importanță floristică,faunistică, higrogeomorfologică și peisagistică din Carpații Orientali.
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183875 http://protectedplanet.net/sites/183875
Observații (foto)	

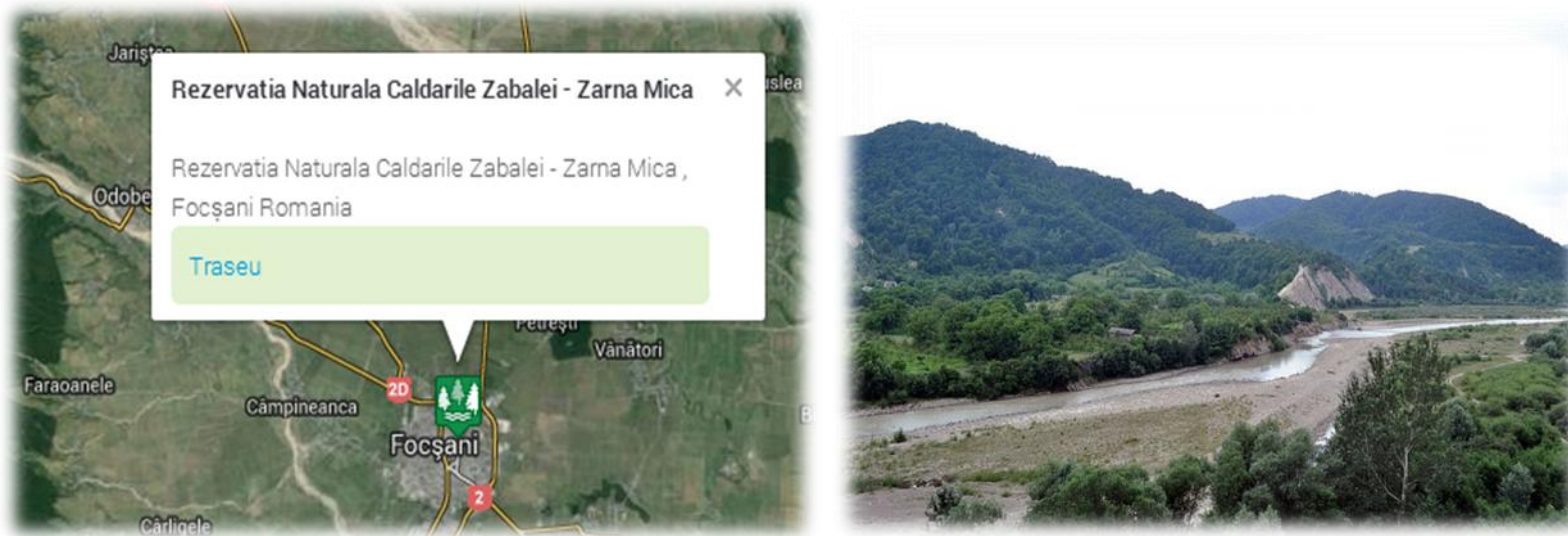

Fig. 99 Rezervația Naturală Zârna Mică - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta

6.4 Focul Viu de la Andreiașu de Jos

Denumirea ariei protejate	Focul Viu de la Andreiașu de Jos
Localizare	Andreiașu de Jos
Categorie IUCN	III
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	12
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă

<p>Scurtă descriere</p>	<p>Focul Viu de la Andreiașu de Jos (monument al naturii) este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a III-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Andreiașu de Jos. Aria naturală cu o suprafață de 12 hectare se află în partea centrală a județului Vrancea și cea nordică a satului Arșița, în Subcarpații de Curbură, la o altitudine de 500 m, în dreapta drumului comunal ce leagă localitatea Andreiașu de Jos de Andreiașu de Sus. Focul Viu de la Andreiașu de Jos a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o zonă de interes geologic și peisagistic aflată în versantul drept al Milcovului. Aria naturală este o suprafață deluroasă (<i>Dealul Tilia</i> cu ravene și forme de erodare) constituită din roci sedimentare (marne și gresii) și supusă unor alunecări de teren datorate defrișărilor excesive, în a cărei perimetru sunt semnalate emanații de gaze naturale (hidrocarburi) care se aprind spontan și ard singure.</p>
<p>Site-uri web</p>	
<p>Mapare/cartografiere</p>	<p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/14603 http://protectedplanet.net/sites/14603</p>
<p>Observații (foto)</p>	<p>monument al naturii</p>

Fig. 100 Focul Viu de la Andreiașu de Jos - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta

6.5 Groapa cu Pini

Denumirea ariei protejate	Groapa cu Pini
Localizare	Tulnici
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic și peisagistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	11,10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Groapa cu Pini este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip paleontologic și peisagistic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici. Aria naturală cu o suprafață de 11,10 hectare se află în Munții Vrancei, în partea nord-vestică a județului Vrancea și cea sud-vestică a satului Coza, în bazinul superior (versantul drept) al văii Coza și este inclusă în Parcul Natural Putna - Vrancea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă un afloriment (un abrupt în versantul drept al râului Coza), unde în stratele de rocă sedimentară sunt semnalate depozite de faună fosilă.
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183912 http://protectedplanet.net/sites/183912
Observații (foto)	

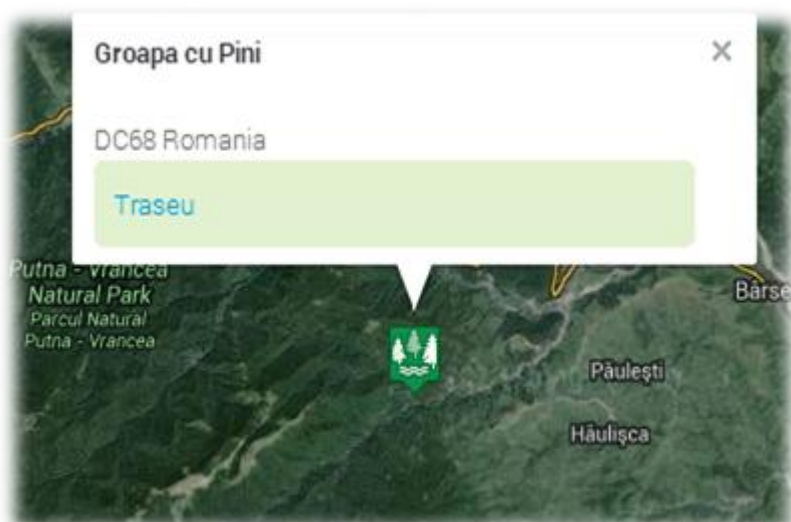

Fig. 101 Groapa cu Pini - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.6 Lacul Negru - Cheile Nărujei I

Denumirea ariei protejate	Lacul Negru – Cheile Nărujei I
Localizare	Nistorești
Categorie IUCN	IV
Tip	faunistic și floristic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Lacul Negru - Cheile Nărujei I este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip hidrogeomorfologic, floristic, faunistic și peisagistic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Nistorești. Aria naturală cu o suprafață de 20 hectare se află în Munții Vrancei în bazinul superior al râului Năruja, în extremitatea vestică a județului Vrancea, pe teritoriul nord-vestic al satului Vetrești-Herăstrău, în imediata apropiere a Parcului Național Putna - Vrancea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o zonă montană cu văii, cheiuric (Cheile Nărujei I), luciu de apă (Lacul Negru), turbării și pajști; ce adăpostește o mare varietate de floră și faună specifică lanțului muntos al Subcarpaților de Curbură.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183877 http://protectedplanet.net/sites/183877
Observații (foto)	

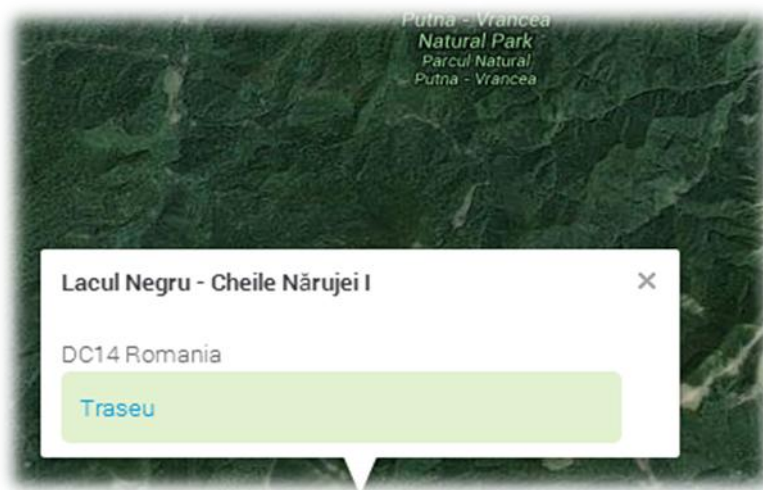

Fig. 102 Lacul Negru - Cheile Nărujei I - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.7 Lunca Siretului

Denumirea ariei protejate	Lunca Siretului
Localizare	Focșani
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	388,40
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Lunca Siretului este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al municipiului Focșani. Aria naturală cu o suprafață de 388,40 hectare este situată în extremitatea central-estică a județului Vrancea, în partea dreaptă a râului Siret și este străbătută (partea sudică a rezervației) atât de apele Putnei, cât și de drumul național (DN23) care face legătura dintre municipiul Focșani și Brăila. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> și reprezintă o zonă alcătuită din suprafețe împădurite (Pădure Neagră, Pădurea Dumbrăvița), meandre (formate de râul Putna), brațe părăsite ale râului Siret, lunci aluvionare, grinduri, pajiști și pășuni; ce adăpostesc o mare varietate de floră și faună. Rezervația naturală Lunca Siretului dispune de mai multe tipuri de habitate alcătuite din: pajiști naturale, lunci aluvionare, păduri, plaje de nisip, pășuni, stepe și arii naturale cu mlaștini și turbării.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183874 http://protectedplanet.net/sites/182874
Observații (foto)	

Fig. 103 Lunca Siretului - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.8 Lunca Siretului Inferior

Denumirea ariei protejate	Lunca Siretului Inferior
Localizare	Județele: Galați, Brăila și Vrancea
Categorie IUCN	IV
Tip	avifaunistic
Categorie Natura 2000	SPA
Suprafață (ha)	38.496
Tipuri de turism	
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	
Scurtă descriere	<p>Lunca Siretului Inferior este o arie specială de protecție avifaunistică ce corespunde categoriei a IV IUCN (rezervație naturală de tip avifaunistic) situată în România, pe teritoriul administrativ al județelor Brăila, Galați și Vrancea. Aria naturală cu o suprafață de 36.492 hectare se află în partea estică a țării, în bazinul inferior al Siretului și ocupă teritoriile administrative ale județelor Brăila (5%), Galați (66%) și Vrancea (29%). Aria protejată este traversată de drumul european E581 care leagă România de Ucraina prin Republica Moldova. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern Nr.1284 din 30 octombrie 2007</i> (privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică din România) în scopul protejării mai multor specii de păsări migratoare de pasaj sau sedentare. Aria naturală dispune de mai multe tipuri de habitate (luciu de apă, mlaștini, plaje de nisip, lacuri, turbării, stepe, pajști naturale, păduri de foioase, păduri în tranziție, terenul cu culturi) ce asigură condiții prielnice de hrană și adăpost pentru o mare varietate de păsări. Rezervația naturală se suprapune sit-ului omonim (<i>Natura2000 - Lunca Siretului Inferior</i>) și include două rezervații naturale avifaunistice: Balta Potcoava și Balta Tălăbasca, aflate pe teritoriul județului Galați.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSPA0071 http://natura2000.mmediu.ru/site/278/rospa0071.html
Observații (foto)	declarat prin HG.1284/2007

Fig. 104 Lunca Siretului Inferior - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

6.9 Muntele Goru

Denumirea ariei protejate	Muntele Goru
Localizare	Năruja
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	388,10
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Muntele Goru este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Năruja. Aria naturală cu o suprafață de 388,10 hectare se află în Munții Vrancei (unitate reliefa a Carpaților de curbură ce aparține lanțului muntos al Orientalilor ce atinge înălțimea maximă în Vârful Goru 1.785 m.), în extremitatea vestică a județului Vrancea, la granița cu județul Buzău și în imediata apropiere a limitei cu județul Covasna. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> ^[3] și este o zonă montană a Subcarpaților de Curbură, inclusă în Parcul Natural Putna - Vrancea, reprezentând versantul

	<p>vestic al Muntelui Goru, ce include și bazinele hidrografice ale pâraielor <i>Rozelor</i> (afluent de stânga al râului Goru), <i>Cotit</i> și <i>Afinișu</i>. Aria naturală dispune de mai multe tipuri de habitate (păduri boreale, pajiști alpine, asociații de jnepenișuri, asociații de ienuperi, asociații vegetale de stâncărie, asociații de arbuști cu specii de merișor și afin, asociații ierboase, cursuri de ape) ce adăpostesc o mare varietate de floră și faună specifică Subcarpaților de Curbură.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	<p>http://eunis.eea.europa.eu/sites/183886 http://protectedplanet.net/sites/183886</p>
Observații (foto)	

Fig. 105 Muntele Goru - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

6.10 Parcul Natural Putna - Vrancea

Denumirea ariei protejate	Parcul Natural Putna - Vrancea
Localizare	Munții Vrancei
Categorie IUCN	V
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	
Suprafață (ha)	30.204
Tipuri de turism	
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>În vecinătatea parcului și în arealul acestuia se află numeroase obiective de interes istoric, cultural și turistic; astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biserica de lemn "Adormirea Maicii Domnului" din Lepșa, construcție 1930-1936, monument istoric. • Biserica de lemn "Sf. Nicolae" din Nistorești, construcție secolul al XVIII-lea, monument istoric. • Biserica de lemn "Sf. Nicolae" din Păulești, construcție secolul al XVIII-lea, monument istoric. • Biserica "Adormirea Maicii Domnului" din Valea Neagră, construcție 1755, monument istoric. • Biserica de lemn " Sf. Voievozi" din Vetrești-Herăstrău, construcție secolul al XVIII-lea, monument istoric. • Ariile protejate: Oituz - Ojdula (sit de importanță comunitară), Lacul Negru - Cheile Nărujei I, Pădurea Verdele - Cheile Nărujei II, Cascada Mișina, Râpa Roșie - Dealul Morii.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	
Scurtă descriere	<p>Parcul Natural Putna-Vrancea este o arie protejată de interes național, ce corespunde categoriei a V-a IUCN (parc natural), situată în sud-vestul Moldovei, pe teritoriul județului Vrancea. Aria naturală se află în extremitatea vestică a județului Vrancea (la limita de graniță cu județul Covasna), pe teritoriile administrative ale comunelor Nistorești, Păulești, Soveja și Tulnici și este străbătută de drumul național DN2L, care leagă localitatea Panciu de Lepșa. Parcul Natural Putna - Vrancea a fost declarat arie protejată prin Hotărârea de Guvern nr. 2151 din 30 noiembrie 2004, publicată în <i>Monitorul Oficial</i> al României, nr. 38 din 12 ianuarie 2005 (privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone) și se întinde pe o suprafață de 30.204 ha. Acesta acoperă bazinul hidrologic al râului Putna și masivele Mordanu și Goru și reprezintă o zonă complexă de protecție și conservare a faunei (urs,lup, râs) și a florei (arborele de tisa, jneapănul, floarea-reginei, bulbuluc de munte, papucul doamnei) întâlnite pe aria rezervației. Parcul natural se suprapune sitului de importanță comunitară - <i>Putna - Vrancea</i> și include rezervațiile naturale: Cascada Putnei, Groapa cu Pini, Muntele Goru, Pădurea Lepșa - Zboina, Strâmtura - Coza și Valea Tișitei. Parcul prezintă o arie naturală încadrată în bioregiunea alpină aflată în sectorul central nord-vestic al Munților Vrancei (subunitate geomorfologică a Carpaților de Curbură, aparținând de lanțul muntos</p>

	<p>al Carpaților Orientali), ce adăpostește, protejează și conservă o gamă floristică și faunistică diversă, exprimată atât la nivel de specii cât și la nivel de ecosisteme terestre. Parcul dispune de 15 tipuri de habitate naturale; astfel: Păduri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i>, Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>, Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană (<i>Vaccinio-Piceetea</i>), Păduri din <i>Tilio-Acerion</i> pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene, Tufărișuri cu <i>Pinus mugo</i> și <i>Rhododendron myrtifolium</i>, Tufărișuri uscate europene, Tufărișuri alpine și boreale, Pajiști boreale și alpine pe substrat silicios, Pajiști montane de <i>Nardus</i> bogate în specii pe substraturi silicioase, Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la câmpie și din etajul montan până în cel alpin, Fânețe montane, Grohotișuri silicioase din etajul montan până în cel alpin (<i>Androsacetalia alpinae</i> și <i>Galeopsietalia ladani</i>), Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, Vegetație lemnoasă cu <i>Salix elaeagnos</i> de-a lungul râurilor montane și Vegetație lemnoasă cu <i>Myricaria germanica</i> de-a lungul râurilor montane. Fauna parcului este una diversă și reprezentată de mai multe specii de mamifere, pești, amfibieni și reptile, unele protejate prin lege și aflate pe lista roșie a IUCN, sau enumerate în anexa I-a a Directivei Consiliului European 92/43/CE din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică). Mamifere: urs brun (<i>Ursus arctos</i>), lup cenușiu (<i>Canis lupus</i>), mistreț (<i>Sus scrofa</i>), căprioară (<i>Capreolus capreolus</i>), râs (<i>Lynx lynx</i>), vulpe (<i>Vulpes vulpes crucigera</i>), vidră de râu (<i>Lutra lutra</i>), liliacul comun (<i>Myotis myotis</i>); Reptile și amfibieni: șopârlă de câmp (<i>Lacerta agilis</i>), viperă (<i>Vipera berus</i>), ivorașul-cu-burta-galbenă (<i>Bombina variegata</i>), tritonul cu creastă (<i>Triturus cristatus</i>), salamandra carpatică (<i>Triturus montandoni</i>); Pești din speciile: zglăvoacă (<i>Cottus gobio</i>) și porcușorul de vad (<i>Gobio uranoscopus</i>); Nevertebrate: croitorul alpin (<i>Rosalia alpina</i>), coșășul transilvan (<i>Pholidoptera transsylvanica</i>) și două specii de melci (<i>Vertigo angustior</i> și <i>Vertigo genesii</i>). Floră: la nivelul ierburilor au fost indentificate trei specii floristice rare (enumerate în aceeași anexă a Directivei Europene 92/43/CE): clopoțelul de munte (<i>Campanula serrata</i>), iarba-gâtului (<i>Tozzia carpathica</i>) și papucul doamnei (<i>Cypripedium calceolus</i>). În arealul parcului vegetează și două specii de papură: <i>Typha minima</i> (papura pitică) și <i>Typha shuttleworthii</i>.</p>
Site-uri web	http://www.putnavrancea.ro/
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/196474 http://www.protectedplanet.net/sites/196474
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

Fig. 106 Parcul Natural Putna Vrancea - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

6.11 Pădurea Reghiu - Scruntaru

Denumirea ariei protejate	Pădurea Reghiu - Scruntaru
Localizare	Reghiu
Categorie IUCN	IV
Tip	faunistic și forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	95,70
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Reghiu - Scruntaru este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip faunistic, forestier, geologic, peisagistic și paleontologic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Reghiu. Aria naturală se află în partea estică a Carpaților de Curbură, în bazinul central și ocupând ambele lunci ale Milcovului (afluent de dreapta al râului Putna), la confluența acestuia cu valea Reghiului, în partea central-nordică a județului Vrancea și cea nord-estică a satului Reghiu și este străbătută de drumul județean care leagă satul Adreiașu de Jos de Șindriliari. Rezervația naturală cu o

	suprafață de 95,70 hectare a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o arie naturală (cu un deosebit interes geologic, floristic, paleontologic și peisagistic) formată din două corpuri de teren dispuse în dreapta și stânga văii Milcovului, cu abrupturi săpate în calcare, marne, argile, gresii; cu un bogat conținut de faună fosilă atribuită Sarmațianului. Flora rezervației este reprezentată de mai multe specii cu elemente continentale, submediteraneene, pontice, europene, central-europene și euroasiatice. Printre exemplarele floristice rare, sunt întâlnite speciile pontice de saschiu (<i>Vinca herbacea</i>), gura lupului (<i>Scutellaria alpina</i>) sau <i>Polygonatum latifolium</i> , cunoscută sub denumirea populară de Pecetea lui Solomon.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183902 http://protectedplanet.net/sites/183902
Observații (foto)	

Fig. 107 Pădurea Reghiu Scruntaru - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta Creasta cocoșului (*Polygonatum latifolium*)

6.12 Pădurea Lepșa - Zboina

Denumirea ariei protejate	Pădurea Lepșa - Zboina
Localizare	Lepșa
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic și forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	210,70
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Lepșa - Zboina este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic și forestier) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici. Aria naturală cu o suprafață de 210,70 hectare se află în extremitatea nord-vestică a județului în Munții Vrancei, în versantul stâng al râului Lepșa (afluent de stânga al Putnei), ocupând partea sudică a Vârfului Zboina Neagră și este inclusă în Parcul Natural Putna - Vrancea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o zonă montană cu o mare diversitate de floră (arbori, arbuști, mușchi, licheni și specii ierboase de stâncărie, europene, mediteranene, pontice) și faună specific Subcarpaților de Curbură.
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183917/general http://protectedplanet.net/sites/183917
Observații (foto)	

Fig. 108 Pădurea Lepșa- Zboina - imagine hartă stânga, imagine ansamblu dreapta

6.13 Pădurea Schitu - Dălhăuți

Denumirea ariei protejate	Pădurea Schitu - Dălhăuți
Localizare	Cârligele
Categorie IUCN	IV
Tip	forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	188,20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Schitu - Dălhăuți este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Cârligele. Aria naturală cu o suprafață de 188,20 hectare se află în partea centrală a județului Vrancea, în estul Subcarpaților de Curbură acoperind bazinul superior al văii Dălhăuților, lângă drumul județean (DJ205B) care leagă satul Faraonele de localitatea Blidari. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă zona piemontană a Subcarpaților de Curbură, ce conservă habitate forestiere (păduri de fag și păduri de stejar în asociere cu carpen) cu floră și faună specifică Orientalilor. Rezervația naturală se suprapune sit-ului Natura 2000 - <i>Pădurea Dălhăuți</i> și se află în imediata apropiere a vechiului lăcaș de cult ortodox a Mănăstirii Dălhăuți.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183904 http://protectedplanet.net/sites/183904 http://natura2000.mmediu.ro/site/372/rosci0142.html
Observații (foto)	

Fig. 109 Pădurea Schitu- Dălhăuți - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.14 Pădurea Verdele - Cheile Nărujei II

Denumirea ariei protejate	Pădurea Verdele – Cheile Nărujei II
Localizare	Nistorești
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	250
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Există trasee marcate
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pădurea Verdele - Cheile Nărujei II este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Nistorești. Aria naturală cu o suprafață de 250 hectare se află în Munții Vrancei (Subcarpații de Curbură) ocupând extremitatea vestică a județului Vrancea, în partea nordică a rezervației naturale Cascada Mișina și cea sudică a Parcului Natural Putna - Vrancea,

	<p>pe cursul inferior al râului Năruja (afluent de stânga al râului Zăbala), incluzând Cheile Nărujei (sectorul inferior) și Pădurea Verdele (bazinul superior al văii Zăbalei). Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o arie naturală de interes floristic,faunistic, geologic și peisagistic aflată în bazinul inferior al văii Nărujei din Munții Vrancei. Aria protejată adăpostește arbori seculari cu specii de fag (<i>Fagus sylvatica</i>), brad (<i>Abies</i>) și molid (<i>Picea abies</i>); specii ierboase, precum și o mare varietate faunistică specifică Orientalilor. Rezervația naturală se suprapune sit-ului Natura 2000 - <i>Pădurea Verdele</i>.</p> <p>Relieful rezervației este puternic fragmentat, ceea ce îi oferă o caracteristică aparte. Există sectoare înguste de tip canion, ce alternează cu sectoare de luncă. Altitudinea variază de la 700 la 1395 m. Terenul este și el foarte înclinat, de la 15 la 30°, iar în zona cheilor ajunge și al 80°. Pe malul stâng al Nărujei sunt Culmea Muntișoarele (1395 m) și Culmea Buhaiului, care coboară în chei. Din ea se desprind alte culmi secundare. Pe malul drept al Nărujei se întinde Culmea Mișina, apoi Culmea Verdele – Cățeaua – Piscul Caprei.</p> <p>Între speciile ierboase, găsim plante rare. S-au identificat peste 200 de specii de plante superioare numai în covorul ierbos. Asociațiile conțin în principal <i>Trisetum flavescens</i> și alte plante specifice: <i>Heracleum sphondylium</i>, <i>Viola cornuta</i>, <i>Astrantia major</i>, <i>Carum cavi</i>, <i>Crepis mollis</i>, <i>C. parenica</i>, <i>Bistorta major</i> (<i>Polygonum bistorta</i> - răculeț), <i>Silene dioica</i>, <i>S. vulgaris</i> (gușa porumbelului), <i>Campanula glomerata</i> (clopoței), <i>Salvia pratensis</i>, <i>Centaurea nemoralis</i>, <i>Anthoxanthum odoratum</i>, <i>Crocus albiflorus</i>, <i>Geranium phaeum</i> (pălăria cucului), <i>G. sylvaticum</i> (fratele riboiului), <i>Narcissus poeticus</i>, <i>Malva moschata</i>, <i>Valeriana repens</i>, <i>Trollius europaeus</i>, <i>Pimpinella major</i>, <i>Muscari botryoides</i>, <i>Lilium bulbiferum</i>, <i>Thlaspi caerulescens</i>, <i>Viola tricolor</i> ssp. <i>subalpina</i> (trei frați pătați), <i>Phyteuma halleri</i>, <i>P. orbiculare</i>, <i>Primula elatior</i>, <i>Chaerophyllum hirsutum</i>, <i>Alchemilla</i> spp., <i>Cirsium heterophyllum</i> etc.</p> <p>Habitatele din rezervație sunt șase la număr: Păduri de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>, Păduri de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> și Păduri acidofile cu <i>Picea</i>, Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, Fânețe montane, Comunități de liziera cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183869 http://protectedplanet.net/sites/183869 http://natura2000.mmediu.ro/site/206/rosoci0182.html
Observații (foto)	

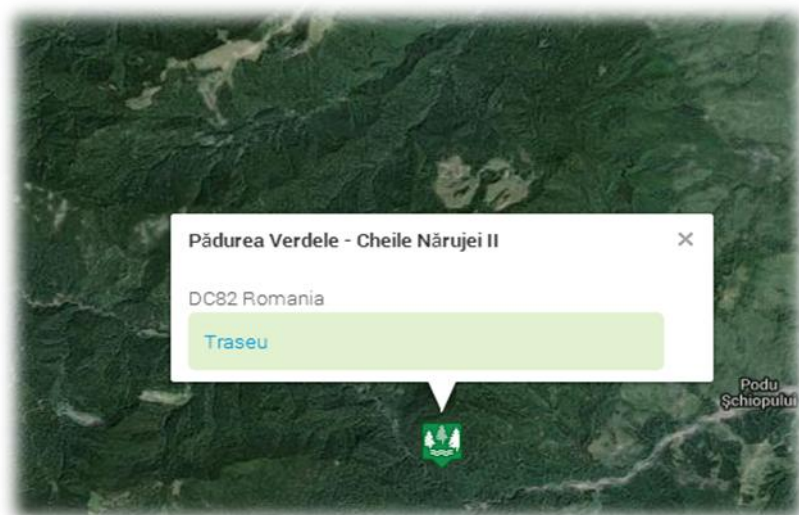

Fig. 110 Pădurea Verdele – Cheile Nărujei II - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.15 Pădurea Cenaru

Denumirea ariei protejate	Pădurea Cenaru
Localizare	Andreiașu de Jos
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	383,20
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	<p>În vecinătatea rezervației naturale se află câteva obiective de interes istoric, cultural și turistic; astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biserica ortodoxă din Andreiașu de Jos, construcție 1890. • Situl arheologic de la Andreiașu de Jos (Epoca bronzului, Cultura Monteoru, Eneolitic, Cultura Cucuteni). • Aria protejată „Focul Viu de la Andreiașu de Jos” în perimetru căreia sunt semnalate emanații de gaze naturale (hidrocarburi) care se aprind spontan și ard singure.

Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Cenaru este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip mixt) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Andreiașu de Jos. Aria naturală cu o suprafață de 383,20 hectare se află în sectorul intern al Carpaților de Curbură, în versantul drept al Milcovului (afluent de dreapta al râului Putna) incluzând vârfurile Cenaru (898 m.) și Gârbova (879 m.), în partea central-vestică a județului Vrancea, lângă drumul județean care leagă satul Nereju Mic de Andreiașu de Jos. Pădurea Cenaru a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o zonă montană (cu văi înguste, abrupturi, versanți cu pante înclinate, relief fragmentat de valea Milcovului și afluenții acestuia, păduri și pajiști) ce adăpostește exemplare de arbori seculari cu specii de tisă (<i>Taxus baccata</i>), brad (<i>Abies</i>) și fag (<i>Fagus sylvatica</i>); ierburi și o mare varietate faunistică specifică lanțului carpatic al Orientalilor. Rezervația naturală (suprapusă <i>sitului de importanță comunitară Cenaru</i>) prezintă un areal cu două tipuri de habitate (Păduriri de fag de tip <i>Luzulo-Fagetum</i> și Păduri de fag de tip <i>Asperulo-Fagetum</i>) ce adăpostesc și conservă o gamă floristică și faunistică diversă, exprimată atât la nivel de specii cât și la nivel de ecosisteme terestre. La nivelul ierburilor sunt întâlnite mai multe specii floristice rare, printre care: papucul doamnei (<i>Cypripedium calceolus</i>), smeoaia (<i>Seseli gracile</i>), brustur-negru (<i>Symphytum cordatum</i>), breabăn (<i>Cardamine glanduligera</i>), căpșunică (<i>Cephalanthera rubra</i>), poroinic (<i>Dactylorhiza maculata</i>), mlăștiniță (<i>Epipactis helleborine</i>), crucea voinicului (<i>Hepatica transsilvanica</i>), pecetea lui Solomon (<i>Polygonatum verticillatum</i>), piciorul-cocoșului (<i>Ranunculus carpaticus</i>), lăptucul oii (<i>Telekia speciosa</i>), cujucărea de munte (<i>Valeriana tripteris</i>), mierea-ursului (<i>Pulmonaria rubra</i>), papură din specia <i>Typha shuttleworthii</i>, <i>Koeleria macrantha</i> (o specie graminee endemică pentru această zonă) sau un rogoz din specia <i>Carex sylvatica ssp. sylvatica</i>). Lumea animalelor este reprezentată de mai multe specii faunistice (mamifere, reptile, amfibieni și insecte), unele enumerate în anexa I-a a <i>Directivei Consiliului European 92/43/CE</i> din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică), altele endemice sau aflate pe lista roșie a IUCN. Mamifere: urs brun (<i>Ursus arctos</i>), lup cenușiu (<i>Canis lupus</i>), mistreț (<i>Sus scrofa</i>), căprioară (<i>Capreolus capreolus</i>), cerb (<i>Cervus elaphus</i>), râs (<i>Lynx lynx</i>), vulpe (<i>Vulpes vulpes</i>), pisica sălbatică (<i>Felis silvestris</i>), viezure (<i>Meles meles</i>); Reptile și amfibieni: șarpele de alun (<i>Coronella austriaca</i>), șarpele lui Esculap (<i>Elaphe longissima</i>), gușter (<i>Lacerta viridis</i>), șopârlă de câmp (<i>Lacerta agilis</i>), năpârcă (<i>Natrix natrix</i>), vipră (<i>Vipera berus</i>), ivorașul-cu-burta-galbenă (<i>Bombina variegata</i>), broasca mare de lac (<i>Rana ridibunda</i>), broasca-roșie-de-munte (<i>Rana temporaria</i>), broasca-roșie-de-pădure (<i>Rana dalmatina</i>), salamandra de foc (<i>Salamandra salamandra</i>); Insecte din speciile: rădașcă (<i>Lucanus cervus</i>) și croitorul alpin (<i>Rosalia alpina</i>).</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183879 http://protectedplanet.net/sites/183879
Observații (foto)	

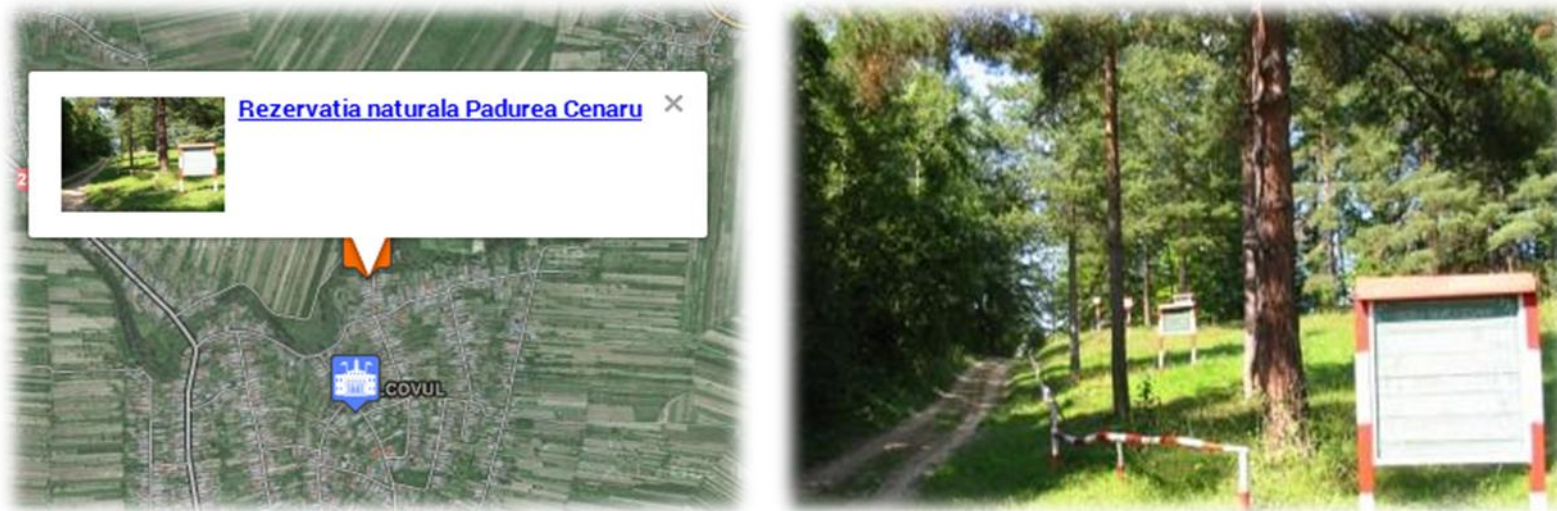

Fig. 111 Pădurea Cenaru - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.16 Pârâul Bozu

Denumirea ariei protejate	Pârâul Bozu
Localizare	Prisaca
Categorie IUCN	IV
Tip	paleontologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	5
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Există trasee amenajate.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Pârâul Bozu este o rezervație naturală paleontologică situată în partea centrală a județului Vrancea, în Subcarpații de Curbură. A fost înființată în anul 1990 și ocupă o suprafață de 5 ha. Importanța acesteia rezidă din faptul că păstrează urme ale unor agenți de modelare litorală (așa numitele mecanoglife), precum și urme de pași de viețuitoare (mamifere - printre care și o specie de elefant <i>Proboscipeda enigmatica</i> și păsări), care au fost puse în evidență de către

	<p>eroziunea realizată de către cursul de apă Bozu. Viețuitoarele au fost puse în evidență de către eroziunea realizată de către cursul de apă Bozu.</p> <p>Acest fapt a dat o importanță științifică deosebită zonei. Au fost descoperite 35 de specii de vertebrate și 5 de nevertebrate. Cele mai importante urme sunt cele de păsări acvatice: Larus sp., Strerna sp., Anatipeda sp., Ardeipeda sp., Gruipeda sp., Charadriipeda sp. (cunoscute: pescăruși, rațe, găște, cocostârci, cocori, sitari) și cele de mamifere: Bestiopeda sp., Felipeda sp., Canipeda sp., Hipipeda sp., Pericopeda sp. (paricopitate, feline, canine, dar, mai ales de elefanți). Vârsta acestor urme este de 5-7 milioane de ani (din miocenul inferior) și au un stadiu de conservare foarte bun, pe un ansamblu de gresii de aproximativ 10 metri pătrați. Aceste viețuitoare dau date și despre condițiile de mediu istorice: bazine lacustre puțin adânci, cu climă caldă și precipitații bogate, frecventate de fauna specifică. În plus, caracterizează și procesele morfologice și dinamice ale structurilor scoarței terestre. Vegetația zonei constă în zone împădurite cu pin silvestru și pin negru, dar și alte specii de amestec și subarboret de cătină albă, sălcioară mirositoare - toate plantate pe foste terenuri agricole degradate. Rezervația este vulnerabilă chiar în fața vegetației, care se instalează în crăpăturile rocilor, cărora le accentuează degradarea, distrugând urmele preistoriei. Măsurile de conservare sunt dificil de aplicat din cauza pantei abrupte.</p> <p>Accesul la rezervație se face pe DJ 205D (Focșani –Naruja), apoi pe drumul local care duce spre satul Prisaca din Valea Sării, peste valea Putnei în valea pârâului Bozu. De aici din Prisaca, se ajunge pe drumul nemodernizat care leagă fânețele private și pădurea de sat. Rezervația este delimitată cu borne și semne distinctive aplicate cu vopsea pe copaci.</p>
<p>Site-uri web</p>	
<p>Mapare/cartografiere</p>	<p>http://www.protectedplanet.net/sites/Paraul_Bozu_Nature_Reserve</p>
<p>Observații (foto)</p>	

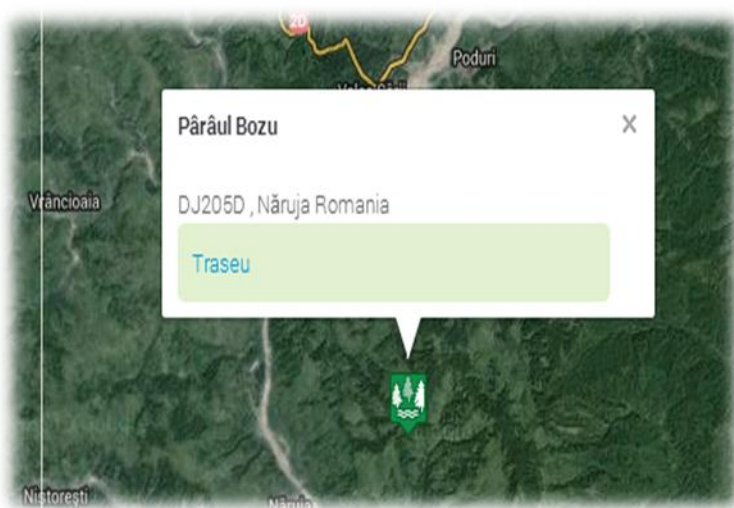

Fig. 112 Pârul Bozu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.17 Poiana Muntioru

Denumirea ariei protejate	Poiana Muntioru
Localizare	Vintileasca
Categorie IUCN	IV
Tip	floristic
Categorie Natura 2000	SCI
Suprafață (ha)	22
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Există trasee amenajate
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Rezervația păstrează încă un grad mare de naturalitate, însă este vulnerabilă în fața extinderii mănăstirii de la marginea sitului și în fața turismului care se practică accentuat în anumite perioade de sărbători religioase. Schitul Muntioru este la o altitudine de 1.300 de metri și a fost ridicat de părintele Macarie la dorința lui Ștefan cel Mare, lăsată în testament, potrivit legendei. Aici se află și mănăstirea Poiana Mărului, ctitorită în anul 1730 de către Sfântul Cuvios Vasile de la Poiana Mărului
Scurtă descriere	<p>Poiana Muntioru este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip floristic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Vintileasca. Aria naturală se află în versantul sudic al Munților Vrancei (Subcarpații de Curbură), în extremitatea vestică a județului Vrancea aproape de limita cu județul Buzău, în teritoriul nordic al satului Neculele. Rezervația naturală cu o suprafață de 22 hectare a fost declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern Nr.2151 din 30 noiembrie 2004</i> (privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone) și reprezintă o zonă de fânațe împădurită ce adăpostește o mare varietate de specii floristice rare.</p> <p>Flora este preponderent ierboasă, reprezentată de plante de tip mozofil, caracteristice Carpaților de Curbură și Regiunii Est-Europene. Însă, bogată în specii de orhidee, destul de rare în România. Potrivit anexei II la Legea nr. 462/2001, habitatul din Poiana Muntioru este prioritar, datorită speciilor de Nardus. Aici se găsesc multe specii de interes, care se află inclusiv pe "Lista Roșie a Plantelor Superioare din România", plante endemice: <i>Dianthus kitaibelii</i> ssp. <i>spiculifolius</i> Schur.; vulnerabile și rare: <i>Nigritella rubra</i>; rare: <i>Dianthus superbus</i> L. <i>Orchis morio</i> L. <i>Trollius europaeus</i> L. În plus, aici cresc papura (<i>Typha shuttleworthii</i>) și bulbucii de munte (<i>Trollius europaeus</i>), exemplare izolate în restul lanțului muntos. Aria prezintă două tipuri de habitate: pajiști naturale, în proporție de 79% și păduri de amestec de foioase și rășinoase (fag, molid, brad) - 21%. Vegetația este abundentă, ceea ce favorizează și apariția carnivorelor mari. De altfel, rezervația protejează trei animale, deja menționate în lege: Ursul (<i>Ursus arctos</i>), lupul</p>

	(<i>Canis lupus</i>) și râsul (<i>Lynx lynx</i>). Ele tranzitează acest spațiu și adesea de aici își procură hrana. Accesul la Poiana Muntioru se face pe DJ 204 C Focșani - Vintileasca, apoi pe DC 117 Vintileasca - Neculele. De aici se urmează drumul forestier pe valea pârâului Stejicul, până la rezervație. Rezervația naturală se suprapune sit-ului <i>Natura 2000 - Poiana Muntioru</i> .
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0204 http://protectedplanet.net/sites/Poiana_Muntioru_Nature_Reserve
Observații (foto)	declarat prin HG 2151/2004

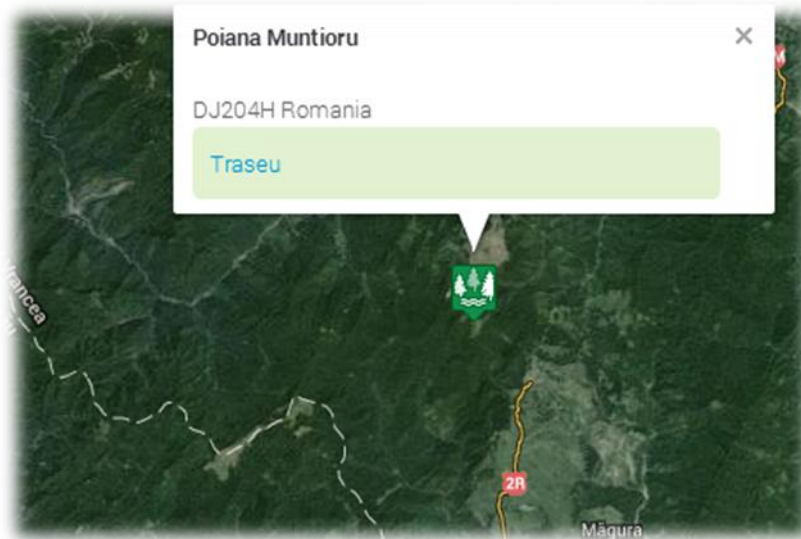

Fig. 113 Poiana Muntioru - imagine satelitară stânga, imagine detaliu dreapta Bulbuci de munte (*Trollius europaeus*)

6.18 Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului

Denumirea ariei protejate	Pădurea Merișor – Cotul Zătuanului
Localizare	Vânători
Categorie IUCN	IV
Tip	mixt
Categorie Natura 2000	SCI

Suprafață (ha)	469
Tipuri de turism	Este deschisă vizitatorilor fără condiții de campare.
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Există trasee amenajate
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier și faunistic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Vânători. Aria naturală se află în Câmpia Siretului, în partea sud-estică a județului Vrancea la limita teritorială cu județul Galați, pe teritoriul nord-estic al satului Vânători, în apropierea drumului județean (DJ204D) care leagă municipiului Focșani de localitatea Suraia. Rezervația naturală declarată arie protejată prin <i>Hotărârea de Guvern</i> Nr.1143 din 2007 (privind instituirea de noi arii naturale protejate) se întinde pe o suprafață de 469 hectare și se suprapune sitului Natura 2000 - <i>Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului</i>. Aria protejată reprezintă o zonă împădurită (acoperită în cea mai mare parte cu pădure de șleau, cu pajiști aluviale și păduri de foioase) aflată în lunca inferioară a Siretului, ce adăpostește o gamă variată de floră și faună specifică zonelor umede din estul țării. Flora este influențată de poziția în care se situează teritoriul, la limita bioregionii stepice cu cea continentală. Acesta este principalul motiv pentru care Pădurea Merișor - Cotul Zătuanului este unică, asigurând dezvoltarea unor ecosisteme valoroase din punct de vedere științific. Rezervația este puternic influențată de existența unor brațe secundare desprinse din râul Siret și Putna, ale căror ape sunt mult mai calde decât apa Siretului. Avifauna rezervației, tipică pentru o pădure de luncă, este formată din aproximativ 140 de specii. Din punct de vedere zoogeografic, avifauna de aici se împarte în șapte categorii: speciile europene (45 %), speciile cu răspândire transpaleartică (24 %), specii de origine siberiană (12 %), specii de origine mongolă (9 %) și specii de origine mediteraneană (8 %), speciile cu origine arctică sau chineză (1 %), altele (1 %). Cele mai numeroase sunt speciile care poposesc aici vara (57 de specii), care reprezintă 40% din numărul total de specii identificate; urmate de speciile sedentare (36 de specii) reprezentând 26 % din numărul de specii; apoi avem speciile de pasaj (24 de specii - 17 %) și speciile oaspeți de iarnă (22 specii - 16 %).</p> <p>Speciile de pasaj, chiar dacă nu sunt foarte numeroase, sunt de o importanță deosebită, fiind deosebite prin statutul de conservare pe care îl au. Ele migrează în lungul Văii Siretului și folosesc zona Cotul Zătuanului ca punct de odihnă în timpul deplasării. Dintre acestea, amintim: <i>Ciconia ciconia</i>, <i>Ciconia nigra</i>, <i>Anser albifrons</i>, <i>Anas acuta</i>, <i>Aquila pomarina</i>, <i>Circus cyaneus</i>, <i>Falco peregrinus</i>, <i>Crex crex</i>, <i>Vanellus vanellus</i>, <i>Gallinago gallinago</i>, <i>Scolopax rusticola</i>, <i>Numenius arquata</i>, <i>Tringa ochropus</i>, <i>Philomachus pugnax</i> și <i>Larus minutus</i>. Iarna, aici au fost identificate 22 de specii, iar protejate sunt: <i>Podiceps nigricollis</i>, <i>Cygnus cygnus</i> și <i>Anser albifrons</i>. Rezervația se prezintă vulnerabilă în fața activităților antropice: pescuitul, pășunatul, defrișări, vânătoare, linii electrice, dar și inundații.</p> <p>Rezervația este în apropierea drumului județean (DJ204D) care leagă municipiului Focșani de localitatea Suraia.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0162 http://eunis.eea.europa.eu/sites/ROSCI0162/geo http://natura2000.mmediu.ro/upl/formulare/rosoci0162_padurea_merisor_cotul_zatuanului_formular_standard.pdf
Observații (foto)	declarat prin HG 1143/2007

Fig. 114 Pădurea Merișor - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.19 Râpa Roșie - Dealul Morii

Denumirea ariei protejate	Râpa Roșie – Dealul morii
Localizare	Tulnici
Categorie IUCN	IV
Tip	geomorfologic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	49,60
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Râpa Roșie - Dealul Morii este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geomorfologic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici. Aria naturală cu o suprafață de 49,60 hectare se află în Munții Vrancei (unitate relievală a Carpaților de Curbură), în partea nord-vestică a județului Vrancea, în

	versantul drept al râului Putna, în aval de confluența cu valea Cozei, în partea sudică a satului Tulnici, lângă drumul comunal (205L) care leagă această localitate de satul Păulești. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000</i> (privind aprobarea <i>Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate</i>) și reprezintă o arie naturală pseudocarstică (forme de eroziune asemănătoare celor carstice, produse de alte procese decât disoluția) formată în versantul drept al Putnei, cu pante abrupte, turnuri, ace, ogașe, pâlnii sau microcanioane ce conferă locului un pitoresc aparte.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183878 http://protectedplanet.net/sites/183878
Observații (foto)	

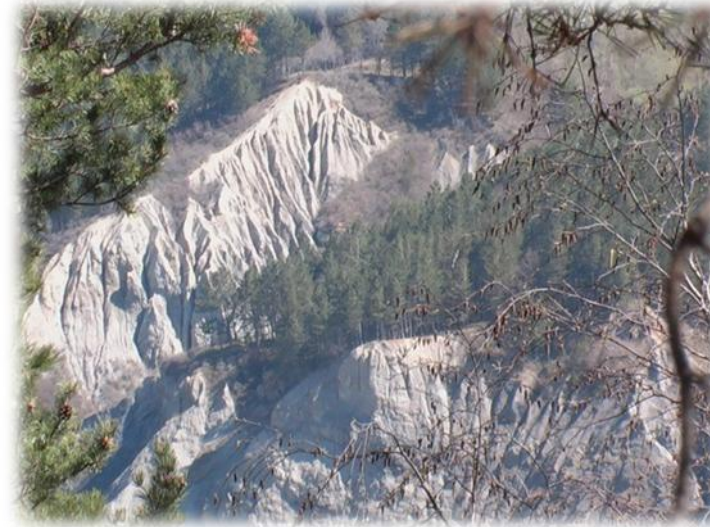

Fig. 115 Râpa Roșii –Dealul Morii - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.20 Rezervația Algeanu

Denumirea ariei protejate	Rezervația Algeanu
Localizare	Vrâncioaia
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și peisagistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	10
Tipuri de turism	Este deschisă vizitatorilor oricând.
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Nu există trasee amenajate sau marcate.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Rezervația Algeanu este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și peisagistic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Vrâncioaia. Aria naturală cu o suprafață de 10 hectare se află în partea estică a Carpaților de Curbură în centrul Depresiunii Vrancei, ocupând bazinul hidrografic al văii <i>Zmeului (pârâul Algeanu)</i> în partea nord vestică a județului Vrancea și cea vestică a satului Poiana, lângă drumul județean (205L) care leagă localitatea Vrâncioaia de Năruja. Rezervația naturală declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> este o suprafață străbătută de apele pârâului Algeanu, cu lapiezuri (microforme reliefaie formate în urma acțiunii apei) săpate în roci friabile și în depozite salifere și reprezintă o zonă de un deosebit interes geologic și peisagistic din Vrancea.
Site-uri web	
Mapare/cartografieri	http://protectedplanet.net/sites/183893 http://eunis.eea.europa.eu/sites/183893
Observații (foto)	

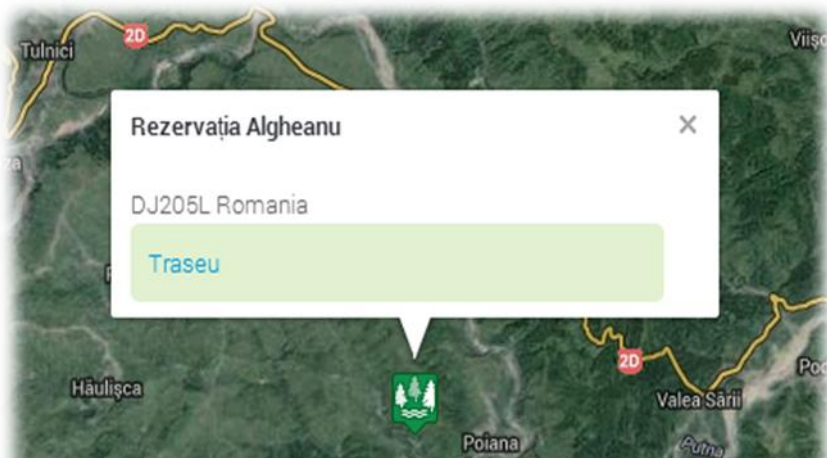

Fig. 116 Rezervația Algeanu - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.21 Strâmtura - Coza

Denumirea ariei protejate	Strâmtura - Coza
Localizare	Tulnici
Categorie IUCN	IV
Tip	geomorfologic și peisagistic
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	15
Tipuri de turism	Este deschisă turiștilor, fără condiții de campare.
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Există trasee amenajate și marcate.
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	<p>Strâmtura - Coza este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geomorfologic și peisagistic) situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei Tulnici. Aria naturală cu o suprafață de 15 hectare se află în Munții Vrancei (unitate reliefaală a Carpaților de Curbură ce aparțin Orientalilor), în partea nord-vestică a județului Vrancea și cea sud-vestică a satului Coza și este inclusă în Parcul Natural Putna - Vrancea. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin <i>Legea Nr.5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate)</i> și reprezintă o zonă montană (platoul <i>Strâmtura</i>) în bazinul superior al văii Coza (afluent de dreapta al râului Putna) și a pâraielor <i>Carpen</i> și <i>Dălhaș</i>; cu văi adânci și versanți abrupti, dealuri, pajiști și zone împădurite, cu arii unde fenomenele de eroziune au scos la suprafață strate litologice (intercalări succesive de roci sedimentare în diferite nuanțe) ce conferă locului o deosebită valoare peisagistică și geomorfologică.</p> <p>Accesul la rezervație se realizează pe drumul acre urmărește Valea Coza, continuat în aval ci o potecă marcată turistic, cu bandă roșie. Poteca merge de-a lungul albiei. Există și o altă cale de acces, pe drumul forestier de pe Valea Pârâului Aluni, din care de face un alt drum, spre dreapta, pe dealul Zmeuriș, care se va continua și el cu o potecă turistică marcată cu banda roșie.</p>
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://eunis.eea.europa.eu/sites/183876 http://protectedplanet.net/sites/183876
Observații (foto)	

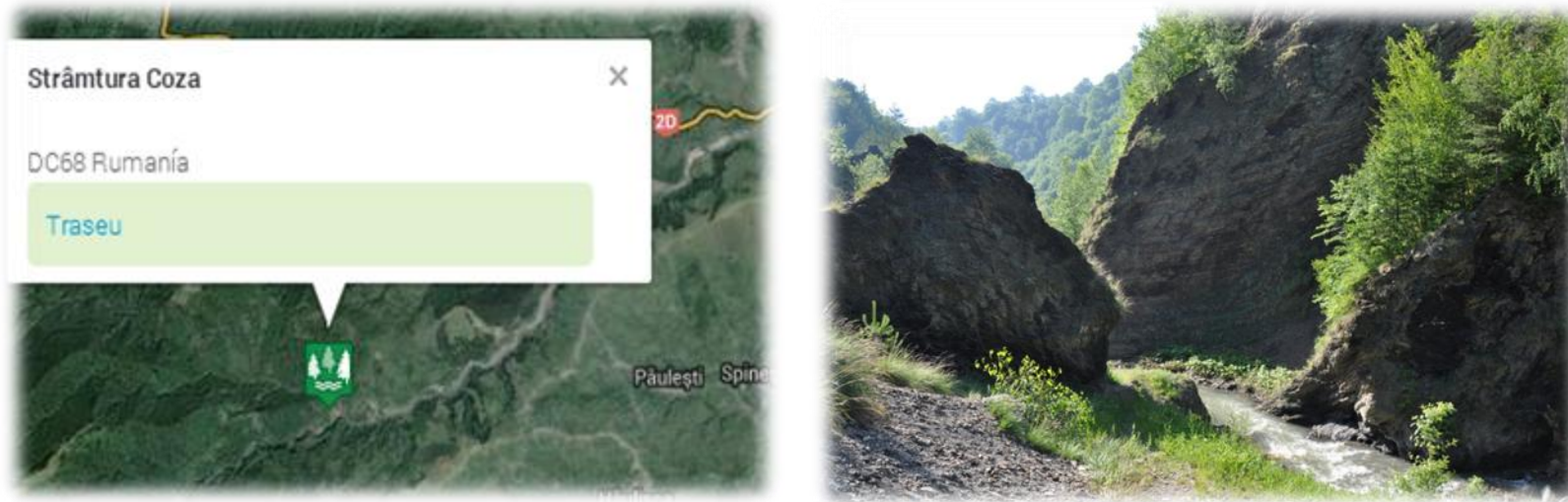

Fig. 117 Strâmtura Coza - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

6.22 Valea Tișitei

Denumirea ariei protejate	Valea Tișitei
Localizare	Tulnici
Categorie IUCN	IV
Tip	geologic și forestier
Categorie Natura 2000	-
Suprafață (ha)	307
Tipuri de turism	Informație nedisponibilă
Centre de vizitare, obiective turistice, trasee	Informație nedisponibilă
Evenimente locale (festivaluri, carnavaluri, etc.)	Informație nedisponibilă
Scurtă descriere	Valea Tișitei este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și forestier), situată în județul Vrancea, pe teritoriul administrativ al comunei

	Tulnici. <i>Valea Tișitei</i> reprezintă una din cele mai mari arii protejate din județul Vrancea. Rezervația naturală, aflată la 850 de metri altitudine și măsurând circa 9 km lungime, se regăsește de o parte și de alta a unei văi create de pârâul Tișita, vale ce desparte vârful Tisaru Mare de mägura Râpa Caprei.
Site-uri web	
Mapare/cartografiere	http://www.protectedplanet.net/sites/183873
Observații (foto)	

Fig. 118 Valea Tișitei - imagine satelitară stânga, imagine ansamblu dreapta

II Informații referitoare la ariile protejate țintă ale proiectului: Parcul Natural Balta Mică a Brăilei și Rezervația Biosferei Delta Dunării.

1. Parcul Natural Balta Mică a Brăilei

1.1 Date Generale

Parcul Natural Balta Mică a Brăilei, denumit în continuare PN-BmB, este o zonă umedă de importanță internațională, declarată *sit Ramsar* în iunie 2001 și *sit Natura 2000* în anul 2007, care conservă pe o suprafață de 241 km², respectiv 24.123 ha, ultimele complexe de ecosisteme acvatic, terestre și de ecoton în regim liber de inundație ce au rămas în urma îndiguirii bălților Brăilei și Ialomiței, adică 10% din fosta Delta Interioară - 2.413 km². De aceea, managementul acestei arii protejate reprezintă o activitate de complexitate majoră și de o importanță excepțională, care îmbină într-o viziune sustenabilă protecția și conservarea unui capital natural deosebit de fragil, cu utilizarea durabilă a resurselor din PN-BmB și dezvoltarea durabilă a zonei de cooperare, în condițiile existenței unor comunități riverane paupere.

Conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare, scopul PN-BmB constă în protecția și conservarea unor ansambluri peisagistice în care interacțiunea activităților umane cu natura de-a lungul timpului a creat o zonă distinctă, cu o mare diversitate biologică.

Prin Convenția Ramsar, scopul PN-BmB este definit prin asigurarea protecției și conservării siturilor naturale cu diversitate biologică specifică zonelor umede.

PN-BmB corespunde categoriei V IUCN - "Peisaj protejat: arie protejată, administrată în special pentru conservarea peisajului și recreere".

În Balta Brăilei s-au produs profunde transformări cantitative și calitative. Îndiguirile, desecările și despăduririle, survenite acum patru decenii, au *diminuat cantitativ* de 6 ori zona umedă Balta Brăilei, de la 149 mii ha, după Antipa, 1910, la 26 mii ha de luncă inundabilă în prezent (Moisei, 2003). Înlocuirea brutală a excepționalei biodiversități deținute de complexe de ecosisteme acvatice și terestre, cu întinse monoculturi agricole ce ocupă 80% din fosta baltă în incintele îndiguite, a reprezentat *prima mutație calitativă de proporție*. Dar natura nu a fost lăsată în pace nici în zonele cu regim hidrologic de inundație. A doua schimbare majoră, care a însemnat *lovitura de grație dată biodiversității*, s-a produs în urma substituirii pădurilor aluviale naturale prin culturi uniclone plopice și salicicole. În acest mod s-a pierdut un inestimabil tezaur genetic și ecologic (Giurgiu, 1995) stabil și de complexă funcționalitate, din păcate prea puțin cercetat.

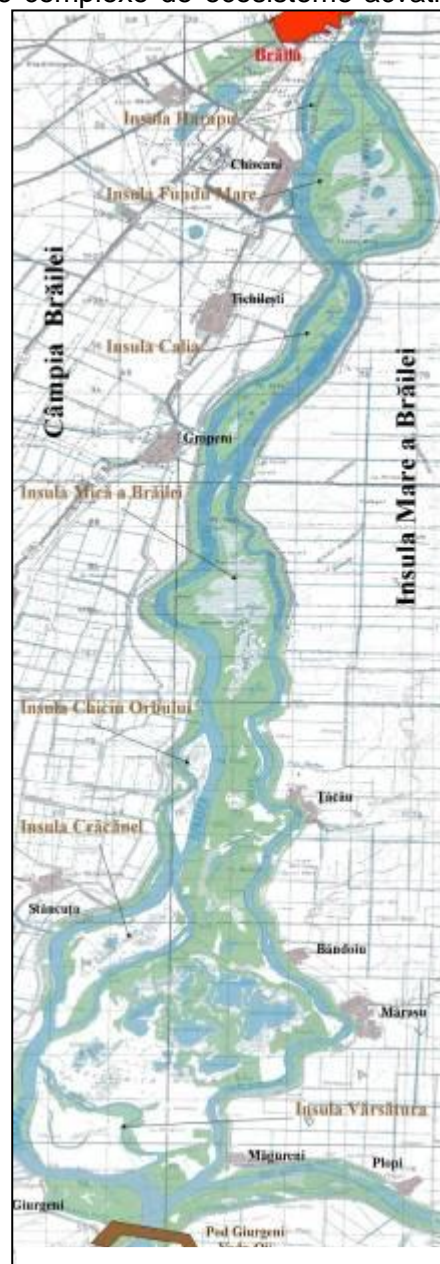

Fig.119. Localizarea PN-BmB

1.2 Prezentare generală

PN-BmB reprezintă un ultim eșantion din fostele bălți dunărene. Pe o suprafață de numai 241 km², PN-BmB conservă 10% din fosta Deltă Interioară, respectiv fostele bălți ale Brăilei și Ialomiței, care ocupau până în deceniul 6 al secolului trecut 2.413 km² de zonă umedă compactă pe Cursul Inferior al Dunării, între Silistra și Brăila.

PN-BmB ocupă un segment de 62 km din Cursul Inferior al Dunării, conform Fig. nr. 1, între podul Giurgeni - Vadu Oii, km 237 în amonte și municipiul Brăila, km 175 în aval, la cota maximă de inundație, adică la nivelul digului dinspre Câmpia Bărăganului, limita vestică și a digului ce protejează Insula Mare a Brăilei, limita estică. Pe teritoriul PN-BmB nu sunt așezări umane.

În ordinea importanței lor, principalele puncte de acces în PN-BmB sunt :

- a) drumul european 60, București – Constanța, prin punctul Broscoi Verde situat la piciorul podului Giurgeni - Vadu Oii, acces cu ambarcațiuni fluviale ușoare individuale - caiace și canoe, și în grup - ambarcațiuni cu motor, în aval către PN-BmB, în special pentru vizitarea cabanei și Zonei de protecție integrală Egreta;
- b) municipiul Brăila, acces cu ambarcațiuni fluviale pentru vizitarea Zonei de protecție integrală Fundu Mare;
- c) comuna Gropeni, acces prin drum asfaltat la punctul de trecere cu bacul în Insula Mare a Brăilei, apoi cu ambarcațiuni fluviale în amonte pe Dunărea Navigabilă, pe brațul Vâlcu și în Insula Mare a Brăilei, iar în aval în insula Calia, pe brațul Calia și pe Dunărea Navigabilă.

1.3 Evoluția suprafeței PN-BmB

Fără a se baza pe o fundamentare prin măsurători, suprafața de 17.529 ha înscrisă în Legea nr. 5/2000, nu este operabilă pentru Administrația PN-BmB, întrucât, pentru a materializa în teren limita parcului, ar trebui ca pe brațele Dunării să fie amplasată o rețea de balize situate la 43,1% față de malul insulelor și 56,9% față de malul zonelor dig-mal.

Pe de altă parte, determinarea pe imagini satelitare a suprafeței PN-BmB la nivelul albiei minore a Dunării, respectiv între malurile zonelor dig-mal, duce la rezultate diferite în funcție de momentul trecerii satelitului:

- 20.562,39 ha - răspunsul primit de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Brăila – OCPI- nr. 2242 din 5 dec. 2005, conform Anexei nr. 2.1;
- 20.460,4 ha ale Sitului SPA N.2000 BmB, conform *site*-urilor următoare: **www.apmbr.ro**, **www.icimgis.ro** și **www.n2k.nationalparks.ro** ;
- 21.074,6 ha determinată în perioada 1999 - 2002 de către DESDD în cadrul proiectului LIFE NAT 99 NAT/RO/ 006400.

Diferențele dintre cele 3 suprafețe determinate prin mijloace GIS se datorează contururilor diferite ale malurilor albiei minore a Dunării pe cele trei hărți satelitare cauzate atât de eroziunile de mal și depunerile de aluviuni în urma inundațiilor mari care modifică periodic conturul albiei minore, mai ales, din cauza cotelor diferite înregistrate de apele Dunării în cele trei momente în care au operat sateliții.

În Hotărârea Guvernului nr. 230/2003, cu modificările și completările ulterioare, se precizează că: *“limita PN-BmB este reprezentată de fluviul și brațele Dunării, la cotele maxime de inundație...”*, iar conform răspunsului nr.1151 din 9 martie 2007 primit de la Sistemul de Gospodărire a Apelor Brăila, prezentat în Anexa nr. 2.2, *“interpretarea corectă a expresiei la cotele maxime de inundație este: o anumită cotă pe dig”*.

CȘ, întrunit în ședința din 10 - 11 mai 2007, în cadrul discuțiilor referitoare la PM, a hotărât ca limitele PN-BmB să se situeze pe digurile care mărginesc albia majoră a Dunării din următoarele motive:

- a) sunt respectate limitele prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 230/2003, cu modificările și completările ulterioare;
- b) limitele pe dig sunt stabile, spre deosebire de malul albiei minore a cărui contur, așa cum s-a precizat anterior, este variabil;

c) habitatele acvatice și terestre din zonele dig-mal sunt asemănătoare cu cele din insulele din parc, alcătuind un cadru unitar și total diferit față de cele 120 mii ha de agrobiocenoze din incintele îndiguite aflate în vecinătatea PN-BmB.

Ținând cont de cele arătate mai sus, CȘ și CCAd, întrunite în ședințele din 28 februarie, respectiv 5 martie 2008, avizează favorabil o nouă ediție a Planului de management integrat și adaptativ al PN-BmB, în care limitele parcului sunt situate pe diguri.

Prin Decizia finală nr. 312 din 8 octombrie 2009, ARPM a acceptat ca fiind fundamentată motivația ce rezultă din PM pentru inițierea unei inițiative legislative de modificare a Legii nr. 5/2000 ca o consecință a reevaluării suprafeței PN-BmB.

În noiembrie 2010, Consiliul Județean Brăila și-a propus să finalizeze Planul de Urbanism Zonal pentru Balta Mică a Brăilei - PUZ. În acest context, CJ a solicitat OCPI Brăila reevaluarea suprafeței PN-BmB **în condițiile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 230/2003** cu modificările ulterioare, **la baza taluzului dinspre parc a digurilor dintre podul Giurgeni – Vadu Oii și rampa de trecere a bacului din Insula Mare a Brăilei pentru municipiul Brăila**. Conform Situației nr. 4940 determinată în 14 septembrie 2010 prin mijloace GIS de OCPI, **suprafața PN-BmB este de 24.123 ha**.

1.4. Biodiversitate

Balta Mică a Brăilei prezintă o zonă umedă cu o gamă floristică și faunistică diversă, exprimată atât la nivel de specii cât și la nivel de ecosisteme terestre și acvatice.

✓ Habitate

Parcul natural dispune de habitate naturale de tip: Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoëto-Nanojuncetea*, comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și alpin, pajiști de altitudine joasă (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), pajiști cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase (*Molinion caeruleae*), pajiști aluviale din *Cnidion dubii*, Galerii ripariene și tufărișuri (*Nerio-Tamaricetea* și *Securinegion tinctoriae*), păduri ripariene mixte cu *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Fraxinus excelsior* sau *Fraxinus angustifolia*, din lungul marilor râuri (*Ulmion minoris*), râuri cu maluri nămolose cu vegetație de *Chenopodium rubr* și *Bidention* și Zăvoaie de *Salix alba* și *Populus alba*, ce adăpostesc o mare varietate de floră și faună specifice Bărgănelului:

✓ Faună

Fauna parcului este una diversificată și bine reprezentată de mai multe specii de mamifere, reptile, amfibieni, pești și păsări, dintre care unele aflate pe lista roșie a IUCN sau enumerate în anexa I-a a Directivei Consiliului European 92/43/CE din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică).

- Mamifere: vidra de râu (*Lutra lutra*), căprioară (*Capreolus capreolus*), vulpe roșcată (*Vulpes vulpes*), viezure (*Meles meles*), pisică sălbatică (*Felis silvestris*), dihor (*Mustela putorius*), nevăstuică (*Mustela nivalis*), hârciog european (*Cricetus cricetus*), iepure de câmp (*Lepus europaeus*), bizam (*Ondatra zibethicus*).
- Reptile și amfibieni: țestoasa de baltă (*Emys orbicularis*), buhaiul de baltă cu burtă roșie (*Bombina bombina*), tritonul cu creastă danubian (*Triturus dobrogicus*), brotacul verde de copac (*Hyla arborea*)
- Pești din speciile: avat (*Aspius aspius*), zvârlugă (*Cobitis taenia*), porcușor-de-nisip (*Gobio albipinnatus*), răspăr (*Gymnocephalus schraetzer*), țipar (*Misgurnus fossilis*), boarța (*Rhodeus sericeus amarus*), fusar (cu specii de *Zingel streber* și *Zingel zingel*), sabiță (*Pelecus cultratus*), ghiborț de râu (*Gymnocephalus baloni*), petroc (*Gobio kessleri*), rizeafcă (*Alosa tanaica*), scrumbie de Dunăre (*Alosa immaculata*), morun (*Huso huso*), cegă (*Acipenser ruthenus*), păstrugă (*Acipenser stellatus*), caracudă (*Carassius carassius*), scoabar (*Chondrostoma nasus*), văduviță (*Leuciscus idus*), osar (*Pungitius platygaster*).

În arealul parcului natural este semnalată prezența mai multor specii de păsări protejate, enumerate în anexa I-a a Directivei Consiliului European 147/CE (privind conservarea păsărilor sălbatice) din 30 noiembrie 2009; astfel: lăcarul mare (*Acrocephalus arundinaceus*), lăcarul de mlaștină (*Acrocephalus palustris*), lăcarul de rogoz (*Acrocephalus schoenobaenus*), lăcarul de lac (*Acrocephalus scirpaceus*), fluierar de munte (*Actitis hypoleucos*), ciocârlie-de-câmp (*Alauda arvensis*), rață suliițar (*Anas acuta*), (*Alcedo atthis*), rață fluierătoare (*Anas penelope*), rață lingurar (*Anas clypeata*), rață mare (*Anas platyrhynchos*), rață cârâitoare (*Anas querquedula*), rață pestriță (*Anas strepera*), gărliță mare (*Anser albifrons*), gâscă cenușie (*Anser anser*), acvilă țipătoare mică (*Aquila pomarina*), stârc cenușiu (*Ardea cinerea*), stârc roșu (*Ardea purpurea*), stârc galben (*Ardeola ralloides*), ciuf-de-pădure (*Asio otus*), rață-cu-cap-castaniu (*Aythya ferina*), rață roșie (*Aythya nyroca*), buhai de baltă (*Botaurus stellaris*), gâscă-cu-gât-roșu (*Branta ruficollis*), cânepar (*Carduelis cannabina*), sticlete (*Carduelis carduelis*), florinete (*Carduelis chloris*), scatiu (*Carduelis spinus*), chirighiță-cu-obraz-alb (*Chlidonias hybridus*), barză albă (*Ciconia ciconia*), barză neagră (*Ciconia nigra*), botgros (*Coccothraustes coccothraustes*), dumbrăveancă (*Coracias garrulus*), cuc (*Cuculus canorus*), egretă mică (*Egretta garzetta*), egretă albă (*Egretta alba*), stârc pitic (*Ixobrychus minutus*), capîntorsul (*Jynx torquilla*), sfâncioc-roșiatic (*Lanius collurio*), sfrânciocul cu frunte neagră (*Lanius minor*), pescăruș argintiu (*Larus cachinnans*), pescăruș răsător (*Larus ridibundus*), prigoare (*Merops apiaster*), stârc de noapte (*Nycticorax nycticorax*), lopătar (*Platalea leucorodia*).

Fig. 120 Stârc de noapte
(*Nycticorax nycticorax*)

✓ Floră

La nivelul ierburilor este întâlnită o gamă diversă de plante, dintre care unele foarte rare, protejate prin lege sau endemice pentru această zonă.

Specii floristice: albăstrică (*Aster tripolium*), năfturică (*Artemisia annua*), coada șoricelului (*Achillea setacea*), lobodă sălbatică (*Atriplex tatarica*), nalbă mare (*Althaea officinalis*), dentiță (*Bidens tripartita*), ciulin (*Carduus nutans*), urda-vacii (*Cardaria draba*), volbură (*Convolvulus arvensis*), nemțisor de câmp (*Consolida regalis*), căprișor (*Cyperus flavescens*), pîrgros (*Cynodon dactylon*), crin de baltă (*Butomus umbellatus*), pufuliță (*Epilobium tetragonum*), pipiriguț (*Eleocharis palustris*), sânziană (*Galium humifusum*), ciumăreauă (*Galega officinalis*), stânjenel-de-baltă (*Iris pseudacorus*), sică (*Limonium gmelinii*), nufăr alb (*Nymphaea alba*), nufăr alb ca neaua (*Nymphaea candida*), piper de baltă (*Polygonum hydropiper*), cincidegete (*Potentilla reptans*), știr târător (*Amaranthus blitoides*), pătlagină (*Plantago lanceolata*), pelin (*Artemisia santonicum*), firuță (*Poa angustifolia*), mei (*Panicum miliaceum*), buzdugan-de-apă (*Sparganium erectum*), broscăriță (*Potamogeton natans*), boghiță (*Rorippa sylvestris*), papură-cu-frunză-îngustă (*Typha angustifolia*), papură-cu-frunză-lată (*Typha latifolia*), iarbă grasă (*Portulaca oleracea*), iarbă-bărboasă (*Echinochloa crus-galli*) sau păiuș (*Festuca pseudovina*).

Fig. 121 Nemțisor de camp
(*Consolida regalis*)

1.5 Proprietatea Terenurilor

În PN-BmB proprietatea de stat ocupă 90% din suprafață, în vreme ce proprietatea particulară ocupă numai 10%. În tabelul nr.1, este prezentată situația proprietarilor din PN-BmB pe categorii de folosință. Se menționează că până la momentul înaintării formei reactualizate a PM către Ministerul Mediului și Pădurilor din septembrie 2010, 8 dintre cei 9 proprietari particulari de pădure nu sunt încă afiliați la structuri silvice de stat sau particulare, adică nu este respectat regimul silvic. În cazul pășunii afectate comunii Mărașu, terenul este împărțit pe proprietari, dar exploatarea pășunii se realizează în comun. Datorită fragilității și instabilității complexelor de ecosisteme din PN-BmB prin PM nu se dorește o antropizare a habitatelor și de aceea nu este permisă construirea altor clădiri, așa cum s-a solicitat pe fostele vetre ale satelor Nicolești și Nedeicu decât în condițiile prezentate în PM.

Tabelul nr.1. Situația proprietarilor din PN-BmB pe categorii de folosință

Natura proprietății	Categorie de folosință						Total suprafață	d.c. Zonă de protecție integrală
	Pădure	Pășune	Luciu de apă		Construcții	Folosință agricolă		
			Iacuri	Dunăre				
Total PN-BmB	13444,8	54,0	4427,9	6133,9	45,7	16,7	24123,0	5740,9
din care :								
- teren proprietate a statului	11061,3	-	4427,9	6133,9	40,1	-	21663,2	4223,3
- administrat de RNP- proprietate publică de stat	11061,3	-	827,0	-	39,5	-	11927,8	1536,6
- administrat de ABDL- proprietate publică de stat	-	-	3600,9	6133,9	0,6	-	9735,4	2327,0
- proprietăți particulare	2383,5	54,0	-	-	5,6	16,7	2459,8	1517,6
- SC Turexim SRL	-	-	-	-	3,0	-	3,0	3,0
- SC Contara SRL	-	-	-	-	0,3	-	0,3	0,3
- Calimachi Alexandra	712,0	-	-	-	-	-	712,0	571,3
- Erimia Ion	500,0	-	-	-	-	-	500,0	-
- Pană Alexandru	146,5	-	-	-	-	-	146,5	-
- Tudorache Eugeniu	-	-	-	-	0,2	1,8	2,0	2,0
- fostul sat Nicolești	-	-	-	-	-	2,5	2,5	2,5
- Tudorache Maria	-	-	-	-	2,0	9,0	11,0	-
- fostul sat Nedeicu	40,2	-	-	-	-	-	40,2	-
- fostul sat Mărașu	14,3	-	-	-	-	-	14,3	-
- fostul sat Bândoiu	18,4	-	-	-	-	-	18,4	-
- fostul sat Țacău	7,1	-	-	-	-	-	7,1	-
- Anghelescu Ramona	10,0	-	-	-	-	-	10,0	-
- pășunea Mărașu	-	54,0	-	-	-	-	54,0	-
- prințul Știrbei	935,0	-	-	-	-	-	935,0	935,0

1.6 Amplșarea construcțiilor în PN-BmB

În trecut pe teritoriul PN-BmB existau 9 sate care au fost strămutate după inundațiile din 1970. În prezent nu există nici o localitate pe teritoriul PN-BmB. Datorită fragilității complexelor de ecosisteme din insulele ce alcătuiesc Balta Mică a Brăilei, în PM se consideră că antropizarea acestora prin construirea de hoteluri, a unor cabane turistice, de pensiuni ecoturistice și înființarea unor sate de vacanță, determină deteriorarea echilibrului dinamic al capitalului natural din această arie protejată. În viitor, în aceste condiții dezvoltarea ecoturismului prin construirea de spații de cazare este încurajată în zona de cooperare. În baza unor studii de impact avizate de CȘ și aprobate de ANPA în zona de dezvoltare durabilă a activităților umane, cele două zone dig-mal, se pot realiza construcții. Realizarea de noi construcții în PN-BmB este reglementată în Regulamentul Parcului.

1.7 Resursele pentru management și infrastructură

Structura Administrativă a fost înființată în august 2004, a funcționat până în iunie 2009 ca subunitate a DS Brăila, iar din 11 iunie 2009 a căpătat personalitate juridică ca regie autonomă, filială a Regiei Naționale a Pădurilor. Sediul Administrativ se află în aceeași clădire cu sediul DS, str. Golești, nr. 29, din mun. Brăila. Conform contractului de administrare nr. 744 din 22 mai 2004 încheiat între Regia

Naționale a Pădurilor și autoritatea publică centrală pentru protecția mediului, reînnoit prin actul adițional nr. 1 la contractul de administrare menționat, conform căruia Regia Națională a Pădurilor asigură resursele financiare, necesarul de personal și de dotare pentru gestionarea PN-BmB.

În iulie 2005, DS Brăila a asigurat organigrama PN-BmB la nivelul prevăzut în Hotărârea Guvernului nr. 230/2003, cu modificările și completările ulterioare, astfel: 6 angajați la birou - director parc, responsabil pază, economist, responsabil relații cu comunitățile, educație ecologică și turism, biolog, specialist în tehnologia informației și 7 agenți de teren. Pe parcursul anului 2008, 2 agenți de teren s-au transferat la cerere la alte locuri de muncă și unui al 3-lea i s-a desfășurat disciplinar contractul individual de muncă. Conform Organigramei Administrative aprobată în condițiile declanșării crizei economice în România de Consiliul de administrație al RNP, la data depunerii la Ministerul Mediului și Pădurilor a PM în vederea aprobării prin Hotărâre a Guvernului României personalul este asigurat la nivelul a 6 angajați la birou și 4 agenți de teren.

În aprilie 2010 Administrația a preluat de la DS Brăila prin contract de comodat **cabana/punct de informare „Vărsătura”**, singura clădire din PN-BmB neînundată în 2006 și 2010, reabilitată în proporție de 60% cu fonduri din proiectul LIFE. La toate acestea se adaugă **Centrul de vizitare-documentare Stăncuța** realizat în anul 2001 în cadrul primului proiect LIFE 99 NAT/RO/006400 aflat în prezent în proprietatea și administrarea primăriei Stăncuța, fără a mai servi scopului inițial.

Prin proiectul POS-1, ce a demarat în februarie 2011, Administrația și-a propus îmbunătățirea dotării PN-BmB cu infrastructură de vizitare acvatică, respectiv un centru de vizitare și comunicare plutitor și itinerant și 4 observatoare plutitoare pentru coloniile de păsări și terestră, precum și 6 turnuri de observarea avifaunei, 16 panouri mari de atenționare a navigatorilor pe Dunăre și 46 de panouri mici de informare și atenționare.

1.8 Zonarea PN-BmB

Zonarea reprezintă un demers fundamental în procesul de management al unei arii protejate și are drept obiectiv recunoașterea și protejarea eficientă a resurselor și realizarea unei structuri care să asigure o gestionare durabilă a PN-BmB. Ținând cont de tipul ariei protejate - parc natural și de specificul acesteia - *sit Ramsar* aflat pe *coridorul ecologic Est-Dunărean de migrație avifaunistică*, pornind de la zonarea stabilită în august 2002 prin proiectul LIFE 99 NAT/RO/006400 și coroborând prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, cu obiectivele strategice și tactice avizate de CȘ în decembrie 2006, în PN-BmB a rezultat prin Hotărârtea CȘ din ședința ordinară din data de 2 noiembrie 2007 zonarea prezentată în tabelul nr. 2, în figura nr.122

Tabelul nr.2. Zonarea PN-BmB pe categorii de folosință conform OUG 57/2007 și Hotărârii CȘ/2.nov.2007

Natura proprietății	Total suprafață (ha)	din care pe categorii de folosință					
		Pădure	Pășune	Lucii de apă		Construcții	Folosință agricolă
				lacuri	Dunăre		
Total PN-BmB	24.123,0	13.444,8	54,0	4.427,9	6.133,9	45,7	16,7
din care:							
zonele cu protecție strictă din care:	418,2	67,2	-	351,0	-	-	-
- „Jigara”	290,3	46,3	-	244,0	-	-	-
- „Vulpașu”	127,9	20,9	-	107,0	-	-	-
- zonele de protecție integrală	5.740,9	3.385,3	-	2.341,0	-	6,9	7,7
din care:							
- z. de prot.int. „Egreta”	4.321,0	2.830,4	-	1.484,0	-	6,6	7,7
- z. de prot.int. „Fundu Mare”	1.173,3	316,0	-	857,0	-	0,3	-
- z. de prot.int. „Colonia mixtă Cucova”	60,5	60,5	-	-	-	-	-
- z. de prot.int. „Căținișul Crăcănel”	58,0	58,0	-	-	-	-	-
- z. de prot.int. „Căținișul Chiciu Orbului”	50,0	50,0	-	-	-	-	-
- z. de prot.int. „Renișul Calia 1”	20,0	20,0	-	-	-	-	-
- z. de prot.int. „Renișul Calia 2”	20,0	20,0	-	-	-	-	-
- z. de prot.int. „Renișul Piscu Popii”	30,4	30,4	-	-	-	-	-
- z. de management durabil -z.tampon-	9.027,8	7.289,9	54,0	1713,1	-	6,8	9,0

- z.de dezv.durabilă a activității umane	8.891,1	2.702,4	-	22,8	6.133,9	32,0	-
--	---------	---------	---	------	---------	------	---

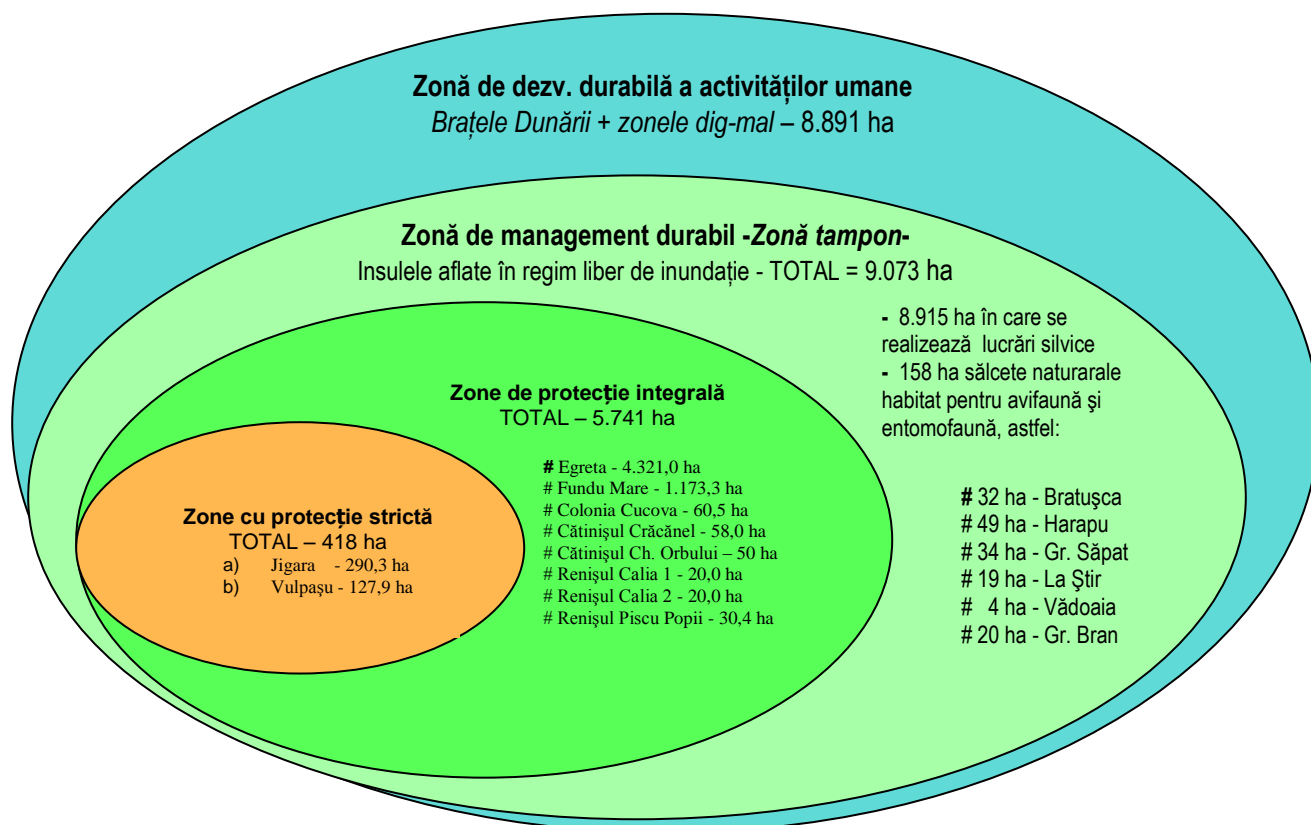

Fig.122 Zonarea Parcului Natural Balta Mică a Brăilei conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare și Hotărării CȘ/02.11.2007

În continuare sunt descrise cele 4 zone funcționale delimitate în cadrul PN-BmB.

a) **Zonele cu protecție strictă** sunt reprezentate de două complexe de ecosisteme: „Vulpașu”, aproximativ 127,9 ha, și „Jigara” 290,3 ha, situate în sudul Insulei Mici a Brăilei. Zona de protecție integrală Jigara, prezentă în figura nr.5 este importantă pentru complexele de ecosisteme terestre și acvatice nealterate antropice de pe lacul Jigara împreună cu sălcetul natural din jurul lacului și pentru pădurea aluvială, cvasivirgină, de pe grindul Prințul - OS Lacu Sărat, UP VIII Găsca, ua: 13A,N; 15A,B,C,D,E,N; 16A,N.

În zona de protecție integrală Vulpașu prezentată în figura nr.6, formată din lacul Vulpașu împreună cu sălcetul natural limitrof - UP VIII Găsca, ua : 85B; 86B; 87B; 88B; 89B; 90B, poate fi întâlnită cea mai mare colonie mixtă de egrete, stârci, cormorani și lopătari de pe cursul inferior al Dunării, instalată pe un arboret de *Salix cinerea*, unde se regăsesc 10 dintre speciile înscrise pe Anexa nr. I a Directivei „Păsări” a Uniunii Europene 74/409/ CCE. În cele două zone de protecție strictă este conservată evoluția biodiversității în mod maximal, indiferent de succesiunea acestora după calamități naturale majore cum ar fi: incendiile devastatoare, doborâturi de vânt și altele asemenea. În rezervațiile naturale Jigara și Vulpașu este interzisă orice activitate umană, cu excepția cercetării științifice, care se realizează cu aprobarea CȘ. Astfel, statutul de conservare este echivalent cu acela al unor rezervații științifice. Limita zonelor de protecție strictă Jigara și Vulpașu este marcată pe teren prin semnul „pătrat galben pe fond alb”.

Fig.123 Zona cu protecție strictă Jigara

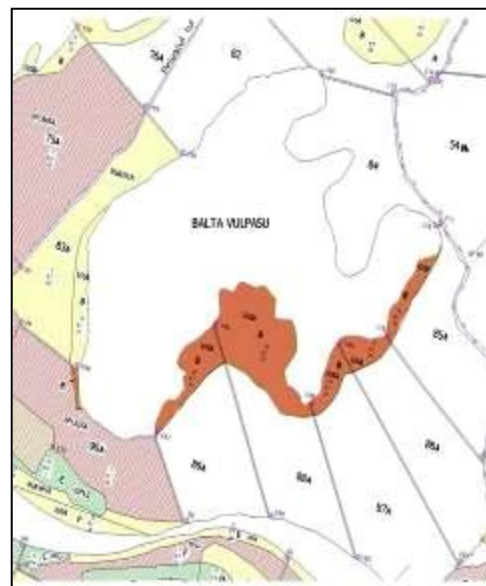

Fig.124 Zona cu protecție strictă Vulpașu

b) *Zonele de protecție integrală* din PN-BmB sunt în număr de 8, au o suprafață totală de 5.531,4 ha, reprezentând 22,5% din PN-BmB, din care: 3.100,0 ha sunt ecosisteme forestiere, 2.336,7 ha ecosisteme acvatice datorate unui număr de 21 de lacuri interioare, 6,6 ha diverse amenajări și construcții și 4,3 ha terenuri cu folosințe agricole.

- ✓ **Zona de protecție integrală Egreta**, cea mai importantă atât din punct de vedere a magnitudinii biodiversității, cât și ca întindere aproximativ 4.321,0 ha, 75% din totalul zonelor de protecție integrală, este situată în sudul PN-BmB fiind alcătuită dintr-o salbă de 16 lacuri și bălți unite printr-o rețea de canale săpate în anii 1985 - 1987 de fosta întreprindere piscicolă, cu o suprafață totală de 1.484,0 ha luciu de apă, la care se adaugă 1.830,4 ha păduri seminaturale, în special sălcete ciolpănite între cele două războaie de către ciobanii aflați în transumanță, și 1.304,6 ha teren degradat preluat de la sectorul agricol, reconstruit ecologic prin împădurirea cu specii autohtone, dintre care 811 ha plantate în cadrul Fondului Prototyp Carbon, printr-un contract între RNP și Banca Mondială. Geografic, zona de protecție integrală Egreta ocupă în totalitate partea sudică a Insulei Mici a Brăilei -41% din ImB, începând de la privalul Coitineasa, parte din privalul Bran și privalul Pedica spre nord până la privalul Baicului spre sud. Zona de protecție integrală Egreta include 1.484 ha ecosisteme acvatice lacurile: Găsca, Begu, Melintele, Balta Cacaina, Cortelele, Tenislavu, Lupoiu, Cucubeu, Sbenghiosu, Sinețele, Dobrele, Cătinul lui Manole, Cojoacele Mari, Cojoacele Mici, Desăgeii Mari și Desăgeii Mici. În jurul acestor lacuri și bălți, în zona de protecție integrală Egreta sunt cuprinse și 2.830,4 ha ecosisteme terestre, din care 1.533,6 ha aparțin fondului forestier național, proprietate publică a statului și 1.289,1 ha proprietate particulară, iar restul de 7,7 ha sunt terenuri cu folosință agricolă. Până în prezent fondul forestier este administrat în totalitate de OS Brăila - UP VIII Dobrele, ua : 9 - 78 ; UP IX Bran, ua 6 - 15, 17 - 20, 22, 23, 26, 28, 49 și UP X Ostrovu Constantin, ua 23, 53 – 57- și de către OS Lacu Sărat - UP VIII Găsca, ua 11 - 31 și 58 – 90. În afară de complexele de ecosisteme terestre și acvatice, în zona de protecție integrală Egreta mai există și 6,6 ha ocupate de curți și construcții.
- ✓ **Zona de protecție integrală Fundu Mare**, 1.173,3 ha, aflată în nordul PN-BmB, are în componență 2 lacuri - Chiriloaia și Misăilă - cu 857 ha luciu de apă împreună cu 316,0 ha fond forestier de stat, alcătuite dintr-o bandă de sălcete naturale și artificiale în jurul celor două lacuri, formată din subparcele forestiere administrate de OS Lacu Sărat - UP II Fundu Mare, ua: 3B,F; 4E; 5B; 6J,N; 9A,B,C,N; 10A,B,C,N; 14; 15A,N1,N2; 16A,B,C,D,E,F,G,H,I,J,N; 18E; 19E; 20E;

21D; 22D; 23D,E; 24C,D,G; 25B,E; 26B,D; 27D,E,F; 29B,F,H; 43D,E; 44E,F; 45D,E; 46E; 47C,E; 48D,E,F,H; 49C; 50C,G; 51A,B, C,D,E,F,G; 52A,B,C,D,E,F,G; 53D; 54D; 55C; 56D; 57D,E; 58B,C; 59C,D; 60N; 61N; 62N; 63N și 64B. La ecosistemele naturale se adaugă, pe 0,3 ha, construcția și curtea fostei pescării Hogioaia. Lacurile din zona de protecție integrală Fundu Mare fac obiectul unui studiu hidrologic și unui proiect hidrotehnic de reabilitare ecologică prin decolmatare în cadrul proiectului LIFE 06 NAT/RO/000172.

- ✓ **Zona de protecție integrală Colonia mixtă Cucova**, 60,5 ha fond forestier proprietate publică de stat administrat de OS Lacu Sărat, situat în nordul Insulei Mici a Brăilei, fiind alcătuită din arborete naturale de salcie din UP VI Daiu, ua : 40D; 41D; 42D; 43E; 43C și 44B, limitrofe lacului Cucova.
- ✓ **Zona de protecție integrală Cătinișul Chiciu Orbului**, ocupă pe 50,0 ha terenurile mai înalte din sudul insulei Chiciu Orbului, fiind alcătuită dintr-un tufăriș dens și continuu de *Tamarix ramosissima* - OS Lacu Sărat, UP X Stăncuța, ua 23A,C; 24A,E; 25A, F; 26A; 27B,C; 28A,E; 29D; 30A; 31D; 32A; 36C; 38A; 40A.
- ✓ **Zona de protecție integrală Cătinișul Crăcănel**, tufăriș de *Tamarix* localizat în partea de est a insulei Crăcănel, 58,0 ha, pe grindul aluvial dinspre malul brațului Cremenea - OS Lacu Sărat, UP VIII Gâsca, ua 39B,C; 40B; 42B; 43B,C; 44B,C; 45B,C; 46B,C; 47B,C; 48B,C 49B,C; 50B,C; 51B; 52B.
- ✓ **Zona de protecție integrală Renișul Calia 1**, este o viitoare pădure aluvială, un habitat de interes comunitar în formare, pe o suprafață de circa 20 ha – cod 92A0/R4407 Păduri danubiene cu *Salix alba* și *Rubus caesius*, formată în zona de depuneri aluvionare din insula Calia, pe malul stâng al brațului Dunărea Navigabilă. Aceste arborete naturale nu sunt evidențiate în amenajamentele silvice, fiind situate, la limita albiei minore cu unitățile amenajistice 14A, 15A, 16K, 17E, 18J și 19I din UP V Calia, OS Lacu Sărat. Cele 20 de ha de renișuri, deși nu sunt descrise în amenajamentul silvic din 2004, pot fi considerate păduri naturale mature întrucât, datorită consistenței pline și a diametrului de bază ce variază între 10 și 22 cm, nu mai pot fi distruse de rupturi provocate de sloiuri sau de poduri de gheață, cauzate de eventuale inundații hibernale.
- ✓ **Zona de protecție integrală Renișul Calia 2**, cu o situație asemănătoare cu cea descrisă anterior, această pădure regenerată natural formându-se pe o suprafață de circa 20 ha în partea de nord a insulei Calia, în dreptul subparcelelor forestiere 34I, 33F și 35E.
- ✓ **Zona de protecție integrală Renișul Piscu Popii**, ocupă 30,4 ha fond forestier proprietate a statului amenajată la limita nordică a Insulei Mici a Brăilei, în următoarele subparcele forestiere conform amenajamentului silvic al OS Lacu Sărat, UP VI, după Daiu, ediția 2004, ua: 55B; 56B,F,G și 57A,D,E.

Zonele de protecție integrală Egreta și Fundu Mare au fost determinate încă de la elaborarea variantei inițiale a planului de management, în cadrul proiectului LIFE 99 NAT/RO/006400, cu ajutorul a 4 fotografii satelitare, 2 fotografii multispectrale și 2 fotografii panacromatice, prin care s-a dovedit că în cele două zone există o concentrare atât a populațiilor de păsări cât și a cuiburilor. Instituirea celorlalte 6 zone de protecție integrală a fost una dintre hotărârile adoptate la ședința CȘ din 7 noiembrie 2007. Astfel față de suprafața zonelor de conservare specială de 5310,7 ha dată pentru PN-BmB prin Anexa la Ordinul Ministrului Agriculturii, Pădurilor, Apelor și Mediului nr. 552/2003, în această ediție a PM s-a mai adăugat o suprafață de fond forestier proprietate de stat de 638,6 ha.

În cele opt zone de protecție integrală sunt permise: activități de natură științifică și educativă, ecoturism controlat și specializat numai pe traseele marcate și fără mijloace motorizate în limitele capacității de suport turistic stabilite în capitolul managementul turistic și lucrări de reabilitare ecologică a biotopului acvatic și reconstrucție ecologică a ligniculturilor clonale plopicele și salicicole cu avizele CȘ și cu aprobarea ANAP.

Limitele celor 8 zone de protecție integrală sunt marcate pe teren prin semnul „pătrat albastru pe fond alb”.

c) 8 zone de management durabil - Zona tampon a PN-BmB - însumează o suprafață de 9.282,3 ha habitate acvatice și terestre, altele decât zonele cu protecție strictă și zonele de protecție integrală,

situate pe cele 7 insule și ostroave mari de peste 250 ha prezentate în Figura nr.4, la care se adaugă alte 6 chiciuri cu suprafețe mai mici de 30 ha, incluse în cele 8 zone de management durabil din imediata vecinătate aflate în regim liber de inundație menționate în Tabelul nr. 2.

Pe 158,3 ha sălcete naturale, având în vedere necesitatea conservării avifaunei, posibile viitoare colonii mixte de cormorani, stârci și egrete, și entomofaunei, nu se vor face exploatare forestiere, deși sălcetele sunt încadrate în clasa funcțională T.II.

Pe restul suprafeței de 9.124 ha exploatare forestiere sunt permise fără restricții. În afară de exploatare forestiere, în cele opt zone de protecție integrală mai sunt permise: activități de natură științifică și educativă, ecoturism controlat și specializat fără mijloace motorizate în limitele potențialului turistic stabilit în capitolul managementul turistic, pescuitul sportiv pe lacurile interioare aferente și lucrări de reabilitare ecologică a biotopului acvatic și reconstrucție ecologică a ligniculturilor clonale plopicele și salicicole.

d) Zona de dezvoltare durabilă a activităților umane totalizează în cadrul PN-BmB 9.323,4 ha și este alcătuită din Dunăre și brațele fluviului - 6.133,9 ha, zona dig-mal a Insulei Mari a Brăilei, cu o suprafață de 1239,2 ha, zona dig-mal aferentă Câmpiei Bărăganului Nordic, cu o suprafață de 1.868,3 ha și zona dig-mal dobrogeană, cu o suprafață de 82,0 ha.

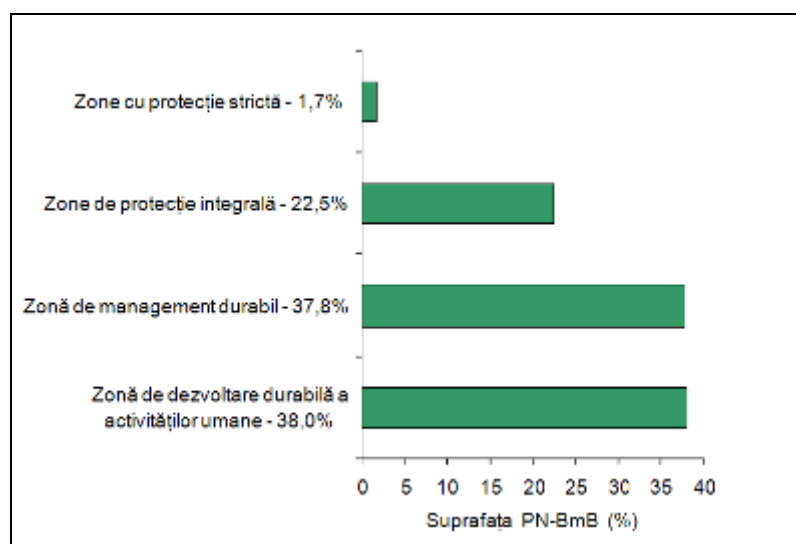

Fig. 125 . Ponderea zonelor în PN-BmB

Faptul că Dunărea reprezintă un coridor de transport pan-european pe de-o parte, iar pe de altă parte pescuitul comercial practicat pe fluviu și brațele acestuia de către asociațiile de pescari este de importanță vitală pentru comunitățile locale paupere, a determinat Administrația PN-BmB să considere **Dunărea și brațele fluviului ca zonă de dezvoltare durabilă a activităților umane.**

Pe de altă parte, între zona de management durabil din PN-BmB și cele trei zone dig-mal se interpune Dunărea și brațele fluviului. Coroborând această situație geografică cu faptul că zona dig-mal este puternic antropizată datorită mutiplexelor amenajări realizate aici - cheuri de acostare, rampe de acces la malul Dunării, rampe de acostare a podurilor de traversare a fluviului, stâlpi de susținere a liniilor de înaltă tensiune, stații de pompare a apei cu bazinele aferente, biotopuri modificate prin săparea gropilor de împrumut din care a fost excavat pământul necesar ridicării digurilor, majoritatea sediilor de cantoane ale administrației silvice, ligniculturile clonale plopicele, la care se mai adugă și viitoarea infrastructură turistică: pensiuni ecoturistice, sate de vacanță, porturi de agrement ce se pot realiza aici, s-a considerat că este necesar și oportun ca **zona dig-mal a Insulei Mari a Brăilei și zona dig-mal aferentă Câmpiei Bărăganului Nordic să fie incluse în zona de dezvoltare durabilă a activităților umane.** În afara investițiilor în domeniul turismului, în zona de management durabil sunt permise activități turistice cu mijloace mecanizate, pescuitul comercial pe brațele Dunării dar și în bălțile din cele

3 zone dig-mal, navigația cu nave fluviale mari, activități de întemeiere și conducere a ligniculturilor plopicele și salicicole clonale, vânătoarea în scop recreativ-sportiv nelimitată de posibilitatea legiferării *Coridorului Est-Dunărean de migrație avifaunistică*.

BmB a dobândit, în iunie 2001, statutul de *Zonă umedă de importanță internațională* prin înscrierea de către secretariatul *Convenției Ramsar* la poziția 1074 pe lista *situri-lor Ramsar*. Administrația, prin RNP, a propus încă din noiembrie 2007 autorității centrale pentru protecția mediului, cu avizul Academiei Române, constituirea *coridorului Est-Dunărean de migrație avifaunistică*, care să includă și arealul PN-BmB.

În conformitate cu Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare, în ședința Consiliului Științific din 28 - 29 februarie 2008 s-a propus ca vânătoarea în scop recreativ sportiv să fie permisă numai în cele trei zone dig-mal care sunt incluse în zona de dezvoltare durabilă a activităților umane, deoarece în ariile naturale protejate zona de liniște pentru vânat poate fi constituită integral sau parțial, după caz, în suprafața coridorului.

Până la legiferarea, în urma implementării POS-2 a *Coridorului ecologic Est-Dunărean de migrație avifaunistică*, vânătoarea va fi permisă conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, și în cele 8 zone de management durabil din PN-BmB.

e) *Zona de cooperare* care se întinde pe circa 100.000 ha, este reprezentată de **sistemele socioeconomice adiacente situate în afara ariei de competență a Administrației**, dar pentru care Administrația propune o serie de proiecte de dezvoltare durabilă, cu accesarea fondurilor europene structurale și de coeziune, pentru promovarea turismului ecologic, agriculturii ecologice, fermelor de acvacultură, fermelor lignicole și meșteșugurilor tradiționale. Prin dezvoltarea socio-economică durabilă a zonei de cooperare, se preconizează o scădere a presiunii antropice respectiv braconaj piscicol, pășunat abuziv în regim semisălbatic, delictes silvice exercitate în prezent de comunitățile locale riverane asupra capitalului natural din PN-BmB.

1.9 Relațiile cu comunitățile locale

În trecut, locuitorii din Balta Brăilei desfășurau o activitate înfloritoare, în deplină armonie cu mediul natural, exploatând resursele regenerabile ale bălții fără a le epuiza (Antipa, 1910). În mod tradițional, până în deceniul 6 al secolului trecut, populația din Balta Brăilei deținea o experiență managerială pozitivă. Îndiguirea Bălții Brăilei, pe lângă schimbările geografice și hidrologice din regiune, pe lângă reducerea dramatică a biodiversității, a determinat și însemnate mutații sociale. S-a modificat însăși modul tradițional de viață al locuitorilor. După inundațiile din 1970 au fost strămutate în incintele îndiguite și ultimele două sate, Nicolești și Nedeicu, din Insula Mică a Brăilei, astfel că în prezent pe teritoriul PN-BmB nu mai există nici o localitate. Împinsă și de situația pauperă în care se regăsesc cele 24 de localități riverane PN-BmB, populația, aflată în număr mai mare decât acum 50 de ani, încearcă să-și găsească un sprijin economic prin exploatarea în mod tradițional a resurselor de pe o suprafață, aferentă fostei Bălți a Brăilei, ce s-a redus de patru ori, fapt ce ar duce la o exploatare a capitalului natural din Balta Mică a Brăilei cu mult peste capacitatea de suport a complexelor de ecosisteme. Astfel comunitățile locale deținătoare până în momentul îndiguirilor a unei **experiențe manageriale pozitive**, au ajuns în prezent să agreseze biodiversitatea din PN-BmB prin braconaj piscicol, braconaj cinegetic, tăieri de arbori în delict, pășunat abuziv în regim semisălbatic. De aceea Administrația acordă prin Planul de Management o importanță deosebită localităților riverane prin includerea acestora în zona de cooperare, așa cum a fost aceasta definită încă din prima ediție a planului de management.

Pentru dezvoltarea durabilă a zonei de cooperare, Administrația încurajează și asistă comunitățile locale în întocmirea de proiecte cu fonduri structurale și de coeziune în domeniile ecoturismului, agriculturii ecologice, acvaculturii, manufacturii unor categorii de produse tradiționale; dar și prin acțiuni mai concrete, cum ar fi încurajarea modernizării și clasificarea unor locuințe din zona de cooperare de către autoritatea de stat în domeniul turismului ca spații de cazare în regim de agroturism.

1.10 Managementul utilizării durabile a resurselor regenerabile

Orice categorie de activități din PN-BmB se desfășoară obligatoriu numai în **limitele capacității productive și de suport a ecosistemelor**. Limitele capacității productive și de suport se stabilesc prin studii de specialitate conform legislației în vigoare care sunt avizate de CȘ, fiind aprobate, de asemenea, în spiritul legilor. **Cotele de recoltă anuale**, se aprobă prin ordin de ministru la propunerea utilizatorului, în limitele capacității de suport a ecosistemelor. Cotele de recoltă sunt avizate anual de către Administrație. Urmărirea încadrării în cotele de recoltă, se face și de Administrație, modalitatea de urmărire, specifică fiecărei activități, fiind stipulată prin Regulament.

a) Utilizarea resurselor furnizate de vegetația lemnoasă prin exploatarea forestieră. Managementul activității de regenerare a pădurilor

Gestionarea durabilă a fondului forestier, proprietate de stat și proprietate particulară, din PN-BmB se face cu respectarea Principiului Continuității (Hartig, 1850), este armonizat cu principiile legislației internaționale: Agenda 21 și Convenția asupra diversității biologice adoptate la Conferința de la Rio din 1992, Reuniunea de la Johannesburg din 2002 - Rio+10 și ținându-se cont de documentele adoptate la conferințele ministeriale paneuropene pentru protecția pădurilor, cum ar fi: Rezoluțiile H1 *Principii generale pentru gestionarea durabilă a pădurilor din Europa* și H3 - *Principii generale pentru conservarea biodiversității pădurilor din Europa*, adoptate la Conferința de la Helsinki din 1993, Criteriul 4 *Conservarea și ameliorarea adecvată a ecosistemelor forestiere*, adoptat la Conferința de la Lisabona în 1998 și în special, în cadrul acestui criteriu, Conceptul b: *păduri rare și vulnerabile constituite în arii protejate*, documentele rezultate la Conferința de la Viena din 2003, *sporirea dimensiunilor sociale și culturale referitoare de gestionarea pădurilor*.

Limita **capacității productive și de suport a ecosistemelor forestiere este dată de suma posibilităților anuale de volum lemnos**, determinate prin amenajamentele silvice realizate la nivel de unitate de producție forestieră UP și care se revizuiesc la intervale de 5 ani prin activitatea de reamenajare a ocoalelor silvice Lacu Sărat, Brăila, Slobozia și Constanța.

Modul în care sunt reglementate activitățile de exploatare forestieră, regenerarea și amenajarea pădurilor, în funcție de zonarea parcului, este stipulată în Regulament.

b) Utilizarea resurselor acvatice prin pescuitul comercial, pescuitul tradițional și pescuitul recreativ-sportiv

Pescuitul comercial este interzis în zonele cu protecție strictă, zonele de protecție integrală și în zona de management durabil - zona tampon, conform legislației în vigoare. În lacurile din zona de management durabil pescuitul este considerat o activitate tradițională reglementată în Regulament.

Pescuitul recreativ/sportiv este interzis în zonele cu protecție strictă și în zonele de protecție integrală, conform legislației în vigoare.

Cele două forme de pescuit - pescuitul comercial și pescuitul recreativ-sportiv, se pot desfășoară în limitele **capacității productive și de suport a ecosistemelor acvatice lentice și lotice din PN-BmB**.

Reglementarea activității de utilizare a resurselor acvatice prin pescuitul comercial, pescuitul tradițional și pescuitul recreativ/sportiv se face în Regulament.

c) Utilizarea resurselor aparținând florei terestre prin activități pastorale

Exploatarea pășunilor este permisă numai pentru animalele domestice aparținând persoanelor care dețin pășuni pe teritoriul PN-BmB conform tabelului nr.1, în limitele **capacității productive și de suport de suport a habitatelor din categoria pajiștilor de luncă și de stepă, stabilită la 13 bovine/10 ha sau 100 ovine/10 ha**, avizată în ședința CȘ din 5 decembrie 2006.

Reglementarea activității de utilizare a resurselor aparținând florei terestre prin activități pastorale se face în Regulament.

d) Utilizarea resurselor aparținând faunei prin activități cinegetice

În conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare, vânătoarea cu caracter recreativ/sportiv este permisă pe 18.605,8 ha, reprezentând 75,77% din suprafața PN-BmB, alcătuită din :

- a) cele 8 zone tampon a parcului, aparținând celor 7 insule mari din parc – 9.072,8 ha ;
- b) cele 4 zone de dezvoltare durabilă a activităților umane:
 - i. Dunărea și brațele fluviului – 6.133,9 ha,
 - ii. Zona dig-mal a IMB – 1.034,6 ha,
 - iii. Zona dig-mal a Câmpiei Bărăganului Nordic – 1.616,9 ha,
 - iv. Zona dig-mal a Dobrogei – 105,7 ha.

După legiferarea *Coridorul „Est-Dunărean” de migrație avifaunistică*, vânătoarea cu caracter recreativ/sportiv va fi permisă, conform avizului PM din CȘ/28 februarie 2008 și din CCAAd/5 martie 2008, numai în cele trei zone dig-mal, 21,5 % din suprafața PN-BmB. În vederea legiferării *Coridorului Est-dunărean de migrație avifaunistică* este necesară întocmirea unui studiu științific, fapt ce se va realiza prin accesarea de către Administrație a unui proiect la nivel național pe POS Mediu sesiunea 4: *Fundamentarea științifică a declarării „Coridorului Est-Dunărean de migrație avifaunistică” în contextul implementării REȚELEI Natura 2000*, POS-2 cu partenerii Ad, filialele SOR din județele aferente râului Prut și de pe segmentul de Dunăre cuprins între Siliștra și Galați. Speciile la care vânătoarea este permisă ca și cele a căror comercializare este permisă se regăsesc în Anexele nr. 2.18 și nr. 2.19 ale Planului de Management. **Capacitatea de producție și de suport pentru activitatea de vânătoare cu caracter recreativ/sportiv este identică cu cotele de recoltă** avizate anual de CȘ pentru fiecare fond de vânătoare în parte. Modul în care sunt reglementate activitățile de vânătoare și de protecție a fondului cinegetic, în funcție de zonarea parcului, este stipulat în Regulament.

e) Alte activități de utilizare a unor resurse ale capitalului natural din PN-BmB

Recoltarea exemplarelor de floră și/sau faună se va efectua cu acordul Administrație, în limita capacității de suport calculată pe baza unor studii de impact, avizate de CȘ. Capacitățile de suport astfel aprobate, vor fi înscrise în PM sau într-un addendum la PM. Recoltarea acestor elemente de floră sau de faună se face în condițiile înscrise în Regulament.

1.11 Managementul utilizării durabile a serviciilor oferite de capitalului natural din PN-BmB

a) Utilizarea prin turism a serviciilor oferite de PN-BmB

Potențialul ecoturistic pentru zonele tampon, cele 7 insule mari din PN-BmB și pentru zonele de protecție integrală a fost calculat la aproximativ 8.500 de vizitatori anual pentru un sejur mediu de 5 zile și un volum 42.500 zile turistice (Vădineanu et al., 2004). Odată cu includerea celor trei zone de dezvoltare durabilă a activităților umane în PN-BmB, respectiv zonele dig-mal a Câmpiei Bărăganului Nordic, a IMB și a Dobrogei, frecvent vizitate de 90% dintre pescarii sportivi, care în anul 2007 au reprezentat 73,6% din totalul vizitatorilor, apreciem că potențialul turistic al PN-BmB este de **25 mii de vizitatori anual, 16.500 de turiști/an în Zona de dezvoltare durabilă a activităților umane + 8.500 de turiști/an în cele 7 zone de management durabil.**

În scopul dezvoltării unui turism sustenabil în PN-BmB, este necesară adoptarea unui management care să îmbine concomitent (Dumbrăveanu, 2005):

- *capacitatea de suport ecologic* – nivelul/limita de utilizare de la care apare riscul ecologic și impactul ecologic negativ;
- *capacitatea de suport economic* – nivelul/limita de utilizare de la care economia locală se bazează în mare măsură pe turism sau devine dependentă de acesta;
- *capacitatea de suport social* – nivelul/limita de utilizare de la care turiștii devin iritanți pentru localnici sau afectează cultura locală;
- *capacitatea de suport psihologic* – nivelul/limita de utilizare de la care turiștii resimt disconfort și lipsă de satisfacție datorită aglomerației turistice.

Pentru zonele de protecție integrală, Consiliul Științific a avizat în ședința din 10 noiembrie 2005, o **capacitate de suport ecologic** pentru cativitatea de turism la **15 turiști pe zi în Zona de protecție integrală Fundu Mare** și de **25 de vizitatori/zi în Zona de protecție integrală Egreta**, și ulterior de **20 de turiști/zi în Zona de protecție integrală Cucova**. Datorită faptului că, la momentul avizării ediției februarie 2008 a PM, ecoturismul în PN-BmB este slab dezvoltat, 7,6% în anul 2007 din potențialul de 25 de mii, considerat anul cel mai bun de către Administrație când au fost monitorizați 1.903 vizitatori în PN-BmB, celelalte trei capacități de suport ,economic, social și psihologic, pot fi cu greu estimate. Capacitățile de suport economic, social și psihologic vor fi calculate la următoarea revizuire a Planului de Management .

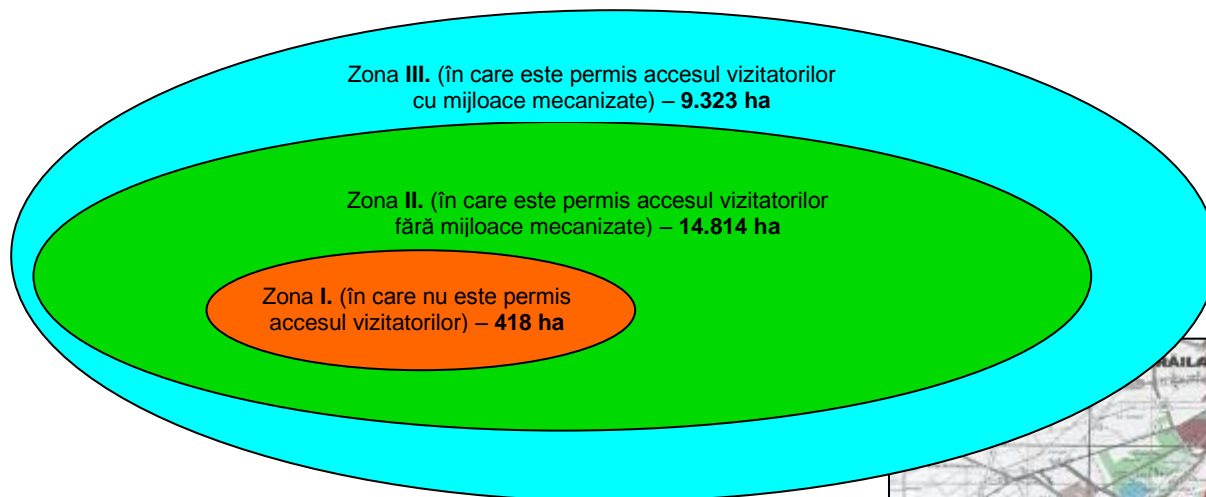

Fig 126 Zonarea PN BmB din punct de vedere al recreerii si turismului

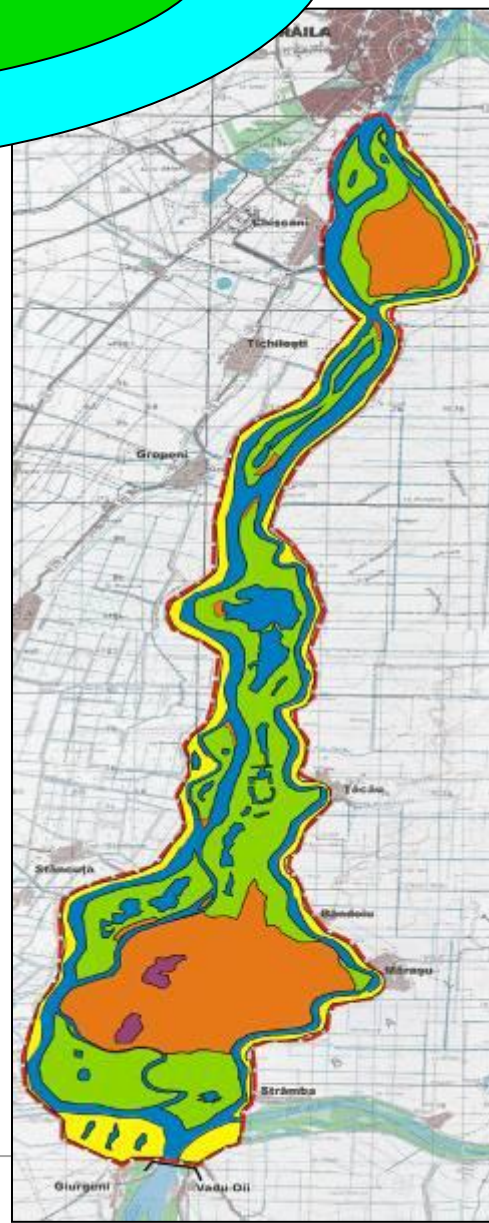
Categoriile de turism ce se pot desfășura în PN-BmB sunt :

1. ecoturismul, care include și pescuitul sportiv,
2. agroturismul,
3. turismul științific,
4. turismul educațional

Formele de turism permise PN-BmB sunt:

7. turismul nautic practicat atât individual, cu caiacul, cât și în grup, cu barca cu rame,
8. turismul ecvestru,
9. cicloturismul,
10. turismul pedestru.

Conform Strategiei de vizitare a PN-BmB, depusă în 25 ianuarie 2010 la Organismul Intermediar Galați prin cererea de finanțare la POS-1, în PN-BmB accesul turiștilor este reglementat

conform schemei din Figura nr. 3.3 și hărții reprezentate în Figura nr. 3.4., astfel

- I. „Zona I turistică” corespunde celor 2 zone de protecție strictă;
- II. „Zona II turistică” corespunde celor 7 zone de management durabil + cele 8 zone de protecție integrală;
- III. „Zona III turistică” corespunde zonei de dezvoltare durabilă a activităților umane;

Vizitarea PN-BmB se poate face numai în condițiile stipulate în Regulament.

b) Navigația durabilă pe Dunăre

Dunărea este principalul coridor de navigație european. Din totalul lungimii cursului fluviului de 2.857 km, porțiunea dintre Sulina și Regensburg este navigabilă 2.414 km, - 84%, din care 1.074 km, - 38% pe teritoriul României. Dintre cei 120 afluenți ai fluviului 34 sunt navigabili (Clonaru, 1967). Pe segmentul de 62 de km din brațul Navigabil al Dunării, cât revine PN-BmB - 6% din teritoriul românesc, circulă pe toată perioada anului nave fluviale aparținând următoarelor state europene riverane, enumerate din amonte spre aval: Germania, Austria, Slovacia, Ungaria, Serbia, România, Bulgaria, Republica Moldova și Ucraina.

În trecut, înainte de 1975, navigația la cote scăzute, era asigurată prin simpla dragare a brațului Dunărea Navigabilă, în unul sau cel mult două puncte cu energie mare de depunere a aluviunilor, așa zisele „praguri”, situate pe segmentul de 62 km aferent PN-BmB.

În prezent, după 1980, datorită reducerii de 5 ori a suprafeței albiei majore prin îndiguirea în anii '65 a fostei Bălți a Brăilei, volumul debitului solid purtat la ape mari de Dunăre atunci când acesta crește exponențial, a crescut implicit cel puțin de 5 ori pe secțiunea de 62 de km corespunzătoare PN-BmB față de situația dinaintea îndiguirilor. În consecință și colmatarea șenalului navigabil s-a amplificat semnificativ. S-a ajuns astfel ca navigația în dreptul insulei Calia, între km 196 în amonte și km 186 în aval, să se mute de pe brațul Navigabil, partea dreaptă a insulei Calia, pe brațul Calia. Întrucât brațul Calia de 10 km lungime, dar mult mai îngust decât fostul braț navigabil, are trei coturi fără vizibilitate determină ca pătrunderea concomitentă a două convoaie pe șenal să devină riscantă. Pe de altă parte timpul de așteptare în amonte a altui convoi în urcare poate depăși 2 ore.

În viitor, pentru asigurarea navigației fluviale la cote mici, AFDJ Galați propune proiectul „Îmbunătățirea condițiilor de navigație pe Dunăre între Călărași și Brăila - km 375 – km 170 și măsuri complementare”, cu fonduri europene, în valoare de 240 mil €. CȘ a avizat favorabil studiul de fezabilitate pentru acest proiect în 10 noiembrie 2005. Proiectul a stârnit aprigi controverse între Ministerul Transporturilor și societatea civilă reprezentată de o serie de ONG-uri ecologiste conduse de WWF. Dezbateri au avut loc și în Comisia Europeană, punându-se problema dacă proiectul AFDJ nu influențează negativ realizarea, dar mai ales buna funcționare ulterioară a amenajărilor hidrotehnice ce se vor realiza în cadrul proiectului LIFE 06 NAT/OR/000172, respectiv acțiunile **C4** și **C5**, pentru Administrație a avut termen de implementare până în 2010, pentru reabilitarea hidrologică a PN-BmB. În urma notificării primite de la Comisia LIFE, Administrația a repus în discuția CȘ, în ședința din 22-23 ianuarie 2009, studiul de impact pentru proiectul AFDJ, ocazie cu care hidrologii din CȘ au demonstrat din nou că punerea în operă a acestui proiect nu generează un impact negativ asupra complexelor de ecosisteme acvatice și terestre din PN-BmB și, pe de altă parte, că realizarea proiectului AFDJ nu vine în contradicție cu proiectul LIFE.

Fig.nr.9. Harta zonelor de vizitare

Poziția geostrategică a României, ca principal punct de interferență a căilor de migrație a păsărilor, conferă unicitate țării noastre și implicit Insulei Mici a Brăilei. Este un ultim vestigiu dintr-un mare ecosistem acvatic natural, de origine cuaternară, format în urma înclăștării dintre Dunăre și mare. Reprezintă „poarta de intrare” a Deltei Dunării, un adevărat filtru pentru pesticidele și aluviunile aduse de fluviu din tot bazinul european, beneficiind încă de mecanisme de autoreglare naturale. Este singurul loc din zona inundabilă a Dunării de Jos supus natural dinamicii apelor Dunării și care permite schimbul dintre apele mari și apele joase, esențial pentru o desfășurare naturală a funcțiilor ecologice.

Bogăția în peisaje și specii de plante și animale, foarte asemănătoare cu cele din Delta Dunării, reprezintă un capitol natural a cărei valorificare prin turism ecologic ar reprezenta alternativa viabilă de

dezvoltare și exploatare durabilă a bunurilor și serviciilor oferite de zona protejată - Insula Mică a Brăilei.

Liniștea care domnește peste acest ținut este tulburată doar de zborul egretelor sau de țipetele cormoranilor lacomi de pește. Peste 200 de specii de păsări își împart un tărâm de poveste. Vulturul codalb este cea mai mare specie de acvilă din Europa și a patra ca mărime din lume.

O parte din rațiunile pentru care considerăm că se poate exploata turistic, în special în grupuri organizate, acest colț de natură, sunt următoarele:

- ✓ Insula Mică a Brăilei constituie o replică autentică a „Deltei Dunării” prin tot ceea ce conține și oferă: mediu lacustru, vegetație, faună acvatică și de uscat, peisaje unice în România și Europa;
- ✓ Distanțele relativ mici față de centrele urbane mari;
 - 130 km față de capitala României-București;
 - 100 km față de Litoralul Mării Negre;
 - Între 20 și 60 km față de municipiul Brăila;
- ✓ Existența unor căi de acces modernizate până la localitățile din imediata apropiere, pe malul stâng al Dunării.

Balta nu poate fi comparată cu nici un colț de grădină, unde omul s-a întrecut pe sine. Aici, natura și-a ales culorile cele mai frumoase, discrete, plante cu parfum suav, într-o ordine legată de legile apei care le țin în viață.

2. Rezervația Biosferei Delta Dunării

2.1 Descrierea zonei

La capătul unui drum ce depășește 2.860 km colectând apele unui impresionant bazin hidrografic a cărui suprafață acoperă mai mult de 80% din suprafața Europei, Dunărea, cel de-al doilea fluviu ca mărime al bătrânului continent construiește la întâlnirea sa cu Marea Neagră, de mai bine de 10 000 de ani, una dintre cele mai frumoase delte din Europa și chiar din lume, cunoscută și ca una din marile zone umede ale planetei. Întinderile de apă și uscat care s-au format aici conferă condiții de viață bune pentru un număr mare de specii de plante și animale. Dintre acestea, stuful formează una dintre cele mai întinse suprafețe compacte din lume, iar pădurile Letea și Caraorman reprezintă limita nordică pentru două specii rare în țara noastră de stejar, frecvent întâlnite în zonele sudice ale peninsulei Balcanice și Italice. Alături de numărul mare de plante acvatice și terestre se întâlnesc aici și coloniile de pelicani și cormorani atât de specifice Deltei Dunării precum și un număr mare de alte păsări acvatice care trăiesc sau vin aici pentru a cuibări sau ierna. Se remarcă deasemenea și numărul mare de specii de pești cu valoare ecologică dar și economică ridicată.

Fig.127 Localizarea geografică a RBDD în Europa și în România

Se poate spune că prin diversitatea impresionantă a habitatelor și a formelor de viață pe care le găzduiește într-un spațiu relativ restrâns, Delta Dunării constituie un adevărat muzeu al biodiversității, o bancă de gene naturală de valoare inestimabilă pentru patrimoniul natural universal.

Multe specii vegetale sau animale au constituit, totodată și importante resurse naturale, exploatabile economic care au atras oamenii pe aceste locuri din cele mai vechi timpuri. Așezările omenești înființate s-au bazat, în principal pe valorificarea resurselor naturale dezvoltându-se, astfel activități economice tradiționale și relații sociale caracteristice.

Ulterior, s-a manifestat tendința de supraexploatare a unor resurse naturale. Această tendință, care se manifestă și în prezent printr-o presiune crescută asupra acestor resurse și în special asupra peștelui și pășunilor, precum și tendința de a dezvolta unele activități economice nepotrivite sistemului deltaic, așa cum a fost situația investiției pentru exploatarea nisipurilor de la Caraorman, au avut drept consecință dereglarea echilibrului natural existent prin dispariția unor zone de reproducere naturală a peștelui sau a altor specii, prin colmatarea unor canale sau prin apariția fenomenului de eutrofizare a apelor lacurilor și bălților, etc.

Efectele negative generate de activitatea umană din interiorul deltei se cumulează cu cele generate de astfel de activități, mult mai active, care se desfășoară în afara deltei, existând riscul ca aceste efecte conjugate să afecteze în continuare echilibrul ecosistemelor naturale și să se agraveze dacă nu vor fi luate măsuri de reducere a fenomenelor negative, de refacere a unor zone afectate, de protejare a celor existente a căror valoare nu este afectată și de cooperare locală sau regională în toate aceste acțiuni.

Aceste caracteristici au constituit argumentele care au condus la declararea Deltei Dunării, de către Guvernul României în 1990, rezervație a biosferei, hotărâre confirmată, apoi de Parlamentul României, prin Legea nr. 82/1993. Valoarea universală a rezervației a fost recunoscută prin includerea acesteia în rețeaua internațională a rezervațiilor biosferei (1990), în cadrul Programului "Omul și Biosfera" (MAB), lansat de UNESCO în 1970, deoarece Delta Dunării îndeplinește principalele caracteristici ale unei rezervații a biosferei:

- a)** conservă exemple de ecosisteme caracteristice și conține zone strict protejate, zone de utilizare tradițională a resurselor, cum sunt, de exemplu resursele piscicole sau stuficole și zone tampon pentru a reduce impactul activităților umane;
- b)** este un teritoriu sau o zonă costieră/marină în care oamenii reprezintă o componentă integrală și care este administrată pentru obiective mergând de la protecția completă până la producția intensivă dar durabilă;
- c)** este un centru regional pentru monitoring, cercetare, educare și instruire asupra ecosistemelor naturale și administrate;
- d)** este un loc unde factorii de decizie guvernamentali, oamenii de știință, alți factori de decizie și populația locală cooperează în dezvoltarea unui program model pentru administrarea teritoriului și apei, pentru rezolvarea necesităților umane împreună cu conservarea proceselor naturale și a resurselor biologice;
- e)** servește ca simbol al cooperării voluntare pentru conservarea și utilizarea resurselor pentru binele oamenilor de pretutindeni.

Din septembrie 1990, Rezervația Biosferei Delta Dunării a fost recunoscută ca zonă umedă de importanță internațională, în special ca habitat al păsărilor de apă, fiind inclusă între cele peste 600 astfel de zone dar situându-se printre cele mai întinse dintre acestea.

Valoarea de patrimoniu natural universal al Rezervației Biosferei Deltei Dunării a fost recunoscută, în decembrie 1990 prin includerea a peste jumătate din suprafața acesteia, în Lista Patrimoniului Mondial Cultural și Natural. Elaborată de Comitetul Patrimoniului Mondial în baza Convenției privind Protecția Patrimoniului Mondial Cultural și Natural adoptată de Statele Membre UNESCO, în 1972, această acțiune are rolul de a proteja împotriva activităților umane cu efecte distructive zonele a căror valoare este importantă atât pentru fiecare țară cât și pentru întreaga umanitate.

2.2 Prezentare generală

- a) Unica deltă din lume, declarată rezervație a biosferei
- b) An de constituire: 1990
- c) Suprafața 580000 ha - 2,5 % din suprafața României (Locul 22 între deltele lumii și locul 3 în Europa, după Volga și Kuban)
- d) Una dintre cele mai mari zone umede din lume - ca habitat al păsărilor de apă
- e) Cea mai întinsă zonă compactă de stufărișuri de pe planet
- f) Un muzeu viu al biodiversității, 30 tipuri de ecosisteme
- g) O bancă de gene naturală, de valoare inestimabilă pentru patrimoniul natural universal

Valoarea universală a Rezervației Biosferei Delta Dunării a fost recunoscută prin includerea acesteia în rețeaua internațională a rezervațiilor biosferei (1990), în cadrul Programului "OMUL ȘI BIOSFERA"(MAB) lansat de UNESCO.

Rezervația Biosferei Delta Dunării a fost recunoscută în septembrie 1991, ca Zonă umedă de importanță internațională, mai ales ca habitat al păsărilor de apă - Convenția RAMSAR.

Valoarea de patrimoniu natural universal a Rezervației Biosferei Delta Dunării a fost recunoscută prin includerea acesteia în Lista Patrimoniului Mondial Cultural și Natural, în decembrie 1990.

Valoarea patrimoniului natural și eficiența planului de management ecologic aplicat în teritoriul Rezervației Biosferei Delta Dunării au fost recunoscute prin acordarea în anul 2000 a Diplomei Europene pentru arii protejate (reînnoită în 2005 și 2010). Includerea RBDD împreună cu Rezervația Biosferei Dunărea din Ucraina în rețeaua internațională a rezervațiilor biosferei transfrontieră România – Ucraina 1999.

2.3 Geneza

Actuala configurație morfohidrografică a Deltei Dunării este rezultatul interacțiunii dintre fluviu și mare în perioada Holocenului. La începutul Holocenului, când nivelul mării a crescut până aproximativ la nivelul actual, exista așa-numitul golf al Dunării. La gura acestui golf, între promontoriul Jibrieni, la nord și promontoriul Murighiol-Dunavăț la sud, s-a format cordonul inițial Letea-Caraorman. Materialul aluvionar a fost transportat de curenții marini de-a lungul țărmului dintr-o zonă situată la nord, la gurile Nistrului, Bugului și Niprului.

Cel mai vechi braț al Dunării, brațul Sf. Gheorghe, curgea în mare printr-un pasaj situat în capătul sudic al grindului Letea-Caraorman dezvoltând prima deltă a Dunării: Delta Sf. Gheorghe I. Cel de-al doilea braț al Dunării, Sulina s-a dezvoltat odată cu blocarea prin aluvionare a brațului Sf. Gheorghe. Brațul Sulina a preluat un flux din ce în ce mai mare de sedimente și a început să-și formeze propriul edificiu deltaic: Delta Sulina.

În același timp, în partea sudică a zonei s-a format o mică deltă secundară Delta Cosnei datorită brațului secundar Dunavăț. Delta Sulina a fost treptat erodată, în timp ce brațul Chilia, la nord și Sf. Gheorghe, la sud și-au construit propriile lor delte: Delta Chilia și Delta Sf. Gheorghe II. Aceste două delte sunt formate din material sedimentar dunărean în timp ce materialul transportat de curentul litoral se acumulează la nord de brațul Chilia și constituie formațiunea Jibrieni. Aspectul morfologic actual al Deltei Dunării se datorează ultimei ridicări a nivelului Mării Negre, care a creat condițiile unei puternice aluvionări având drept consecințe meandrări și ramificații ale brațelor principale.

2.4 Unități fizico-geografice

În conformitate cu prevederile Legii nr. 82/1993, **Rezervația Biosferei Delta Dunării**, zona de importanță ecologică națională și internațională, cuprinde următoarele unități fizico-geografice:

- Delta Dunării;
- Dunărea maritimă până la Cotul Pisicii;
- Sectorul Isaccea- Tulcea cu zona inundabilă;

- Sărăturile Murighiol - Plopu;
- Complexul lagunar Razim- Sinoie;
- Litoralul Mării Negre de la Brațul Chilia până la Capul Midia;
- Apele maritime interioare și marea teritorială, până la izobata de 20 m.

Suprafața totală a Rezervației Biosferei Delta Dunării: 5 800 km², din care:

- 3.510 km² delta propriu-zisă – sectorul românesc
- 1.145 km² Complexul lacustru Razim – Sinoie,
- 1.030 km² apele marine până la izobata de 20 m,
- 13 km² albia Dunării între Cotul Pisicii și Isaccea (pe teritoriul României) și
- 102 km² lunca inundabilă a Dunării între Isaccea și Tulcea.

❖ **Delta Dunării**

Conform literaturii de specialitate (Gâștescu, 1989), Delta Dunării reprezintă teritoriul cuprins între prima bifurcație a Dunării (Ceatalul Chilieii), mărginit la est de litoralul Mării Negre, la nord de brațul Chilia și la sud de complexul lacustru Razim Sinoie.

Delta Dunării propriu-zisă este cea mai mare componentă a rezervației și are o suprafață totală de circa 4178 km², din care cea mai mare parte se găsește pe teritoriul României, adică 3510 km², reprezentând circa 82%, restul fiind situată pe partea stângă a brațului Chilia, inclusiv delta secundară a acestuia, în Ucraina.

Ținând cont de geneză, hipsometrie, relațiile hidrice dintre brațele Dunării și zonele interioare, diferențierile climatice și variația peisagistică, în Delta Dunării se pot distinge două mari sectoare - delta fluvială și delta fluvio-maritimă.

Delta fluvială reprezintă partea cea mai veche din spațiul deltaic, ce s-a format într-un fost golf al Dunării. Principala sa caracteristică e suprafața relativ mare a grindurilor fluviale, în timp ce ariile depresionare sunt mai mici și cu multe lacuri (deasemenea de mici dimensiuni), aflate într-un grad înaintat de colmatare.

Delta fluvio-maritimă se desfășoară între aliniamentul grindurilor maritime Letea - Caraorman - Crasnicol în vest și țărmul mării în est. Ea cuprinde, pe lângă grindurile maritime Letea, Caraorman și Sărăturile un important complex lacustru (Roșu - Puiu) și suferă modificări importante la contactul cu Marea Neagră.

❖ **Complexul lagunar Razim-Sinoie**

A doua componentă a rezervației, este situată în sudul Deltei Dunării și ocupă o suprafață totală de circa 1145 km², din care suprafața lacurilor este de 863 km². Cea mai mare parte a complexului o constituie zona depresionară (vechiul golf Halmyris) ocupată inițial de apele mării și care a fost compartimentată ulterior, prin formare de cordoane și grinduri.

În ultimile decenii complexul a suferit foarte mari modificări datorită acțiunii umane fiind transformat în rezervor de apă dulce pentru alimentarea sistemelor de irigații amenajate în jurul complexului.

❖ **Dunărea maritimă**

Este o altă componentă deltaică dispusă între Ceatalul Ismail și limita vestică a rezervației – Cotul Pisicii, între milele Mm 43 – Mm 74.

❖ **Zona inundabilă Isaccea-Tulcea**

Este situată în amonte de municipiul Tulcea. Zona are aspectul unei depresiuni și constituie un sector de luncă neîndiguit, fapt ce determină ca în timpul apelor mari de primăvară să fie inundat, alimentând lacurile și zonele mlăștinoase acoperite cu stuf și plaur.

❖ **Zona Sărături-Murighiol**

Sărături, situat pe terasa Dunării, are o lungime de 2 km și o lățime de 500 m. Apele lacului sunt

puternic salinizate, caracterizate prin marea bogăție de zooplancton și fitoplancton.

2.5 Clima

Clima Deltei Dunării se încadrează în climatul temperat-continental cu influențe pontice. Regimul termic (temperatura aerului) are valori moderate cu o ușoară creștere de la vest spre est. Cantitatea mare de căldură este dată de durata medie anuală de strălucire a soarelui care este de cca. 2.300-2.500 ore, iar radiația solară globală însumează anual 125- 135 kcal/cm², fiind printre cele mai mari din țară.

2.6 Zonare funcțională

- **Zonele strict protejate** - 20 zone - ocupă o suprafață totală de 50 904 ha (8,7% din suprafața rezervației). Acestea sunt protejate în mod obligatoriu și reprezintă eșantioane foarte puțin deranjate, reprezentative pentru ecosistemele naturale, terestre și acvatice din rezervație;
- **Zonele tampon** au fost stabilite în jurul zonelor cu regim de protecție integrală. Ele ocupă o suprafață totală de 222 996 ha (38,5% din suprafața rezervației) și au fost desemnate pentru atenuarea impactului antropic asupra zonelor protejate.
- **Zonele de dezvoltare durabilă** acoperă o suprafață totală de 306 100 ha (52,8% din suprafața rezervației). Ele cuprind terenuri aflate în regim liber de inundație, terenuri îndiguite pentru folosință agricolă, piscicolă și silvică și terenuri pe care sunt amplasate așezări umane.
- **Zonele de reconstrucție ecologică** sunt suprafețe de teren în cadrul cărora Administrația Rezervației desfășoară activități de refacere a echilibrului ecologic și de renaturare a zonei afectate, folosind mijloace tehnice și tehnologii adecvate.

2.6.1. Zone strict protejate

1. ROȘCA - BUHAIOVA (9 625 ha)	2. PĂDUREA LETEA (2 825 ha)
3. RĂDUCU (2 500 ha)	4. NEBUNU (115 ha)
5. VĂTAFU - LUNGULEȚ (1 625 ha)	6. PĂDUREA CARAORMAN (2250ha)
7. SĂRĂTURI MURIGHIOL (87 ha)	8. ARINIȘUL ERENCIUC (50 ha)
9. INSULA POPINA (98 ha)	10. SACALIN ZĂTOANE (21 410 ha)
11. PERITEAȘCA- LEAHOVA (4125ha)	12. CAPUL DOLOȘMAN (125 ha)
13. GRINDUL LUPILOR (2 075 ha)	14. ISTRIA - SINOIE (400 ha)
15. GRINDUL CHITUC (2 300 ha)	16. ROTUNDU (228 ha)
17. POTCOAVA (625 ha)	18. BELCIUG (110 ha)
19. INSULA CEAPLACE (117 ha)	20. PRUNDU CU PĂSĂRI (187 ha)

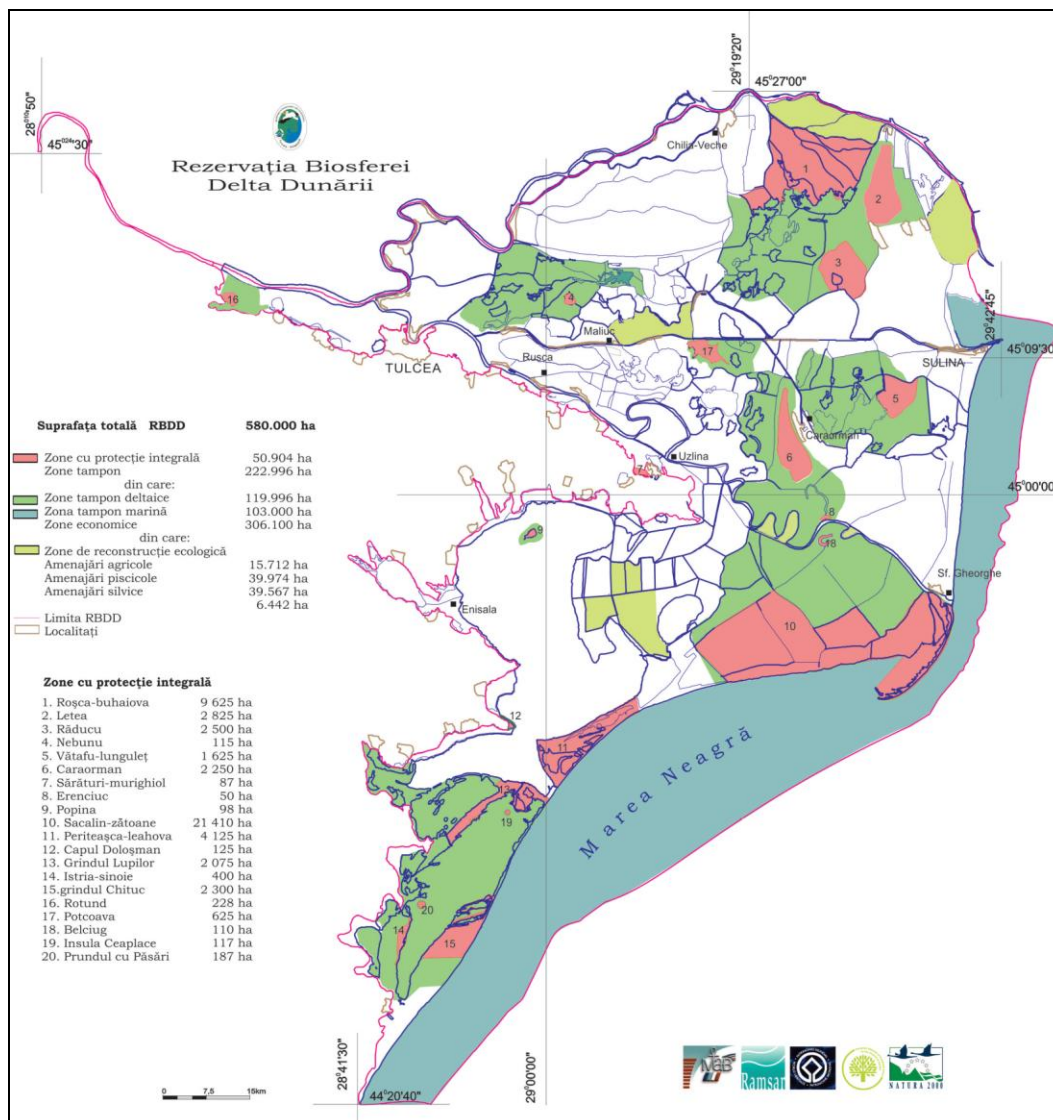

Fig.128 Harta zonelor strict protejate

✓ **ROȘCA-BUHAIOVA (9625 ha)**

Zona include o mare diversitate de biotopi reprezentativi pentru delta fluvială (plauri plutitori și fixați, mlaștini stuficole, lacuri, grinduri fluviale, gârle naturale, terenuri inundabile, zăvoaie de sălcii, etc.).

Fauna prezintă o remarcabilă diversitate, fiind reprezentată de mamifere: vidra (*Lutra lutra*), nurca (*Mustela lutreola*), hermelina (*Mustela erminea*), bizamul (*Ondatra zibethica*), câinele enot, vulpea, mistrețul, și păsări: prezența celei mai mari colonii de pelican comun (*Pelecanus onocrotalus*) din Europa, a coloniilor mixte de ardeidae, majoritatea speciilor de anatidae și paseriforme caracteristice deltei precum și de nevertebrate.

Aceeași bogată diversitate este prezentă și sub aspectul lumii vegetale. Bazinele acvatice stagnante sunt invadate de specii de nufăr (alb și galben), piciorul cocoșului, *Hydrocharis morsus ranae*, *Limnanthemum*, *Trapa natans*, *Stratiotes aloides*. În apele sărace în nitrați din unele japșe sau ochiuri de apă dintre plauri apar plantele carnivore *Utricularia vulgaris* și *Aldrovanda vesiculosa*. În stufărișurile compacte se întâlnesc specii ca: *Dryopteris thelypteris*, *Solanum dulcamara*, *Euphorbia palustris*, specii de *Carex*, dar și specii rare cum ar fi *Acorus calamus* sau *Calla palustris*.

✓ **PĂDUREA LETEA (2 825 ha)**

Pădurea, care se dezvoltă în spațiul interdunelor sub forma unor fâșii late de 10-250 m (hașmacuri) despărțite de spinările dunelor, este alcătuită, în principal, din: stejarul de luncă (*Quercus robur*), stejarul brumăriu (*Q. pedunculiflora*), plopul alb (*Populus alba*), plopul negru (*P. nigra*), frasinul de luncă (*Fraxinus angustifolia*), frasinul de baltă (*F. pallisiae*), părul (*Pyrus pyraster*), teiul alb (*Tilia tomentosa*), ulmul (*Ulmus foliacea*) și foarte rar arinul negru (*Alnus glutinosa*), completată de un subarboret bogat (*Crataegus monogyna*, *Ligustrum vulgare*, *Evonymus europaeus*, *Cornus mas*, *C. sanguinea*, *Rhamnus frangula*, *R. cathartica*, *Viburnum opulus*, *Berberis vulgaris*, s.a.).

O caracteristică a zonei o constituie abundența plantelor cățărătoare (*Periploca graeca*, *Hedera helix*, *Vitis silvestris*, *Humulus lupulus*, *Clematis vitalba*) care conferă pădurii un aspect subtropical. În covorul vegetal se întâlnesc și alte specii rare: volbura de nisip (*Convolvulus persicus*), brândușa de nisip (*Merendera sobolifera*) și cârcel (*Ephedra dystachia*).

Fauna este reprezentată de codalb (*Haliaeetus albicilla*), șoimulet de seară (*Falco vespertinus*), pupăza (*Upupa epops*), dumbrăveanca (*Coracias garrulus*), câteva rarități herpetologice (*Eremias arguta*, *Vipera ursinii renardi*) și cca. 1600 specii de entomofaună identificate până în prezent.

✓ LACUL RĂDUCU (2 500 ha)

Zona cuprinde lacuri cu apă dulce alimentate din ultimul braț al marelui "M", situate într-o zonă tipică de dezvoltare a grindurilor fluvio-marine dintre Chilia și Sulina. Bazinele acvatice sunt înconjurată de grinduri marine cu soluri sărace, mobile sau slab fixate cu *Elymus sabulosus*, *Carex ligerica* și *Agropyrum elongatum*; pajiști stepizate cu *Salix rosmarinifolia* și *Euphorbia palustris* sau arii depresionare cu apă temporară caracterizate de tufe cu *Juncus gerardii*. Ghiolurile Răducu și Răduculeț găzduiesc o ihtiofaună specifică zonei, bine reprezentată și protejată prin izolarea bazinelor respective.

✓ LACUL NEBUNU (115 ha)

Lacul Nebunu și împrejurimile sale reprezintă o zonă lacustră de mică întindere, caracteristică deltei fluviale ce găzduiește biocenoze specifice, adaptate la amplitudini mari ale unde de viitură. Sunt asigurate în această zonă condiții bune de cuibărit pentru anatidae și pentru hrana limicolelor în lunile de vară. Datorită izolării sale, lacul asigură condiții optime de reproducere și creștere pentru ihtiofauna specifică lacurilor de întindere redusă și adâncime mică.

✓ VĂTAFU - LUNGULEȚ (1 625 ha)

Cuprinde forme diverse de relief: grinduri, japșe, depresiuni, formațiuni de plauri plutitori și fixați, pajiști halofile și este caracterizată, în principal, prin existența biocenozelor adaptate la condițiile de viață eurihaline.

Complexul de lacuri și grinduri fluvio-marine reprezintă un important loc de cuibărit pentru stârcul pitic și cormoranul mic, în colonii mixte de ardeidae.

✓ PĂDUREA CARAORMAN (2250 ha)

Zona cuprinde cele mai dezvoltate și reprezentative dune denudate din deltă și pădurea Caraorman, dezvoltată îndeosebi în partea sudică a grindului.

Alături de un variat arboret de luncă format din plop, frasin și stejar se poate întâlni subarboret de zălog, *Salix*, *Tamarix*, etc. Extremitatea sudică a pădurii păstrează exemplare monumentale de stejari cu circumferința între 4,20 - 4,70 m.

Asociațiile vegetale găzduiesc animale nevertebrate (îndeosebi insecte) și vertebrate (mamifere). Ca avifaună, în pădure se întâlnește vulturul codalb (*Haliaeetus albicilla*) și corbul (*Corvus corax*).

✓ SĂRĂTURI MURIGHIOL (87 ha)

Apele lacului Sărături Murighiol sunt puternic salinizate de tip cloruro- sulfatic, fiind caracterizate prin marea diversitate a zoo- și fitoplanctonului.

Complexul salmastru găzduiește colonii de sternidae, aici cuibărind și piciorongul (*Himantopus himantopus*), împreună cu cioc-întors (*Recurvirostra avosetta*), rața cu ciuf (*Netta rufina*) și prundărașul

de sărătură (*Charadrius alexandrinus*). În timpul iernii, înghețul tardiv al luciului de apă determină o mare concentrare a limicolelor care găsesc aici adăpost și hrană abundentă.

✓ **ARINIȘUL ERENCIUC (50 ha)**

Această zonă este singura zonă forestieră din deltă în care arinul negru (*Alnus glutinosa*) se dezvoltă compact. În ariniș uneori cuibărește vulturul codalb (*Haliaeetus albicilla*).

✓ **INSULA POPINA (98 ha)**

Insula Popina reprezintă un loc de popas important pentru păsările migratoare și de cuibărit pentru călifarul alb (*Tadorna tadorna*). Primăvara, în această zonă se pot întâlni păsări de mlaștină, păsări de pădure: privighetoarea roșcată (*Luscinia megarhynchos*), ciocârlia de Bărăgan (*Melanocorypha calandra*) etc.

Fauna de nevertebrate cuprinde rarități ca păianjenul veninos "văduva neagră" (*Lactrodectus tredecimguttatus*) și miriapodul gigant (*Scolopendra cingulata*).

✓ **SACALIN ZĂTOANE (21 410 ha)**

Lacurile oferă condiții ideale pentru cuibăritul lebedei mute și pentru hrana speciilor limicole, abundente și pe insula Sacalin unde se află și cea mai mare colonie de chire de mare (*Sterna sandvicensis*).

Atât luciile de apă cât și grindurile și plaja litorală sunt locuri de maximă concentrație a ornitofaunei în timpul migrației de primăvară-toamnă. Insula Sacalin reprezintă zona cea mai importantă de cuibărit, premigrație și migrație, un cartier de iernare important, iar o serie de circa 30 de specii cuibăresc aici.

✓ **PERITEAȘCA- LEAHOVA (4125 ha)**

Caracteristice sunt biocenozele dezvoltate pe nisipurile uscate ale grindurilor, pe nisipurile scăldate de apele mării sau ale lacului Razim precum și biocenozele adaptate la variații mari ale salinității.

Este o zonă predilectă pentru cuibăritul speciilor limicole, a călifarilor (Insula Biseriçuța) ca și a laridaelor și sternidaelor (grinduri halofile) constituind un important refugiu de popas și hrănire pentru oaspeții de iarnă. De asemenea, este refugiul preferat în timpul migrației diurne pentru populația de gâscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

✓ **CAPUL DOLOȘMAN (125 ha)**

Zona este importantă pentru conservarea vegetației xerofite, pentru cuibăritul drepnelei negre (*Apus apus*), pietrarul negru (*Oenanthe pleschanka*) precum și pentru protecția dihorului pătat (*Vormela peregusna*), a șarpelui rău (*Coluber jugularis*) și a șarpelui de apă (*Natrix tessellata*). Zona are și o importanță arheologică, existând aici vestigiile ale vechilor civilizații.

✓ **GRINDUL LUPILOR (2075 ha)**

Zona reprezintă un important refugiu de cuibărit și hrană pentru păsări. Îndeosebi în perioada migrației de toamnă, zona devine o impresionantă concentrare a ornitofaunei și, în special, a oaspeților de iarnă (gâște, rațe).

Datorită cotelor reduse și a condițiilor favorabile, zona are o mare importanță pentru reproducerea naturală a peștilor din speciile: crap (*Ciprinus carpio*), șalău (*Stizostedion lucioperca*), plătică (*Abramis brama*).

✓ **ISTRIA - SINOIE (400 ha)**

În zonă există o mare varietate de specii de păsări: călifarul alb (*Tadorna tadorna*), diferite rațe, gâște și foarte multe limicole. Din herpetofaună regăsim aici țestoasa de uscat (*Testudo graeca*), șarpele rău (*Coluber jugularis*) și foarte numeros șarpele de apă (*Natrix tessellata*). Zona prezintă și o valoare arheologică deosebită.

✓ **GRINDUL CHITUC (2300 ha)**

Zona este valoroasă pentru configurația morfologică caracterizată de succesiunea de cordoane, dune, lacuri, cu predominarea acestora din urmă, orientate pe o direcție piezișă pe linia actuală a țărmului și având o dispoziție în evantai.

Vegetația este caracteristică zonelor litorale cu sol nisipos sărăturat și are importanță pentru migrația păsărilor și pentru iernatul acestora.

✓ **LACUL ROTUNDU (228 ha)**

Lacul Rotundu este un lac tipic din lunca inundabilă a Dunării, complexul lacustru Somova- Parcheș fiind ultima zonă de acest fel neafectată de îndiguiri. Zona lacului Rotundu prezintă interes deosebit, fiind reprezentativă pentru studiul și conservarea biocenozelor adaptate la amplitudini mari ale unde de viitură, precum și pentru producerea ciprinidelor.

✓ **LACUL POTCOAVA (625 ha)**

Zona se caracterizează prin existența unei colonii mixte de stârci, țigănuși, egrete, cormorani mici. Constituie un loc de cuibărit pentru stârcul pitic (*Ixobrychus minutus*), buhaiul de baltă (*Botaurus stellaris*), rața pestriță (*Anas strepera*), rața cu ciuf (*Netta rufina*), corcodelul cu gât roșu (*Podiceps griseigena*), vulturul codalb (*Haliaeetus albicilla*) precum și loc de hrănire pentru cufundaci, corcodei, cormorani mici, stârci, egrete, rațe lingurar, șoim dunărean, etc.

Zona constituie loc de refugiu pentru vidre, nurci, hermeline, mistreți. Fauna piscicolă este reprezentată de o serie de specii periclitare: caracuda (*Carassius carassius carassius*), linul (*Tinca tinca*).

✓ **LACUL BELCIUG (110 ha)**

Datorită izolării și adâncimii mari (circa 7 m) lacul constituie un loc deosebit de favorabil conservării unor specii ale faunei piscicole în pericol de dispariție (caracuda, linul, văduvița). Zona este și un important loc de hrănire pentru numeroase specii din fauna ornitologică reprezentate de stârci, egrete, rațe, etc. În stufăriile înconjurătoare s-a semnalat cuibăritul cocorului (*Grus grus*), specie amenințată cu dispariția.

✓ **INSULA CEAPLACE (117 ha)**

Rezervația științifică Insula Ceaplace este situată în partea de nord a lacului Sinoe și este una din cele 3 locații din România care găzduiesc colonii de pelicani creți. Are o suprafață totală, incluzând luciul de apă, de 117 ha, iar suprafața aproximativă a insulei este de 0,6 ha. Aria include Insula Ceaplace, respectiv o suprafață înconjurătoare a acesteia constând din luciul de apă a lacului Sinoe, până la o distanță de aproximativ 1 km de centrul ariei.

✓ **INSULELE PRUNDU CU PĂSĂRI (187 ha)**

Rezervația științifică Insulele Prundu cu Păsări este situată în partea de sud-vest a Lacului Sinoe, aproape de mal. Are o suprafață totală, incluzând luciul de apă, de 187 ha, iar suprafața aproximativă a insulelor este de 1,4 ha. Aria include cele 2 insule, respectiv o suprafață înconjurătoare a acesteia constând din luciul de apă a lacului Sinoe, până la o distanță de aproximativ 1 km de centrul ariei. Insulele Prundu cu Păsări găzduiesc o colonie mixtă de păsări dintre care de importanță majoră menționăm lopătarul (*Platalea leucorodia*) și pelicanul creț (*Pelecanus crispus*), până în prezent fiind înregistrate mai multe tentative de cuibărit ale acestei specii. Insulele sunt un important loc de popas pentru pelicanul comun (*Pelecanus onocrotalus*) și pentru alte specii (în special păsări acvatice) cu statut de conservare nefavorabil.

2.6.2 Zone tampon

✓ **Matia-Merhei-Letea (22.560 ha)**

Protejează zonele cu regim de protecție integrală Rosca-Buhaiova, Padurea Letea și Lacul Raducu, având următoarea delimitare:

- la est, limita vestică a amenajării piscicole Popina, până în dreptul localității Sfi Stofca;
- la sud, limita de nord a localității Sfi Stofca, drumul de legătură între aceasta și localitatea C.A. Rosetti, limita de nord a localității C.A. Rosetti, drumul de legătură între aceasta și localitatea Letea, pe limita de nord și de est a acestei localități, apoi malul drept al canalului Magearu până la Dunarea Veche, pe malul drept al acestuia, până la canalul Bogdaproste și pe acesta, ocolind pe la sud zona lacustră Bogdaproste – Trei lezere - Covaliova până la canalul Eracle;
- la vest, canalul Eracle, gârla lui Iacob, canalul Bahrova, canalul Pardina, până la canalul Radacinoasele, malul dinspre amenajare al canalului amenajării piscicole Chilia până la bratul Cernovca;
- la nord, bratul Cernovca până la gârla Sulimanca, pe la sud de localitatea Periprava până la pepiniera piscicolă Popina.

✓ **Șontea (12.500 ha)**

Protejează zona cu regim de protecție integrală Lacul Nebunu și are următoarea delimitare:

- la nord, bratul Chilia, pe malul sau drept, de la confluența cu canalul M 36 până la intrarea în canalul ocolitor Stipoc, canalul adiacent digului de sud al incintei Pardina și amenajarea piscicolă Stipoc până la canalul Razboinita;
- la est, canalul Razboinita;
- la sud, gârla Șontea, limita nordică a lacului Furtuna, canalul Corciovata, gârla Papadia, limita de nord a incintei Papadia, canalul Arhipenco, limita de nord a localității Ilgani de Sus și a pădurii adiacente bratului Sulina și bratului Tulcea până la canalul M 36;
- la vest, canalul navigabil M 36.

✓ **Caraorman (13.830 ha)**

Protejează zonele cu regim de protecție integrală Padurea Caraorman și Arinisul Erenciuc și are următoarea delimitare:

- la nord, canalul Litcov până la canalul navigabil Crisan-Caraorman;
- la est, canalul Crisan-Caraorman, limita vestică a localității Caraorman, limita estică a complexului de grinduri nisipoase Hrusca-Porotca până la bratul Sfântu Gheorghe;
- la sud, malul stâng al bratului Sfântu Gheorghe și al canalelor de rectificare a acestuia, până la gârla Perivolovca;
- la vest, gârla Perivolovca-Isacova până la canalul Litcov.

✓ **Lumina - Vătafu (13.460 ha)**

Protejează zona cu regim de protecție integrală Vătafu-Lunguleț și are următoarea delimitare:

- la nord, limita nordică a lacului Iacub, canalul Litcov-Împutita și gârla Împutita – malul de nord până la canalul Busurca;
- la est, canalul Rosu-Împutita, limita de nord a lacului Rosu, canalul Puiu-Rosu, limitele de est-nord-vest ale lacului Puiu, canalul Caraorman cu ocolirea A.P. Caraorman prin est, până la canalul nou Cri san-Caraorman;
- la vest, limita de vest a lacului Iacub.

✓ **Dranov (21.760 ha)**

Protejează zonele cu regim de protecție integrală Sacalin-Zatoane și lacul Belciug și are următoarea delimitare:

- la nord-est, malul drept al bratului Sfântu Gheorghe, de la gura canalului Dranov si al canalelor de rectificarea a bratului Sfântu Gheorghe pâna la canalul Buhaz -Zaton si apoi, în continuare, incluzând Ostrovul Mare, pâna la Marea Neagra zona de tampon marina;
- la sud, canalul Buhaz-Zaton, canalul Buhaz, canalul Palade, canalul Crasnicol, canalul Tarita pâna la canalul Perisor;
- la vest, canalul Dranov pâna la priza cu bratul Sfântu Gheorghe.

✓ **Sărățuri-Murighiol (5 ha)**

Protejeaza zona cu regim de protectie integrala cu acelasi nume si este formata dintr-o banda având latimea de 10 m în jurul lacului.

✓ **Lacul Rotundu (1.240 ha)**

Protejeaza zona cu regim de protectie integrala lacul Rotundu si are urmatoarea delimitare:

- la nord, limita sudica a padurii de pe malul drept al Dunarii pâna la cherhana (gârta noua);
- la est, gârta noua si limita de est a ghiolului Saun;
- la sud si vest, contactul Podi sului Dobrogean cu zona palustra Saun pâna la limita sudica a padurii.

✓ **Insula Popina (260 ha)**

Protejeaza zona cu regim de protectie integrala cu acelasi nume si cuprinde o banda ce înconjoara insula spre lacul Razim, având o latime de circa 500 m distant a de malul insulei.

✓ **Capul Doloșman (28 ha)**

Protejeaza zona cu regim de protectie integrala cu acelasi nume, având urmatoarea delimitare:

- la nord-est, zona cu regim de protectie integrala Capul Dolosman;
- la sud, malul lacului Razim;
- la vest, drumul de exploatare amplasat pe dealul Dolosman.

✓ **Zmeica-Sinoie (31.510 ha)**

Protejează zonele cu regim de protecție integrală grindul Lupilor, Istria-Sinoie și grindul Chituc, având urmatoarea delimitare:

- la nord, limita lacului Ceamurlia spre Podisul Dobrogean pâna la lacul Golovita, apoi o linie curba pâna la grindul Zmeica, de-a lungul acestuia pâna în grindul Lupilor si apoi pe latura dinspre nord a acestuia pâna la litoralul Marii Negre;
- la est, litoralul Marii Negre pâna la grindul Plantatiei (grindul Chituc);
- la sud, grindul Plantatiei, limita sudica a lacului Sinoie, plantatiile din zona de nord a localitatii Vadu, limita sudica a lacului Tuzla;
- la vest, malul vestic al lacurilor Tuzla-Nuntasi, malul vestic al lacului Istria, zona "Movilele Dese" apoi limita zonelor palustre pâna la movila Sinoie (punctul "la Stânca") si, în continuare, pe malul vestic al lacului Zmeica si al lacului Golovi ta (capul Negru) si malul vestic al lacului Ceamurlia pâna în dreptul localitatii Ceamurlia de Jos.

✓ **Lacul Potcoava (2.937 ha)**

Protejează zona cu regim de protecție integrală cu acelasi nume, având urmatoarele limite:

- la nord, malul drept al bratului Sulina;
- la est, canalul Malafeica;
- la sud, canalul Litcov, de la confluenta cu canalul Malafeica la gârta Babinti;
- la vest, gârta Babinti pâna la bratul Sulina.

✓ **Periteasca-Leahova (210 ha)**

Protejează zona cu regim de protecție integrala, cu același nume, având următoarele limite:

- la est, malul estic al canalului Periteasca, de la lacul Razim la țărnuțul Marii Negre;
- la sud, zona tampon marina;

- la vest si nord, o banda având lățimea de circa 100 m spre lacul Golovița si spre lacul Razim până la canalul Periteasca.

✓ **Zona tampon marină (103.000 ha)**

Cuprinde zona dintre țărmul Marii Negre si izobata de 20 m. Limita de nord a zonei este bara Sulina, iar cea de sud este reprezentata de o linie paralela cu Paralel a, cu baza în grindul Chituc, în dreptul extremității de sud a lacului Sinoie ce întâlnește izobata de 20m.

2.7 Biodiversitate

2.7.1 Scurt istoric privind protecția naturii în Delta Dunării

Unul din motivele pentru care Delta Dunării a devenit rezervație a biosferei este acela că, în comparație cu alte delte ale Europei și chiar ale Terrei, a păstrat o biodiversitate mai ridicată, prin aceasta înțelegându-se un număr mare de specii dintr-o mare diversitate de unități sistematice. Mai mult decât atât, Delta Dunării frapează prin densitatea ridicată la multe specii, care sunt rare sau lipsesc din alte zone ale continentului, cu toate că din cauza efectelor activităților antropice din ultimele decenii și efectivele acestor specii ca și habitatele lor au fost grav afectate.

Începând cu anul 1991 s-a demarat inventarierea florei și faunei din teritoriul RBDD, acțiune ce continuă și în prezent, având două obiective majore: cunoașterea unei importante componente a patrimoniului natural într-o rezervație a biosferei și evidențierea speciilor ce necesită măsuri de protecție și conservare.

Mozaicul de habitate dezvoltate în RBDD este cel mai variat din România și găzduiește o mare varietate de comunități de plante și animale al căror număr a fost apreciat la:

- 30 tipuri de ecosisteme,
- 7405 specii, din care:

BACTERIA 209

CHROMISTA 210

FUNGI 145

PLANTAE 2383

1.Plantae (plante inferioare) 917

2.Plantae (plante superioare, cormophyte) 1466

PROTOZOARE 429

ANIMALIA - 4029

1. Rotifera 479

2. Mollusca 84

3. Crustacea 223

4. Viermi 255

5. Arahnide 168

6. Diplopode 8

7. Insecte 2260

8. Chordata 552 – *Pisces* 135

Amphibia 10 – Caudata (broaștele cu coadă) 2

Anura (broaștele fără coadă) 8

Reptilia 12 – Testudine (țestoasele) 2

Sauria (șopârle) 5

Serpentes (șerpi) 5

Aves 341

Mammalia 54

2.7.2 Bancă naturală de gene cu valoare inestimabilă pentru patrimoniul natural mondial.

În Delta Dunării, activitatea de protecția naturii a fost organizată încă din 1938 când Pădurea Letea a fost declarată arie protejată de către Academia Română, aceasta fiind a doua zonă protejată la nivel național, după Munții Retezat (1935). Suprafața zonelor protejate din Delta Dunării a crescut la aprox. 40.000 ha după al doilea război mondial, multe din noile zone protejate fiind declarate în ultimele decenii ale secolului al XX-lea. În 1978, coloniile de pelicani de la Roșca-Buhaiova și Pădurea Letea au fost declarate prima rezervație a biosferei din România. În anul 1990, Delta Dunării și alte componente adiacente, în suprafață de circa 580000 ha, a fost declarată rezervație a biosferei.

În decembrie 1993, Parlamentul României a adoptat **Legea nr. 82**, modificată și completată prin **Legea 454/2001**, privind înființarea Rezervației Biosferei Delta Dunării. Această lege stabilește atribuțiile principale de funcționare ale Administrației Rezervației Biosferei Delta Dunării (ARBDD), instituție publică aflată în subordinea autorității centrale pentru protecția mediului.

În anul 1994, prin **Hotărârea de Guvern nr. 248**, a fost adoptat Statutul Rezervației Biosferei Delta Dunării, au fost delimitate zonele strict protejate și stabilită componența Consiliului Științific al RBDD, hotărâre modificată și completată prin **Hotărârea de Guvern 367/ 2002** și **Hotărârea de Guvern 1515/ 2006**

Situri de importanță comunitară

- Delta Dunării ROSCI0065
- Delta Dunării – zona marină ROSCI0066
- Delta Dunării și Complexul Razim-Sinoie ROSPA0031
- Marea Neagră ROSPA0076

Acte normative:

Ordinul nr. 1964 din 13 decembrie 2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat prin Ordinul nr. 2387 din 29 septembrie 2011. Hotărârea de Guvern nr. 1284 din 24 octombrie 2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificată prin Hotărârea de Guvern nr. 971 din 5 octombrie 2011.

2.7.3. FLORA

Flora din RBDD este reprezentată de **2 383** de taxoni, iar circa 70% din vegetația deltei este dominată de stuf (*Phragmites australis*), papura (*Typha angustifolia*), asociațiile de Scirpetum și de vegetația de stuf de pe plauri.

În **lacuri, canale**, se întâlnesc plante acvatice reprezentate de specii submerse: nufăr (*Nymphaea sp.*, *Nuphar*), ciulinul de baltă (*Trapa natans*), *Potamogeton sp.*, *Myriophyllum sp.*, *Utricularia sp.* **de salcie** se întâlnesc pe malurile mai înalte (*Salix trianda*, *Salix fragilis* și *Salix alba*) în timp ce salcia cenușie de talie mică (*Salix cinerea*) se întâlnește pe malurile mai joase.

În **pădurile Letea și Caraorman**, dezvoltate în zonele joase și mai umede dintre grindurile de nisip numite "hasmace" se întâlnesc specii de stejar (*Quercus robur*, *Quercus pedunculiflora*) împreună cu specii de frasin (*Fraxinus angustifolia*, *Fraxinus pallisiae*), cu specii variate de arbuști sau de plante cățărătoare cum sunt: vița salbatică (*Vitis silvestris*) sau liana (*Periploca graeca*).

Dunele se caracterizează prin prezența asociațiilor de arenacee (cu *Koeleria pyramidata*, *Koeleria glauca*, *Festuca pallens*, etc.).

În **zonele cu soluri sărate** sunt frecvente asociațiile de plante halofile cu *Salicornia herbacea*, *Suaeda maritima*, *Puccinellia distans*, *Aeluropus litoralis*, și *Limonium gmelini*. O categorie distinctă o formează plantele fără rădăcini, **plantele plutitoare** cum sunt: *Salvinia natans*, trei specii de *Lemna*, *Wolffia arrhiza*, *Utricularia vulgaris*, și *Spirodela polyrrhiza*.

În perioada inventarierii speciilor din RBDD au fost descoperite și specii noi pentru știință: *Centaurea pontica*, și *Elymus pycnatum deltaicus*.

2.7.4. FAUNA

Datorită condițiilor prielnice create de varietatea mare de habitate terestre și acvatice, precum și proximitatea câtorva subzone ale regiunii faunistice palearctice (ex. mediteraneană, pontica, eurasiatică), fauna RBDD este reprezentată de 4.029 de specii (3.477 nevertebrate și 552 vertebrate).

Nevertebratele formează, de departe cea mai mare parte din fauna RBDD cu 3.477 de specii. Din acestea sunt 73 de specii de viermi și rotifere, 91 de specii de moluște, 115 specii de crustacee, 168 de specii de arahnide și 2.244 de specii de insecte. Până în prezent au fost descrise 37 de specii noi pentru știință, incluzând un vierme *Proleptobchus deltaicus*, 5 specii de arahnide 1 specie de pește *Knipowitschia cameliae* și 30 de specii de insecte, printre care *Isophya dobrogensis*, *Diaulinopsis deltaicus* și *Homoporus deltaicus*.

Fauna piscicolă din RBDD are o varietate remarcabilă, cuprinzând 135 de specii. Majoritatea acestora sunt specii de apă dulce, dar sunt reprezentate și specii marine precum și specii eurihaline care trăiesc în Marea Neagră și pătrund în Deltă și în Dunăre în timpul sezonului de reproducere. Aproximativ o treime dintre specii au fost și sunt valorificate economic prin pescuitul comercial intensiv, inclusiv grupul de sturioni (specie prohibiță pentru o perioadă de 10 ani, începând cu 2006) și scrumbia de Dunăre (*Alosa pontica*).

Fauna amfibienilor și a reptilelor este bine reprezentată în RBDD, cele mai multe din specii fiind protejate prin lege. Amfibienii sunt reprezentați de 10 specii de broaște: broasca de lac mare (*Rana ridibunda*), buhaiul de baltă (*Bombina bombina*), brotăcelul (*Hyla arborea*), broasca de pământ brună (*Pelobates fuscus*), broasca râioasă brună (*Bufo bufo*), broasca râioasă verde (*Bufo viridis*), Broasca de pământ siriaca (*Pelobates syriacus balcanicus*), *Rana lessone* și 2 specii de sopârle de apă, triton (*Triturus dobrogicus*, *T. vulgaris*). Reptilele sunt reprezentate de 12 specii incluzând țestudine, șopârle (*Sauria*) și șerpi (*Serpentes*).

RBDD rămâne, însa cea mai renumită pentru **fauna ornitologică**, fiind înregistrate în total 331 specii (în afara celor 520 de specii inventariate în toata Europa de Vest). Zona are o importanță universală pentru cuibăritul multor populații de păsări cum sunt pelicanul comun (*Pelecanus onocrotalus*), pelicanul creț (*Pelecanus crispus*) și cormoranul mic (*Phalacrocorax pygmaeus*). Se mai întâlnesc aici colonii importante de stârc lopătar (*Platalea leucorodia*) și câteva specii cuibăritoare de vultur codalb (*Haliaeetus albicilla*).

Zona Deltei Dunării este un loc de popas major, atât de primăvară cât și de toamnă, pentru câteva milioane de păsări, în special rate, barza albă (*Ciconia ciconia*) și numeroase specii de păsări de pradă. În sezonul de iarnă, RBDD găzduiește grupuri mari de lebede și gâște, incluzând aproape întreaga populație de gâscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*).

Cele 331 specii de păsări includ:

- cea mai mare parte a populației Europene de pelican comun (*Pelecanus onocrotalus*) și pelican creț (*Pelecanus crispus*);
- 60 % din populația mondială de cormoran mic (*Phalacrocorax pygmaeus*)
- 50 % din populația mondială de gâscă cu gât roșu (*Branta ruficollis*) (pe perioada iernii).

Mamiferele sunt reprezentate de 54 de specii incluzând specii de importanță conservativă europeană cum sunt vidra (*Lutra lutra*) și nurca europeană (*Luttreola lutreola*). Bizamul (*Ondatra zibethicus*) și mistrețul (*Sus scrofa*) ce au importanță economică pentru blana și respectiv, pentru vânatoare. Alți prădători sunt reprezentați de hermină (*Mustela erminea*), câinele enot (*Nyctereutes procyonoides*), vulpea (*Vulpes vulpes*) și pisica sălbatică (*Felis silvestris*).

Prin Convenția de la Berna sunt protejate un mare număr de păsări (313 din totalul de 331 specii), urmând apoi un număr de 22 de specii de mamifere dintre care 7 specii sunt strict protejate, și de asemenea un număr de 24 de specii de pești din care 22 specii sunt protejate.

Tabel nr.3. Specii de fauna declarate MONUMENTE ALE NATURII existente in RBDD

Nr.crt	Specie-denumire științifică/denumire populară	Act normativ de bază
1.	<i>Tadorna tadorna</i> / călifarul alb	HCM 1625/1955
2.	<i>T. ferruginea</i> / călifarul roșu	Ibidem
3.	<i>Corvus corax</i> / corbul	JCM 734/1933
4.	<i>Otis tarda</i> / dropia	JCM 600/1933
5.	<i>O. tetrax</i> / spurcaciul	Ibidem
6.	<i>Pelecanus onocrotalus</i> / pelicanul comun	Ibidem
7.	<i>Pelecanus crispus</i> / pelicanul creț	Ibidem
8.	<i>Himantopus himantopus</i> / piciorongul	Hcm 1625/1955
9.	<i>Platalea leucorodia</i> / stârcul lopătar	Ibidem
10.	<i>Egretta alba</i> / egretă mare	JCM 600/1933
11.	<i>Egretta garzetta</i> / egretă mică	Ibidem
12.	<i>Neophron percnopterus</i> / vulturul hoitar	Ibidem
13.	<i>Testudo graeca iberica</i> / broasca țestoasă de uscat	JCM 142/1938

Tabel nr.4. Populații de păsări de importanță internațională pe teritoriul RBDD

Denumirea științifică	Denumire populară	Procente din populația europeană(E), paleartică (P), mondială (W)
<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	Cormoran mic	61 W
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Pelican comun	52 P
<i>Pelecanus crispus</i>	Pelican creț	5 W
<i>Nycticorax nycticorax</i>	Stârc de noapte	17 E
<i>Ardeola ralloides</i>	Stârc galben	26 P
<i>Egretta garzetta</i>	Egretă mică	11 E
<i>Egretta alba</i>	Egretă mare	71 E
<i>Ardea purpurea</i>	Stârc purpuriu	11 E
<i>Branta ruficollis</i>	Gâsca cu gât roșu	90 W
<i>Plegadis falcinellus</i>	Țigănuș	30 E
<i>Platalea leucorodia</i>	Lopătar	1 E
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Codalb	1 W
<i>Circus aeruginosus</i>	Herete de stof	4 E

2.8 Ecosisteme în RBDD

În RBDD se întâlnesc 30 de tipuri de ecosisteme (23 naturale și 7 antropice).

Formațiunile de apă cuprind apele curgătoare (Dunărea și brațele sale principale, canalele cu circulație activă a apei, canale din zonele naturale cu circulație a apei în regim liber, canale din interiorul polderelor, cu schimbul controlat al apei sau fără schimb de apă), ape dulci stătătoare (lacuri cu o suprafață mare și/sau schimb activ de apă, lacuri cu schimb redus de apă și lacuri din interiorul polderelor cu schimb controlat de apă), ape stătătoare sălcii și sărate (lacuri izolate), lagune costiere (lagunele cu legătura la mare), zone marine costiere (golfuri semi-închise și ape marine costiere).

Zonele umede includ vegetația acvatică limitrofă (stufărișurile, plaurii, formațiunile de sălcii de pe maluri, pășunile de pe malurile inundate frecvent în asociație cu pâlcuri de sălcii sau sălcii izolate).

Pădurile, tufișurile și vegetația ierboasă cuprind pădurile fluviatile temperate (pădurile mixte de stejar), tufișurile și vegetația ierboasă (pajiștile de stepă, luncile de pe grindurile marine, luncile de pe câmpiile cu loess, și tufișurile și vegetația ierboasă de pe solul calcaros), și zonele deschise cu sau fără vegetație săracă (dune, dune cu nisipuri mișcătoare sau parțial mișcătoare, parțial acoperite cu vegetație, cordoane litorale slab consolidate și plajele).

Amenajări (amenajări agricole, amenajări forestiere, plantații de plop de pe malurile râului, amenajări piscicole, diverse alte amenajări, poldere abandonate aflate în refacere ecologică);

Orașe și sate (așezări urbane și rurale).

2.9 Populație

Prin bogățiile sale naturale și poziția sa geografică, Delta Dunării a jucat întotdeauna un rol economic, politic și strategic de prim ordin. Aici, zona dinspre Gurile Dunării cu relieful său variat și roditor, cu clima sa vătratică și cu diversitatea de bogății naturale, a atras omul. Produsele muncii lui erau cunoscute și căutate în cele mai îndepărtate centre ale lumii, căci drumurile navelor, maritime și fluviale se intersectau la vaduri lesnicioase cu cele terestre, făcând astfel, ca bunurile Deltei să pătrundă pe toate piețele negustorești. De aceea, Delta Dunării, cu toate luncile ei limitrofe și din amonte (Brăila și Ialomița), au constituit întotdeauna puncte terminus ale păstoritului transhumant, iar în interiorul Deltei, fiecare grind ce se forma în procesul genetic al ei, n-a rămas niciodată în afara preocupărilor umane.

Pentru timpurile preistorice, vestigiile arheologice sunt singurele izvoare care ne vorbesc de vechimea și formele de cultură și civilizație ale omului care a trăit aici. Platformele din jur și mai ales promontoriile care pătrund în apele complexului lagunar Razim-Sinoie sau în cele ale fluviului sunt situri purtătoare ale vechilor civilizații locale. Tot litoralul de la Sinoie și până la insula Popina din nordul lacului Razim a fost vatra de formare și evoluție a civilizației neolitice de tip Hamangia (azi Baia) - 5000 - 3000 a. Chr. Distincția acestei culturi dobrogene este dată nu numai de tehnologia confecționării vaselor ceramice și de decorația lor realizată într-o gamă nepuizabilă de figuri geometrice prin tehnica împunsăturii și a vopsitului cu barbotină, ci mai ales prin plastica sa antropomorfă. Figurinele de lut ce aparțin acestei culturi sunt exprimări ale unei vieți spirituale cotidiene, iar cele două statui de lut, cunoscute cu numele de "Gânditorul" și "Femeia șezând", reprezintă familia pereche și considerate capodopere ale artei neolitice universale.

Fortificațiile cu șanțuri și valuri de pământ de pe promontoriile de la Sinoie, Enisala, Babadag, Beștepe (piatra lui Boboc), Bălteni, Malcoci, Tulcea și Somova sunt doar partea estică a vestigiilor rămase din organizarea habitatelor comunităților din epoca civilizației fierului (1200-500 a. Chr.); iar movilele răzlețe în aliniamente înșirate de-a lungul fluviului sau brăzdând stepa ori creasta colinelor de la Dunăre la Razim, ca și pe grindurile Deltei, Stipoc, Chilia și Caraorman, toate păstrează în anonim mărturiile spirituale ale tuturor etniilor autohtone și migratoare care au trăit ori s-au perindat prin aceste locuri de la marea mișcare migratoare indo-europeană și până la afirmarea civilizației creștine (de la cca. 2000 a. Chr. la cca. 400 d. Chr.) Tezaurul princiar descoperit într-un astfel de mormânt tumular la Agighiol, la care se alătură bogatele necropole de la Murighiol și Enisala ca și marea cetate de refugiu de la Beștepe, sunt documente și afirmări ale unei civilizații sedentare creată de autohtoni geți după cum i-am cunoscut din izvoarele grecești, sau daci, după cele romane.

Mărimea și dimensiunile valurilor sale de apărare ce fortifică o suprafață de peste 25 ha, șanțurile și traseele create în urma excarpării pantelor, cetatea de la Beștepe te impresionează și azi prin monumentalitatea sa, prin ingenioasa tehnică de îmbinare a elementelor naturale cu cele create de om care au dat fortificației un caracter de apărare inexpugnabil. De asemenea, pe promontoriul cel mai răsărit al horstului dobrogian, denumită de geografie - Capul Doloșman, se află ruinele cetății greco-romane Argamum (Orgame în perioada greacă). Mențiunea lui Hecateu din Milet (sec. VI a. Chr.), de polis-Orgame, trece ca cel mai vechi document pentru țara noastră ce atribuie mențiunea de oraș unei așezări. Cercetările arheologice dau însă prioritate Histriei, colonie a milesienilor. Amândouă au aceeași cronologie și aceeași evoluție istorică care se încadrează de la sfârșitul sec. VII a. Chr. și până la începutul sec. VII d. Chr. La vremea de atunci, Histria a fost fondată pe o insulă din marele golf căreia romanii i-au zis Halmyris, astăzi, ca urmare a colmatărilor în timp, ea este legată de restul uscatului, iar în fața lor, Marea a creat acele piepturi care au dus la închiderea golfului, iar în timp și la decăderea lor economică, fără a se mai putea reface vreodată după ultima lor distrugere din sec. VII.

Astăzi, ruinele zidurilor de apărare, cu piețele, cu templele și bazilicile lor din interior, cu monumentalitatea termelor, cu rămășițele de frontispicii și tot felul de elemente arhitecturale, cu străzi și canalizări, ne dau cea mai clară imagine a organizării lor urbane din antichitatea perioadei romane.

Urcând spre nord, la gura unde o parte din apele brațului de sud al fluviului erau trimise în golful Halmyris, pe vatra unui vechi factorium getic s-a format și s-a dezvoltat ca mare centru economic în perioada romană orașul Halmyris (azi Murighiol). După Dînogeția (de pe insula Bisericuța din satul Garvăn), Halmyris este cel mai cunoscut din punct de vedere arheologic dintre toate cetățile de pe limesul dunărean care stau încă acoperite sub colbul vremurilor: Salsovia (Mahmudia), Talamonium (Nufăru), Aegyssus (Tulcea), Noviodunum (Isaccea) în afară de acele al căror nume s-a pierdut în timp odată cu dispariția lor, cum sunt cetățile romane de la Enisala, cea de pe dealul Parcheșului, ca și burgurile de la podul Topraichioi (Babadag), de pe dealul Carabair (Dunavăț) și mai ales cele din punctul "la scări" de pe malul lacului Erenciuc și din vecinătatea imediată a satului Caraorman. Numai un program de cercetare asupra tuturor acestor situri deltaice ar putea elucida în timp toate informațiile transmise nouă azi de eposul homeric și argonautic, ca și de lapidarele inscripții de la Histria referitoare la vestita insula Peuce cu pădurile ei de pini și la toata viața economică și strategică pe care a cunoscut-o în antichitatea geto-greco-romana Delta Dunării.

După marile migrații și criza din Imperiul Bizantin, viața economică și urbană de la Gurile Dunării se reface. Portulanele și hărțile genoveze, ca și izvoarele bizantine vorbesc foarte mult de pescuitul și de comerțul cu tot felul de produse în sec. X - XV în porturile dunărene la Solina (Sulina de azi), Licostoma (Periprava), Vicina (ipoteze incerte asupra vetrei sale), locul unde a fost ales și s-a instaurat primul mitropolit al țării Românești.

Dintre toate cele 80 de orașe pe care Cronica anonimă a timpului ne informează că erau atunci la Gurile Dunării, doar cetatea de la Enisala mai străjuiește peste apele Razimului și Pereiaslovatul (azi Nufăru), care ne aduce din timp în timp surpriza strălucirii lui de altădată printr-o serie de descoperiri izolate în locuri virane sau prin grădinile sătenilor.

Războaiele ruso-turcești din sec. al XVIII-lea și al XIX-lea, ca și administrația rusească în Delta Dunării de până la 1856 au distrus tot ce-a putut exista aici din perioada existenței Dobrogei la țara Românească și la Moldova și mai ales din perioada stăpânirii turcești. Cele două mari centre comerciale din inima Deltei: Chilia și Sulina, au renăscut după războiul Crimeii întocmai ca pasărea Phoenix, fiecare însă la alți parametri.

În perioada de la 1856 și până la 1940 Sulina a cunoscut o dezvoltare economică, urbanistică și spirituală, nu atât prin amploare, cât mai ales printr-un specific care a reușit să o individualizeze între toate orașele dunărene din țara noastră. În toata zestrea sa spirituală și urbană, astăzi mai dăinuie și continua să te impresioneze o oază de câteva clădiri în frunte cu palatul CED, farurile ei, vechi și noi, iar bisericile și cimitirul său îi dau cu prisosință imaginea orașului cosmopolit de altădată.

De asemenea, aceeași soartă a cunoscut și orașul de la poarta Deltei - Tulcea, capitala județului cu același nume. Din tot urbanismul lui născut după 1860, când conducerea sangeacului s-a mutat la Tulcea, s-au conservat astăzi două rezervații arhitectonice: centrul istoric cu palatul administrativ și cel al pescăriilor, cu primăria veche, liceul, banca și alte construcții civile (1); și zona de locuințe centrale din jurul catedralei orașului, a bisericii grecești și a celei catolice din fostul cartier nemțesc (2).

Din totalul patrimoniului cultural, istoric sau arhitectural localizat și amplasat în timp în rândurile de mai sus, ca și cel mobil aflat în colecțiile muzeelor am putea face în sinteză următoarea clasificare:

- Monumentele și siturile arheologice vizitabile, asupra cărora există în continuare un program de cercetări ca și proiecte și planuri de restaurare, cum sunt cetățile: Histria, Argamum, cetatea bizantină de la Enisala, burgusul de la podul Topraichioi, cetatea Halmyris. (Un proiect de apărare împotriva viiturilor Dunării se impune pentru zona portuară a cetății Noviodunum - Isaccea).

- Monumente arhitectonice la Tulcea, Babadag și la Sulina. Pentru cele din Tulcea este întocmit un program de ocrotire a lor, de restaurare și conservare. La Sulina, vechiul far a fost restaurat și consolidat fiind transformat în muzeu. Proiectul "Sulina – Rescue 2000" a făcut o inventariere a valorilor arhitectonice de patrimoniu în inițiativa de a promova un program de consolidarea acestora și de punere a lor în valoare prin turism ecologic și cultural, în special a centrului orașului Sulina.

- Monumentele și siturile din interiorul rezervației și în special la Caraorman și Chilia, ca și la cetățile: Salsovia (Mahmudia), Noviodunum (Isaccea) și la cetatea romană Enisala. Un program de cercetare desfășurat în aceste zone ar putea crea pe viitor o diversitate de obiective în activitatea turismului cultural.

2.10 Obiceiuri și tradiții culturale

Diversitatea etnică a populației din perimetrul Rezervației este subliniată foarte bine și prin diversitatea obiceiurilor și tradițiilor locale. Acestea sunt reprezentate în forme diferite pornind de la specificul alimentației, costume, case, obiceiuri și instalații tehnice țărănești.

Alimentația în localitățile din Rezervație se bazează pe câteva produse de bază, peștele fiind de departe dominant, urmat apoi de carne, lapte, brânză, cartofi, varză, fasole, dovleac. În general, se întâlnesc asemănări în prepararea acestor alimente, datorită conviețuirii în același mediu, dar se evidențiază două forme diferite: *alimentația cotidiană*, cea privind tehnici de preparare, credințe, obiceiuri și comportament și *alimentația sărbătorească*. Diferența dintre cele două forme ale actului alimentar se manifestă prin amplificarea valenței cotidiene, începând cu consistența lui – cantitate și calitate – continuând cu comportamentul ceremonial sau ritual adecvat sărbătorii. În contextul sărbătorec, alimentele trec într-o nouă ipostază, căpătând însușiri magico-rituale ce pot influența, în gândirea tradițională, viața omului sau relațiile lui cu cei din jur, cu divinitățile sau cu strămoșii. În acest sens este menționată *pâinea* sub formă de colac cu valențe multiple: urare de bun augur în obiceiul colindatului, element cu valoare magică în obiceiurile de primăvară, element cu valoare simbolică în relațiile interumane (colacul dat nașilor sau colindătorilor), element cu valoare simbolică în cultul morților. În unele localități din Rezervație (Letea, Caraorman, C.A. Rosetti) se prepară o pâine specială "*pampușca*", învârtită sub formă de colac. Această formă de pâine este mult gustată când este preparată într-o formă deosebită și anume când este proaspătă, se rupe și se pune într-un vas, turnându-se peste aceste bucăți un sirop din miere de albine sau zahăr cu mac. Preparatele numite "*piroști*", "*chiroști*" (în ucraineana "*pirische*"), erau pregătite mai în fiecare zi. Tot ca desert pentru masa zilnică (după unii numai duminica) erau și colțunașii fierți (în ucraineana "*varenichi*").

Peștele și carnea de pasăre consumate în ziua de Anul Nou sunt legate de credința străveche în rolul regenerativ al sacrificării. Sintagma folosită și astăzi "*se mănâncă pește și pasăre ca să fii ușor tot anul*" este semnificativă în acest sens.

Sacrificarea unui animal, (porc, miel) în contextul sărbătorii are semnificație ce ține de gesturi ritualice chiar dacă sacrificarea are loc și în alte momente ale anului. În cadrul sărbătorilor o importanță deosebită în viața tradițională îl are ziua bisericii (*hramul bisericii*), obicei ce păstrează elemente ale străvechilor sacrificii destinate comunicării cu forțele divine și se conturează ca un ceremonial complex. Hramul sau praznicul bisericii este organizat cu participarea întregului sat, la ziua patronului bisericii, în general, un sfânt din calendarul ortodox (Steluța Pârâu, 2006).

Evenimentele importante din viața omului sunt bine reprezentate în gastronomia locală: nașterea și botezul, ceremonialul de nuntă, ceremonialul înmormântării. În gastronomia populației turcești și tătarăști sunt cunoscute în primul rând abstenența la consumul cărnii de porc și de vin sau alcool, dar și obiceiurile preparării tradiționale a cărnii de oaie precum și tradiționalele prăjituri specifice populației turcești: *baclavalele*.

Obiceiurile tradiționale sunt legate de *obiceiurile din ciclul vieții* și de *obiceiurile calendaristice*. *Obiceiurile din ciclul vieții* cuprind obiceiuri legate de naștere (obiceiul "ursitoarelor", al "scandatorii" – prima baie a copilului, botezul), nunta ("peșitul", "cumpărutul miresei", "legatul miresei", etc.) sau înmormântare, etc.

Obiceiurile calendaristice cuprind obiceiuri legate de anumite evenimente ale anului: obiceiurile de Crăciun și Anul Nou ("moroiu", "capra", "ursul", la români sau "melanca" la ucraineni, uratul cu sorcova "semănatul" – aruncatul boabelor de grâu sau de orez practicate la români, aromâni și ucraineni) și obiceiurile de primăvară și vară care marchează diferite etape în desfășurarea vieții sătești legate de practicarea diferitelor ocupații și aveau ca scop fertilitatea ogoarelor. În localitățile din Delta Dunării, unde pescuitul este ocupația principală se întâlnesc tradiții (costume, credințe) care se respectă

pentru bunul mers al activităților legate de această ocupație. Astfel, la Buna Vestire nu se ieșea la pescuit deoarece era vânt și pericol mare. Sfințirea sculelor – ca practică cu valențe ritualice – apare în diferite manifestări: se sfințeau de către preoți sculele pentru pescuitul cu carmace (cârlige fără nadă) la sturioni sau se sfințeau sculele când plecau la pescuit, pentru prima dată în sezonul sau în anul respectiv.

Costumele populare, reprezintă un alt domeniu în care s-au dezvoltat și s-au păstrat tradiții interesante. **Costumul tradițional românesc** a fost purtat până la 1910-1916 în spațiul limitrof dunărean al județului Tulcea și în satele județului Constanta și până la 1940-1945 în cele limitrofe lacului Razim. *Costumul popular femeiesc* cuprindea legătura pentru cap de tip basma, cămașa dreaptă, fusta, pestelca, haina de deasupra (zăbun, cațaveici, cojoc) și pantofi (iminei). În timp ce fesul a dispărut, fusta se integrează în structura tradițională și se impune ca piesă componentă pentru costumul de început de secol XX. *Costumul bărbătesc* cuprinde îmbrăcămintea capului (căciula, pălăria), cămașa, brâul, haine de deasupra (zăbun, cojoc, manta) și încălțăminte (opinci, pantofi). Mutațiile socioeconomice din viața satelor din zona limitrofă a Rezervației au determinat schimbări și în aspectul vestimentației: în locul pieselor de port țesute din lână, a pestelcii "*cusute*" cu motive decorative, a maramei care se mai păstra în unele sate (în cele din județul Constanta) întâlnim după 1920, o vestimentație care relevă renunțarea la anumite preocupări tradiționale ale femeii, cât și influența orasului. Astfel, în costumul femeiesc, în locul maramei sau a basmalei cu ciucuri, se poarta basmaua înflorată sau neagră, procurată de la prăvălii. Fusta și bluza de lână, țesute și cusute în casă, sunt înlocuite cu aceleași tipuri de piese dar din materiale produse industrial.

Costumul ucrainean, cuprindea până în perioada anilor 1930, legătura pentru cap ("casinca", cămașa dreapta ("rubasca"), fusta ("iubca") din pânză, rochia ("platia"), sorțul și cheptarul, pentru femei, și căciula, cămașa (rubasca), brâul, pantalonii, haina, încălțăminte, pentru bărbați.

Costumul lipovenesc, păstrează, în ansamblul sau unele elemente din vechiul port rusesc din preajma Volgăi centrale, ținut de unde a venit această populație. Totodată, acest costum relevă stadiul avansat de disoluție a industriei casnice, țărănești, caracteristic pentru Rusia secolului al XIX-lea. Structura costumului este alcătuită din legătura de la cap ("cipcica", "casiuca", "salichi"), cămașa ("rubasca"), fusta ("jupca"), bluza ("cohta", "cofta"), brâul ("pois"), haina de iarnă ("pufoaica" și "cațaveica"), papuci de postav sau botine pentru femei și căciula, cămașa ("rubasca"), pantaloni ("stan", "briuchi"), brâul, hainele de iarna ("pinjac", "palto", "padioca": pufoaica, șuba), pentru bărbați.

În zona limitrofă Rezervației au conviețuit și conviețuiesc cu populația locală și alte etnii, (**aromânii** – în localitățile Baia și Ceamurlia de Jos din județul Tulcea și Mihai Viteazu din județul Constanta, **tătarii**, care au locuit în satul Nuntași) care au obiceiuri specifice, parțial păstrate până în zilele noastre, influențate desigur de transformările socio-economice ale perioadei actuale.

Specificul caselor – arhitectura rurală reprezintă caracteristici care dau localităților din Rezervație și din vecinătate un specific aparte. În localitățile din Delta Dunării este frecventă tehnica ridicării locuințelor cu pereți din stuf lipit în mănunchiuri verticale între stâlpi de stejar sau salcâm și șipci orizontale. În localitățile limitrofe se întâlnesc locuințe construite din paiantă și anexe gospodărești cu pereți din nuiele împletite sau despărțituri de lemn susținute de stâlpi de lemn de esență tare. Aceste tehnici și materiale de construcție, la care se mai adăugă piatra, utilizată la fundație, soclu, beci, fântână, gard sau grajd, sporesc varietatea pe care o are utilizarea pe scară largă a *lutului* și a *stufului*.

Lutul este folosit ca materie primă amestecat cu paie de orz sau grâu și frământat bine cu apă pentru a forma o pastă numită *ceamur* care este apoi întrebuințat pentru construirea caselor, fie "turnat" sau "pus" direct pe sol sau pe temelia de piatră pentru ridicarea zidurilor, în patru straturi succesive, pe măsură ce se usucă fiecare strat la intervale scurte de timp, vara, fie pentru prepararea chirpicilor prin turnarea și presarea în forme de scândură, paralelipipedice, fără baze, de obicei cu dimensiunile 10 x 20 x 40 cm. Alt material local folosit în construcție este *stuful*, utilizat atât în construcția pereților locuințelor în mănunchiuri verticale lipite între furci, cât mai ales în construirea anexelor gospodărești: grajduri, samalâc, șopron, magazii, cotețe, garduri cu diferite împletituri, etc.

Atât în Delta Dunării cât și zona limitrofă sunt frecvente casele învelite cu stuf, în două, trei sau patru ape ale acoperișului. Acestea sunt învelite "nemțește", cu stuf mărunț și bătut pe toată suprafața acoperișului sau "rusește", folosindu-se stuful cu tulpina groasă și lungă cât panta acoperișului. Ambele

tipuri de învelitoare au creasta casei realizată din stuf împletit. Unele acoperișuri prezintă o combinație a celor două feluri de învelitoare sau combină stratul de stuf cu stratul de papură. Acoperișurile de stuf în două ape sunt caracteristice satelor cu populație slavă, unele având frontonul construit din același material.

Având în vedere forma de relief, locuințele din Delta Dunării sunt mai joase decât cele construite în localitățile limitrofe cu relief colinar. În privința planului casei, frecvența cea mai mare o are casa cu tindă mediană și cu două camere, unele având tinda retrasă, formând o mică prispă între camere. În satele cu populație slavă, casele au frecvent prispa pe două laturi, la fațada casei și pe latura îngustă, chiar la stradă.

Pe lângă utilizarea acestor materiale de construcție tradiționale pentru populația locală și a localităților limitrofe există și locuințe construite din alte materiale de construcție: cărămidă, piatră, blocuri de BCA, învelite cu tablă, azbociment, țiglă. Aspectul locuinței este influențat de sursa de materiale de construcție, de ocupația locuitorilor, de starea lor materială, de locul de origine și deci, de etnie.

Cea mai răspândită este "*gospodăria tradițională românească*" cu case ocupând un loc central, între casă și stradă existând o curte și grădină de flori, iar anexele gospodărești amplasate în jurul casei. O altă situație frecventă este aceea în care casa constituie o latură a patruleterului realizat cu anexele gospodărești specifice populației românești sedentare din întreaga câmpie a Dunării, având ca ocupație principală agricultura, cultivarea pământului și creșterea animalelor. Aceste gospodării complexe se întâlnesc în Chilia Veche, Caraorman, C.A. Rosetti, Ceatalchioi, Sfântu Gheorghe și în localitățile limitrofe, de-a lungul Dunării și lângă lacul Razim.

Gospodăria cu *influențe din Peninsula balcanică* s-a răspândit în Dobrogea, până în localitățile limitrofe Deltei Dunării și Rezervației prin intermediul populației bulgare stabilite în secolul trecut, dar mai ales prin intermediul echipelor de meșteri veniți din sud. Planul pleacă de la tipul matcă (tinda mediană și două camere), dar prispa din lungul fațadei este largă cu stâlpi ce susțin o streășină, de asemenea largă.

Casa lipovenească este specifică localităților din deltă (Mila 23, Sfiștofca, Periprava, Chilia Veche, Crișan) sau de lângă Razim (Sarichioi, Jurilovca). Aceste așezări fiind mai noi au străzile și casele aliniate. Casa are în general, structura obișnuită cu tindă centrală, este așezată cu latura îngustă chiar la stradă, adeseori cu peretele în stradă, acoperișul de stuf în două ape și prispa îngustă pe două laturi: în lungul fațadei și lateral la stradă, cu stâlpi subțiri, pardoseală de pământ și fără balustradă. Sub streășină, de-a lungul stâlpilor și la laturile frontului sunt aplicate scânduri traforate. Ornamentele timpanului sunt florale sau zoomorfe. Pereții sunt construiți din stuf, firci de lemn și lipeală din pământ, din chirpici sau din ceamur. Este frecventă placarea pereților laterali și din spate cu scânduri orizontale cu marginea suprapusă pentru a proteja casa mai bine de precipitații.

Pereții cu muchii drepte au tâmplăria vopsită în albastru deschis sau portocaliu. Sistemul de încălzire are hornuri mari și "lejancă". Complexul de anexe gospodărești se dezvoltă în lungul gospodăriei în funcție de ocupație. Una din anexele specifice este baia de aburi (banie) separată de casă. Acest specific este subliniat și de termenii referitori la locuință, utilizată de localnicii nu numai de origine slavă: *lejanca, hotă, comnata, banie, pribanic, zavalencă, svoloc, sliji, crovca, chișcă*.

Pe lângă aceste categorii distincte, există și o mare diversitate, în aspectul locuințelor, determinată de mai mulți factori: varietatea reliefului, apartenența etnică, originea diferită a românilor veniți din diferite provincii (Transilvania, Moldova, Muntenia, Basarabia, Cadrilater), varietatea ocupațiilor, influența urbanului, absența unui plan impus, vremelnicia așezărilor din Delta Dunării cu localități inundabile frecvent.

Instalațiile tehnice țărănești cele mai des folosite au fost *morile de vânt*. Locul de origine al morilor de vânt, astăzi unanim acceptat, este considerat Orientul Apropiat. Prima atestare documentară datează din anul 1585 și se referă la Dobrogea, unde aceste instalații au cunoscut cea mai mare răspândire și rezistență în timp, firesc, dacă luăm în considerare condițiile geografice de aici. Ele au evoluat din rășnițe păstrate izolat până în timpurile noastre, fiind folosite la măcinatul păsutului sau numai al sării. La sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, morile de vânt reprezentau 85,7% din totalul instalațiilor tradiționale, dintre care numai în județul Tulcea reprezentau 88,8%. După forma roților se disting: mori de vânt cu vele de pânză și mori de vânt cu aripi de scândură, aceste fiind

specifice nordului Dobrogei. La începutul secolului al XX-lea existau 39 de mori de vânt în diferite localități din Rezervație: Sulina, Letea, Caraorman, C.A Rosetti, etc. și peste 300 de mori de vânt în localitățile limitrofe.

2.11 Distribuția populației pe teritoriul RBDD

La sfârșitul secolului XIX în Delta Dunării locuiau circa 12.000 locuitori, iar în preajma celui de al doilea război mondial (1940) în Delta Dunării erau circa 14.000 de locuitori. Pe teritoriul rezervației sunt înregistrate oficial 28 așezări umane (sate, cătune și un oraș - Sulina) cu o populație care a cunoscut de-a lungul timpului fluctuații legate de importanța economică a zonei. În perioada 1912-2002, evoluția numerică a populației a fost în descreștere chiar dacă au fost și intervale de timp în care populația a crescut (Tabelul nr.3). În acest interval numărul locuitorilor deltei s-a redus cu peste 3.500 de locuitori, corespunzător unei scăderi medii anuale de 2,5 ‰. Cel mai mare spor al populației s-a produs între anii 1948-1956 (12,6‰), situație datorată sporului natural din mediul rural (13,4‰), iar cel mai scăzut spor a avut loc în perioada 1966-1977 (-14,7‰), datorate de asemenea scăderii populației rurale, care în perioada amintită s-a redus cu ¼ (peste 4.000 de persoane). Acest declin demografic s-a datorat migrației forței de muncă, în mod deosebit spre Tulcea. Inundațiile mari din perioadele 1970 și 1975 au determinat de asemenea ca o parte a populației să se mute în zonele extradeltaice. După 1990, populația din Delta Dunării a continuat să scadă, atât în mediul urban cât și în mediul rural, chiar dacă în aceasta perioadă s-au înregistrat și sporuri pozitive în unele localități, îndeosebi după 1997, ca urmare a revenirii unor locuitori în urma declinului activității din industrie (C.A.Rosetti 34,9‰, Pardina 33,8‰, Ceatalchoi 16,1‰). În celelalte localități s-a menținut tendința de scădere (Sf. Gheorghe -3,3‰, Maliuc -1,5‰). Se mai remarcă faptul că unele localități au o populație foarte scăzută, sub 54 de locuitori (Cardon, Câșlița, Tatanir), ca localitatea Ostrovu Tătaru nu mai are nici un locuitor, în timp ce în localitatea Uzlina, aparținând Comunei Murighiol, pe lângă cei 6 locuitori înregistrați oficial, sunt numeroase gospodării aparținând unor locuitori a căror rezidență se află în alte localități ale județului Tulcea sau chiar în alte județe.

Tabel nr.6. Evoluția populației din deltă la recensăminte

Anii	1912	1930	1966	1977	1992	1997	2002	2011
Urban	7.347	6.399	4.005	5.484	5.484	5.137	4.601	3.663
Rural	10.459	12.135	15.713	9.046	9.046	8.475	9.694	7.639
Total	17.806	18.534	19.718	14.530	14.530	13.612	14.295	11.302

Aceeași tendință se menține și după 2002 (Tabelul nr.6)

Satele din delta se încadrează, în marea lor majoritate (88,5%), în categoria satelor mici și foarte mici (Tabelul nr.7). Analizând situația populației în anul 2006 se constată ca doar o singură așezare rurală are mai mult de 1000 de locuitori (Chilia Veche), iar Sf. Gheorghe se poate încadra în categoria localităților de mărime medie. Orașul Sulina se detașează, prin poziția și evoluția sa în cadrul deltei. Dezvoltarea Sulinei a avut mai puține conexiuni cu spațiul deltaic și a beneficiat de hinterland internațional la care o justifica statutul de porto-franco de la începutul secolului. Abia din a doua jumătate a secolului XX, acest oraș a trebuit să-și stabilească legăturile cu satele învecinate.

Aceste localități sunt concentrate în cea mai mare parte în lungul brațelor Dunării și ocupă suprafețe reduse de teren din cauza suprafețelor mici de terenuri neînduabile existente. Densitatea populației este de circa 3,5 locuitori/km², raportată la suprafața continentală a rezervației.

Populația activă din rezervație este de circa 35,3% având un grad de ocupare de cca 81,4% repartizat diferențiat pe activități:

- pescuit și piscicultură (15,3%);
- agricultură și silvicultură (29%);
- industrie, construcții, comerț, prestări servicii (15,7%);
- turism, transporturi, comunicații (15,4%);

- sănătate (1,9%);
- învățământ, educație, cultură (5,7%);
- administrație publică (13,5%);
- alte activități (3,6%).

Rata șomajului este de 18,6% și este neuniform distribuită în localitățile rezervației.

Tabel nr.7. Evoluția populației în comunele din Rezervație în perioada 2005-2013¹

Localitati	Ani								
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013
	UM: Numar persoane								
	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
ORAS SULINA	4673	4593	4634	4527	4400	4358	4295	4220	4156
C.A. ROSETTI	1031	1014	997	965	935	929	916	901	862
CEATALCHIOI	666	701	745	777	778	759	751	710	696
CHILIA VECHIE	2519	2502	2524	2487	2455	2407	2386	2348	2346
CRISAN	1382	1364	1345	1312	1303	1304	1305	1305	1280
MALIUC	1014	1016	1016	989	992	981	960	958	965
PARDINA	598	593	635	616	631	603	625	679	693
SFANTU GHEORGHE	921	891	875	865	857	840	821	819	814

Structura etnică a populației este constituită în principal din populație românească, la nivelul anului 2002, aceasta fiind de 12.666 locuitori (86,85%), dar și din prezența mai substanțială a încă patru minorități naționale: lipoveni, 1.376 (9,46%), ucraineni, 299 (2,5%), rromi, 69 (0,47%) și ruși 59 (0,4%).

Densitatea medie a populației este foarte scăzută (5,4 loc./km²), datorită suprafețelor întinse de lacuri, gârle, canale, terenuri mlăștinoase, etc., nefavorabile dezvoltării unor așezări omenești. Rețeaua rarefiată a localităților, numărul mic de locuitori, suprafața de uscat redusă au contribuit la menținerea unui număr mic de locuitori și a unei densități mici: Sf. Gheorghe (1,8 loc./km²), Pardina (2,2 loc./km²), Crișan (3,4 loc./km²), Maliuc (4,1 loc./km²), C.A. Rosetti (4,2 loc./km²), Chilia Veche (6,8 loc./km²), Ceatalchioi (6,9 loc./km²), Sulina (13,96 loc./km²).

2.12 Activități tradiționale

✓ Pescuitul

Pescuitul este una din cele mai vechi ocupații ale populației din Delta Dunării și reprezintă și în prezent o activitate economică importantă ocupând mai mult de jumătate din populația activă a deltei, în prezent activând pescari autorizați pentru desfășurarea pescuitului comercial. Aceștia li se adaugă și reprezentanții familiilor rezidente în spațiul Rezervației care au dreptul legal să pescuiească pentru consumul propriu. Se poate spune că această activitate ocupă, în scop comercial sau familial, toate familiile rezidente în Rezervație. Deși astăzi resursa piscicolă a cunoscut un regres, pescuitul este în continuare principala preocupare. Localitățile unde pescuitul reprezintă principala activitate a locuitorilor sunt: Crișan, Mila 23, Gorgova și Sfântu Gheorghe.

¹ Cu excepția localității Tudor Vladimirescu

Valorificarea resursei pescărești din bazinele acvatice naturale se bazează pe metode tradiționale care au fost folosite din cele mai vechi timpuri. Primele reglementări ale pescuitului, bazate pe experiența generațiilor, apar în Evul Mediu și apoi în timpul administrației otomane. Administrația de stat a început în anul 1895 sub conducerea lui Grigore Antipa, căruia îi revine meritul de a fi elaborat principiile de management a pescăriilor în fluvii și delte neregularizate, valabile și în zilele noastre. În anul 1896 apare prima Lege a pescuitului, care a oprit pescuitul peștilor sub o măsură minimală, a introdus reglementări bazate pe o bună cunoaștere a biologiei speciilor de pești, a potențialului zonelor și pe rolul factorului hidrologic.

În prezent, exploatarea resurselor pescărești din Delta Dunării este reglementată prin acte normative și norme de aplicare ale acestora de către administratorul resursei și de către utilizatori în scopul asigurării utilizării durabile a acestora.

Din punct de vedere al scopului capturării, în Rezervație se practică pescuitul comercial, sportiv, științific și familial. După biologia speciilor se distinge pescăria peștilor de apă dulce (Deltă, Dunăre, Razim-Sinoie), pescăria peștilor marini migratori și pescăria peștilor marini din zona litorală.

Activitatea de pescuit comercial se desfășoară în mai multe zone, metodele și uneltele de pescuit fiind specifice pentru fiecare zonă.

În Delta Dunării propriu-zisă, pescuitul se desfășoară în tot timpul anului (cu excepția perioadei de prohibiție de 60 de zile) folosindu-se numai tipuri de unelte pasive (vintire, taliene) și active (năvoade, voloage). Capturile realizate în această zonă sunt dominate de caras, crap, plătică și babușcă. Tot în această zonă se realizează și capturi de raci și broaște.

În complexul Razim – Sinoie, pescuitul se desfășoară cu capcane de tip vintire și taliene de Razim, în sezonul cald, și cu năvoade, în sezonul rece. Sunt interzise avele și setcile, iar perioada de prohibiție este mai lungă față de restul Rezervației însumând 90 de zile. Cea mai mare parte a capturilor se realizează cu năvoadele, capturile fiind dominate de plătică, babușcă, caras și șalău.

În Dunăre și brațele sale, pescuitul se desfășoară în tot cursul anului cu excepția perioadelor de prohibiție (30 de zile pe zona de graniță și 60 de zile în celelalte zone) și cu intensificări sezoniere în anumite zone (toane) pentru capturarea speciilor marin migratoare. În această activitate se folosesc unelte și metode tradiționale practicându-se atât formele de pescuit activ cu setci în derivă sau pasive cu setci fixe, pripoane, taliene, vintire, etc. Capturile realizate sunt dominate de scrumbie de Dunăre, plătică, caras, ciprinide asiatice.

În zona costieră și marină, se desfășoară un pescuit pasiv cu taliene gigant și semigigant, pe toată coasta marină aferentă Rezervației. Destul de sporadic se desfășoară și un pescuit activ cu nave mici de traulare, în zone situate dincolo de izobata de 20 m. Capturile sunt dominate de specii de talie mică (hamsie, gingirică, stavrid, șprot) speciile mai valoroase, (calcan, scrumbie albastră, pălămidă, chefal, rechin) fiind foarte slab reprezentate.

✓ **Agricultura**

Agricultura, cu cele două activități specifice: cultivarea pământului și creșterea animalelor, este una din cele mai vechi îndeletniciri a populației din Rezervație. Localnicii acestor ținuturi înconjurate de ape își asigurau o parte din cele necesare traiului cultivând terenurile ieșite temporar de sub ape (platforme). Creșterea animalelor, dintr-o activitate temporară (transhumanța) a devenit o preocupare permanentă la sfârșitul secolului XIX. Localități cu tradiție în creșterea animalelor sunt: Letea, Periprava, C.A.Rosetti, Sfîștofca și Caraorman

Agricultura tradițională a fost practică mai ales în zonele cu suprafețe mari de teren arabil: Chilia, Pardina, Plaur, Sălceni, Ceatalchioi și Pătlăgeanca, formate din soluri aluviale de pe grindurile fluviatile cu risc mic de inundare.

Din cauza solurilor sărace (nisipoase), agricultura a cunoscut o mai mică dezvoltare pe grindurile marine Letea și Caraorman. Agricultura se desfășoară în sistem privat și cuprinde două activități majore: cultivarea cerealelor și a altor plante și creșterea animalelor. Activitatea agricolă se desfășoară în baza autorizațiilor de mediu pentru terenurile din categoria "terenuri agricole" și în baza permiselor de practicare a agriculturii pe terenurile ieșite temporar de sub ape. Ca localizare, majoritatea terenurilor arabile sunt localizate în zona economică a deltei fluviatile, mai evoluată sub aspect morfologic și

pedologic. În condițiile unui management bun, ecosistemele agricole din delta fluviatilor pot avea o mare capacitate de producție pentru cereale păioase, porumb, legume, cartofi, soia și plante furajere.

În delta fluvio-maritimă terenul arabil reprezintă doar 0,12 ha/locuitor, dominante în structura terenurilor agricole în aceasta zonă fiind pajiștile. Agroecosistemele din delta maritimă sunt reduse ca suprafață dar și ca potențial agro-productiv. Ca formă de proprietate, care determină și modul de folosință, terenurile agricole din Rezervație sunt: domeniu public de interes județean (polderle agricole), domeniu public de interes local (amenajări piscicole și pajiști), restul fiind proprietate privată a persoanelor fizice.

Agricultura tradițională, desfășurată pe suprafețe de câteva hectare, se rezumă în general la monocultură. Nu se fac tratamente fito-sanitare și nu se practică rotația culturilor, iar rezultatele obținute sunt în general slabe, acoperind doar necesitățile familiale. În Delta Dunării, populația locală mai practică agricultura pe terenurile ieșite temporar de sub ape (platforme), cu rezultate bune, având în vedere accesul facil la apă.

Creșterea animalelor – cealaltă ramură a agriculturii – este o îndeletnicire veche a populației locale de pe teritoriul Rezervației. Creșterea animalelor, alături de pescuit, reprezintă principalele surse de venituri în localitățile izolate din Delta Dunării - Caraorman, Periprava, C.A. Rosetti, Letea, Mila 23 etc. După 1960, pescuitul și agricultura au cunoscut modificări prin intensificarea exploatării stufului (mai târziu abandonate), amenajări piscicole, mari incinte agricole și silvice.

În scopul realizării obiectivelor dezvoltării socio - economice durabile, o condiție importantă care trebuie îndeplinită o constituie conștientizarea și educarea publicului, procese menite să permită accesul la informație, înțelegerea și interpretarea corectă a informației, precum și încurajarea participării comunităților locale la luarea deciziilor manageriale.

Majoritatea convențiile internaționale în domeniul protecției și conservării biodiversității, ratificate și de România) conțin prevederi care subliniază importanța majoră a stabilirii unui dialog constructiv, cu impact asupra deciziilor pe termen lung, între factori de decizie și public (în special cu comunitățile locale) includ și o serie de prevederi cu referire la necesitatea de a se îmbunătăți nivelul de sensibilizare și conștientizare a publicului prin:

- încurajarea participării comunităților locale la luarea deciziilor manageriale
- favorizarea schimburilor de experiență între rezervații, în vederea întăririi participării comunităților locale și a voluntarilor la activitățile din rezervație;
- promovarea formării centrelor de informare, de educație, producerea materialelor de informare (atât cu privire la utilizarea durabilă, cât și despre dezvoltarea socio - economică, culturală durabilă).

Recunoscându-se rolul deosebit de important și necesitatea unei abordări clare și integrate a conștientizării publicului (mai ales a comunităților locale), ARBDD derulează activități de informare și de educație de mediu prin centre de informare.

Scopul acestor centre îl constituie promovarea rolului și importanței Rezervației Biosferei Delta Dunării.

✓ **Silvicultura și exploatarea lemnului**

Pădurile din lunca Dunării se găsesc pe grindurile înalte și sunt reprezentate de zăvoaie de salcie, de ploi și zăvoaie de specii în amestec. În mare parte au fost înlocuite cu plantații de ploi negri hibridi de mare productivitate și de interes economic. Pădurile din delta fluvială se găsesc în cea mai mare parte de-a lungul celor trei brațe ale Dunării, dar și pe gârlele și canalele de legătură dintre acestea și sunt reprezentate prin zăvoaie de salcie, care ocupă părțile mai joase și plopișuri sau amestecuri de ploi și sălcii pe părțile mai înalte.

Pădurile din delta fluvio-marină sunt deosebite față de cele din luncă și din delta fluviatilor. Aici se găsesc arborete naturale, pe grindurile Letea, Caraorman și în luncile brațelor Chilia și Sfântu Gheorghe, precum și plantații (plantații cu ploi negri hibridi și sălcii), dar și unele plantații realizate pe nisipurile fluvio-marine de pe grindurile Sărăturile. Pe suprafețe restrânse, datorită diferențierilor morfologice (dune și depresiuni interdune) și ecologice, pe grindurile Letea și Caraorman, în repartitia vegetației sunt caracteristice trecerile bruște de la pădure la vegetația ierboasă psamofilă și chiar halofilă.

Fondul forestier este constituit din totalitatea suprafețelor pădurilor, a terenurilor destinate împăduririi și a suprafețelor care servesc nevoilor de cultură, producție și administrație silvică.

Din punct de vedere ecologic și economic, pădurile din Rezervație au, preponderent, funcție de protecție (73% din suprafață) funcția de producție fiind reprezentată mai puțin (27% din suprafață). În ceea ce privește funcția de producție pe primul plan este producerea de masă lemnoasă, iar pe plan secundar ciupercile, plantele medicinale, vânatul și altele. Pădurile de interes economic sunt concentrate în delta fluvială.

Economia forestieră absoarbe o mică parte din forța de muncă disponibilă în Rezervație. Creșterea gradului de ocupare a populației în acest domeniu se mai poate face prin promovarea unor activități tradiționale (împletituri din nuiele de răchită, etc.).

Pornind de la conceptul că pădurea ca fenomen natural și ca producătoare de resurse economice este o parte a mediului, silvicultura este o activitate de ecologie aplicată.

Principalul produs al pădurilor îl constituie lemnul. Acesta se concretizează prin tăierea creșterilor anuale ale pădurilor sub formă de posibilitate. Această posibilitate este reprezentată, pentru pădurile din Rezervație de specii diverse de esență tare (5%) și specii de esență moale (95%).

✓ **Recoltarea stufului**

Preocuparea de recoltare a stufului, a papurei și a altor plante însoțitoare, sunt îndeletniciri vechi pentru locuitorii din Delta Dunării și din zonele limitrofe. Stuful a fost folosit intens în economia casnică rurală în cele mai diverse scopuri: ca material de construcții, combustibil și furaj pentru animale (în prima perioadă de vegetație).

Folosirea stufului în lucrări de construcții nu s-a redus numai la perimetrul deltei și al zonelor adiacente; el a fost folosit în întreaga țară și chiar în străinătate, mai ales ca suport pentru lucrări de finisare a clădirilor.

Stuful este recoltat pentru biomasă deoarece este o specie spontană ce produce o biomasă anuală fără nevoia de a se fertiliza artificial. Creșterea stufului este stimulată de recoltarea acestuia în timpul iernii când stuful este uscat, timp în care stuful poate fi și ars pentru igienizare în eventualitatea recoltării în anul următor.

Stuful se folosește în mod tradițional ca sursă de energie de către localnici dar există un potențial mare de a folosi această resursă în producerea de energie.

Alternative de folosire a stufului sunt reprezentate de:

- producerea de împletituri
- confecționarea de fascine pentru protecția digurilor.
- construcția de garduri
- ca material izolator în construcția tavanelor și pereților clădirilor, fiind un material ieftin și asigură o izolație termică bună.

Stufărișurile îndeosebi cele situate pe soluri cu portanță bună sunt pășunate de animalele domestice (bovine) îndeosebi primăvara când stuful este în primele faze de creștere.

Pășunatul stufului pe suprafețele care nu sunt destinate recoltării trebuie să fie o practică admisă, prin pășunat diversitatea floristică crescând. Localnicii recoltează de asemeni stuful tânăr pentru furajarea animalelor pe parcursul iernii.

✓ **Activitatea de vânătoare**

Resursa cinegetică a Rezervației este reprezentată de speciile care formează fauna de interes vânătoresc, într-o structură care este rezultatul unei evoluții îndelungate, datorită și schimbărilor de mediu și a influenței omului. Urmare acestei situații s-au înregistrat scăderea efectivelor unor specii și chiar dispariția unor specii.

Activitatea de valorificare a speciilor de faună sălbatică de interes cinegetic s-a încadrat, în ultimii ani, în limitele impuse de condițiile ecologice specifice fiecărui an. Situațiile deosebite înregistrate în ultimii ani,

din punct de vedere climatic și hidrologic (nivele ridicate ale Dunării pe perioade prelungite, alternanțe între perioadele cu nivele foarte ridicate și cele nivele foarte scăzute, temperaturi estivale foarte ridicate, etc.) au făcut ca dezvoltarea speciilor de faună sălbatică de interes cinegetic să fie afectată prin perturbarea cuibăritului și să impună măsuri specifice.

Au fost introduse restricții în ceea ce privește lungimea sezoanelor de vânătoare, în cea mai mare parte a cazurilor stabilindu-se amânarea deschiderii sezoanelor sau chiar interzicerea.

✓ Transporturile

Transportul în Rezervația Biosferei Delta Dunării se realizează atât pe căi navigabile cât și terestre. Transportul acvatic se efectuează pe brațele principale (Chilia, Suliana, Sfântu Gheorghe) cu nave clasice de pasageri, șalupe rapide și catamarane, deținute de firma de transport naval S.C. Navrom Delta S.A. Tulcea. Canalele adiacente sunt utilizate de către tur operatorii de turism, pentru activități precum birdwatching, excursii și plimbări cu barca, pescuit, foto safari dar și de către localnici, pentru desfășurarea activităților zilnice. În ceea ce privește transportul terestru pentru Rezervația Biosferei Delta Dunării, acesta se desfășoară pe cele 8 trasee terestre, iar căile de acces cele mai utilizate sunt E 87 (Somova – Tulcea), DJ 222 (Tulcea – Murighiol), DJ 222 (Tulcea – Gorgova) și DJ 222 (Tulcea – Chilia Veche).

✓ Turismul

Oferta turistică este alcătuită din resurse turistice naturale și antropice la care se adăuga așa numita ofertă creată, respectiv dotări, echipamente sau baza tehnico-materială necesară efectuării activităților turistice. Această ofertă de care dispune o țară sau o regiune reprezintă mecanisme de atragere a turiștilor determinând volumul circulației turistice, structura acestei și direcțiile de orientare.

Principalele forme de turism care se pot desfășura pe teritoriul Rezervației Biosferei Delta Dunării

Valorile naturale și culturale ale Deltei Dunării constituie resursele turistice naturale și antropice ale RBDD, resurse valorificabile prin practicarea turismului.

- **Turism pentru odihnă și recreere** (practicat prin intermediul companiilor de turism, în unul din hotelurile de pe teritoriul rezervației sau folosind hotelurile plutitoare, combinând excursiile pe canale și lacuri pitorești cu băile de soare și apa marină pe plajele situate de-a lungul coastei Mării Negre.
- **Turism de cunoaștere (itinerant)**, practicată fie individual, fie prin intermediul excursiilor organizate) potrivit pentru grupurile mici de vizitatori care au ocazia să exploreze varietatea peisajului sălbatic, combinând plimbările cu bărci propulsate manual pe canale pitorești cu drumeții de-a lungul canalelor sau pe grindurile fluviale și marine, etc.
- **Turism specializat** – științific (pentru ornitologi, specialiști, cercetători, studenți)
- **Programe speciale de tineret** (pentru cunoașterea, înțelegerea și prețuirea naturii)
- **Turism rural** (în cadrul căruia turiștii sunt găzduiți și ghidați de localnici), are tradiție în RBDD, multe familii de localnici găzduind și însoțind vizitatorii în Delta Dunării. Acest tip de turism reprezintă un important potențial pentru îmbunătățirea veniturilor populației locale.
- **Turism pentru practicarea sporturilor nautice, foto-safari**
- **Turism pentru practicarea pescuitului sportiv** foarte apreciat de vizitatorii de toate vârstele, în orice sezon, pentru orice specie de pește, și **vânătoare sportivă**.

Trasee de vizitare pe teritoriul Rezervației Biosferei Delta Dunării

Activitatea turistică din Delta Dunării se desfășoară în conformitate cu reglementările legale în vigoare. Odată cu declararea rezervației biosferei, Administrația Rezervației a stabilit propriile reguli de practicare a turismului, în scopul protejării patrimoniului natural. În acest scop, au fost stabilite 24 trasee turistice în rezervație, din care 15 trasee care se pot efectua numai cu mijloace de transport naval (navale) și 9 trasee care se pot efectua prin drumeții sau cu mijloace de transport rutier (terestre).

Trasee de vizitare pe căi navigabile

Traseul 1: Tulcea – Gârla Șontea – Mila 23 – Crișan – Tulcea; acest traseu poate fi făcut și pe varianta: Tulcea – Gorgova – Mila 23 – Crișan – Tulcea

Traseul 2: Tulcea – Canalul Litcov – Crișan – Tulcea

Traseul 3: Tulcea – Canalul Stipoc – Chilia Veche – Tulcea

Traseul 4: Tulcea (Lacul Câșla) – Gârla Somova – Mănăstirea Saon (lacul Telincea) – Tulcea

Traseul 5: Murighiol – Canalul Dranov – Gura Portiței – Canalul Dunăvăț – Murighiol

Traseul 6: Murighiol – Canalul Dunăvăț – Canalul Cocos – Canalul Mustaca – Canalul de Centură – Canalul Dranov – Murighiol (prelungire pe Canalul de Centură spre Canalul Lipoveni și pe Canalul Mustaca până în Lacul Razim, de unde se poate continua pe traseul 5 spre Gura Portiței)

Traseul 7: Murighiol – Uzlina – Lacul Uzlina – Lacul Isac – Gârla Perivolovca – Murighiol

Traseul 8: Murighiol – Uzlina – Canalul Litcov – Canalul Crișan – Lacul Puiu – Lacul Erenciuc – Murighiol

Traseul 9: Crișan – Lacul Roșu – Sulina – Crișan

Traseul 10: Crișan – Mila 23 – Lacul Trei Iezere – Crișan

Traseul 11: Crișan – Canalul Magearu – Sulina – Crișan

Traseul 12: Chilia Veche – Canalul Sulimanca – Lacul Matia – Canalul Rădăcinoasele – Chilia Veche

Traseul 13: Sulina – Canalul Cardon – Periprava – Golful Musura – Sulina

Traseul 14: Sulina – Canalul Busurca – Lacul Roșu – Lacul Erenciuc – Sf. Gheorghe – Canalul Cordon Litoral – Sulina

Traseul 15: Sf. Gheorghe - Gârla Turcească, până la intrarea în Meleaua Sf. Gheorghe – Sf. Gheorghe

Trasee terestre (drumeții)

Traseul D1: Letea (Sfiștofca) – Lacul Nebunu – Letea

Traseul D2: Caraorman – Pădurea Caraorman

Traseul D3: Murighiol – Lacul Sărături – Murighiol

Traseul D4: Tulcea (Tudor Vladimirescu) – Canalul Sireasa – Canalul Mila 35 – Tulcea
Traseul D5: Nuntași – Cetatea Histria – Nuntași

Traseul D6: Sulina – Plaja Sulina

Traseul D7: Plaja Sulina

Traseul D8: Natura Trail (Sf. Gheorghe)

Traseul D9: Sfântu Gheorghe- Câșla Vădanei

Pădurea Letea și Pădurea Caraorman sunt zone de protecție integrală, care pot fi vizitate numai în scopuri științifice, accesul fiind permis doar cercetătorilor și grupurilor specializate, însoțite de reprezentanți ai Administrației Rezervației. Pot fi vizitate de turiști numai zonele aflate în afara zonei de protecție integrală.

În perimetrul Rezervației este interzisă camparea, cu excepția locurilor de campare autorizate, amenajate și dotate corespunzător cerințelor igienico-sanitare.

Fig.129 Harta traseelor de vizitare din RBDD

Pentru Rezervația Biosferei Delta Dunării, se impune necesitatea unei viziuni sistematice în ceea ce privește abordarea turismului și implicit a unei abordări specifice privind zonele ecoturistice din RBDD, în paralel cu abordarea pe unități administrative, care rămâne în continuare principalul mod de analiză din perspectivă turistică a RBDD.

Abordarea pe zone include limitele unităților administrative de bază care au teritoriul lor suprafețe ce fac parte din RBDD precum și comune care sunt în zona de influență a Rezervației, așa încât să rezulte o zonă de studiu compactă.

S-au identificat așadar 8 zone turistice (prezentate în Planul Strategic al turismului din RBDD, 2009) și anume: Tulcea, Chilia, Letea, Crișan, Sulina – Sfântu Gheorghe, Murighiol, Jurilovca și Corbu.

Delimitarea celor 8 zone și a spațiului limitrof s-a făcut pe baza a doi factori importanți, și anume:

- situația existentă a turismului și a agrementului (utilizare și dezvoltare) în RBDD și spațiul limitrof;
- principiul componentei natural-culturale ce stă la baza unei experiențe de calitate, pe care o zonă o poate oferi, ținând cont de poziționarea unică pe piață a fiecărei zone.

Pentru o mai bună înțelegere în privința zonării turismului au fost definite 2 criterii specifice:

- punctele de acces de pe teritoriul RBDD, existente sau potențiale și punctele în care turiștii pot fi direcționați spre alte destinații; există în acest sens trei locații majore ce pot fi considerate puncte de acces către RBDD, și anume: Isaccea, Murighiol și Jurilovca;
- structura și tipul turistului/vizitatorului.

Cele 8 zone identificate sunt (Fig.nr.130):

1. Tulcea: Promovarea ca destinație 3D – Dunăre, Deltă, Dobrogea – a municipiului Tulcea se poate realiza prin susținerea centrului ecoturistic Delta Dunării, cu condiția ca acest proces să fie coordonat de o structură specializată și competentă;
2. Chilia: Această zonă poate juca rolul de instrument de conștientizare pentru partea înaltă a Deltei oferind informații referitoare la geomorfologia deltei și în același timp dovedind că un management activ de mediu și restaurare poate sprijini dezvoltarea ecoturismului în comunitatea locală;
3. Letea: Zona Letea poate deveni furnizoarea unei experiențe în inima deltei, prin oferirea a două elemente unice, diversitate etnică și pădurea de stejari Letea;
4. Crișan: Crișan ar trebui să devină prima destinație pentru explorarea deltei în ritm lent;
5. Sulina – Sfântu Gheorghe: Sulina poate oferi 2 tipuri de turism, turism heliomarin și turism cultural iar Sfântu Gheorghe reprezintă o destinație ce oferă posibilitatea desfășurării atât a activităților de turism heliomarin (plaja cu nisip fin, sălbatică) dar și turismul de pescuit sportiv și tradițional, precum și turismul cultural;
6. Murighiol: Poate deveni poarta de acces tradițional și destinație de sfârșit de săptămână;
7. Jurilovca: Destinație cu un sezon extins (vara și iarna);
8. Corbu: Poate deveni destinație de camping în natură și birdwatching.

Fiecare dintre cele opt zone nu trebuie abordată ca o arie geografică distinctă, care să ofere posibilitatea desfășurării doar a unui anumit tip de activitate. În fiecare zonă alte activități diverse se pot desfășura, și care alături de tipul de infrastructură corespunzătoare, să contribuie la întărirea caracterului definitoriu al fiecărei zone.

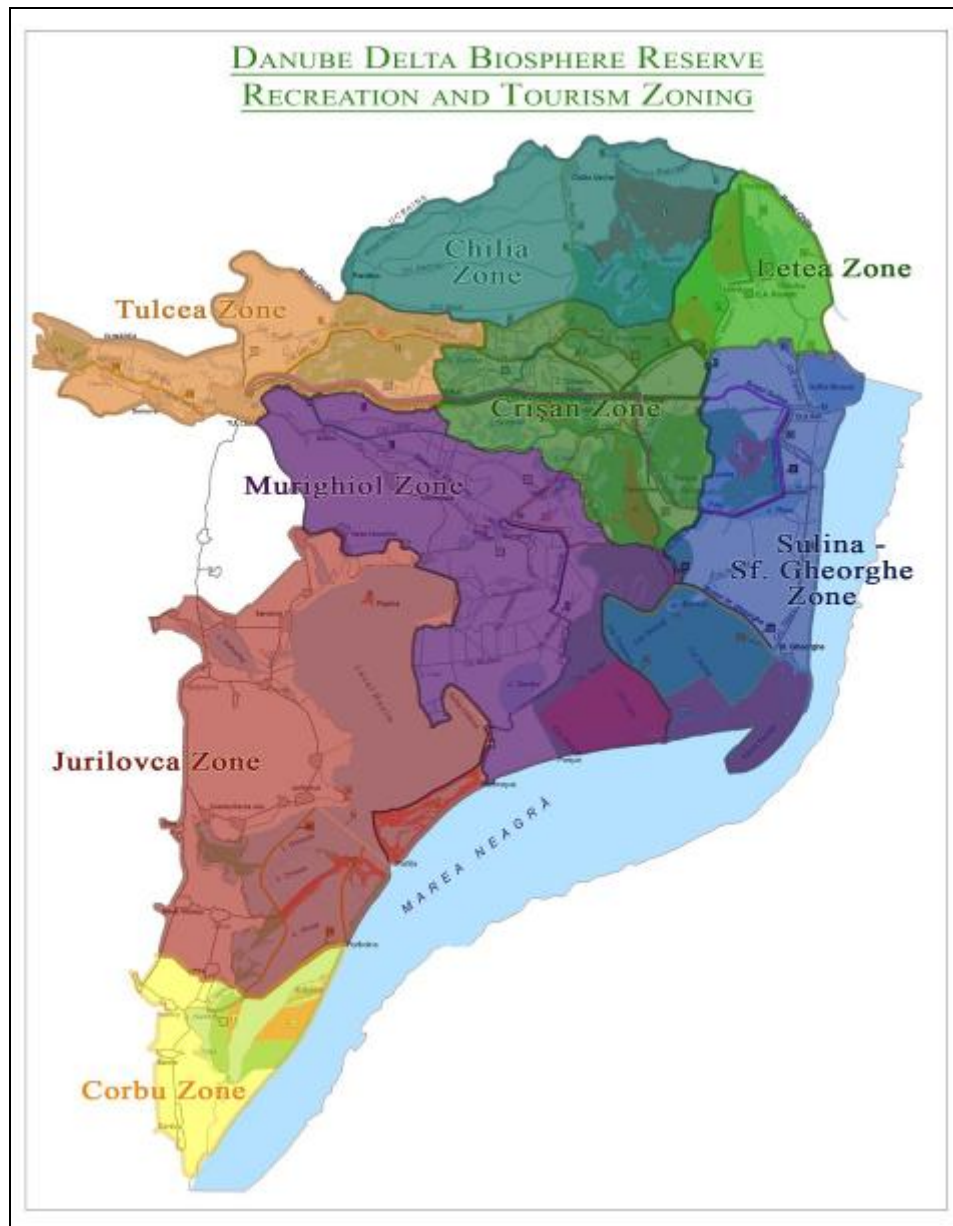

Fig.130 Zonarea Ecoturistică

Centrele de informare

Prin centrele de informare, atât cele existente cât și cele propuse a se realiza, ARBDD a urmărit atingerea următoarelor obiective:

- Formarea unei mentalități pozitive și active de protejare a resurselor naturale regenerabile, de integrare armonioasă a activităților umane în echilibrul deltaic
- Îmbunătățirea capacității populației de a înțelege complexitatea mediului înconjurător, a conceptelor de rezervație a biosferei și dezvoltare durabilă, a faptului că integritatea, calitatea și productivitatea ecosistemelor naturale condiționează starea de sănătate și bunăstarea comunităților locale
- Creșterea nivelului de conștientizare a populației locale și atragerea sprijinului și participării sale la luarea deciziilor de administrare a RBDD
- Asigurarea unei bune informări și creșterea nivelului de conștientizare a vizitatorilor și a turiștilor
- Asigurarea unui sistem flexibil, atractiv și eficient de educație de mediu pentru copii și tineri

- Facilitarea comunicării și colaborării între organizații neguvernamentale, școli, autorități publice, mass-media, specialiști, oameni de afaceri și publicul larg, în vederea rezolvării problemelor mediului înconjurător existente.

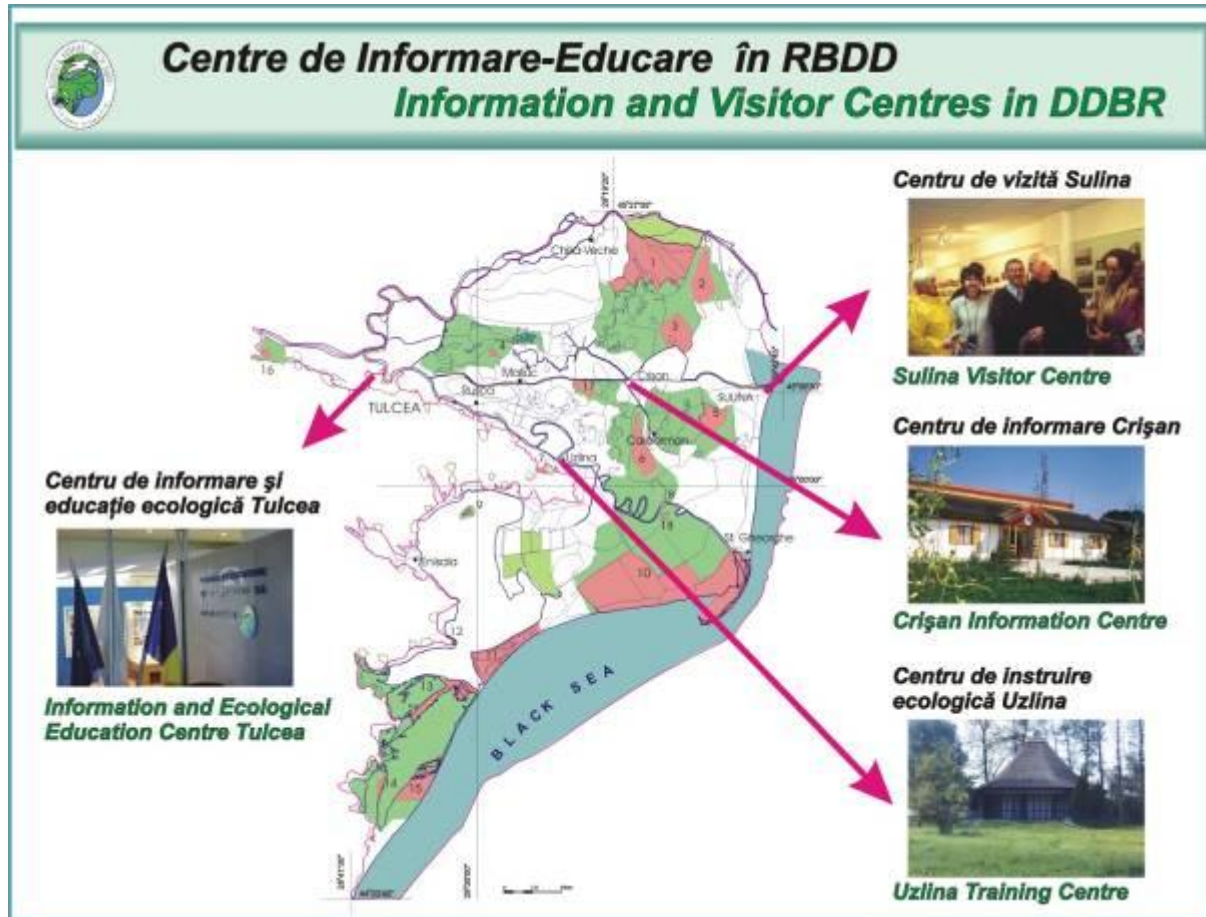

Fig.131. Harta Centrelor de Vizitare din RBDD

În prezent, promovarea ofertelor turistice se face de către agențiile mari și tur-operatorii puternici prin site-uri personale, în timp ce ofertele localnicilor și ale unor proprietari de pensiuni pot fi găsite doar pe site-urile generale de promovare turistică, cum ar fi cele pentru ofertele generale de turism rural în România sau cel al ANTREC-ului. Site-urile companiilor mari cuprind o pagină de informații generale despre Delta Dunării, cu detalii despre floră, faună, valori naturale și estetice. Conținutul informativ este mult mai bogat la acele agenții sau tur-operatorii specializați numai pe programe turistice în Delta Dunării și la acele agenții care vând programe turistice specializate, în special pentru birdwatching. În ultimii ani, oferta turistică pentru Delta Dunării s-a îmbogățit și diversificat atât prin înmulțirea agențiilor de turism și a tur-operatorilor apăruiți pe piața serviciilor turistice, cât și prin abordarea unor programe turistice specifice turismului de aventură și a ecoturismului. În prezent, activează pe piața românească 18 tur-operatorii și agenții de turism, la acesta adăugându-se un număr important de hoteluri, moteluri, pensiuni agro-turistice, camping-uri, cabane, sate de vacanță. Aceste date au fost obținute din paginile web ale agențiilor de turism și tur-operatorilor, precum și din site-urile oficiale ale ANTREC și ANAT. Administrația Rezervației Biosferei Delta Dunării a venit cu o ofertă turistică pentru produsul turistic Rezervația Biosferei Delta Dunării o dată cu organizarea și controlul activității turistice de pe teritoriul

Rezervației. Oferta turistică pentru RBDD se compune din:

- 19 trasee turistice acvatice
- 7 trasee turistice terestre
- poteci de vizitare/învățare
- trasee turistice pentru birdwatching
- zone de campare
- zone de vânătoare
- zone de pescuit sportiv
- amenajări turistice: turnuri de observare a păsărilor, marcaje, panouri de informare, centre de informare
- materiale de informare turistică și ecologică

Ofertele turistice trebuie să țină seama de evoluția industriei turistice la nivel internațional, național și regional, evoluție care arată că aceasta a devenit o componentă esențială a dezvoltării economice, sociale și culturale la toate nivelurile.

Această evoluție are la bază numeroși factori, precum:

- creșterea economică și implicațiile sale asupra veniturilor disponibile ale potențialilor turiști
- creșterea accentuată a populației și generalizarea dorinței de a călători
- mărirea timpului liber disponibil pentru vacanțe și weekend
- reducerea costurilor energetice și mijloacelor de transport
- liberalizarea tarifelor și apariția de noi piețe emitente

Analiza evoluției industriei turistice și a turiștilor reprezintă de fapt componentele principale ale strategiei de marketing turistic.

În general, evaluarea ofertelor turistice demonstrează că acestea se reorientează spre un turism de cunoaștere a valorilor naturale și antropice ale Deltei Dunării prin programe turistice speciale, de durată medie și lungă care asigură vizitarea unei mari părți a deltei și a unui număr mare de canale, lacuri și localități.

În ofertele turistice pentru Delta Dunării au apărut de asemenea produse noi, cum ar fi programele de exploatare a deltei cu canoele sau caiacele, programele de safari sau programele de sejur și explorare cu corturile. Una dintre noile oferte pentru Delta Dunării este închirierea de biciclete pentru excursii terestre în zonele unde acest lucru este posibil.

De asemenea, se preconizează în viitorul apropiat o creștere a numărului de itinerarii.

Conform declarației președintelui ANAT, putem concluziona că dezvoltarea turismului în Delta Dunării este condiționată de extinderea rețelei de alimentare cu energie electrică, în absența acestei utilități turiștii nefiind interesați să petreacă o vacanță în zonă. Deși electrificarea localităților din Delta Dunării a fost încheiată în 1974, în prezent fiind înregistrate 5270 de consumatori în zonă. Montarea cablurilor noi este mai dificilă în zonă, dată fiind configurarea deosebită a zonei dominată de ape.

III Planuri și scheme de finanțare existente

1 Obiective, strategii și acțiuni prevăzute în cadrul Master Planurilor de dezvoltare existente - în domeniul protecției mediului, ariilor naturale protejate și turismului

În vederea stabilirii priorităților acțiunilor stabilite pentru realizarea obiectivelor de management se au în vedere o serie de criteriile generale:

- Menținerea și îmbunătățirea sănătății populației și a calității vieții în comunitățile locale, inclusiv prin apărarea acestora împotriva efectelor negative ale calamităților naturale (inundații, secetă, cutremure, etc.).
- Menținerea și îmbunătățirea potențialului existent al ecosistemelor naturale, inclusiv utilizarea durabilă a resurselor naturale regenerabile: apele, solul, flora și fauna din perimetrul ariei protejate.
- Respectarea prevederilor convențiilor și programelor internaționale privind protecția mediului, conservarea diversității biologice, protecția patrimoniului mondial, cultural și natural, etc.
- Raportul cost/beneficiu.

În urma procesului de analiză a modului în care au fost realizate obiectivele de management în perioada anterioară, sunt identificate temele managementului și acțiunile necesare pentru realizarea temelor. În urma unui proces complex de consultare publică cu specialiști din domeniul cercetării științifice, reprezentanți ai principalilor agenți economici, ai populației locale și ai instituțiilor cu activități și responsabilități în perimetrul ariei protejate, temele managementului capătă o formă finală.

2 Descrierea și implementarea orizontului acțiunilor/proiectelor viitoare

Odată ce a fost stabilită baza legală pentru ariile protejate, următoarele priorități sunt planificarea și managementul eficient. Aici, prin "management" înțelegem planificarea, relațiile cu guvernul și cu comunitățile locale, aplicarea cercetărilor, precum și sarcinile manageriale curente, cum ar fi: menținerea potecilor, asigurarea serviciilor pentru vizitatori, educația ecologică, monitorizarea, pregătirea și perfecționarea personalului, etc.

Managementul eficient al ariilor protejate depinde în primul rând de existența unor instituții adecvate. Acest punct este deseori punctul slab din sistemul ariilor protejate, în special în cele mai recente. În ciuda diferențelor, sunt recomandate două acțiuni principale pentru fiecare țară: un plan pentru sistemul național de arii protejate, care trebuie evaluat la intervale regulate și un plan de management pentru fiecare arie protejată, mică sau mare. Acestea sunt instrumente vitale pentru asigurarea unui management eficient în orice situație.

Administrarea unei arii protejate depinde de obiectivele stabilite pentru acea arie. Aria este desemnată protejării unei specii sau pentru încurajarea succesiunii naturale? Este pentru a conserva un mod de viață sau pentru a restaura vegetația? Sistemul categoriilor de management pentru arii protejate publicat în Legea Ariilor Protejate 462/2001 poate ajuta la asigurarea clarității în enunțarea obiectivelor potrivite pentru fiecare arie.

3. Oportunități de finanțare în cadrul programelor naționale și europene.

Prin aderarea la Uniunea Europeană, România beneficiază de fonduri structurale și de coeziune, instrumente financiare menite să contribuie la reducerea decalajelor economice și sociale dintre Statele Membre UE. Pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii de mediu, România beneficiază de Fondul European de Dezvoltare Regională și de Fondul de Coeziune.

Fondul European pentru Dezvoltare Regională contribuie la eliminarea dezechilibrelor regionale în Comunitatea Europeană, reducerea diferenței între nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni și recuperarea decalajului de către regiunile mai puțin favorizate.

Fondul de Coeziune sprijină Statele Membre în vederea reducerii diferențelor de dezvoltare economică și socială și stabilizării economiei naționale. Accesarea fondurilor comunitare este condiționată de elaborarea de către Statele Membre a unor Programe Operaționale care să indice domeniile ce necesită sprijin financiar din partea UE.

Programele operaționale sunt documente aprobate de Comisia Europeană care au ca obiectiv implementarea priorităților sectoriale și/sau regionale cuprinse în Planul Național de Dezvoltare care sunt aprobate spre finanțare prin Cadrul de Sprijin Comunitar.

- **Programul Operațional Sectorial Mediu- POS Mediu**

Programul Operațional Sectorial Mediu este documentul care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene pentru sectorul de mediu, în România, în perioada 2007-2013. Programul a fost aprobat de Comisia Europeană în data de 11 iulie 2007.

Bugetul total al POS Mediu este de aproximativ 5,6 miliarde Euro, din care 4,5 miliarde Euro reprezintă finanțare nerambursabilă a Uniunii Europene și peste 1 miliard Euro reprezintă contribuția națională.

Programul a fost elaborat de Ministerul Mediului, în calitate de Autoritate de Management pentru POS Mediu (AM POS Mediu). Autoritatea de Management pentru POS Mediu este departamentul responsabil de gestionarea fondurilor structurale alocate sectorului de mediu. POS Mediu a fost aprobat de Comisia Europeană în data de 12 iulie, alături de Programul Operațional Regional și Programele Operaționale Sectoriale: Transport, Creșterea Competitivității Economice și Asistența Tehnică. Din momentul aprobării de către Comisia Europeană, operațiunile din cadrul programelor sectoriale devin finanțabile. POS Mediu are un buget alocat de aproximativ 5,6 miliarde de euro, din care aproximativ 4,5 miliarde Euro reprezintă finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC), iar diferența reprezintă cofinanțarea națională (cca. 1 miliard Euro).

Proiectele finanțate prin Axa prioritară 4, Sector protecția naturii, vizează asigurarea unui management corespunzător al ariilor protejate și, implicit, stoparea degradării biodiversității și a resurselor naturale. O atenție deosebită se va acorda managementului site-urilor Natura 2000. Beneficiarii proiectelor sunt: administrațiile și custozii ariilor protejate, inclusiv situri Natura 2000, Agenția Națională pentru Aree Protejate (după înființare), Agențiile Locale de Protecție a Mediului, autoritățile publice, ONG-uri, institute de cercetare, universități, muzee. Proiectele vor fi selectate în baza solicitărilor de oferte, la nivel național (call for proposals).

- ✓ **Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural**

Prin promovarea investițiilor în acest domeniu în cadrul POS Mediu (Axa Prioritară 4) "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii", se asigură implementarea unui sistem adecvat de management în sectorul protecției naturii care să acopere 60%

din suprafața totală a ariilor protejate și a siturilor Natura 2000. Ținta urmărită este dezvoltarea unui număr de 240 de planuri de management pentru arii protejate și situri Natura 2000. Prin proiectele contractate până la data de 30 iunie 2012 este asigurată realizarea a 84 de planuri de management, ceea ce corespunde unui procent de 35% din obiectivul stabilit. Valoarea contribuției UE la proiectele majore aprobate ce vizează investiții în sectorul biodiversității reprezintă 62,53% din valoarea alocărilor pe AP 4 pentru perioada 2007-2013.

✓ **Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale**

Prin promovarea investițiilor în acest domeniu în cadrul POS Mediu (Axa Prioritară 5 "Implementarea infrastructurii adecvate de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc"), se are în vedere implementarea de măsuri preventive în cele mai vulnerabile zone la riscul de inundații și eroziune costieră, cu o țintă de 1,5 mil. de persoane care vor beneficia de proiecte pentru protecția împotriva inundațiilor și reabilitarea a 10 km de litoral împotriva eroziunii costiere. Până la 30 iunie 2012 au fost contractate 14 proiecte, iar alte 16 proiecte majore se aflau în pregătire. Valoarea contribuției UE la proiectele aprobate ce vizează investiții în protecția împotriva inundațiilor și reducerea eroziunii costiere reprezintă 33,69% din valoarea alocărilor pe AP 5 pentru perioada 2007-2013.

• **Programul Operațional de Transport (POT)**

Obiectivul general al POT este promovarea unui sistem de transport în România, care să faciliteze circulația rapidă și eficientă, în condiții de siguranță și la standarde europene, a persoanelor și bunurilor, la nivel național și internațional.

• **Programul Operațional Creșterea Competitivității Economice**

Obiectivul general al Programului Operațional Sectorial „Creșterea Competitivității economice” (POS CCE) este de a îmbunătăți productivitatea companiilor românești și de a reduce decalajul față de nivelul mediu al productivității în UE. Ținta este o creștere anuală medie a PIB pe persoană angajată de aproximativ 5,5%. În acest fel, până în 2015, România va putea atinge 55% din productivitatea medie UE.

• **Programul Operațional Regional**

Scopul POR este de a accelera creșterea economică a Regiunilor rămase în urmă. Obiectivul poate fi atins doar printr-o coordonare strânsă cu acțiunile prevăzute pentru celelalte programe operaționale. POR va acorda prioritate regiunilor rămase în urmă, folosind resurse regionale și locale. Principalul mijloc de sprijinire a Regiunilor este finanțarea diferențiată, astfel încât Regiunile rămase în urmă să primească proporțional mai multe fonduri decât cele dezvoltate.

• **Programul Operațional Dezvoltarea Resurselor Umane**

Obiectivele strategice ale POS DRU sprijină îndeplinirea obiectivelor comune la nivel European, în ceea ce privește participarea sporită pe piața muncii a unei forțe de muncă înalt calificate și adaptabile, îmbunătățirea sistemului educațional și creșterea adaptabilității acestuia la cererea pieței muncii, promovarea educației pe tot parcursul vieții, creșterea adaptabilității angajaților și a întreprinderilor, asigurarea calificărilor și cunoștințelor necesare integrării și mobilității pe piața muncii și facilitarea

dezvoltării economice. PO urmărește promovarea și dezvoltarea tuturor formelor de economie socială ca și modalitate de asigurare a incluziunii sociale a persoanelor care aparțin grupurilor vulnerabile, minorităților etnice sau populației Roma.

- **Programul Operațional pentru dezvoltarea capacității administrative**

Obiectivul specific al acestui Program Operațional este acela de a contribui la îmbunătățirea performanței administrației publice din anumite sectoare care au un impact direct asupra coeziunii economice și sociale din România. Scopul programului operațional este de a îmbunătăți funcțiile de management în administrația publică.

- **Programul Operațional pentru Asistență Tehnică**

Obiectivul Programului operațional pentru asistență tehnică la nivel național este de a asigura sprijin pentru coordonarea și implementarea instrumentelor structurale în România.

Tabelul alăturat conține lista Programelor Operaționale, Autoritățile de Management, Organismele Intermediare corespunzătoare precum și fondul alocat pentru PO respectiv. Suma totală a Fondurilor Structurale și de Coeziune alocate României este de 17,264 miliarde Euro, din care 11,115 miliarde vor fi alocate pentru FS în cadrul obiectivului Convergență.

Program Operațional	Autoritate Management	de	Organism Intermediar	Fondul alocat
PO pentru Creșterea Competitivității economice	Ministerul Economiei și Finanțelor		Agencia Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informație, Ministerul Economiei și Finanțelor, Autoritatea Națională pentru Turism	FEDR
Programul Operațional pentru Transport	Ministerul Transporturilor			FEDR, FC
Programul Operațional pentru Mediu	Ministerul Mediului și Apelor		Agenciile Regionale pentru Protecția Mediului (8)	FEDR, FC
Programul Operațional Regional	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuințelor		Agenciile de Dezvoltare Regionala (8), MIMMCTPL	FEDR

Programul pentru Resursele Umane	Operațional Dezvoltarea	Ministerul Muncii, Solidarității și Egalității de Șanse	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Educației și Cercetării	FSE
Programul pentru Capacității Administrative	Operațional Dezvoltarea	Ministerul Internelor și Reformei Administrative		FSE
Programul pentru Asistență Tehnică	Operațional	Ministerul Economiei și Finațelor		FEDR

- **Programul Spații Verzi**

Din anul 2009 Programul Spații Verzi s-a întregit cu o nouă componentă de program - Arii Naturale Protejate – care urmărește promovarea și popularizarea ariilor protejate din România cu scopul de a ridica nivelul de acceptare a acestora în rândul comunităților locale.

Programul este destinat organizațiilor neguvernamentale din România custozi sau administratori de arii protejate și organizațiilor neguvernamentale cu expertiză în ceea ce privește tematica ariilor protejate (care lucrează în parteneriat cu administratori, custozi) în parteneriat cu școli și/sau instituții publice și/sau administratori/custozi de arii naturale protejate din România.

În fiecare an suma disponibilă pentru finanțare este de 100.000 euro, suma maximă ce poate fi alocată unui proiect este de 20.000 de lei. Organizațiile aplicante trebuie să dispună de 20% din suma totală a proiectului, contribuție ce poate fi în bani sau în natură. În cadrul acestei componente sunt finanțate mai multe tipuri de activități în vederea promovării ariilor naturale protejate. ONG-urile au posibilitatea de a organiza împreună cu administratorii (custozii) de arii protejate programele de tip Junior Ranger, implicând copii, elevi de diferite vârste în diferite activități: excursii, tabere, workshopuri, etc., având ca scop implicarea tinerilor în conservarea biodiversității și protejarea naturii în arii protejate. Pot fi înființate poteci tematice, interpretative ce au diferite scopuri: de informare, de educație, de recreere, siguranță și conservarea resurselor naturale și culturale. Potecile interpretative moderne nu oferă numai informații, ci urmăresc conceptul de a-l implica activ pe observator într-un proces interactiv de învățare și experiență în și despre natură. Pot fi amenajate centre de vizitare ale ariilor protejate în clădiri aparținând comunităților adiacente acestora. În cadrul acestor centre pot fi amenajate expoziții permanente.

În cadrul programului se mai pot organiza diferite concursuri, competiții cu implicarea comunității locale. Cu ocazia Zilei Internaționale a Biodiversității (22 mai) se organizează un șir de activități pe plan internațional cu scopul de a implica cât mai multe persoane în identificarea și evaluarea numărului de specii de plante și animale într-o anumită zonă. O altă posibilă activitate este declararea unei zile din an ziua ariei protejate respective, organizarea de activități cu ocazia acestei zile – menite să promoveze aria protejată și întreaga zonă (ex. activități de conștientizare a importanței biodiversității, a ariei respective, beneficiile pentru comunitate, târguri de produse locale, etc.) Activitățile planificate trebuie să fie în concordanță cu planul de management (dacă există) al ariei naturale protejate.

În anul 2010 programul a fost premiat de două ori la nivel național: premiul I. la secțiunea Protecția Mediului în cadrul celei de-a VIII-a ediții a Galei Societății Civile și premiul pentru Cel mai bun program comunitar - la cea de a 7-a ediție a Galei Oameni pentru Oameni, care reprezintă cel mai important concurs național ce premiază implicarea socială a companiilor, a cetățenilor și a organizațiilor neguvernamentale.

IV Cadrul legal și organizatoric

1. Identificarea actorilor cheie/grupurilor țintă/beneficiarilor finali ai managementului sustenabil al ariilor naturale protejate din bazinul Mării Negre - sectorul public și privat/nivelul regional și național

Actorii cheie/grupurile țintă/beneficiarii finali ai managementului sustenabil al ariilor naturale protejate din bazinul Mării Negre - sectorul public și privat sunt:

NIVEL REGIONAL

Sector public

- administratiile ariilor protejate
- administratiile locale pe raza administrativa a carora se afla aria protejata
- administratii judetene(consiliile judetene, prefecturi)
- institutii publice
- servicii descentralizate
- institutii de reglementare, autorizare si control.

Sector privat

- populatia locala cu drepturi de proprietate in zona ariei protejate
- populatia locala cu drepturi de administrare in zola ariei proptejate
- societati comerciale cu drepturi de proprietate in zona ariei protejate(inclusiv cele cu licente de exploatare a resurselor naturale/minerale)
- societati comerciale cu drepturi de administrare in zona ariei protejate
- populatia locala in ansamblu
- operatori economici de turism
- investitori

NIVEL NAȚIONAL

Sector public

- administratia publica centrala(ministere si agentii ale statului roman)
- organisme de finantare

Sector privat

- asociatii antreprenoriale
- forme asociative ale persoanelor fizice
- populatia in ansamblul ei
- institutii financiare

2. Interacțiunea dintre actorii cheie și structurile organizaționale implicate în protecția mediului

a. RELATII DE COORDONARE

- administratia publica centrala(ministere si agentii ale statului roman) coordoneaza:
 - administratiile ariilor protejate
 - administratii judetene(consiliile judetene, prefecturi)
 - institutii publice
 - institutii de reglementare, autorizare si control
 - organisme de finantare

- administratiile judetene(consiliile judetene, prefecturi) coordoneaza
 - administratiile locale pe raza administrativa a carora se afla aria protejata
 - servicii descentralizate
 - institutii publice

b. RELATII DE COLABORARE intre

- administratiile ariilor protejate
- administratiile locale pe raza administrativa a carora se afla aria protejata
- administratii judetene(consiliile judetene, prefecturi)
- institutii publice
- servicii descentralizate
- institutii de reglementare, autorizare si control.
- populatia locala cu drepturi de proprietate in zona ariei protejate
- populatia locala cu drepturi de administrare in zola ariei proptejate
- societati comerciale cu drepturi de proprietate in zona ariei protejate(inclusiv cele cu licente de exploatare a resurselor naturale/minerale)
- societati comerciale cu drepturi de administrare in zona ariei protejate
- populatia locala in ansamblu
- operatori economici de turism
- investitori
- asociatii antrepenoriale
- forme asociative ale persoanelor fizice
- populatia in ansamblul ei
- institutii financiare

3. Rezumat al cadrului legal în domeniul protecției mediului și a ariilor naturale protejate.

3.1. Legislația internațională cu aplicabilitate în Europa

- a) **Convenția Ramsar**, Iran 1971;
- b) **Convenția de la Washington - CITES**, 1975, privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție;
- c) **Convenția de la Bonn/23 iunie 1979** privind conservarea speciilor migratoare de animale sălbatice, ratificată prin Legea nr. 13/1998;
- d) **Conferința Națiunilor Unite pentru Mediu și Dezvoltare**, Rio 1992, prin:
 - i) **Declarația de la Rio asupra mediului și dezvoltării** se referă la principiile fundamentale ale relațiilor dintre mediu și dezvoltare;
 - ii) **Agenda 21** care reprezintă un îndrumar din care rezultă programul de acțiuni necesare îndeplinirii dezvoltării durabile cum ar fi: conservarea diversității biologice, consolidarea rolului populației și comunităților locale în contextul dezvoltării durabile, gestionarea durabilă a terenurilor, dezvoltarea durabilă a agriculturii și a localităților rurale;
 - iii) **Convenția asupra diversității biologice** ocazie cu care biodiversitatea a fost definită ca *“variabilitate a lumii vii indiferent de treptele acesteia de organizare, pornind de la gene și specii ajungând până la biocenoze și complexe de ecosisteme, ratificată prin Legea nr. 58/1994.*
- e) **Reuniunea de la Johannesburg a Șefilor de Stat și de Guverne din septembrie 2002**, cunoscută și sub numele de „Rio+10”, unde a fost reluată, reanalizată și aprofundată problematica conceptului de dezvoltare durabilă;
- f) **Protocolul de la Kyoto din 2000** care a însemnat punctul de plecare pentru o nouă strategie forestieră mondială prin care se recunoaște rolul deosebit al pădurilor și culturilor forestiere în retenția carbonului atmosferic ce duce implicit la reducerea efectului de seră cu toate consecințele climatice favorabile globale ce decurg de aici.

3.2. Legislația comunitară

- a) **Directiva Consiliului Europei nr. 74/409/CCE**, privind conservarea păsărilor sălbatice, denumită în continuare Directiva Păsări, are ca obiect speciile de păsări care se regăsesc în stare sălbatică pe teritoriul european al statelor membre, având ca obiective protecția, gestionarea și reglementarea statutului acestor specii precum și a exploatării lor;
- b) **Convenția de la Berna din 19 septembrie 1979** privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa, ratificată prin Legea nr. 13/1998;
- c) **Directiva Consiliului Europei nr. 92/43/CCE**, referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice, denumită în continuare Directiva Habitate, are ca obiect habitatele și speciile din fauna și flora sălbatică de interes comunitar, având ca obiective menținerea sau dacă este posibil, restabilirea tipurilor de habitate naturale și a habitatelor speciilor într-o stare de conservare favorabilă, pe cuprinsul arealelor de răspândire naturală. Această Directivă este transpusă prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, cu modificările și completările ulterioare;
- d) **Convenția de la Sofia 1985**, prin care cele 7 țări dunărene au hotărât instituirea *Culoarului Verde al Dunării*;
- e) **Conferințele Ministeriale pentru Protecția Pădurilor din Europa** la care România este parte semnatară - Helsinki - 1993, Lisabona - 1998, Viena – 2003;
- f) **Acordul de la Haga 1995** privind conservarea păsărilor de apă migratoare african-eurasiatice, ratificat prin Legea nr. 89/2000;
- g) **Convenția europeană a peisajului 2000** – Convenția de la Florența, ratificată prin Legea nr. 451/2002.

3.3. Legislația română

- a) **Legea nr. 5/2000** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate;

- b) Hotărârea Guvernului nr. 230/2003** privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora, cu modificările ulterioare;
- c) Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor, apelor și mediului nr. 552/2003** privind aprobarea zonării interioare a parcurilor naționale și a parcurilor naturale, din punct de vedere al necesității de conservare a diversității biologice;
- d) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265 / 2006;
- e) Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- f) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007**, cu modificările și completările ulterioare;
- g) Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2008** privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;
- h) Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007** privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România;
- i) Legea Codului Silvic nr. 46/2008**, prin care se reglementează activitățile ce se desfășoară în fondul forestier de stat și/sau privat;
- j) Legea nr. 407/2006**, cu modificările și completările ulterioare;
- k) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2008**, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 317/2009;
- l) Legea nr. 171/2010** privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice.

V Analiza SWOT

Analiza SWOT a ariilor protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud- Est	PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
	<ul style="list-style-type: none"> • Protecția legală prin legi naționale și convenții internaționale: Ramsar, UNESCO, MAB Biosphere Reserve, IBAs, etc.; • Diversitate biologică mare, abundența de specii endemice; • Un grad ridicat de cunoaștere ecologică și economică a populației indigene; • Experiență în reconstrucție ecologică; • Capacitate, abilități și spirit de angajare a echipelor de management; • Existența de structuri de management eficiente pentru majoritatea ariilor protejate; • Existența unor relații pozitive cu factorii interesați în conservarea și protecția ariilor naturale; • Susținere din partea instituțiilor cheie; • Existența Planurilor de Management aprobate; • Vizibilitate deosebită. 	<ul style="list-style-type: none"> • Managementul prea centralizat pentru anumite arii (ex. RBDD); • Lipsa concesiilor corespunzătoare ale stakeholderilor; • Disfuncțiile pieței de turism; • Lipsa conectivității între utilizatori, manageri, oameni de știință, și populația locală indigenă în implementarea procesului de planificare managerială; • Conflicte inerente între localnici și marile firme private generate de utilizarea resurselor; • Cele mai multe probleme de gestiune a diversității biologice sunt complexe, cu multe interacțiuni; • Lipsuri de abilități, training, experiență ale echipei de management; • Lipsuri în administrare și management; • Probleme cu statutul legal al ariei protejate și cu limitele ei; • Elementele de comunicare insuficiente pentru anumite arii protejate; • Lipsa de resurse disponibile în evaluarea și protecția ariilor protejate.
	OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea științifică a conservării biodiversității și a dezvoltării durabile folosind cunoașterea locală indigenă și recunoașterea drepturilor acesteia; • Sistem de cooperare orizontal și vertical; • Reconstrucția ecologică a polderelor (ex. RBDD); • Posibilele noi surse de susținere și financiare (ex. granturi); • Posibile surse noi de generare de venituri; • Posibile relații și parteneriate noi (ex. autorități locale, ONG-uri, universități, voluntari); • Potențiale schimbări în viitor ale contextului legal și administrativ al ariilor protejate. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sistem managerial centralizat; • Intervenții manageriale socio-economice mai puțin bazate pe dezvoltare durabilă; • Schimbarea ecosistemică afectează utilizarea economică; • Factori naturali interni ce pot să împiedice managementul (ex. elemente legate de siguranță, accesibilitate, potențiale catastrofe naturale, cum ar fi alunecări de teren sau viituri); • Factori interni induși de om care pot afecta managementul (ex. extracțiunile miniere, baraje, drumuri sau alte construcții); • Factori externi ce pot afecta managementul și protecția (ex. poluarea cursurilor de râu ce curg prin aria protejată).

VI Bune practici în domeniul managementului sustenabil al ariilor naturale protejate din regiunea Sud-Est

Ex. Zonare ecoturistica RBDD

Ecoturismul, ca o nișă de piață în turism, este considerat a fi una dintre cele mai rapide segmente de dezvoltare din industria turismului, cu mențiunea că interesul pentru ecoturism este în creștere de la 25% până la 30% pe an (Hassan, 2000; Jones, 2005; Pforr, 2001; Sharpley, 2006; Wood, 2002). Aceasta cerere este alimentată, printre altele, de interesul turiștilor pentru experiențe în natură, medii curate și neaglomerate. Se poate argumenta că ecoturismul a fost îmbrățișat cu entuziasm de industria turismului înainte ca multe persoane să înțeleagă cu adevărat ce înseamnă acesta: ce tip de activități implică, cine participă, unde are loc, ce impact este acceptat, sau cum poate fi acesta gestionat optim (Weaver, 2008). Deși există numeroase criterii și linii directoare care au fost dezvoltate pentru a ghida operatorii, acestea sunt adesea dificil de identificat, și necesită un angajament financiar sau o autorizație, și/sau oferă pur și simplu o listă cu exemple de "Așa da, Așa nu" pentru operatori.

Ecoturismul este acea parte a turismului durabil care face referire la vizitarea zonelor naturale relativ neatinse, inclusiv a ariilor protejate. S-a estimat că 15-20% din turismul internațional ar putea fi clasificat ca ecoturism. Rata anuală de creștere de 15% a activităților ecoturistice și a altor activități turistice bazate pe natură este mai mare decât cea a multor alte segmente din turism.

Prin definiție, **ecoturismul este un instrument de conservare a resurselor naturale și culturale (și a biodiversității) și un instrument pentru dezvoltarea durabilă a comunităților locale, în special în zonele rurale.** Nu există nici o diferență absolută între ecoturism și alte forme de turism; mai degrabă diferitele tipuri de turism fac parte dintr-un tot continuu. Provocarea celor care realizează strategii de planificare pe baza biodiversității și a turismului este să potrivească tipul adecvat de turism cu așteptările părților interesate și cu capacitatea de includere a terenurilor, culturii și comunităților.

În realitate, mulți turiști combină ecoturismul cu activități turistice convenționale. Crearea unei conexiuni între tipurile de turism poate să introducă și să atragă mai mulți turiști conservatori ai practicilor de ecoturism.

Cei care realizează strategii cu privire la conservarea biodiversității ar trebui să se concentreze asupra ecoturismului ca un aliat important în atingerea celor trei obiective principale ale CBD. Oare resursele biodiversității atrag în principal un ecoturist într-o destinație, sau folosirea resurselor de acest gen reprezintă de fapt un fals consum?

Prima sarcină a celor care realizează strategii în biodiversitate, și a administratorilor de arii protejate, care intenționează să deschidă o afacere în ecoturism, ar trebui să fie inventarierea atracțiilor ecoturistice identificate în zona aleasă. Acest lucru nu este identic cu o inventariere pur biologică – conservarea biodiversității într-o arie protejată poate să nu fie neapărat o perspectivă viabilă în ecoturism.

Atracțiile ecoturistice dintr-o posibilă destinație de ecoturism pot fi împărțite în trei categorii:

- (I) atracții centrale sau emblematică (care pot oferi principalul motiv de vizitarea a zonei);
- (II) atracții complementare (care dau un plus de valoare zonei și încurajează turiștii să aleagă un sejur mai lung) și
- (III) atracții suport (activități sportive și servicii turistice găsite în acel loc).

Primele două categorii corespund patrimoniului natural și cultural al zonei. Ultima categorie contribuie la creșterea vizitelor turistice în zonă. Un inventar în ecoturism nu este echivalent cu un inventar științific exhaustiv a tuturor resurselor biodiversității dintr-o anumită zonă. Mai degrabă, reprezintă o selecție a celor mai atractive elemente de biodiversitate, sau „care vând” aceste resurse

și alte componente naturale și culturale ale zonei. Inventarul ar trebui să fie baza activităților de promovare, pentru că în cele din urmă, acestea vor contribui la conservarea mediului înconjurător.

În mod ideal, cele mai bune practici de dezvoltare a destinațiilor de ecoturism ar trebui să răspundă la mai multe criterii, printre care:

- conservarea diversității biologice și culturale prin protejarea ecosistemului;
- promovarea utilizării durabile a biodiversității, prin oferirea de locuri de muncă în comunitatea locală
- schimbul de beneficii socio-economice între comunitățile locale și băștinași având acordul acestora și participarea la coordonarea întreprinderilor în ecoturism;
- turismul de observare a resurselor naturale neatinse devine o preocupare prioritară și implică un impact minim negativ asupra mediului;
- minimizarea impactului turismului în sine asupra mediului;
- accesibilitatea și evitarea risipirii resurselor sau a luxului;
- principalele atracții ar trebui să fie cultura locală, flora și fauna.

1. AUSTRIA

Cele șase parcuri naționale existente în Austria acoperă un total de 2.356 km pătrați, reprezentând 2,8% din teritoriul țării, iar două dintre acestea traversează granița țărilor vecine. Valea Thayatal, situată în partea de nord a Austriei de Jos, care a fost inițial împărțită de Cortina de Fier, formează un parc național întins pe suprafață Austriei și a Republicii Cehe. O dată cu declararea acestuia parc național s-a adus o contribuție multinațională la dezvoltarea durabilă, ce reprezintă un exemplu distins de reunire a două foste continente separate (Nationalparks Austria 2004).

În ultimii ani, Austria a înființat parcuri naționale, care sunt cu siguranță locuri moderne și adecvate pentru politicile austriece de conservare a naturii. Situația actuală și reputația internațională a parcurilor naționale austriece se bazează parțial pe trei principii:

- Contract de voluntariat cu proprietarii de pământ;
- Compensație adecvată pentru neajunsurile economice;
- Să se acționeze în conformitate cu criteriile internaționale pentru categoriile IUCN - zona protejată de categoria a II a - parc național.

Asemenea principii se pot observa la baza dezvoltării parcului național austriac, care garantează respectarea standardelor de calitate iar proprietarii de terenuri, locuitorii și organizațiile regionale de mediu pot fi implicate în planul de management. Parcurile naționale joacă un rol important în diminuarea contracarării intereselor localnicilor, politice și turistice. Un plan de management al vizitatorilor adecvat parcurilor naționale este în măsură să demonstreze că politica de conservare a naturii poate îmbina cu succes activitățile turistice. Parcurile naționale din Austria au recunoscut că mediul, natura și ecosistemele pot sta la baza dezvoltării turismului modern, deoarece există o cerere în creștere pentru activitățile recreative în peisajele neatinse și bogate în elemente de biodiversitate. Deși, în Austria există încă o atitudine sceptică în rândul cetățenilor vizavi de dezvoltarea turismului modern, în ultimii ani a crescut acceptarea proiectelor derulate de parcurile naționale.

Această schimbare de atitudine, într-un mod pozitiv, este stimulată de colaborarea dintre conducerea parcurilor naționale și asociațiile naționale de turism, fiind văzută ca o dezvoltare favorabilă și participativă. În Austria, aproape fiecare grup care se preocupă de serviciile oferite de parcurile naționale sau de dezvoltarea turismului durabil tinde să recunoască îmbunătățirea imaginii parcurilor naționale, iar integrarea în strategia de dezvoltarea a turismului regional este văzută ca obiectiv principal, care trebuie să fie atins (Wirtschaft und Bundesministerium für Arbeit 2011).

2. SUECIA

Asociația de Ecoturism din Suedia definește „ecoturismul” ca „explorarea, întâlnirea localnicilor și plăcerea de a te aventura”. Acest lucru este foarte diferit de definiția oficială a UE, care include managementul durabil, contribuțiile active la conservarea, interpretarea patrimoniului natural și cultural, precum și implicarea comunității locale.

„Nature`s Best” este unul din primele sisteme de certificare în ecoturism din lume. În spatele acestui sistem de certificare se află în primul rând Asociația de Ecoturism din Suedia, în colaborare cu Swedish Travel și Consiliul de turism suedez „Nature`s Best”, acesta având două obiective principale: să contribuie la creșterea calității ecoturismului din Suedia, și să aducă un plus semnificativ la cantitatea cererilor de ecoturism pe piață. Scopul principal este realizarea unui sistem de certificare bine cunoscut în ecoturism, care apără, atât valorile etice, cât și experiențele de înaltă calitate în vizitarea unei destinații. Aceasta este o etichetă care speră să poată direcționa alegerea clienților Travel Choice spre tur-operatorii din ecoturism. Este o etichetă care speră să determine operatorii din ecoturism să ajungă la o calitate superioară, ca acțiunile lor să devină cât mai favorabile mediului și ca acestea să se desfășoare cu acordul comunității locale.

În acest sens, „Nature`s Best” contribuie la conservarea naturii și la dezvoltarea durabilă a destinației. De asemenea, contribuie la păstrarea valorilor culturale și în același timp, susține dezvoltarea economiei locale și comerțul echitabil cu servicii și produse locale.

3. ELVETIA

Chanaz este un orășel cu numai 500 de locuitori situat lângă canalul Savière, care face legătura între lacul Bourget și râul Rhone. Chanaz se bucură de un bogat patrimoniu natural și cultural, și în prezent atinge un boom în turism, cu peste 150.000 de vizitatori pe an.

Este situat și în drumul spre locul de pelerinaj Saint Jacques de Compostelle. Domnul Husson a fost primarul orașului Chanaz vreme de 30 de ani și încă de la începutul carierei sale s-a implicat în dezvoltarea durabilă. Portul turistic al orașului a atins capacitatea maximă (115 de locuri), iar locurile de cazare au devenit insuficiente și nu pot acoperi nevoia de cazare pentru grupuri. De vreme ce în zonă nu a venit nici un investitor să remedieze această situație, consiliul local a decis să construiască un lac artificial care să contribuie la creșterea calității unităților de cazare.

„Noul” port turistic se întinde pe suprafața a 7200 de metri pătrați, crescând capacitatea portului de agrement cu 48 de inele. Opt cabane (cu 50 paturi) vor fi construite în conformitate cu legislația de mediu (eficiență maximă a standardelor de mediu), și vor respecta stilul arhitectural local. Calitatea apei va fi monitorizată cu scopul de a preveni poluarea.

Căbănuțele vor fi încălzite pe bază de energie solară, aplicând măsurile de economisire a energiei și a apei. În fazele de construcție și de funcționare vor fi implicați factorii interesați din comunitatea locală. Activitățile oferite vor fi prietenoase cu natura, nepoluante: mers cu bicicleta, caiac-canoe, role și pescuit. Oferta actuală de cazare este suficientă atât pentru familii și pelerini, cât și pentru grupuri. Numărul așteptat de vizite ar trebui să fie parțial determinat de creșterea turismului durabil în zonă.

În Chanaz s-au aplicat principiile dezvoltării durabile vreme de 20 de ani, și acest lucru s-a întâmplat datorită viziunii dlui primar Husson. Panourile solare au fost instalate în spatele zonei de camping în 1984, la școală se folosește un sistem de încălzire cu peleți, patrimoniul orașului este în curs de restaurare, se oferă ajutor financiar pentru locuitorii care folosesc energiile regenerabile și se iau măsuri de economisire a apei (monitorizarea consumului de apă), etc.

Orașul se află lângă canalul Savière. Acest canal formează un punct nodal între râul Rhone și lacul Bourget. Datorita acestei așezări privilegiate din punct de vedere geografic, orașul Chanaz este un partener cheie pentru turismul din zona lacului Bourget. Cu o cultură durabilă și cu o bună poziționare geografică, orașul Chanaz este inclus în mai multe rețele, schimburi de experiență, evenimente de promovare.

4. ITALIA

„Ecomuseo Cusius” este un proiect inovativ ce vizează protecția și îmbunătățirea infrastructurii de mediu prin realizarea „unui muzeu în aer liber”. Este un veritabil instrument de promovare a istoriei, culturii și a tradițiilor locale, fiind o mărturie a patrimoniului local, care încearcă dezvoltarea economică prin acțiuni specifice, ce au un impact minim asupra mediului. Ecomuseo Cusius este un proiect multicultural ce cuprinde mai multe muzee, ateliere de lucru, grădini botanice

și itinerarii situate în jurul lacului Orta de pe valea Strona și de-a lungul Muntelui Mottarone. Legătura dintre temele expuse și varietatea locurilor prezentate va stârni curiozitatea vizitatorilor de a explora fiecare aspect cultural, natural și artistic a terenului din jurul lacului Orta, inclusiv de a cunoaște ocupațiile și meșteșugurile locale, având ca rezultat trăirea unei experiențe unice, identică cu viața și tradițiile din Cusio, ce oferă vizitatorilor o perspectivă asupra caracteristicilor geografice ale acestei zone liniște și fermecătoare, precum și a oportunităților existente.

Proiectul Ecomuseo are ca principale teme de dezbatere „Omul și mediul” (de exemplu, Muzeul Girolago, Grădinile botanice Alpinia și Centrul Natural Agricol), „Patrimoniul cultural și de artizanat” (spre exemplu: ateliere meșteșugărești, secția etnografie cu instrumente de suflat, umbrele și parasolare, producerea robinetelor și tehnologie), „Arta și istorie”, și așa mai departe.

Doa exemple:

• **Grădinile botanice “Alpinia”**

Grădinile botanice “Alpinia” înființate în 1934 se întind de la poalele Muntelui Mottarone, de unde puteți admira o panoramă fascinantă, care dezvăluie Alpii, lacurile înconjurătoare și câmpii. Grădinile cu cele mai multe premii sunt casă pentru o colecție bogată de plante alpine erbacee, dintre care unele nu mai cresc natural în sălbăticie. O vizită la “Alpinia” este o șansă de a cunoaște și de a aprecia nu o vastă selecție a speciilor botanice găsite în Alpi, precum și o serie de plante exotice.

• **Centrul natural „Alpe Selviana”**

Așezat în inima dealurilor împădurite din Mottarone, în apropierea cascadei Pescone River, “Alpe Selviana” era odată o pășune alpină abandonată, care a fost transformată într-un centru agricol bazat pe agricultura ecologică și pomicultură. De asemenea, centrul are și o funcție educațională, oferind oamenilor un exemplu sustenabil a schimburilor avantajoase dintre om și natură; activitățile umane se desfășoară în armonie cu natura și nu afectează mediul. În plus, centrul organizează și vizite, un laborator de microscopie și un mic muzeu care expune descoperirile locale.

Ecomuseo Cusius acoperă diferite tipuri de turism (cultural, de recreere), pentru toate persoanele interesate (cercetători, studenți) de turismul durabil și patrimoniul cultural al zonei.

Înființarea unei asociații a adus laolaltă o varietate de factori interesați (muzee, localnici, autoritățile locale) care au în comun dorința de a schimba ceva. Aceștia lucrează din răspuțeri pentru a face din Ecomuseo Cusius o inițiativă de succes și pentru a proteja legătura dintre om și mediu.

VII CONCLUZII

Propuneri de îmbunătățire a managementului și protecției ariilor naturale din zonele vizate:

1. pe termen scurt (în timpul perioadei de implementare a proiectului)

Îmbunătățirea și menținerea dialogului

- Crearea unei platforme pentru dialog. Aceasta permite circularea cunoștințelor din domeniul marketing-ului pentru turism din sit, și sprijină toate categoriile relevante de factori de decizie pentru a se implica în procesul de dezvoltare și marketing.
- Coordonarea dialogului dintre diverși factori de decizie și diverse niveluri (de la local până la regional), și dintre toți factorii interesați în dezvoltarea turismului durabil, proiectul reprezentând un fel de pasaj între diverși factori implicați activ în zonă (cercetători, comunități locale, instituții publice, ONG-uri). Acesta trebuie să ofere instrumentele de coordonare a activităților comune pentru a asigura calitatea, eficiența și complementaritatea tuturor proiectelor planificate legate de conservarea, protecția și exploatarea durabilă a ariilor protejate în zona de interes. Existența unui dialog între factorii implicați ar trebui să facă posibilă anticiparea conflictelor și să pună bazele unui management al conflictelor.

2. pe termen mediu (perioada de programare 2014-2020)

Legitimarea direcției și strategiei de dezvoltare

- Dezvoltare durabilă și reprezentarea intereselor comunităților locale cu privire la turism și exploatarea resurselor naturale;
- Legitimarea planurilor de zonare pe ecoturism și a strategiilor de dezvoltare locală pe termen mediu;
- Sprijinirea serviciilor locale de turism la scară mică dar și a furnizorilor mari din turism pentru a accesa piața, finanțări, design de produse și programe, marketing și vânzări.
- Integrarea conservării naturii în dezvoltarea locală și regională și verificarea nevoilor ariilor protejate cu privire la managementul și prevenirea conflictelor.

Crearea unei strategii pentru dezvoltare de produse

- Introducerea unui sistem de monitorizare bazat pe colectarea informațiilor anual și analiza activităților din turism în zonă;
- Identificarea principalelor grupuri țintă din turism (profil socio-economic și origine geografică) și facilitățile turistice necesare pentru aceste grupuri țintă;
- Oferirea de cursuri de pregătire în management "verde" (deprinderi și cunoștințe) pentru toți furnizorii de servicii turistice din zona de studiu;
- Sprijinirea sectorului de afaceri (în special micile întreprinderi) în dezvoltarea de produse "verzi";
- Dezvoltarea unei etichete ecoturistice dedicate produselor și serviciilor "verzi".

Promovarea Regiunii de Dezvoltare Sud-Est ca destinație ecoturistică atât pe plan local cât și internațional

- Dezvoltarea unui brand unitar pentru Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și folosirea lui de către toți factorii implicați;

- Creșterea nivelului de conștientizare a Regiunii de Dezvoltare Sud-Est ca destinație turistică în rândul segmentelor de turism celor mai promițătoare – existente și potențiale;
- Informarea și educarea vizitatorilor despre ceea ce oferă cu adevărat în materie de arii naturale protejate Regiunea de Dezvoltare Sud-Est;
- Acces la o bază de date actualizată cu toate proiectele ce vizează ariile naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est și statutul lor curent de implementare;
- Sprijinirea factorilor publici și privați în obținerea de fonduri prin:
 - ✓ Identificarea finanțărilor naționale și europene;
 - ✓ Propunerea de proiecte eligibile pentru aceste finanțări, și
 - ✓ Identificarea posibilităților unor împrumuturi publice și private pentru cofinanțări și marketing-ul proiectelor.
- Sprijinirea procesului de elaborare de proiecte (redactarea unor studii tehnice preliminare, asistență în relațiile cu autoritățile finanțatoare) prin facilitarea transferului de know-how de la parteneri străini și prin identificarea fondurilor transnaționale în acest scop:
 - ✓ Asistență în actualizarea calitativă a PUZ-urilor locale (Planurilor de Urbanism Zonal) pentru a dezvolta o abordare proactivă;
 - ✓ Asistență în obținerea autorizațiilor locale necesare (mediu, urbanism);
 - ✓ Asistență în identificarea noilor tehnologii și a folosirii resurselor naturale regenerabile - energia solară regenerabilă (panouri solare, bărci cu motor electric, etc.)
 - ✓ Asistență în elaborarea unor strategii locale de marketing și promovare.
- Sprijinirea noilor factori de decizie și întreprinderilor familiale în conceperea, depunerea și implementarea proiectelor. Scopul nu este creșterea numărului acestora ci încurajarea apariției altora mai puternici care pot crește capacitatea celor actuali (asociații de dezvoltare intercomunală, grupuri de acțiune locală, etc.);
- Încurajarea realizării unei politici de marketing pentru turism privind ariile naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est prin:
 - ✓ Colectarea și schimbul de informații cu operatorii de turism și centrele de informare turistică aparținând structurilor administrative puternic dezvoltate ale ariilor naturale mari;
 - ✓ Promovarea facilităților de turism existente;
 - ✓ Identificarea și promovarea produselor locale, a festivalurilor și tradițiilor;
 - ✓ Identificarea și valorificarea noilor trasee turistice;
 - ✓ Introducerea unei etichete ecoturistice;
 - ✓ Realizarea unei baze de date despre patrimoniul cultural;
 - ✓ Elaborarea unui plan de turism privind pescuitul de agrement.
- Sprijinirea dezvoltării resurselor umane în zonă prin:
 - ✓ Un program de instruire pentru ghizii locali din turism;
 - ✓ O campanie de conștientizare în privința ospitalității și turismului.

3. pe termen lung (viziune pe termen lung cu privire la managementul sustenabil și protecția ariilor naturale)

- Realizarea unei analize a legislației și reglementărilor existente în domeniul ariilor naturale protejate și a celor relaționate ariilor naturale protejate din domeniul fiscal (inclusiv legea sponsorizării);
- Propunerea îmbunătățirii sistemului legislativ și instituțional;
- Găsirea și aplicarea de soluții pentru diversificarea surselor de finanțare pentru ariile naturale protejate;
- Realizarea unei strategii de finanțare a ariilor naturale protejate din Regiunea de Dezvoltare Sud-Est;
- Experimentarea unor sisteme de permise de acces în parcuri în vederea colectării eficiente de tarife de vizitare;
- Realizarea și implementarea unui soft contabil în vederea eficientizării, reducerii cheltuielilor și

realizării unei mai bune transparențe a activităților economice la administrațiile de parcuri;

- Realizarea unui capitol financiar adecvat la planurile de management ale parcurilor;
- Activități de comunicare și conștientizare publică în vederea promovării propunerilor legislative la nivel politic și public (seminarii, conferințe, broșuri, pliante, spoturi media);
- Realizarea unei asociații a administratorilor de parcuri în vederea susținerii intereselor administratorilor ariilor naturale protejate;
- Realizarea unui forum în vederea asigurării transparenței folosirii fondurilor de către administrațiile ariilor naturale protejate;
- Instruirea managerilor și managerilor financiari ai ariilor naturale protejate în domeniul managementului financiar;
- Implicarea sectorului privat în cofinanțarea și co-managementul ariilor naturale protejate.

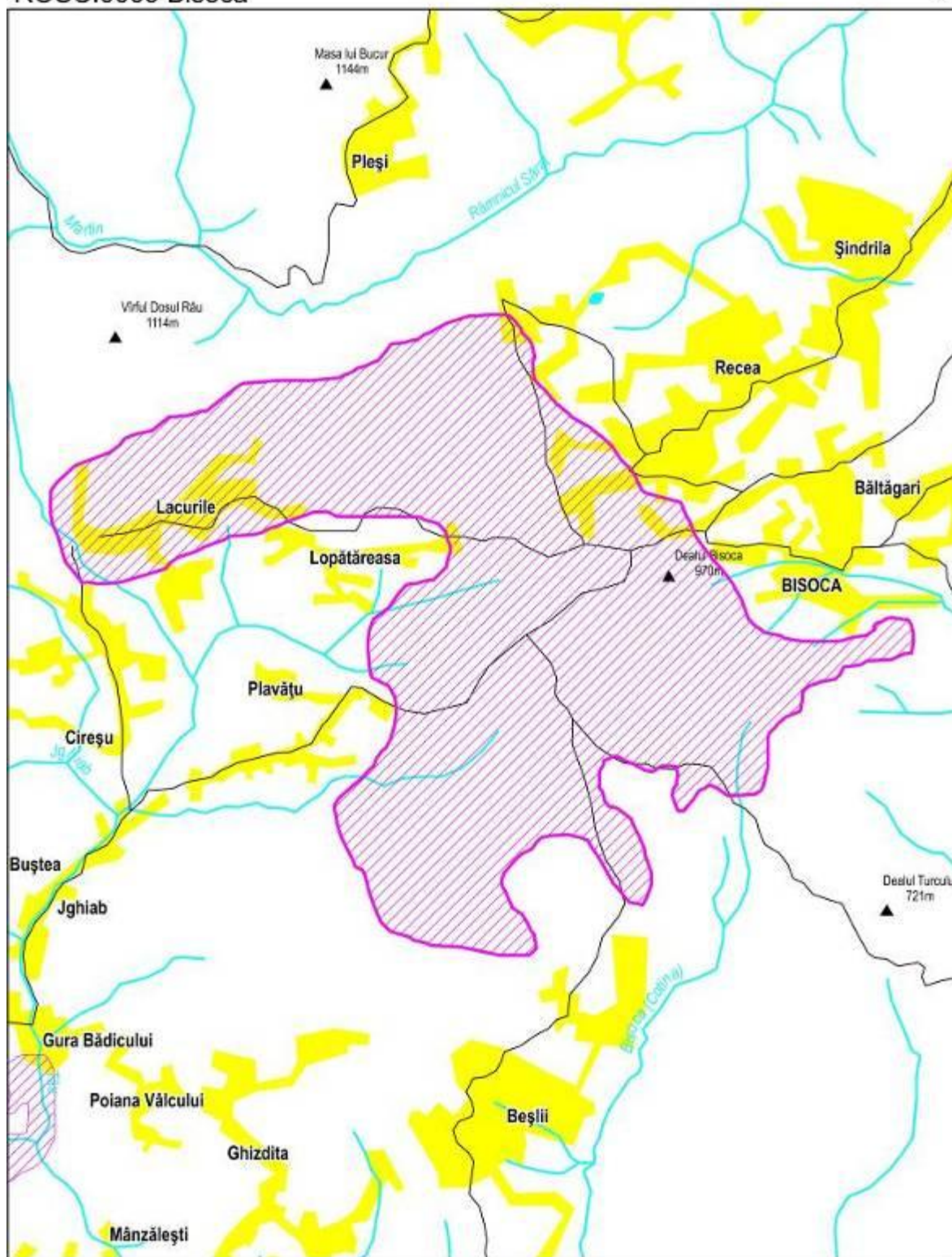
BIBLIOGRAFIE

- Albu, D., 1993 : *Rezervații naturale, zone protejate și monumente ale naturii din ținuturile Brăilei*. Ed. Alma, Galați, 127 p.
- Albu, D., 2001 : *Cercetări privind diversitatea ornitofaunei acvatice din Insula mică a Brăilei*. Teză de doctorat, Universitatea București, Facultatea de Biologie, 236 p.
- Antipa, Gr., 1910 : *Regiunea inundabilă a Dunării, starea ei actuală și mijloacele de a o pune în valoare*. Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, București, 318 p.
- Brown, L., 2001 : *Eco-economie*. Ed. Tehnică, București, 382 p.
- Clonaru, Al., 1967 : *Cultura plopului și salciei în Lunca Dunării*. Editura Agrosilvică, București.
- Dumbrăveanu, D., D., 2005 : *Strategia de ecoturism a României – cadru teoretic de dezvoltare*. Ed. Romania, București, 39 p.
- Giurgiu, V., 2004 : *Gestionarea durabilă a pădurilor României*. Editura Academiei Române, București, 320 p.
- Giurgiu, V., Seceleanu, I., 2005 : *Amenajarea pădurilor la începutul mileniului al III-lea*. Editura Academiei Române, București, 357 p.
- Necula, I., Moisei, R., 1997 : *Protejarea Insulei Mici a Brăilei*. Pădurea noastră, nr. 336.
- Stoiculescu, Cr., D., 2000 : *Bălțile Mici a Brăilei, un viitor parc național de interes european*. Revista de silvicultură, nr. 1 - 2, p.p. 11 - 15.
- Vădineanu, A., 1998: *Dezvoltarea durabilă - vol. I Teorie și practică*. Editura Universității din București, București, 247 p.
- Vădineanu, A., 2002 : *Plan de management integrat pentru Balta Mică a Brăilei*. Departamentul de Ecologie Sistemică și Dezvoltare Durabilă, Universitatea București, 68 p.
- Vădineanu, A., 2004 : *Managementul dezvoltării – o abordare ecosistemică*. Ed. Ars Docendi, București, 394 p.
- Vădineanu, A., Adamescu, M., Cazacu, C., Bodescu, F., Vădineanu, R., Șt., Negrei, C., Cristofor, S., Ignat, Gh., 2004 : *Sistemul de zone umede al Dunării Inferioare*. În Vădineanu, A., sub red. : *Managementul dezvoltării – o abordare ecosistemică*. Ed. Ars Docendi, București, p.p. 271 - 312.
- *** *Convenție asupra biodiversității*. Rio, 1992.
- *** *Convenție asupra zonelor umede de importanță internațională*. Ramsar, 1971, 5 p.
- *** *Directiva nr. 43 „H a b i t a t e”*. Consiliul Europei, Berna, 1979, 6p.
- *** *Directiva nr. 409 „P ă ș ă r i”*. Consiliul Europei, Berna, 1979, 18 p.
- *** *Protocol privind reducerea efectului de seră prin stocarea carbonului din atmosferă*. Kyoto, 2000.
- *** *Raport asupra activităților de cultură, exploatare și utilizare a plopilor și sălciiilor în perioada 1996 -1999*. Comisia Națională a Plopului și Salciei din România, 2000, 6 p.
- *** *Ordinul MAPM nr. 552/2003 privind zonele de conservare specială din parcurile naționale și naturale*
- *** *Legea 265/2006 care aprobă OUG 195/2005 privind protecția mediului*.
- *** *Legea 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic*.
- *** *OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale a florei și faunei sălbatice*.
- *** *Legea 317/2009 care aprobă OUG 23/2008 privind pescuitul și acvacultura*.
- *** *OM-MMP nr.1142/2010 care aprobă Metodologia de aplicare a tarifelor de către administratorii ariilor naturale protejate*.
- *** *Legea 171/2010 privind stabilirea și sancționarea contravențiilor silvice*.

ANEXE

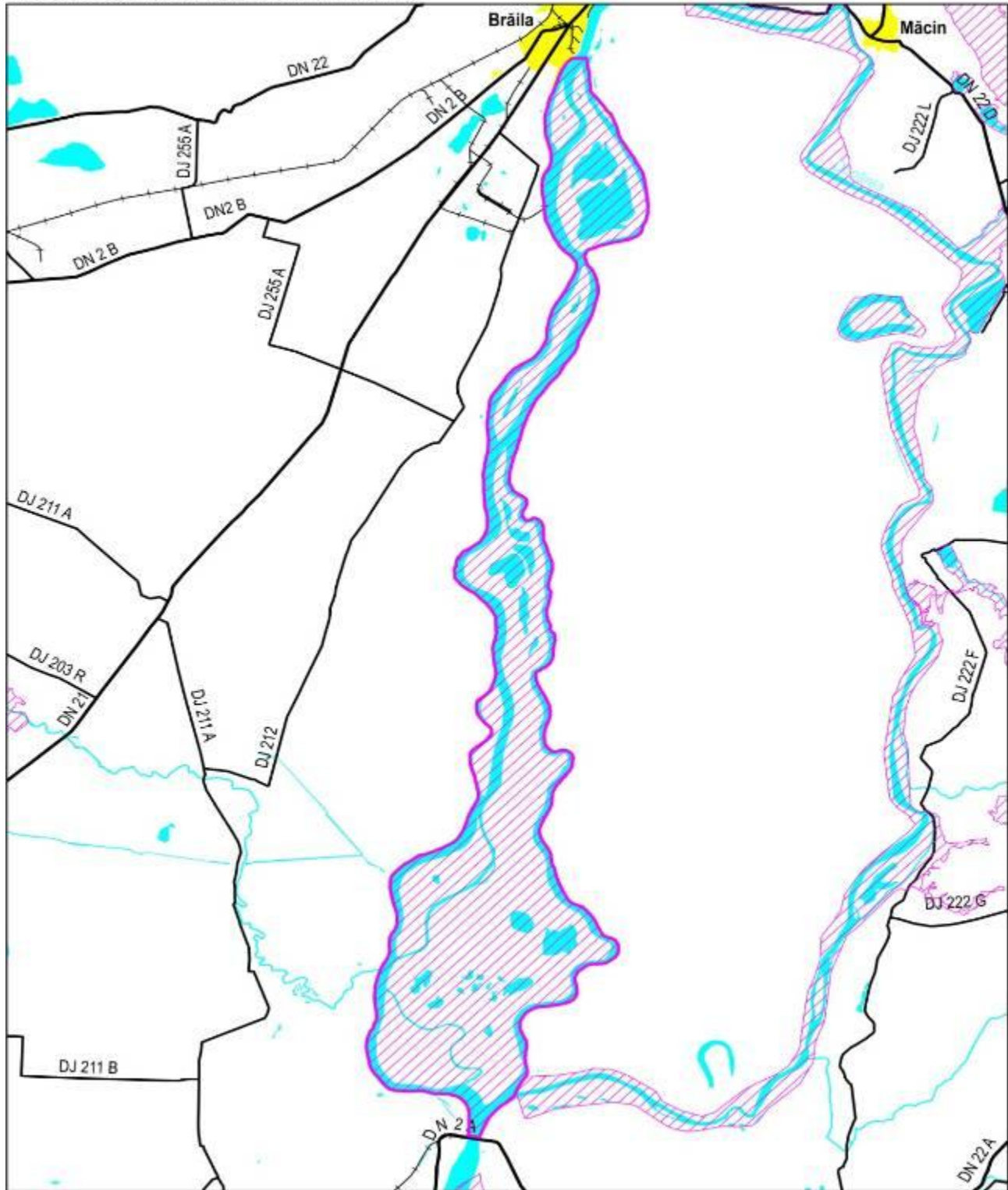
ROSCI0009 Bisoca

0 2 125 m

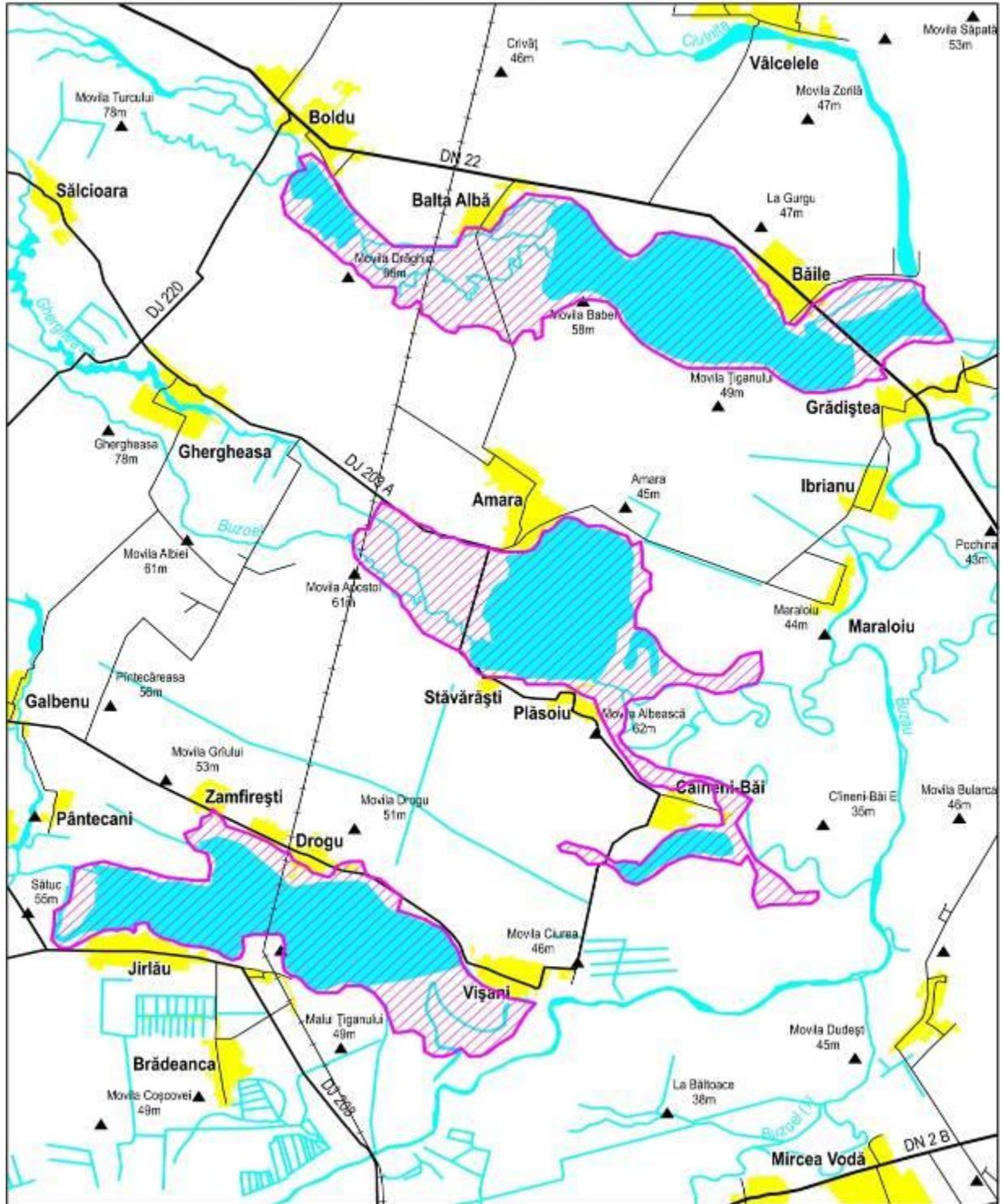

ROSCI0006 Balta Mică a Brăilei

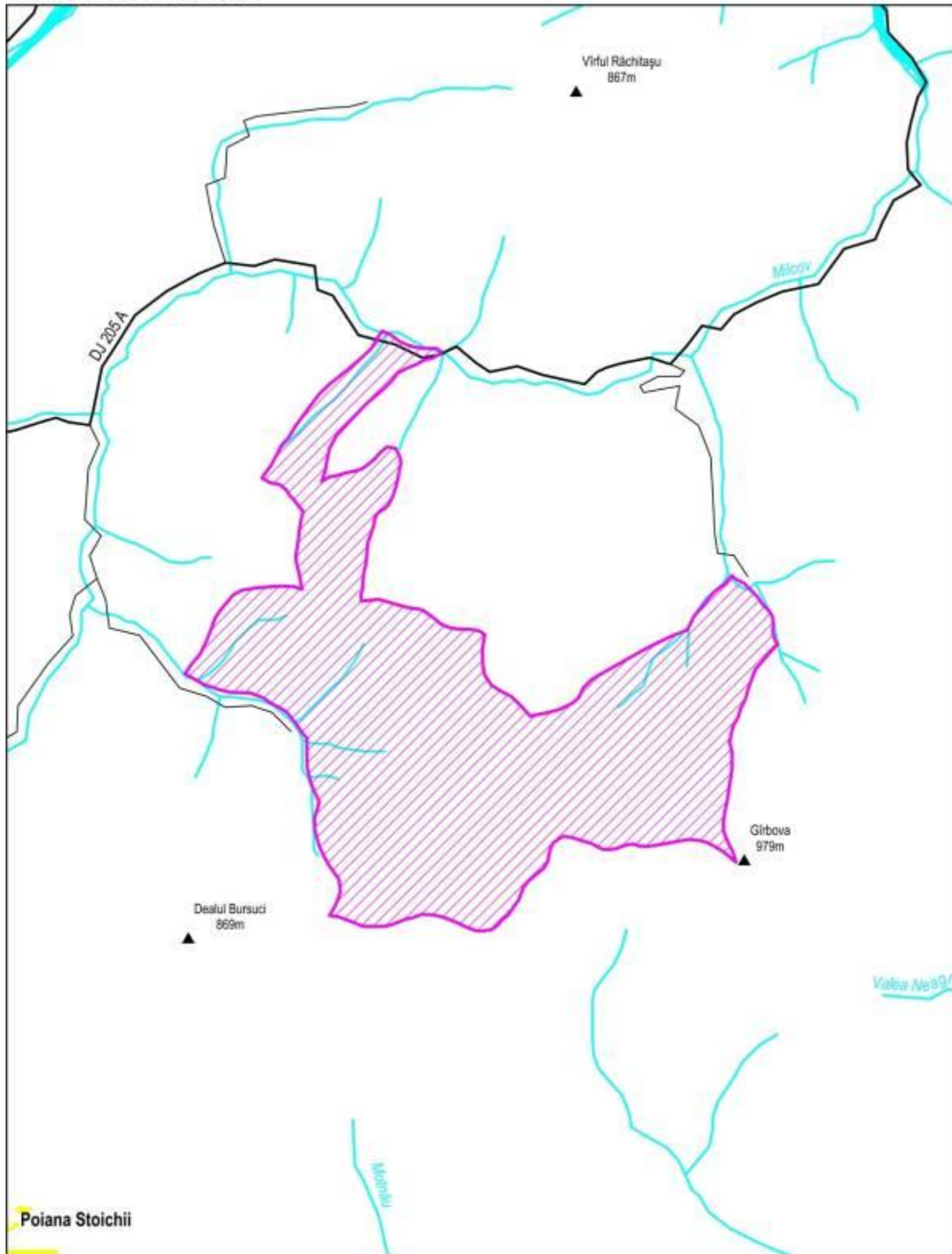

ROSCI0005 Balta Albă - Amara - Jirlău - Lacul Sărat Căineni

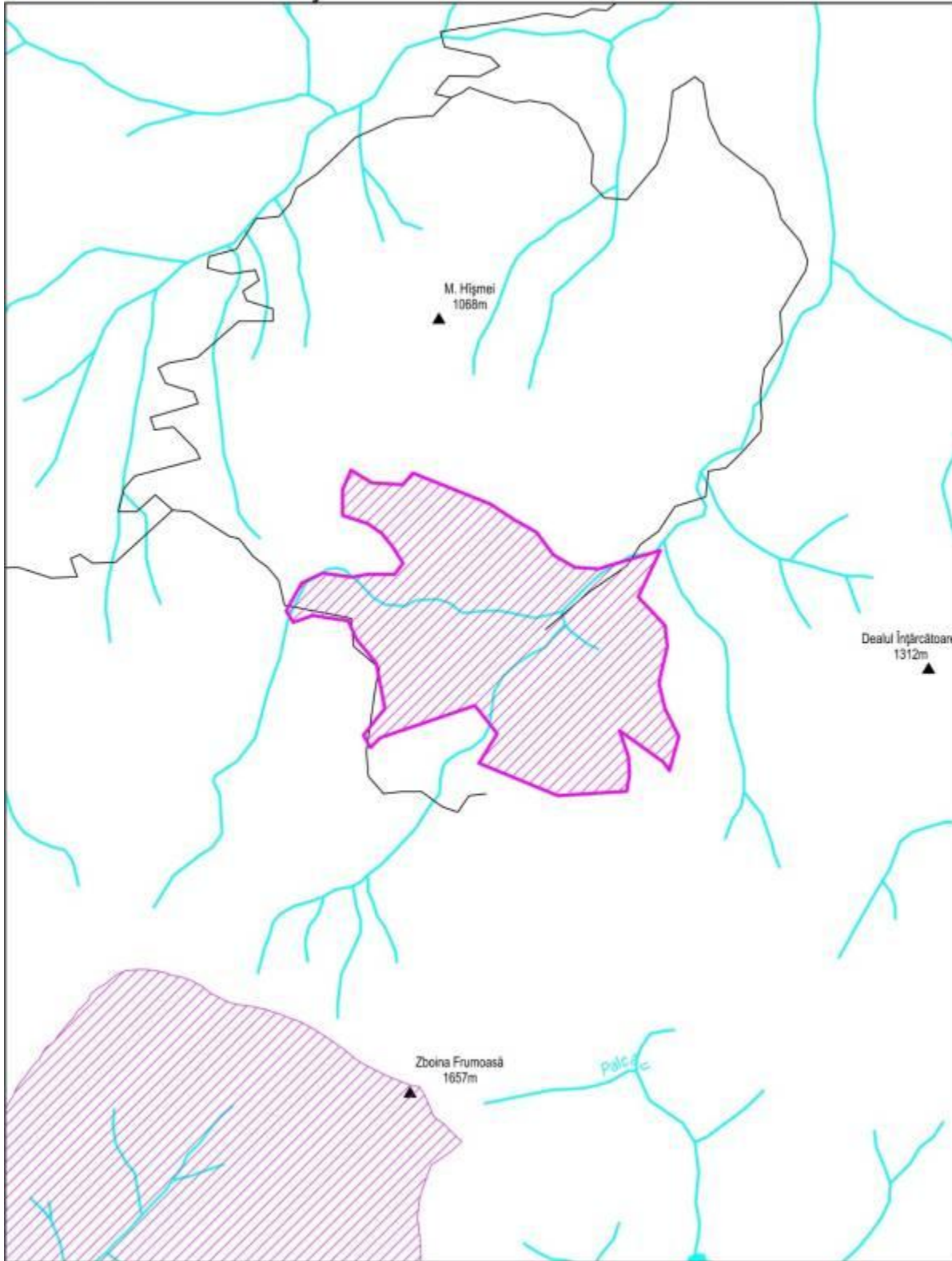
ROSCI0026 Cenaru

0 1 600 m

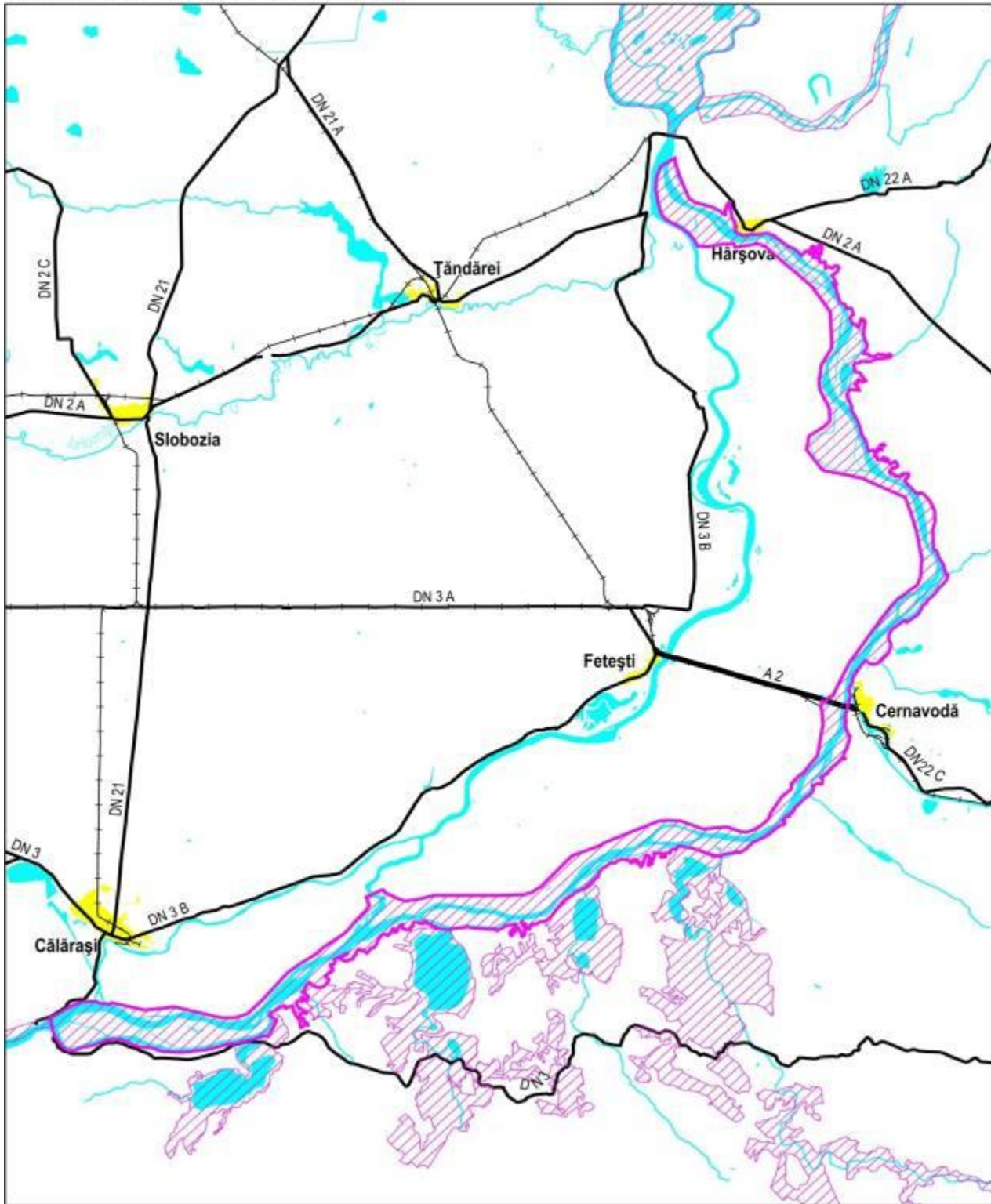

ROSCI0023 Cascada Mişina

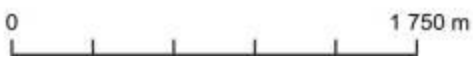
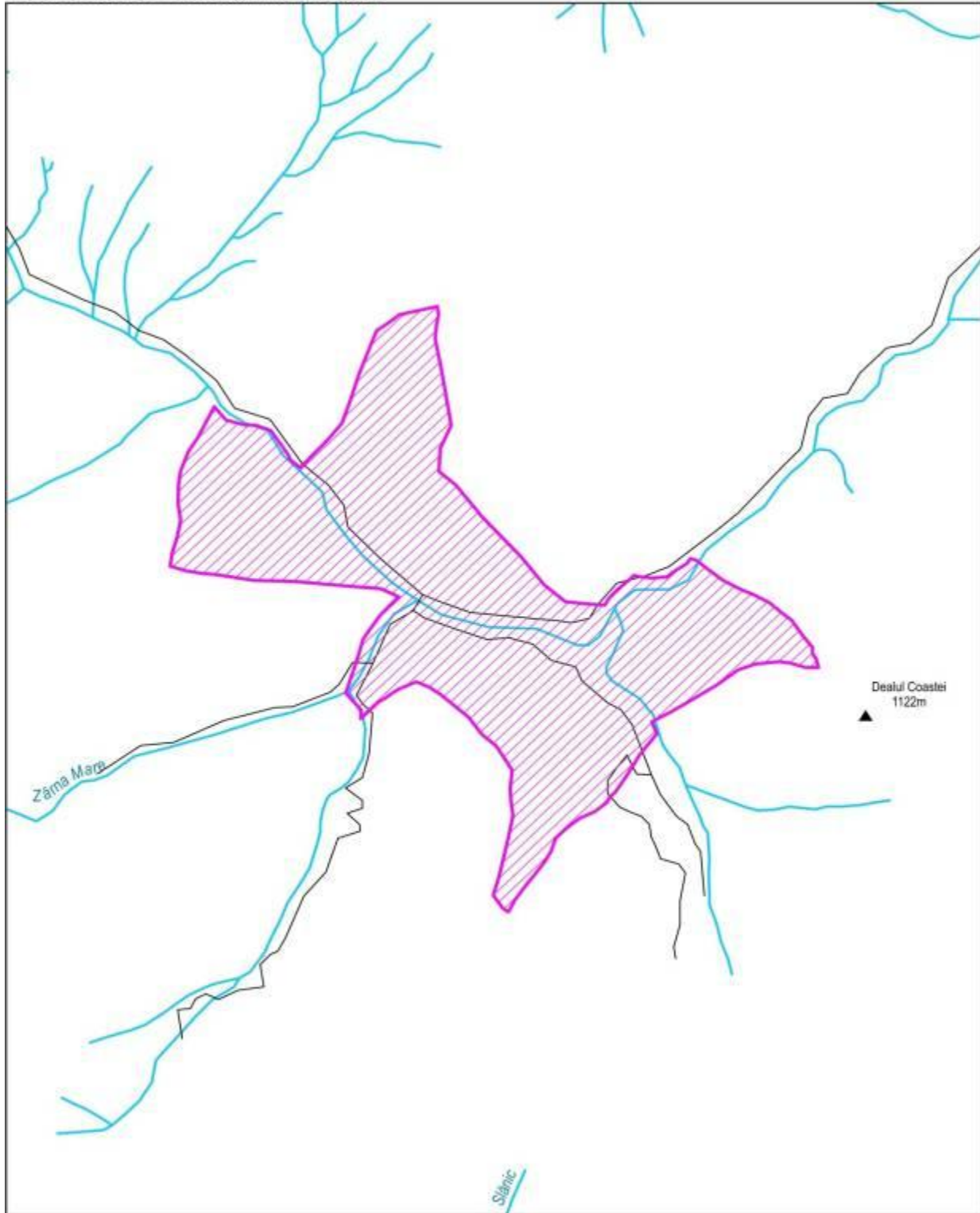
ROSCI0022 Canaralele Dunării

0 30 000 m

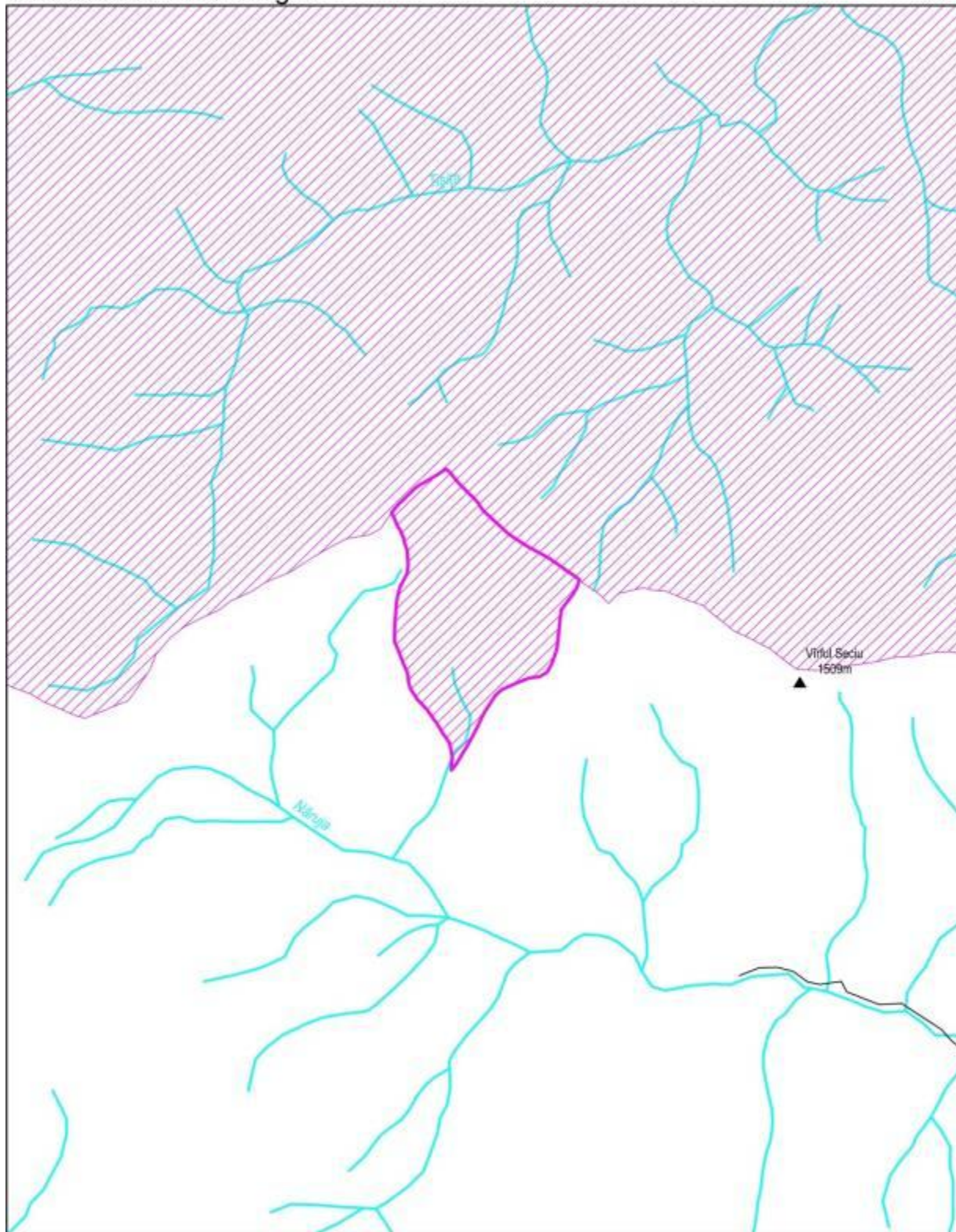

ROSCI0018 Căldările Zăbalei

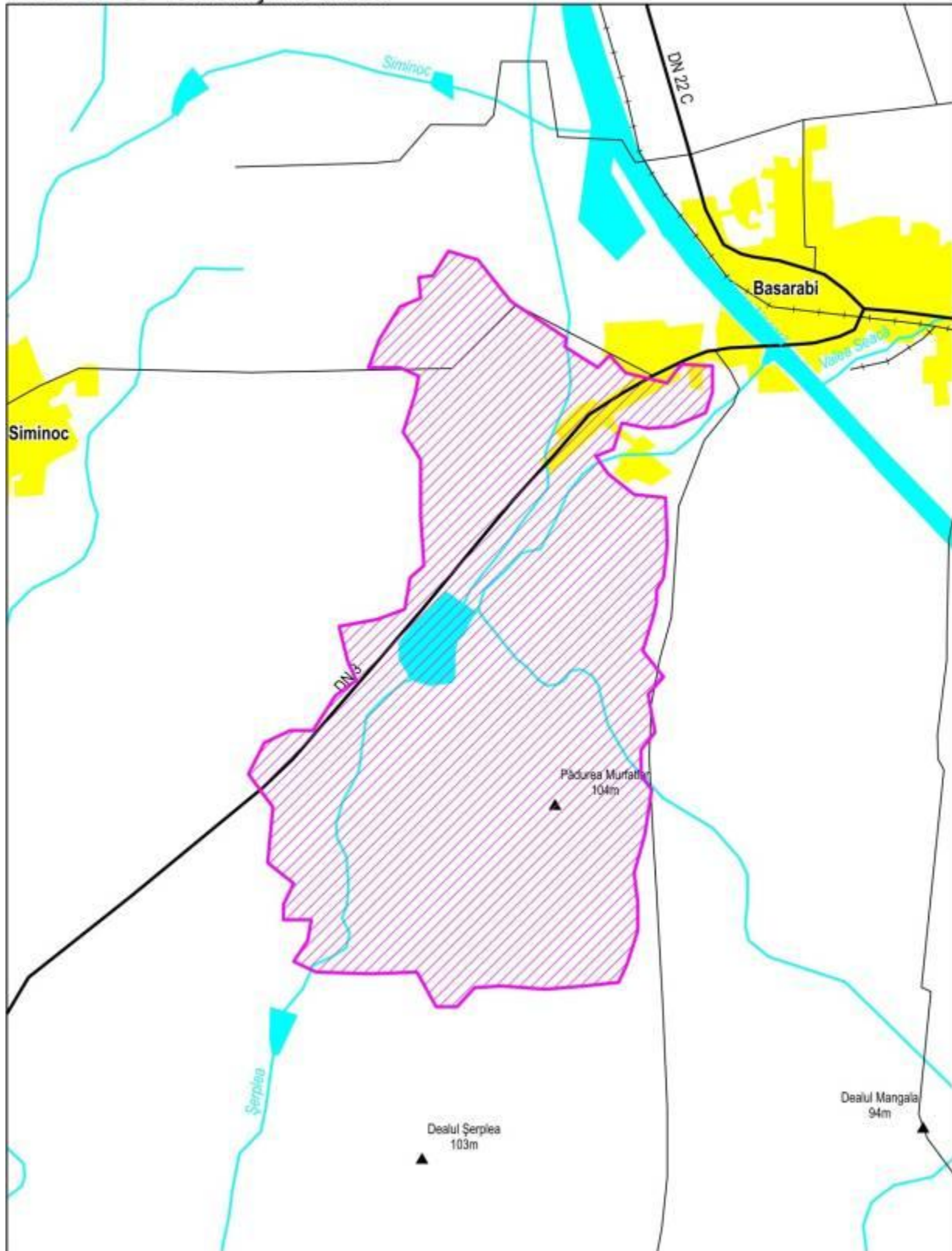

ROSCI0097 Lacul Negru

ROSCI0083 Fântânița Murfatlar

ROSCI0073 Dunele marine de la Agigea

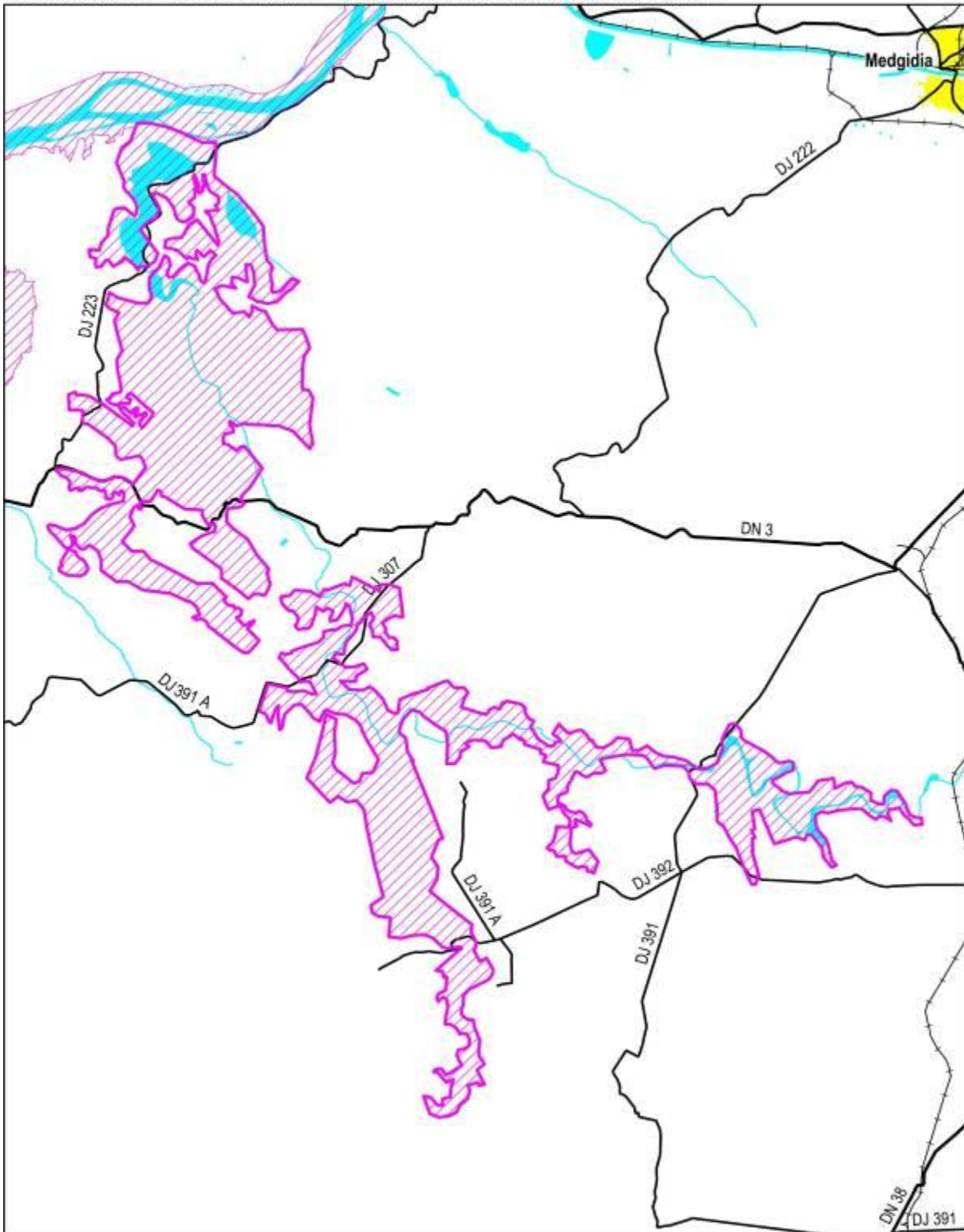

ROSCI0072 Dunele de nisip de la Hanul Conachi

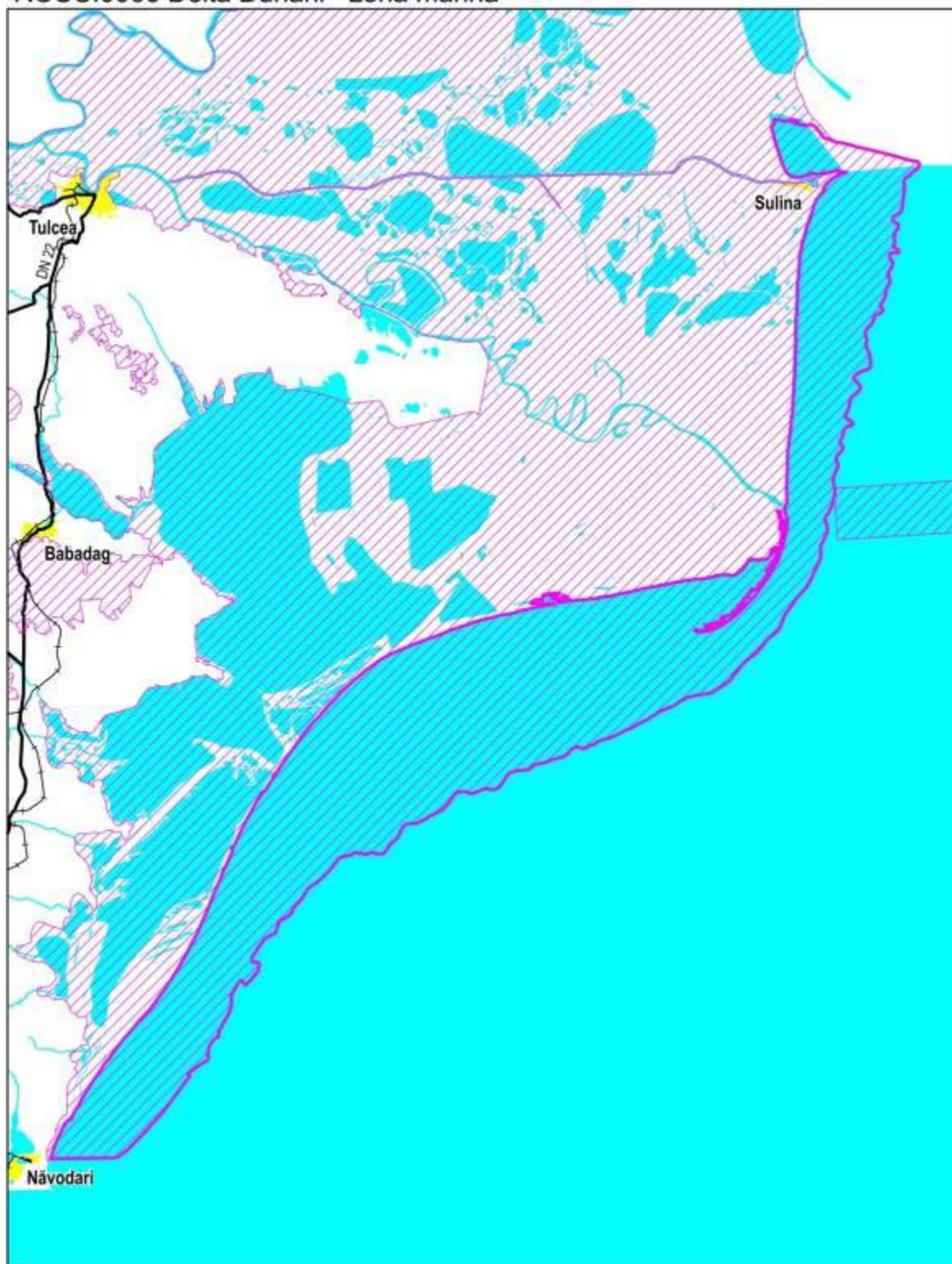
ROSCI0071 Dumbrăveni - Valea Urluia - Lacul Vederoasa

0 14 500 m

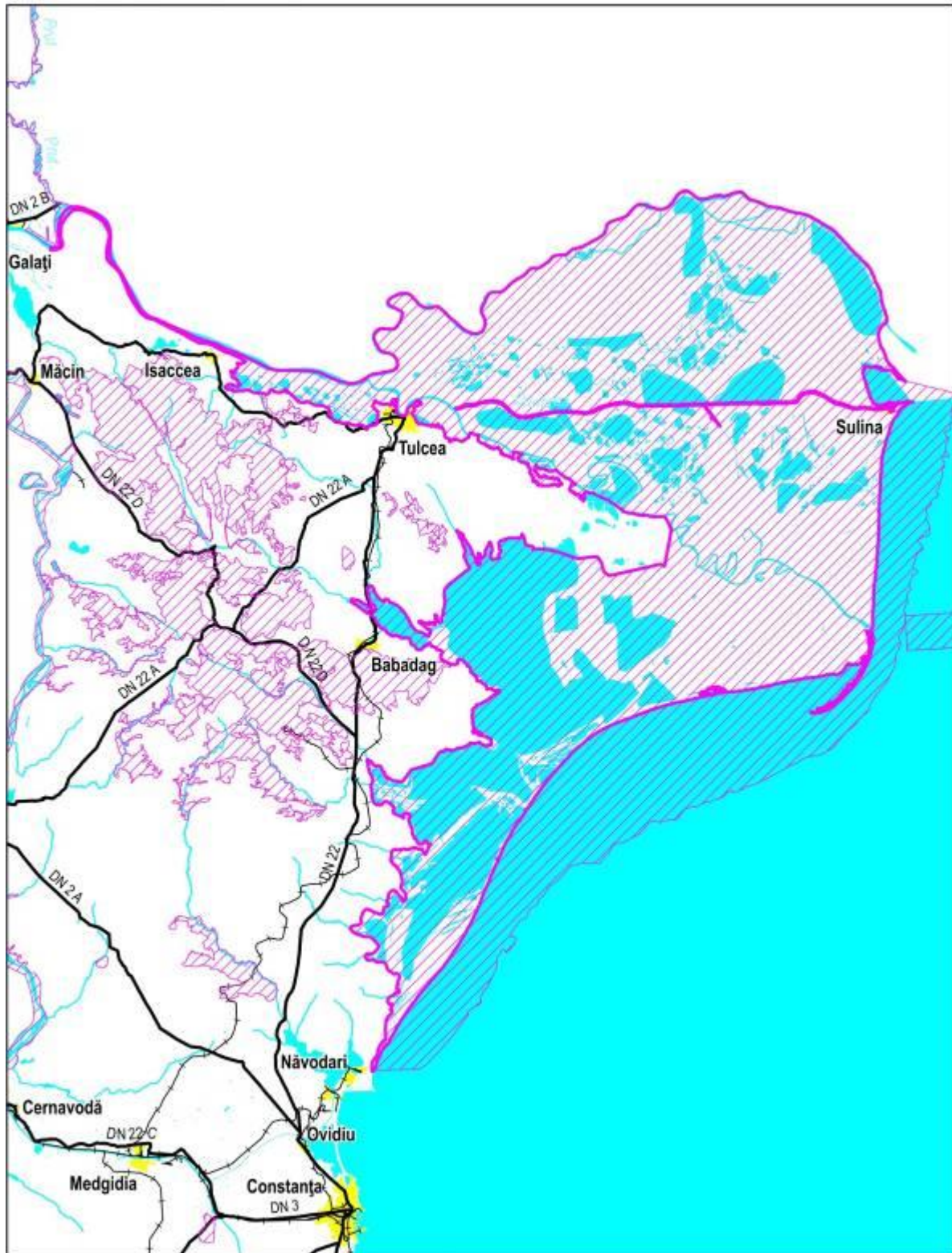
ROSCI0066 Delta Dunării - zona marină

0 28 500 m

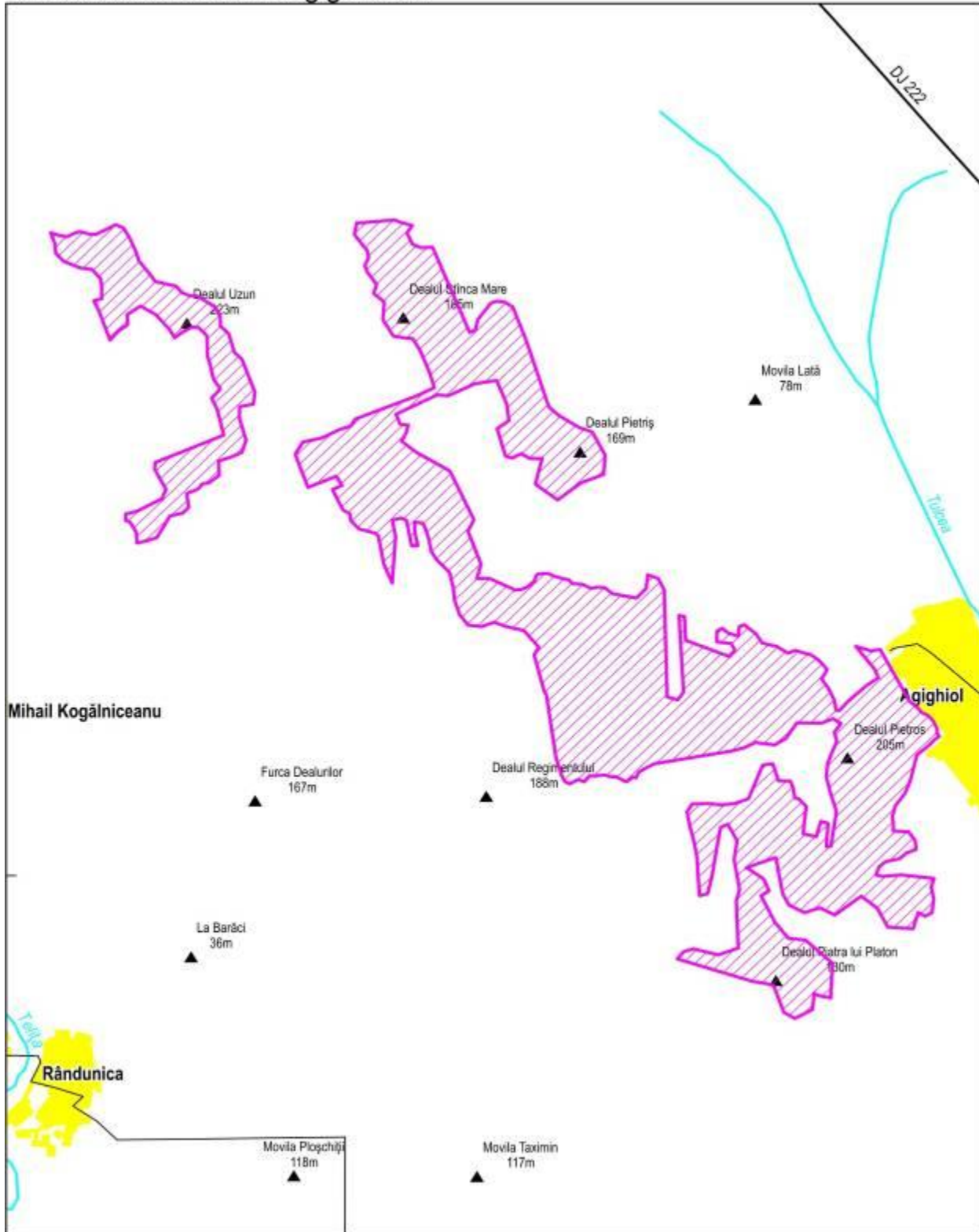

ROSCI0065 Delta Dunării

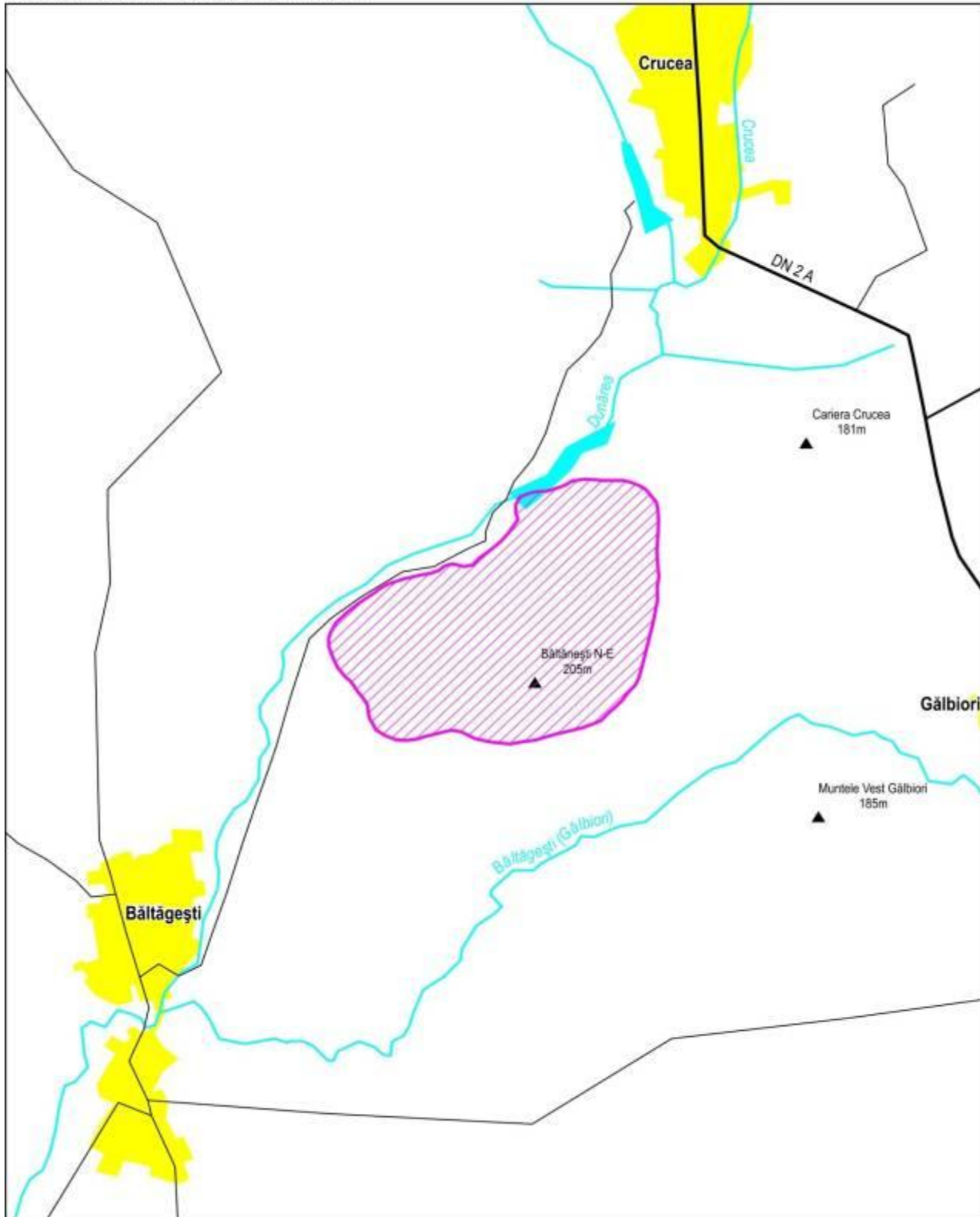

ROSCI0060 Dealurile Agighiolului

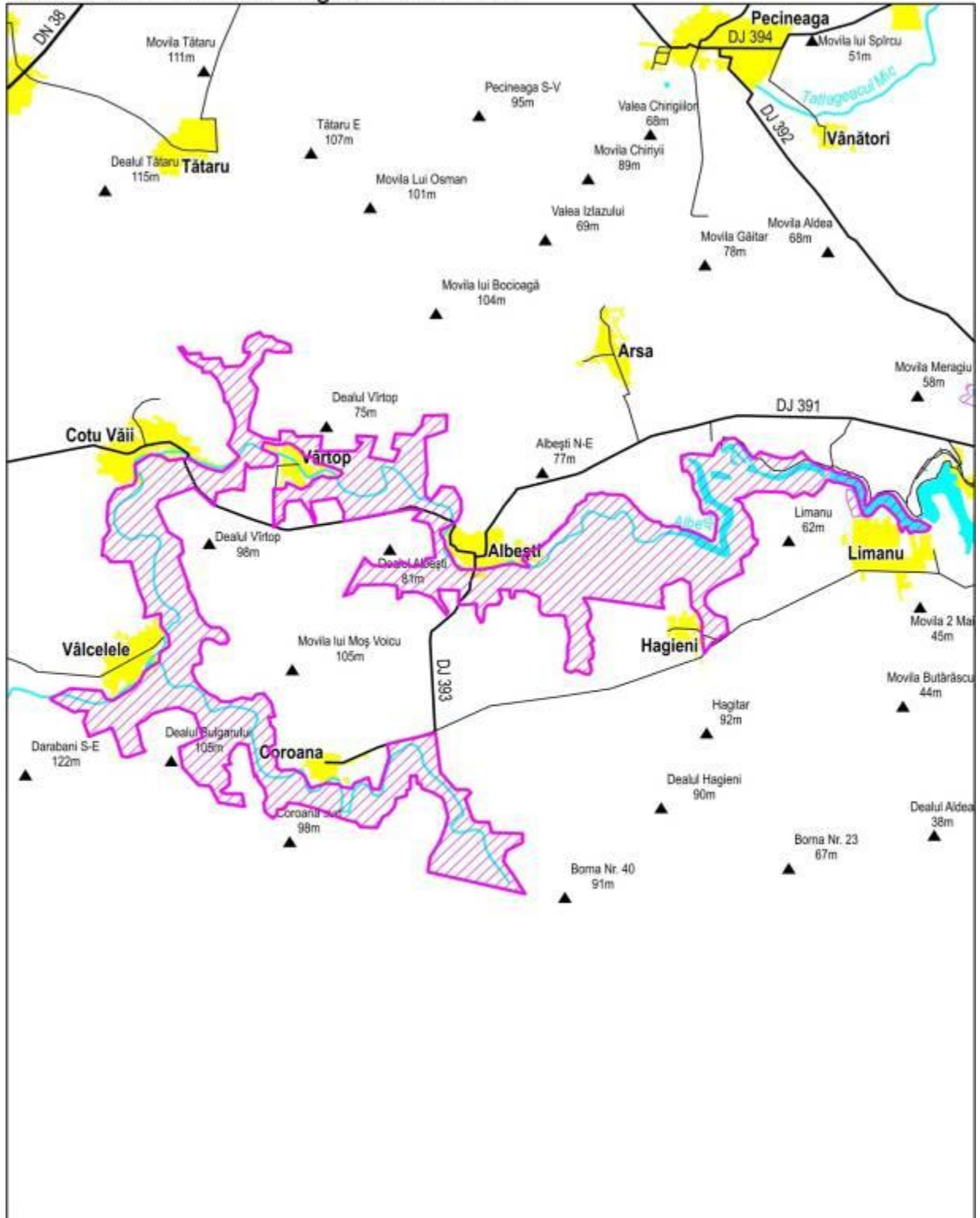

ROSCI0053 Dealul Alah Bair

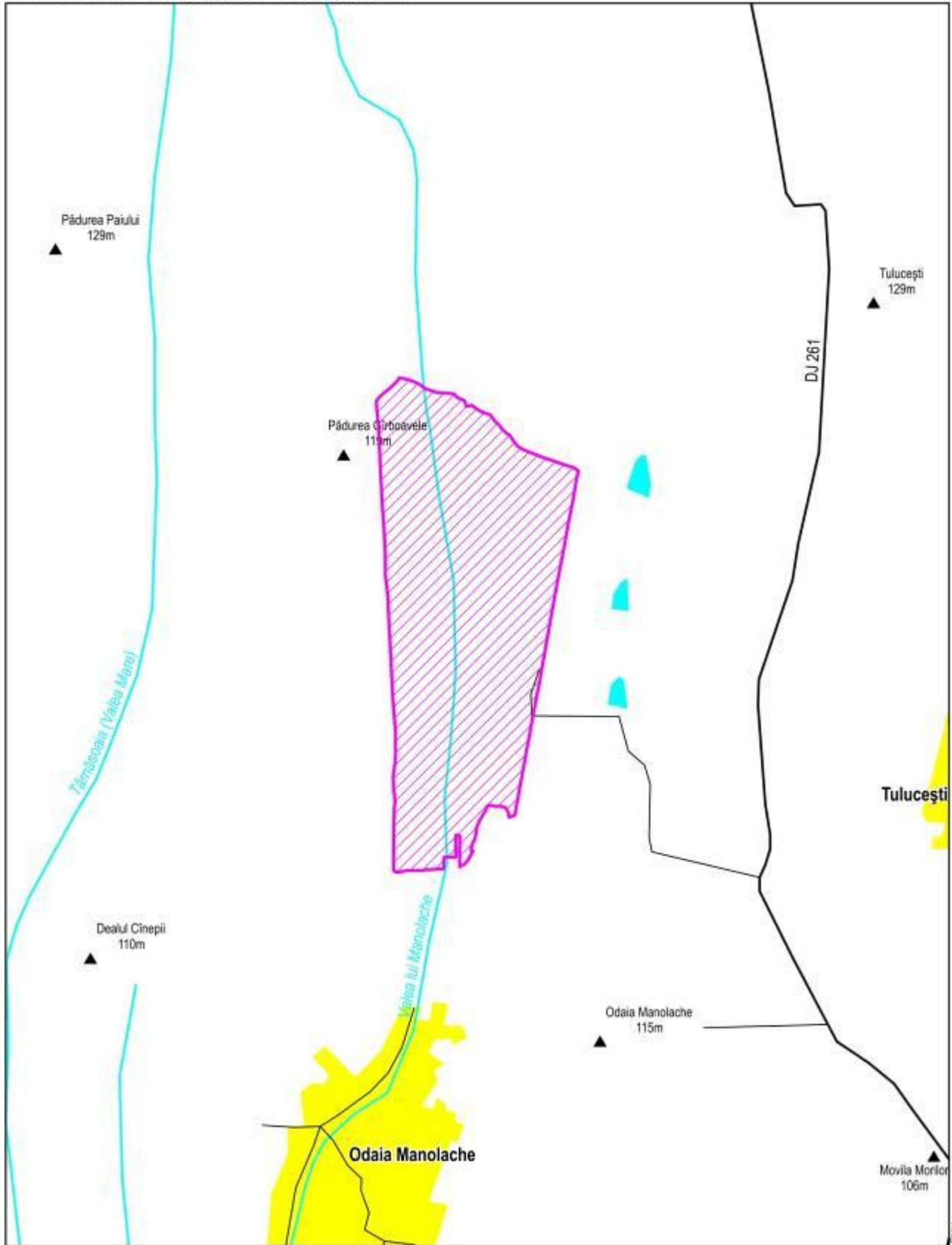

ROSCI0157 Pădurea Hagieni - Cotul Văii

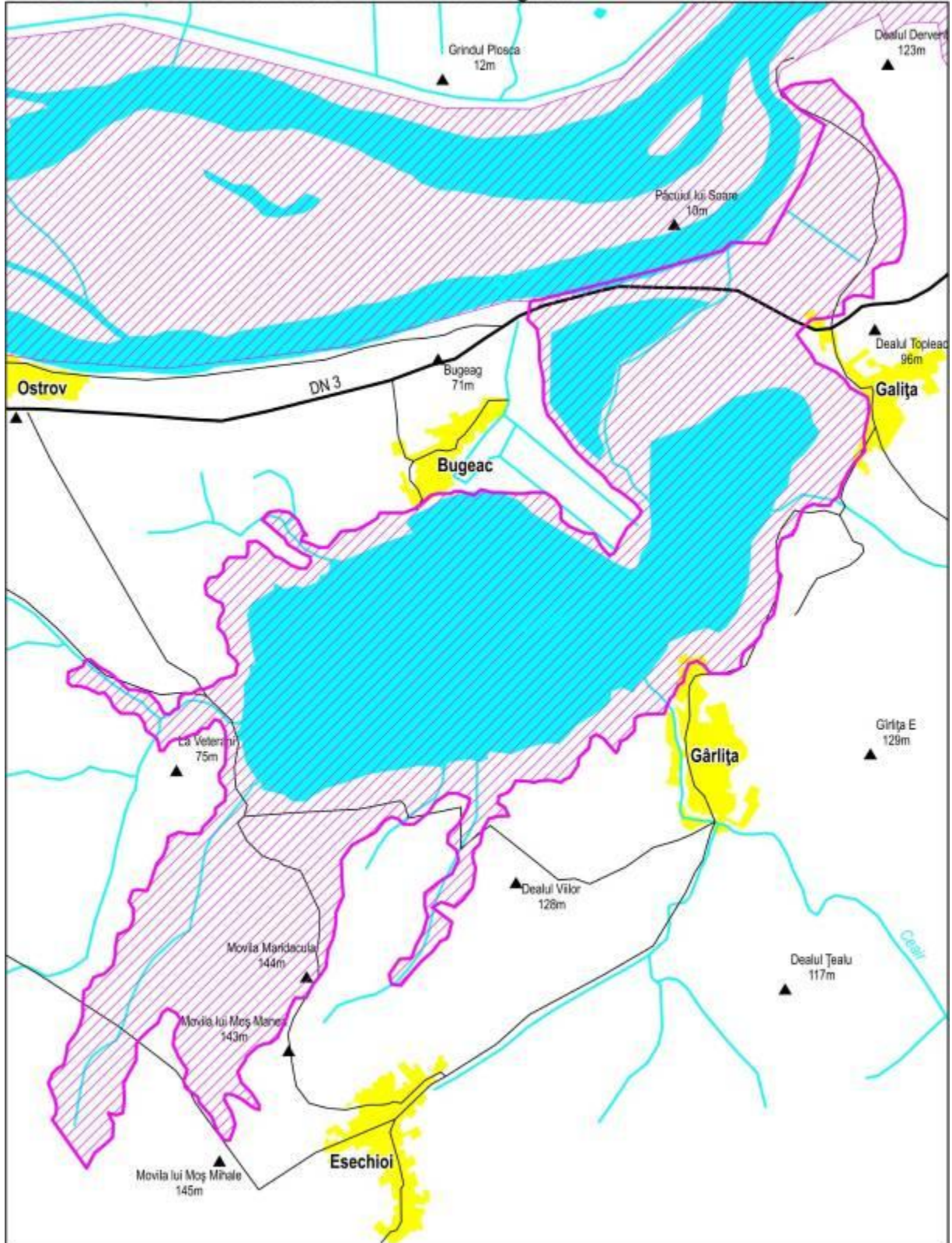

ROSCI0151 Pădurea Gârboavele

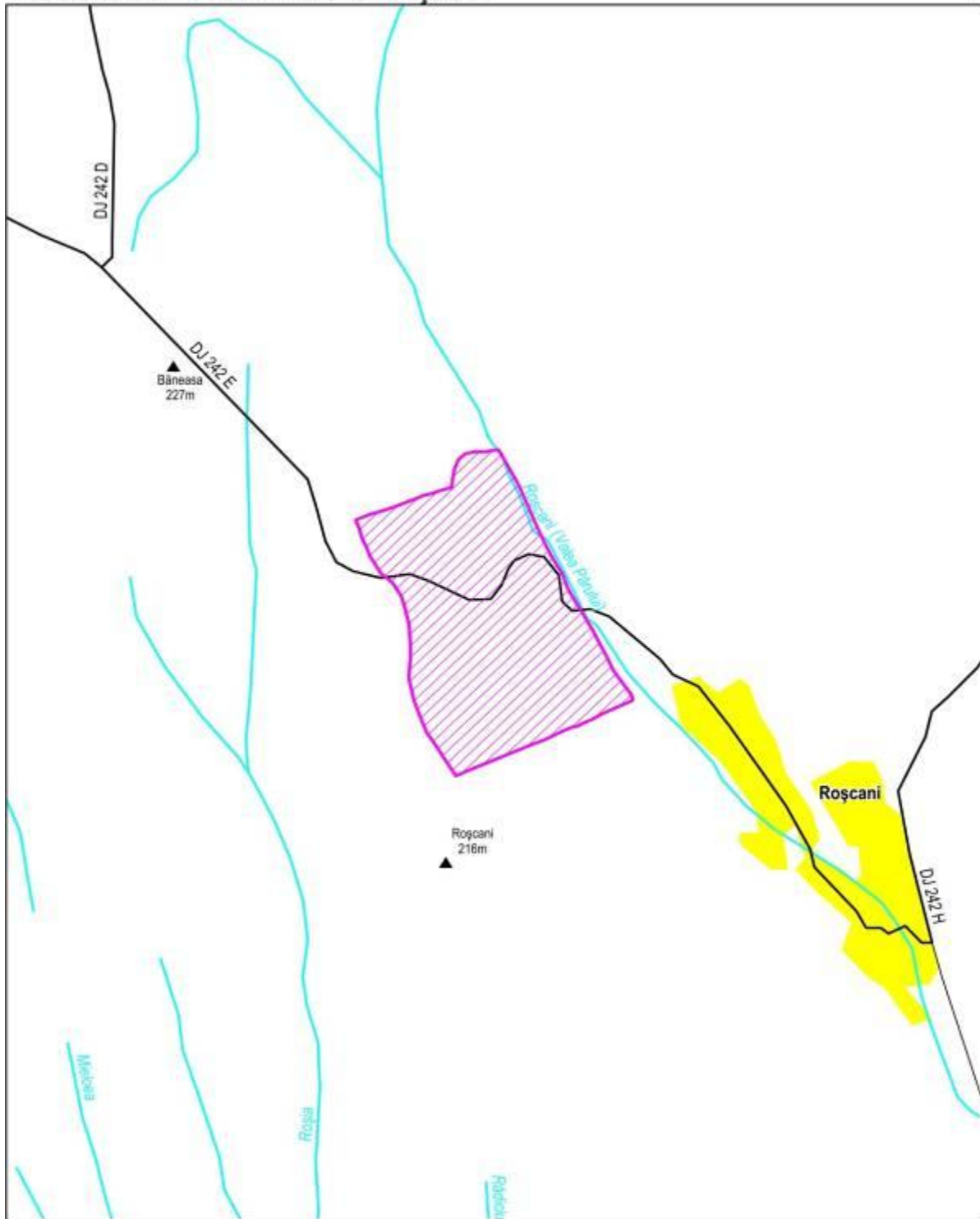
ROSCI0149 Pădurea Esehioi - Lacul Bugeac

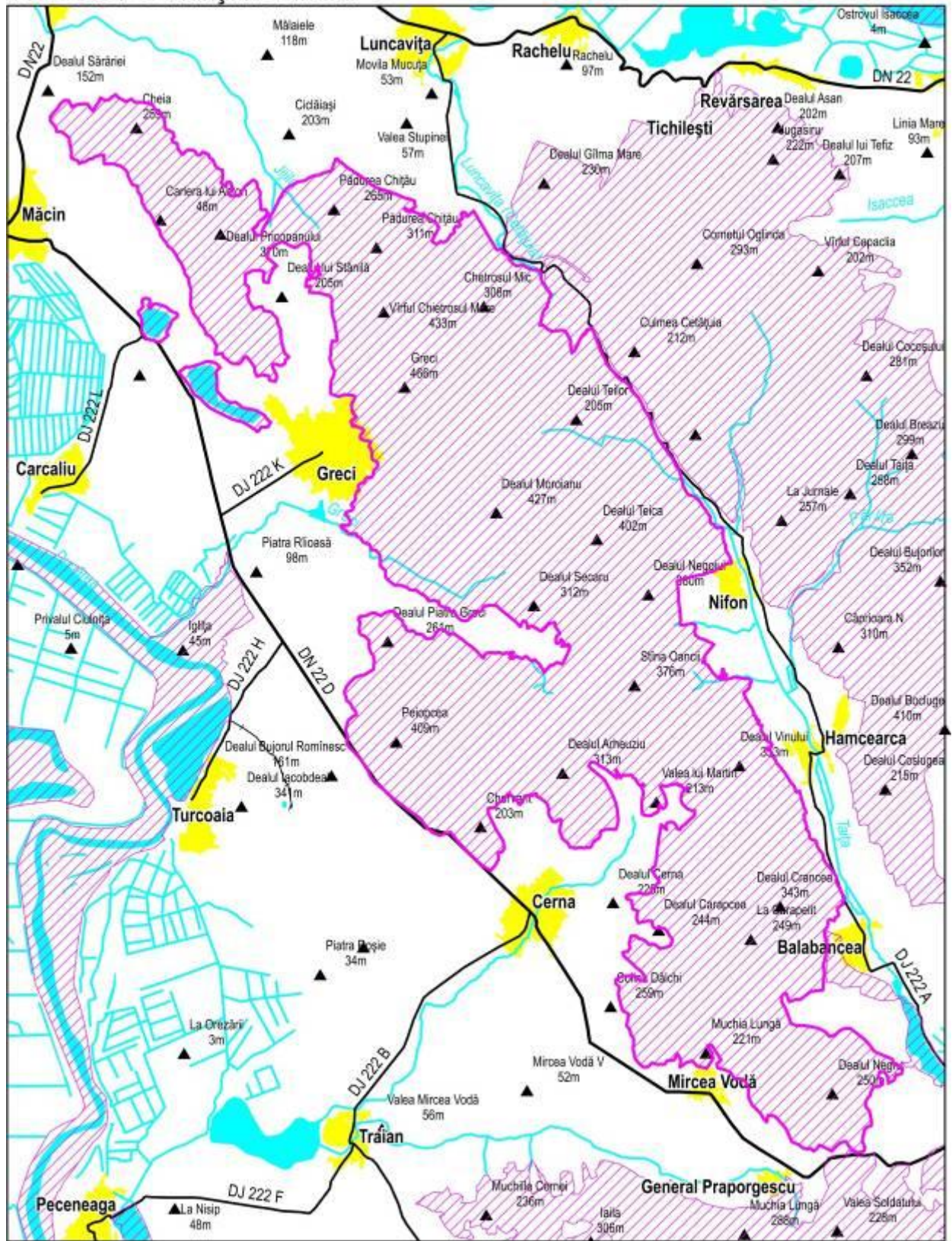
S

ROSCI0139 Pădurea Breana-Roșcani

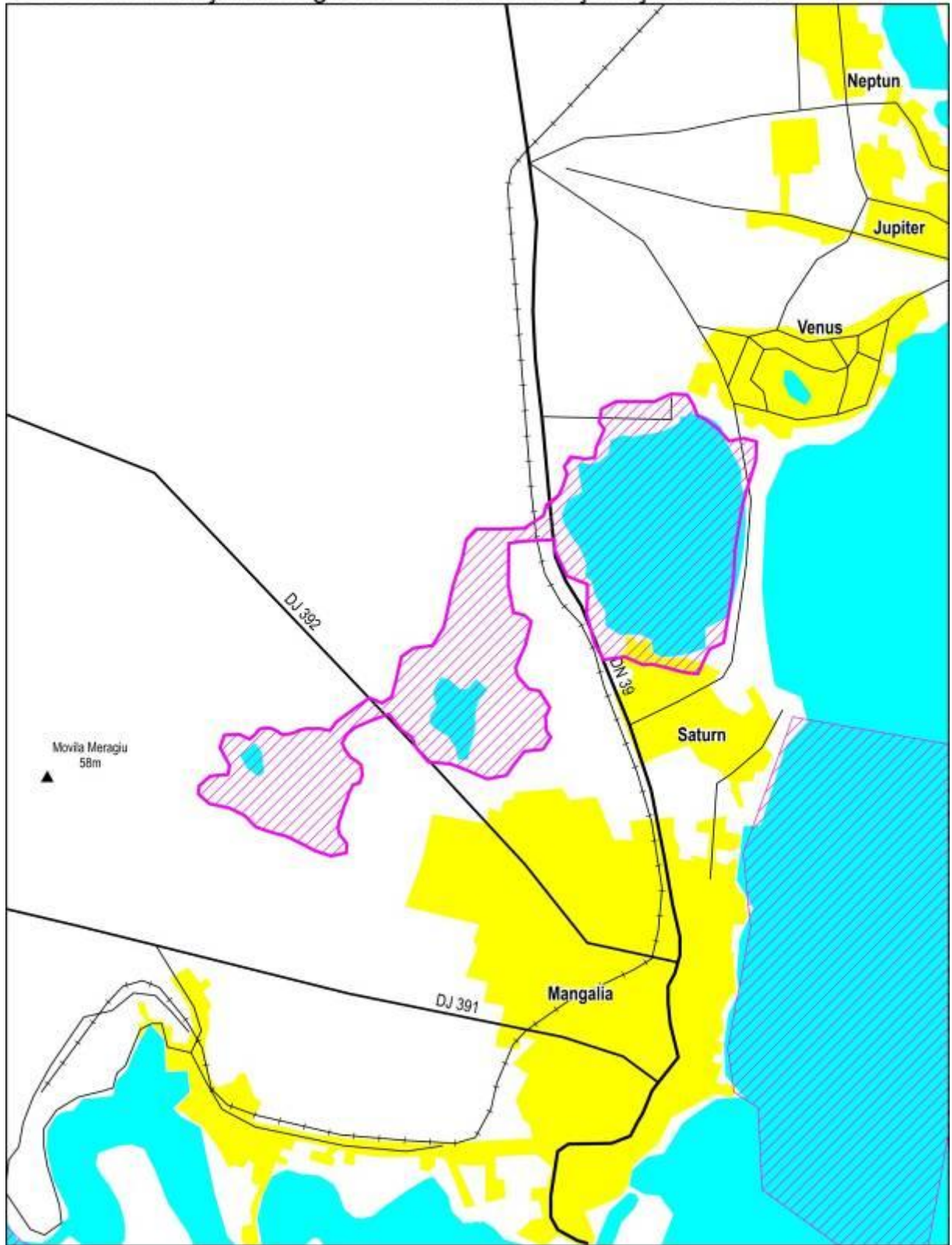

ROSCI0123 Munții Măcinului

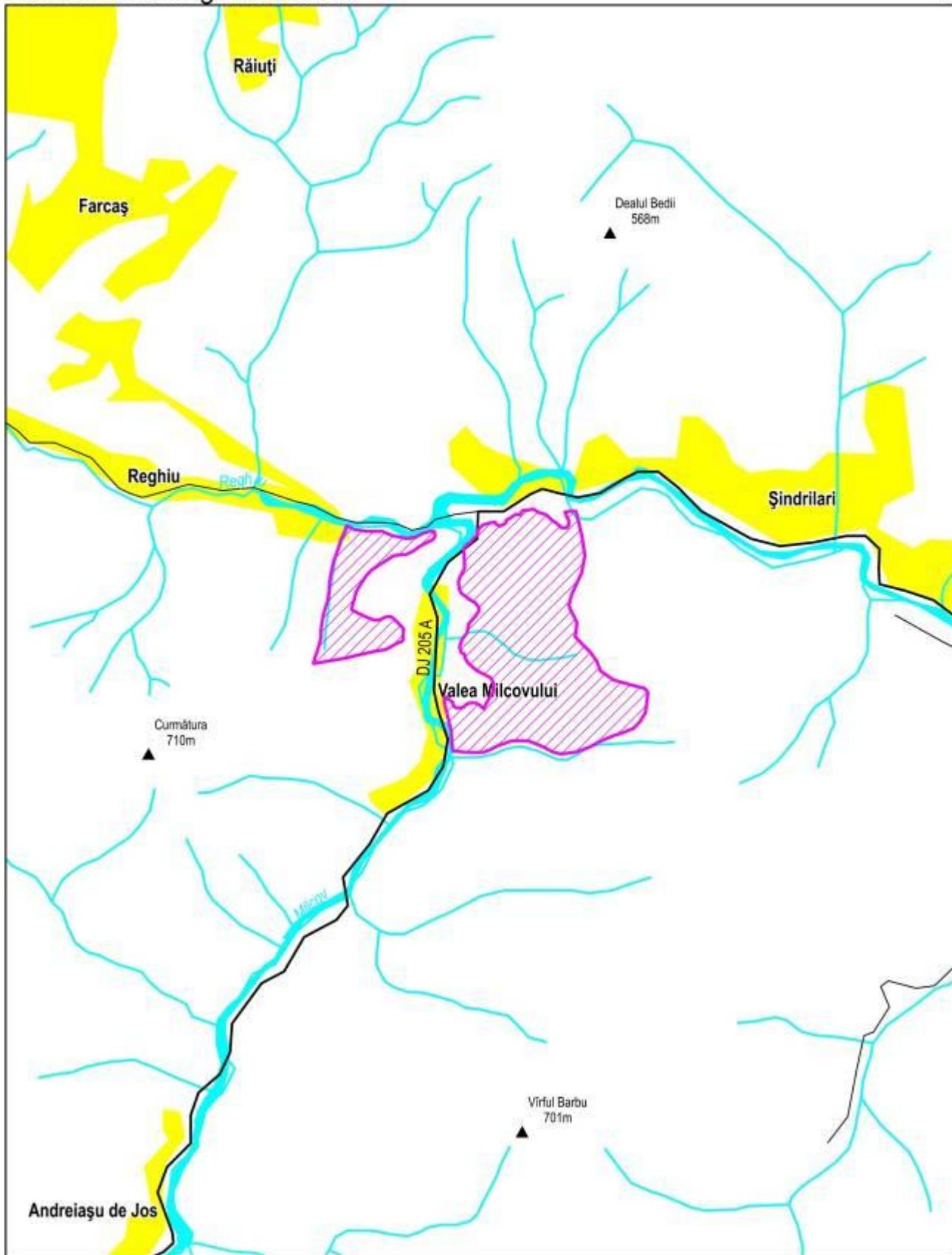
ROSCI0114 Mlaștina Hergheliei - Obantul Mare și Peștera Movilei

0 2 150 m

ROSCI0216 Reghiu Scruntar

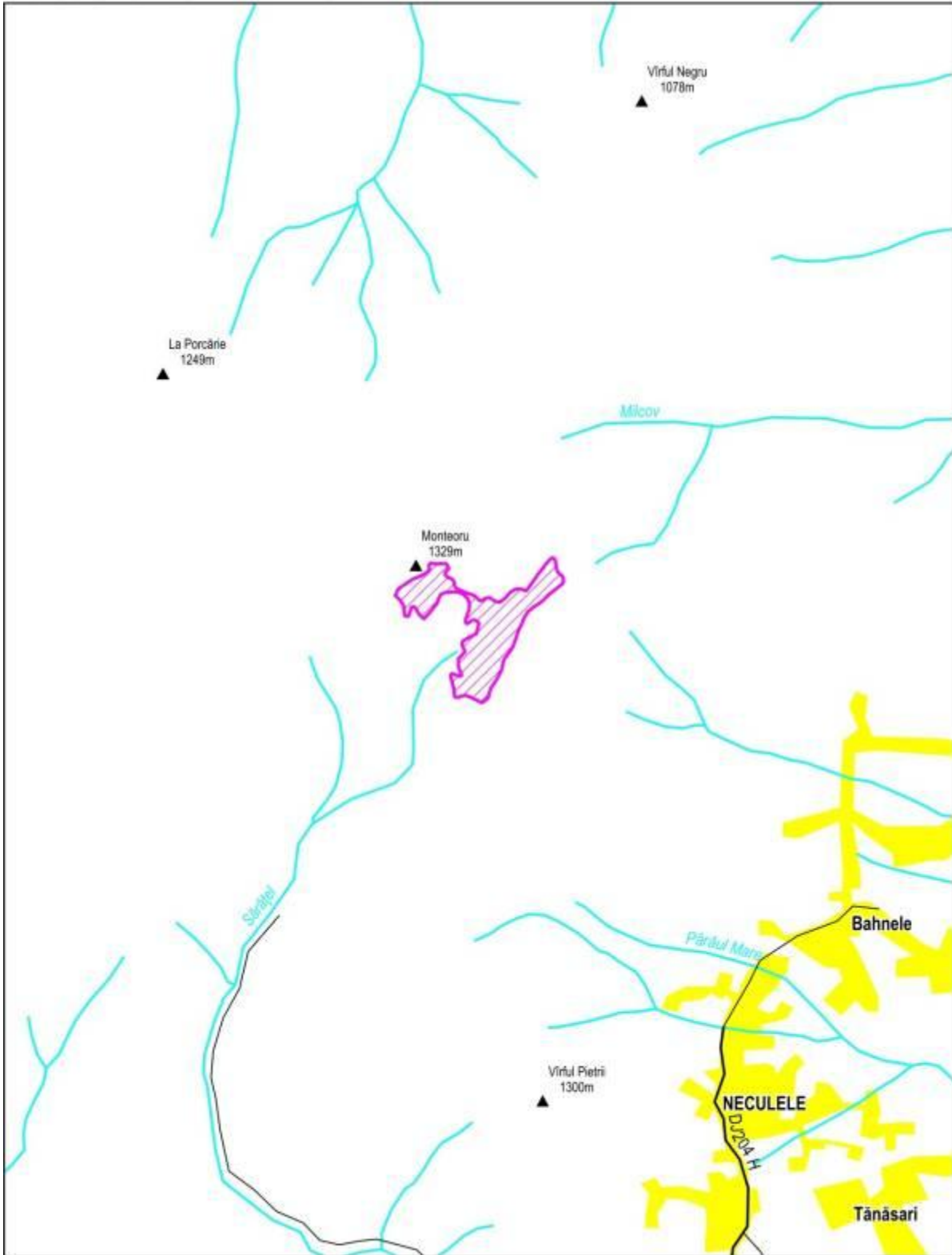

ROSCI0208 Putna - Vrancea

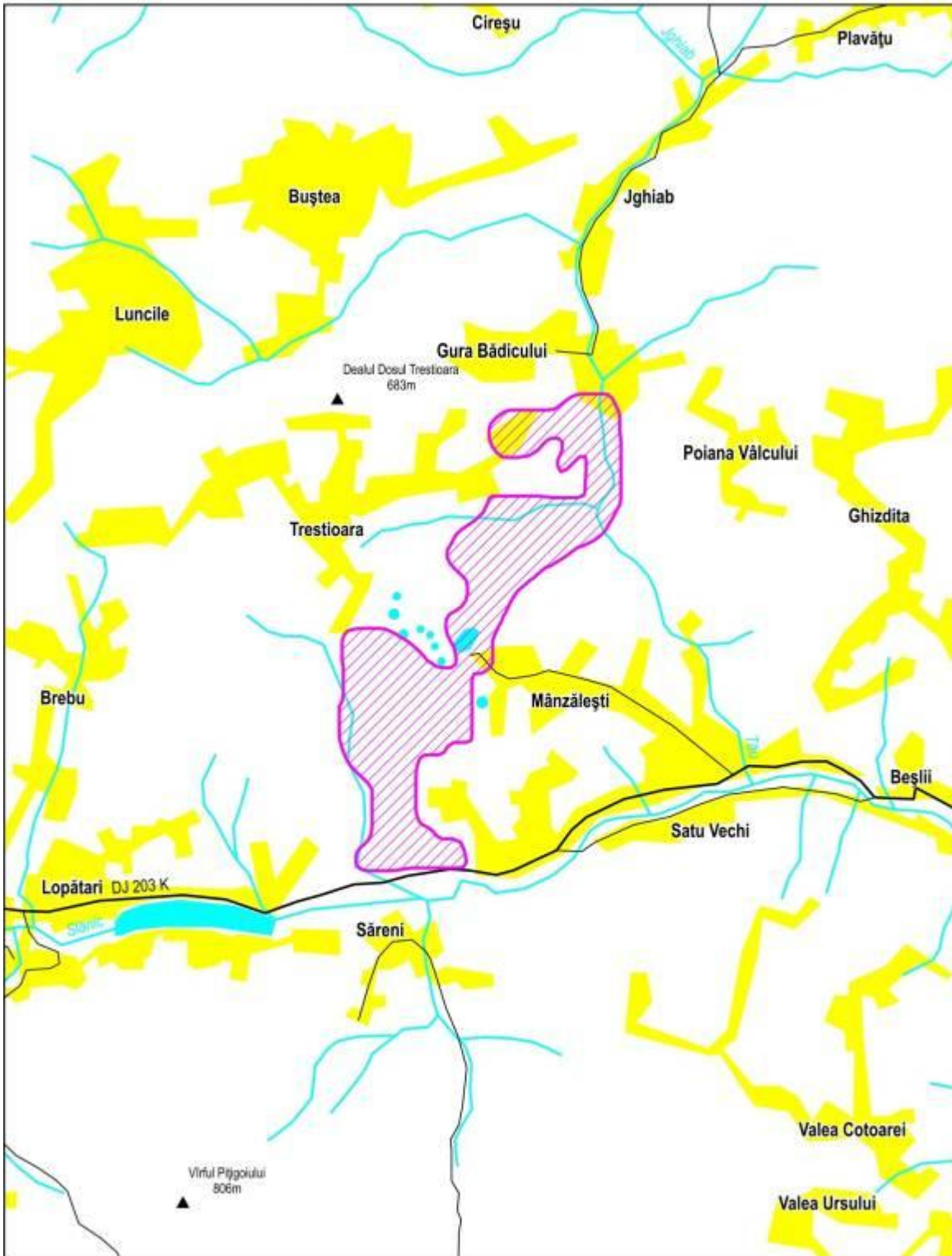

ROSCI0204 Poiana Muntioru

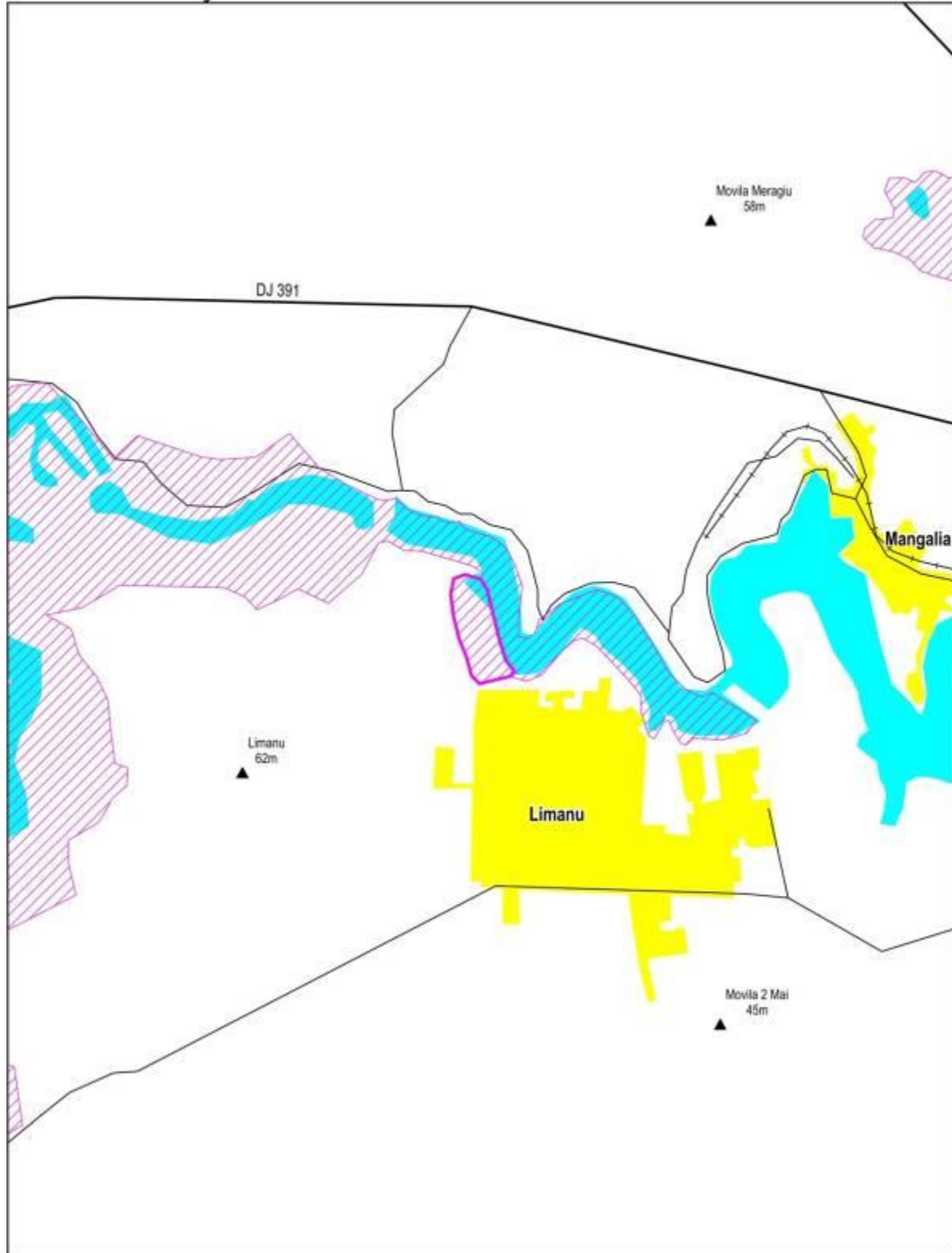
ROSCI0199 Platoul Meletic

0 1 625 m

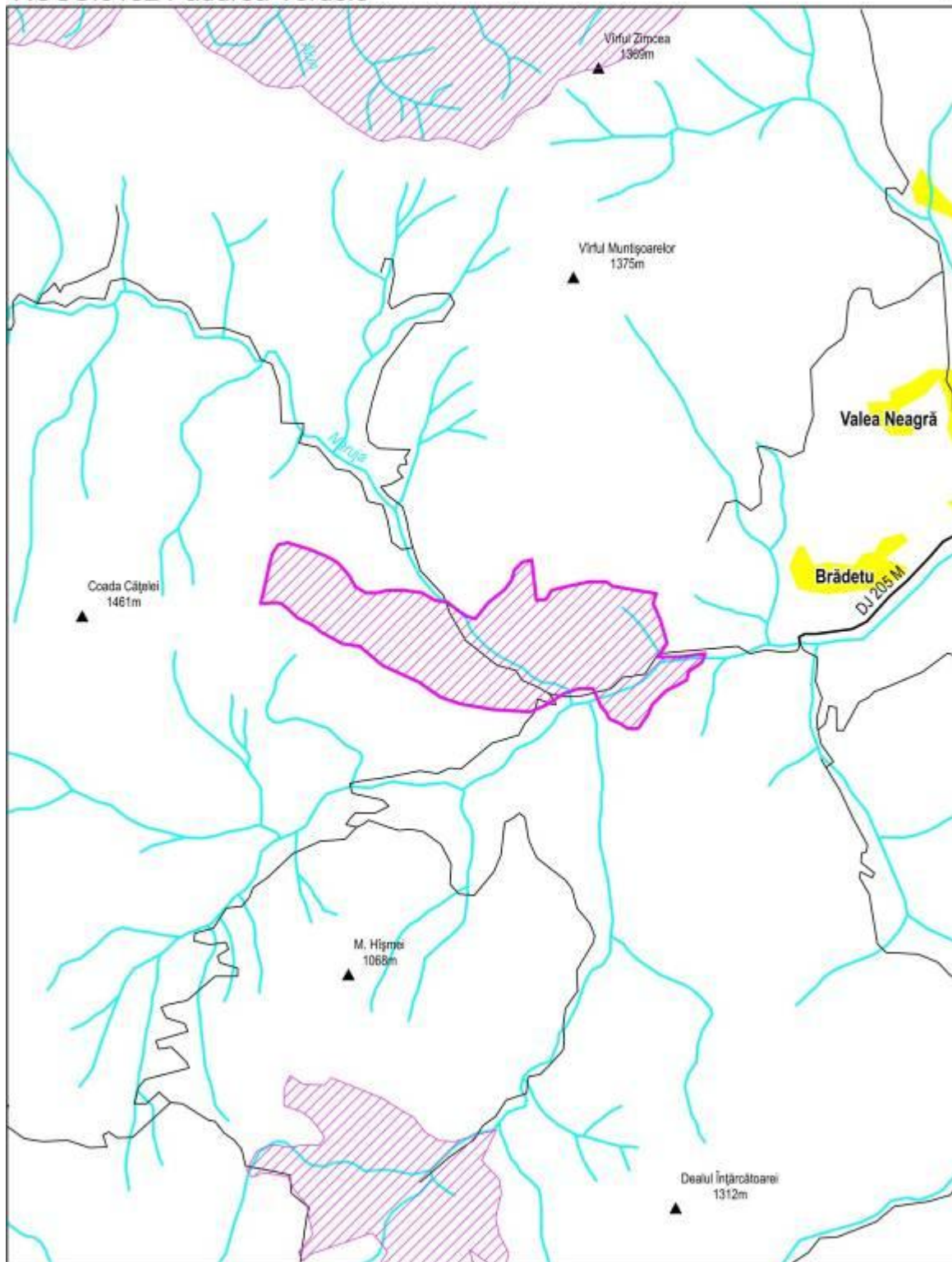
ROSCI0191 Peștera Limanu

0 2 150 m

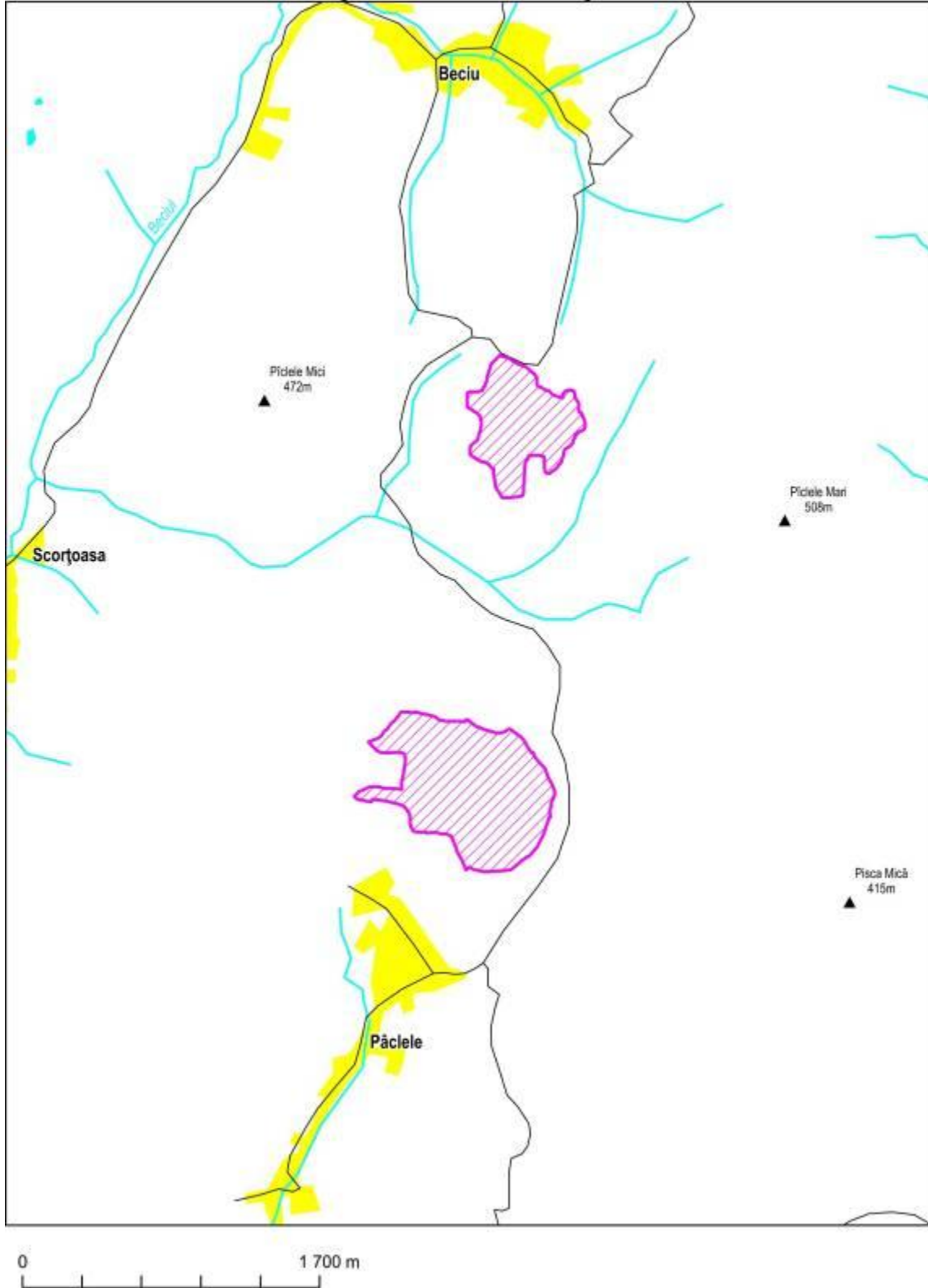
ROSCI0182 Pădurea Verdele

0 3 000 m

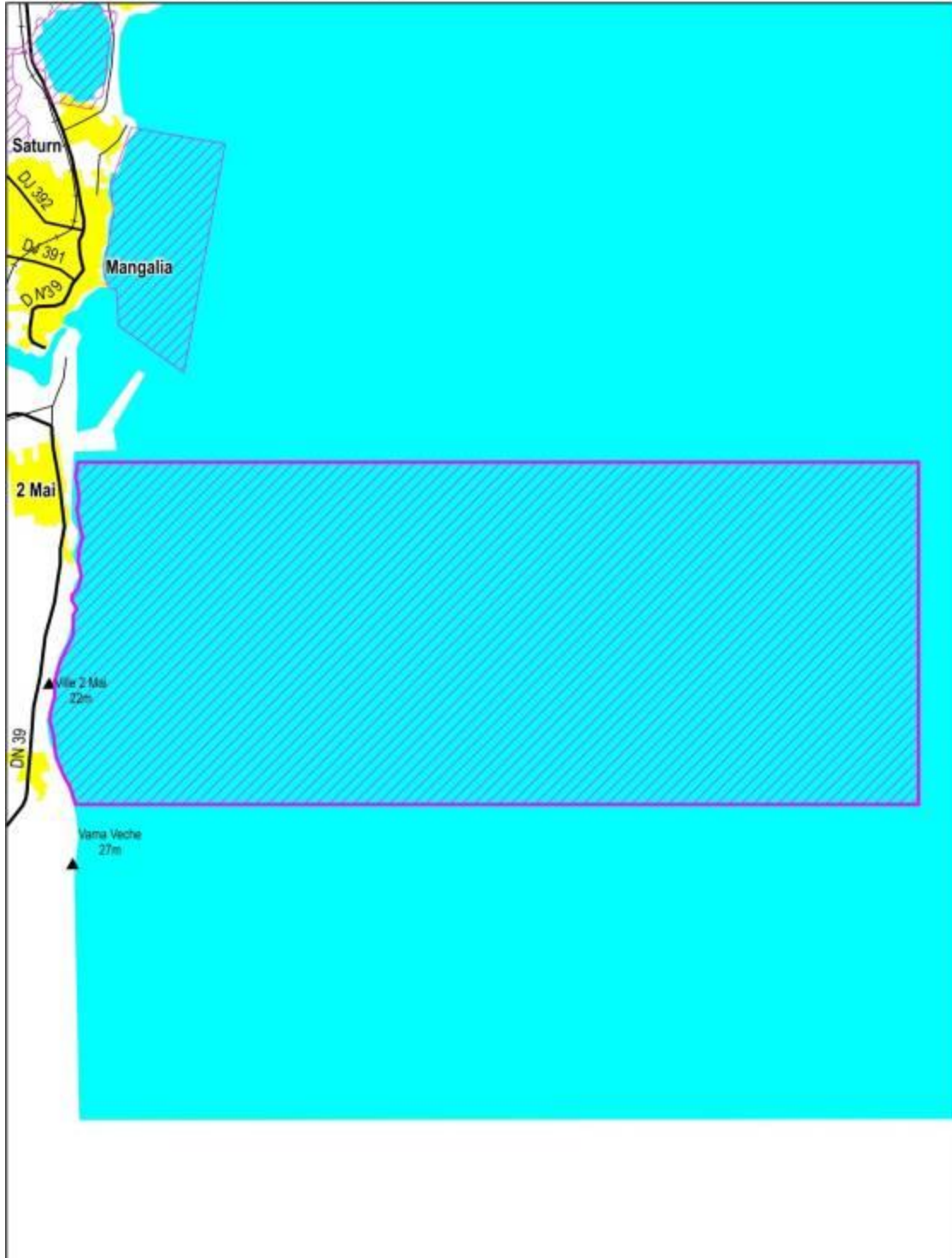

ROSCI0272 Vulcanii Norioși de la Pâcelele Mari și Pâcelele Mici

ROSCI0269 Vama Veche - 2 Mai

0 3 700 m

